

Judith O'Brien

**DOPISY DO
MINULOSTI**

DOMINO

Copyright © 1995 by Judith O'Brien
Translation © 1998 by Blanka Železná
Czech Edition © 1998 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být přenášena nebo reprodukována bez souhlasu držitele práv.

Z anglického originálu ASHTON'S BRIDE
vydaného nakladatelstvím Pocket Books, New York, 1995
přeložila Blanka Železná
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Technický redaktor: Martin Pech
Návrh a grafické zpracování obálky: Radek Urbiš
Sazba: Jiří Cogan
Vytiskla tiskárna FINIDR, spol. s r.o., Český Těšín Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Bohumínská 63. Ostrava 10 v roce 1998

ISBN 80-86128-12-1

KAPITOLA 1

I když Margaret Garnettová upadla do hlubokého spánku, na její chřípí zaútočil nepříjemný pach. Nejdřív jí zacukal nos, poté se ústa se stáhla do grimasy a nakonec se otevřely vyplašené modré oči.

Její tvář i navzdory nepříjemným pocitům působila víc než příjemně. Zdravím kypící, mírně kulatý obličej se souměrnými rysy vypadal skoro hezky. Margaret Garnettová nebyla nalíčená, ale i tak se dala popsat jako typická mladá americká žena. Světle hnědé rovné vlasy měla s citem zastřiženy do pážecího účesu. Vypadala mnohem mlaději než na třicet, ale občas se jí v očích objevil záchvěv melancholie, který ji v ten okamžik udělal mnohem starší.

V omláceném autobuse trvalo Margaret plné dvě hodiny, než usnula. Celé dvě hodiny se pokoušela zapomenout na svou cílovou stanici, místo tak odlehlé a zapomenuté bohem, že tam mohla dorazit jen autem nebo autobusem linky Rebel Line. Na tuhle cestu nemohla vyrazit jen tak, bez rozmyslu, ale musela ji důkladně naplánovat, protože i stará dobrá Rebel Line se tam odvážíla vypravit spoj jen jednou za týden. Pokud to ovšem dovolilo počasí.

V poslední době se Margaret cítila tak mizerně, že si toho všímali i kolemjdoucí a napomínali ji, aby se vzchopila. Za volantem najatého auta by si nevěřila. Příliš snadno by se otočila a utekla. Jednoduše by se na cestě obrátila zpátky do Nashvillu, vrátila na letišti klíče od auta a nasedla do nejbližšího letadla zpátky do New Yorku.

Puch, který Margaret probudil, nyní zesílil. Na čichové buňky jí zaútočilo aroma soli, mastnoty a čehosi nedefinovatelného a živočišného. Otočila hlavu. Kousek papírového ručníku připevněného k opěrce na hlavu se jí přilepil k vlasům.

Na sedadle za ní seděl muž v zelené síťové baseballové čapce a opaskem hluboko pod pasem. Zrudlými vlhkými prsty si uždíboval sousta z šustícího celofánového sáčku, vkládal je do úst a s chutí pojídal. Než Margaret usnula, všimla si, že muž žvýká tabák. Napovídala tomu i záplata na zadní kapse mužových džínů. Měla kruhový tvar přesně jako červené plechovky, v kterých se prodává

žvýkací tabák. Margaret zaujala láhev od koly v jeho ruce. Vypadala stále plnější; tmavá hladina stoupala k hrdlu. Dívka si s odporem uvědomila, že muž používá láhev jako plivátko na šťávu z tabáku, který žvýká. A právě v té chvíli se rozhodla nalézt útočiště ve spánku.

Muž se zašklebil a strčil před dívku sáček. Margaret si neuvědomila, že na muže civí, ale bezpochyby to tak bylo. Uviděla nápis na pytlíku - Kořeněné vypečené vepřové kůžičky z Grilu strýčka Bo. Zavrtěla hlavou a pokusila se usmát, ale dokázala jen ukázat zuby. Chlapík si strčil do rozšklebené pusy hrst páchnoucí křupavé hmoty a pokývl směrem k oknu.

„Pěkný kraj,“ zachroupal.

Margaret se podívala z okna a musela uznat, že má pravdu. Začali právě zatáčet po zakroucené horské cestě. Ostrůvky jasně zbarvených květín divoké a nečekané krásy zjemňovaly strohost hrbolatých šedých skal. Protější okno poskytovalo pohlednicový pohled na údolí, svěží zelenou trávu, vybledle Červené popraskané stodoly a tyčkové ploty značící hranice pozemků.

Autobus hekal, když stoupal spirálovitou silnicí a zabíral se silným úsilím, ale malým výsledkem. Pohybovali se rychlostí šneka, ale provázel je rozruch závodu v Le Mans.

Než dosáhli tohoto hornatého úseku, míjeli venkovské farmy a malá města s názvy připomínajícími Horní Dolní a Zlámanou Lhotu. Margaret nemohla uvěřit, že je to táž Amerika, ve které vyrostla, a že je to stejná země, která dala světu New York, Chicago a San Francisco.

Tohle bylo něco jiného. Toto byl opravdový Jih.

„Kam máte namířeno?“ ozval se muž v zeleném klobouku, krmící se vepřovými kůžičkami.

Margaret složila ruce v klíně a snažila se, aby její odpověď zazněla radostně. Už se jí to docela dařilo, mnohokrát si to vyzkoušela, když oznamovala svým kolegům doktorandům na Kolumbijské univerzitě v Manhattanu, kde bude její příští působiště.

„Jedu na malou univerzitu v Magnolii, plně akreditovanou pro výuku humanitních věd, která leží v srdci nádherných Kouřových hor ve státě Tennessee,“ odpovídala naučeně.

„No tohle! Já taky!“ zajásal a z úst mu vypadl drobek vepřové pochutiny. Margaret se snažila udržet na tváři netečný výraz, ale její starostmi zmučenou hlavou projela zneklidňující myšlenka: Co když je tento muž student? Nebo profesor angličtiny? Nebo děkan?

„Vy jste studentka?“ zeptal se muž.

„Ne. Budu asistentkou na katedře anglické literatury.“

Zahvízdl, zřejmě to na něho udělalo dojem. Byla to první kladná odezva na Margaretino nové postavení a pocházela od chlapíka s pusou plnou smažené vepřové kůže. No co, aspoň byla upřímnější než od jejích kolegů z Kolumbijské univerzity.

Nejdřív si všichni, kteří měli stejné postavení jako ona, ale v ruce drželi dopisy z Yale, Duke nebo Penn State s nabídkou lukrativních zaměstnání, mysleli, že žertuje. Margaret byla mezi svými kolegy doktorandy hvězda, jediná, jejíž disertace měla být vydána knižně. A navíc to byl její druhý doktorát, první získala z americké historie hned při ukončení studia na vysoké škole, a za tuto práci rovněž získala cenu. Tématem byl Shermanův pochod Georgií během občanské války ze Shermanova pohledu.

Práce rovněž vyšla tiskem pod názvem Udělal to, co musel.

Margaret měla jedinou slabost, totiž že neustále všechno odkládala. Bez problémů se za několik dní vypořádala s článkem nebo napsala za pár týdnů závěrečnou práci. Ale jak došlo na skutečný život, a ona měla zaplatit účty nebo napsat žádost o zaměstnání, dělala všechno s beznadějným zpožděním. Když všichni psali žádost o grant nebo o učitelské zaměstnání, Margaret si jich nevšímala a rozumovala, že nové zaměstnání nebude ještě rok potřebovat, tak kam spěchat? Čekaly ji knihy, jež potřebovala přečíst, a úžasné historické události, které si chtěla prostudovat. Proč by měla zabředat do nudných povinností skutečného života, když se mohla těšit z minulosti?

Ale najednou přišlo jaro a všichni Margaretini kolegové už sehnali zaměstnání, jen ona neměla nic, jen kupu nesplacených studentských

půjček a čtyřiceti dolarovou zálohu z univerzitního nakladatelství, které vydávalo její disertaci.

Konečně se donutila, sedla, napsala a rozeslala hromadu žádostí o místo. Následoval vytrvalý déšť odmítavých dopisů. Pečlivě volenými slovy jí v nich oznamovali, že by byla dokonalá, ale její žádost došla bohužel příliš pozdě. Všechna dobrá místa už byla obsazená.

A tak Margaret přijala jediné místo, které jí nabídli, na malé univerzitě v Magnolii. Jméno toho místa znala jen proto, že tamější univerzitu během občanské války zničil regiment severanských vojáků. Jako rodilá Bostoňanka byla Margaret velmi pyšná na to, že pochází ze slavného státu, který se pokusil vymazat univerzitu v Magnolii z povrchu země. Naneštěstí ji ti zatracení Jižané postavili znovu.

Nedalo se říci, že by Margaret univerzitu v Magnolii nenáviděla. Nikdy ji neviděla ani na fotografii. Dokud tam nepožádala o zaměstnání, v podstatě si ani neuvědomovala, že vůbec existuje.

Ale teď se všechno změnilo. Magnolijská univerzita se stala symbolem jejího největšího selhání. Na tíživé situaci, do níž se dostala, měla vinu jen ona sama. Byla to přece právě ona, kdo včas neodeslal ty pitomé papíry. A teď se chytrá, brilantní Margaret musela smířit s tím, že jejím zaměstnavatelem se stane jakási Magnolia. Ona, která vždycky nad vším jižanským ohrnovala nos, se teď bude o své vědomosti, pracně získané na Severu, dělit s klubkem mládeže jižně od místa, kde za občanské války byla hranice severanské Unie s jižanskou Konfederací.

Bylo to pro ni tak urážlivé, tak nemyslitelné, skoro jako by se Konfederace rozhodla pomstít za její skvělou disertaci o generálu Shermanovi. Jestli to tak bylo doopravdy, byl Jih tentokrátě tím, kdo se směje naposled a nejlíp.

„Já jsem místní,“ prohlásil muž v zeleném klobouku a vytrhl Margaret z přemýšlení.

„Místní co?“ zeptala se bezmyšlenkovitě. Chlápek se zasmál hlubokým potlačovaným smíchem, ale neznělo to nepříjemně.

„No, místní, jako že jsem odsud, narodil jsem se a vyrostl tady, v městě Magnolia. Můj tatík a tatík mého tatíka tu pracovali v hospodě, a já jsem to teďka po nich převzal.“ Pronesl to s tak zřejmým potěšením a pýchou, že se Margaret usmála.

„Ráda vás poznávám. Ještě v Magnolii nikoho neznám, jen podle hlasu v telefonu. Jmenuji se Margaret Garnettová.“

„Těší mě. Já jsem O. B. Willy Thaw, ale všichni mi tady říkají Willy.“

„To je zajímavé jméno. Co znamená to O. B.?“

Znovu se zasmál. „Nevím. Kdysi dávno to asi bylo příjmení, ale můj prapraprapředek to vypsál jen zkratkou. Dneska už nikdo neví, co ta písmena vlastně znamenají. Stejně to O. B. většinou nepoužíváme.“

Zmačkal prázdný sáček a zastrčil ho do kapsy u košile. Znenadání vstal, dotkl se rukou stropu autobusu a hned si zase sedl. Všiml si, že se Margaret zatvářila poplašeně a zvedl husté obočí.

„Asi se divíte, co dělám.“

Margaret trochu zmateně přikývla. Přemýšlela, jestli Willy netrpí nějakou psychickou poruchou, která ho nutí dělat podivné věci, jako třeba hladit strop autobusu nebo týrat malá zvířata.

„Vrátil jsem zpátky svého anděla.“

Margaret se napřímila a vrhla rychlý pohled na řidiče autobusu.

Podářilo by se jí upoutat rychle jeho pozornost, kdyby to bylo nutné? Autobus byl skoro prázdný, mohl by jí pomoci jen řidič.

„To je taková pověra, víte?“ pokračoval Willy. „Říká se, že Magnolia je zrovna jako nebe a že tu nemusíte mít žádného anděla strážného. Ale když vyjedete za starou kamennou bránu na konci města, je lepší vzít si svého anděla s sebou, protože ve skutečném světě ho možná budete potřebovat. Tak jsem teď vrátil zpátky na nebe svého anděla, protože jsme zrovna projeli kamennou bránou do Magnolie.“ Pokrčil rameny. „Dělám to už tak dlouho, že o tom ani nepřemýšlím, jen když jedu s někým, kdo je tu v horách nově. Ale je to pěkná pověst, vidíte?“

„Rozkošná,“ odpověděla a napadlo ji, jaké další výplody fantazie tu na ni ještě čekají. Možná tady všichni věří, že občanskou válku

vyhrál Jih nebo že Magnolijská univerzita je báječné místo, kde lze nabýt skvělého vzdělání.

Willy si posunul klobouk a odhalil zčervenalou rýhu na čele, kde mu pokrývka hlavy seděla příliš těsně.

„Jsme tu, slečno Garnettová,“ oznámil, když autobus naposledy výbušně zachrastil a zastavil.

Margaret s velkými obavami otočila hlavu a pohlédla z okna na svůj nový domov. Ostatní cestující se vyvalili z autobusu. Willy stál za ní a čekal na nějaký projev z její strany. Ale Margaret, ochromena tím, co spatřila, nebyla schopna pohybu.

Vypadalo to, že město Magnolia vlastně ani neexistuje. Margaret si představovala něco na způsob Mayberry, jediného jižanského městečka, které znala a které bylo na hony vzdálené od hrůzostrašných vesniček ztvárněných Williamem Faulknerem a Flannery O'Connorovou. Tajně snila o Mayberry, v němž vládne moudrý a ušlechtilý šerif a kde žije teta Bea s mohutným poprsím, která peče mřížkové koláče.

Místo města, jaké si vysnila, spatřila obchod, jediný obchod. Napiš na něm byl proveden rukou, prvních několik písmen červenou barvou, poslední hnědě. Hlásal: Magnolijské univerzitní knihkupectví/Pošta/Supermarket. Margaret v duchu doplnila: Autobusová zastávka/Mezinárodní letiště/Kulturní centrum, a když zahlédla dobře oblečeného mladého muže vycházejícího z obchodu s čokoládovou tyčinkou v ruce, přihodila k tomu ještě Restaurant.

Willy stále čekal a přešlapoval z nohy na nohu. Nezbylo jí nic jiného než vstát. „Dopr..., ehm, promiňte,“ zakoktal.

Margaret pohlédla na Willyho s pochopením i pobaveně. Chudák chlap. Když jí nabízel vepřové kůžičky, sotva tušil, že je vysoká metr osmdesát.

Zdálo by se, že když žena ve čtrnácti letech dosáhne výšky sto osmdesáti centimetrů, tak jí časem nepříjde, jak na ni všichni civí a zírají. Ale Margaret si na to nikdy doopravdy nezvykla.

I ve třiceti tajně v koutku duše snila, jaké by to bylo, měřit jen metr pětadesát.

I po všech těch letech, co musela poslouchat vtipy o basketbalistkách a navzdory zkušenostem, že i naprosto cizí lidé si přikládají dlaně k uším a ptají se, jaké je tam nahoře počasí, byla stále v rozpacích, jak připravit lidi na počáteční šok. Možná že když jí prve Willy nabídl pochoutku z celofánového pytlíku, měla se sladkým úsměvem odmítnout a vysvětlit mu: „Vepřové kůžičky? Ne, děkuji. Měřím totiž metr osmdesát.“

Když po telefonu přijala místo v Magnolii - nebylo dost času na výměnu formálních dopisů -, měla upozornit: „Ačkoli jsem bezesporu přespříliš kvalifikovaná na místo asistentky čehokoli na vaší školičce, s radostí je přijmu, protože jsem vysoká metr osmdesát.“ A když ji její poslední přítel nechal kvůli drobounké barmance, měla mít Margaret trochu víc porozumění. „Zajisté, drahý. Je jen přirozené, že vyměníš dvouletý vztah založený na společných zájmech za třítydenní známost s dívkou, která je téměř o polovinu mladší než ty. A to ani nezmiňuji, že na rozdíl od ní mám metr osmdesát.“

Willy stále ještě civěl na Margaret a pak hvízdal mezi zuby. „Vy jste tedy pořádná čára.“ Zakroutil hlavou. Margaret se zasmála jeho osvěžující upřímnosti. Většina lidí se zakoktala a změnila téma rozhovoru, jakmile si uvědomili, jak je vysoká.

Podala Willymu ze síťové police jeho tašky. Poděkoval jí a ona sundala svá skromná zavazadla: dva plátěné pytle a přepravku s knihami. Zbytek svého majetku si poslala poštou. Nyní však začala mít pochyby, zda poštovní služby, které podle vlastní reklamy byly schopné nalézt stan v Nepálu, vystopují i Magnolii.

Willy jí nabídl doprovod k jejímu novému domovu, domu, který se jmenoval Doupě povstalců. Pronájem tohoto místa na deset měsíců činil méně než částka, kterou Margaret platila měsíčně za bydlení v Kolumbii.

Ihned jak vystoupila ze dveří, autobus s vrzáním odjel. Asi řidič, stejně jako ona, toužil Magnolii co nejrychleji ukázat záda. Jenže řidič nemusel splácet půjčky na studium. Byl svobodný člověk.

Kolem ní prošlo několik mladých lidí. Byl konec srpna, na univerzitu se začali sjíždět studenti. Patřili bezpochyby k nejlépe

oblečeným vysokoškolákům, jaké kdy Margaret viděla. Žádné roztrhané džinsy a pestré šátky, žádné propíchnuté nosy či kožené bundy, jak bylo běžné na Kolumbii, kde se studenti pyšnilí svým somráctvím. Zdejší skupinka vypadala spíš jako shromáždění mladých konzervativců. Když jeden student prošel těsně kolem ní, zaznamenala jen vůni mýdla.

Teprve teď měla Margaret pořádný výhled. Před ní se tyčily univerzitní budovy, postavené z těžkých viktoriánských kamenů, vypadaly roztažené do šířky a trochu sražené k zemi. Všechny měly jednotnou žlutohnědou barvu, ale na každé stavbě se dalo najít něco jedinečného.

„Promiňte, jste doktorka Margaret Garnettová?“ Před ní stál štíhlý muž středního věku, s jemnými rysy za kulatými obroučkami brýlí. Na sobě měl modrý blejzr, světlou košili a pečlivě vyžehlené khaki kalhoty, které se tu zřejmě těšily oblibě, neboť podobné už Margaret viděla před chvílí na několika studentech.

Byl o deset centimetrů menší než Margaret. Uvědomila si, že jí bezděčně kouká na nohy. Byla to přirozená reakce a už si na to zvykla. Každý muž, který ji viděl poprvé, si nejdřív myslel, že nosí lodičky na vysokém podpatku nebo že stojí na bedně. A zatím měla na nohách boty s placatou podrážkou.

„Dobrý den.“ Natáhla k němu ruku.

„Vítejte v Magnolii. Jsem Chester Dick - mluvili jsme spolu v telefonu. Jsem vedoucí katedry angličtiny.“ Potřásli si rukama; měl pevný, suchý stisk. „Doufám, že jste neměla problémy, abyste se sem dostala. Tohle místo je vyhlášené mlhami, občas nás odříznou od ostatního světa. Před dvanácti hodinami jsme tu měli mlhu, že se dala krájet.“ Zdálo se, že je na tamější špatné počasí pyšný, podobně jako Newyorčané, kteří se rádi chlubí, jak od sebe v jednom kuse odhánějí homouše.

„Ne, neměla jsem problémy, doktore Dicku.“ Při vyslovení jeho jména se začervenala jako neohrabaná středoškolačka, poněvadž tento výraz se na Jihu užívá i pro pojmenování mužského přirození. Úporně přemýšlela, co vhodného by řekla, a obrátila se při tom na Willyho, který stál vedle ní. „Ach, znáte Willyho Thawa...“

„Ovšem,“ odpověděl žoviálně doktor Dick a poklepal Willyho po rameni. „Tak co, jak braly ryby, Willy? Chytil jste něco pořádného?“

„Kdepak, doktore Dicku,“ pokrčil Willy rameny a zvedl pytel. Margaret si všimla až teď vlhké skvrny na látce, která se stále se zvětšovala. „Ale zůstalo mi na háčku pár žab.“

„Hmm,“ mudrlantsky pokýval nový Margaretin šéf. „Ty taky nejsou špatné.“

Willy se zakřenil. „Hlavně s domácí ostrou omáčkou. Víte co? Tak já je pro vás ukuchťím, doktore Dicku, ale nikomu to neříkejte. Mám jen dva tucty stehýnek a vy přece víte, jak rychle se po nich zapráší.“

„Velice vám děkuji, Willy,“ řekl doktor Dick, upřímně potěšen myšlenkou na pojídání žabích končetin, a zvedl ze země Margaretina zavazadla. „Dovedu vás do Doupěte povstalců. Víte, Willy, v hostinci se nám po vás stýskalo.“

Willy se začervenal potěšením a zamrkal na Margaret. „Hodně štěstí, madam,“ pravil a vycouval.

„Willy patří k místnímu koloritu.“ Doktor Dick se usmál. „Takových postavíček je tu spousta.“

„To věřím,“ řekla tak neosobně, jak dovedla.

Po chvilce došli na nádvoří, hezké náměstíčko obklopené dalšími kamennými budovami. „Kámen pochází z blízkého lomu v údolí.

Na stavbu univerzity jsme použili jen zdejší materiál. Proto je skoro nemožné určit, která budova byla postavena před týdnem a která v minulém století.“

Margaret hleděla na výstavné budovy se směsicí překvapení i podrážděnosti. Nebylo pochyb, že Magnolijské univerzitě vůbec nechybí velkolepost. Rozčililo ji, že vysoká škola s nulovou akademickou reputací sídlí v tak skvostném prostředí. Nádvoří lemovala majestátní pevnost, i když pouze dvoupatrová, které vévodila výsostná zvonice. Velebné rysy budov osvěžovaly keře jasných barev a zářivé tóny květinových záhonů. Jak teplý větřík narážel do rostlin, nasála Margaret čistou a čerstvou vůni květů.

Tohle bylo dokonalé pozadí pro světově proslulou univerzitu. Člověka napadl Oxford nebo Cambridge, jenže toto byly hory v Tennessee. Jestli na světě existovala vůbec nějaká spravedlnost, měla

být Magnolijská univerzita vybudována z kúlén pokrytých vlnitým plechem a rezavějících mobilních buněk, posazených na tvárnice.

Doktor Dick pozoroval Margaret a oči se mu zúžily, když pozoroval hru pocitů na její tváři. Uvědomila si jeho zkoumavý pohled a obrátila se k němu s neupřímným úsměvem.

„Jak staré jsou ty budovy?“ zeptala se tónem znuděného turisty.

„Většina jich pochází z pozdních šedesátých let minulého století. Univerzita i město Magnolia byly zničeny za občanské války.“ Ačkoli to Margaret věděla, cítila se náhle směšně provinile. Hleděl přímo před sebe a pokračoval.

„Jen několik budov v Magnolii pochází z předválečných časů. Máte štěstí, doktorko Garnettová. Váš dům je nejstarší stavba na univerzitě.“

„Doupě povstalců?“ Margaret to bezděčně okouzlo.

„Ano. Ten dům vystavěl profesor, který zde přednášel. Později se stal jedním z nejvýznamnějších jižanských generálů. Slyšela jste někdy o Ashtonu Powellu Johnsonovi?“

Margaret chvilku přemýšlela. Její studium se vlastně soustředilo jen na Sever. Dovedla vyjmenovat téměř všechny seveřanské generály a vyšší důstojníky. Naproti tomu strávila jen málo času a úsilí studiem jižanské Konfederace, a to ještě jen z pohledu, co tento krátce existující stát vyprovokoval na Severu. A navíc se v posledních letech soustředila na literaturu, takže jména známých bitev a jejích hrdinů jí už připadala cizí a vzdálená.

Ale osobnost generála Ashтона Johnsona byla natolik všeobecně známá, že i Margaret o tomto veliteli, v němž se snoubila umírněnost a odvaha, leccos věděla. Bojoval proti tomu, aby Virginie vstoupila do Konfederace, ale když byla potvrzena dohoda a Virginie se přidala k ostatním jižanským státům, stal se jedním z jejích nejsmělejších vůdců. Byl to on, kdo se nejtěsněji přiblížil k Shermanově ležení v Atlantě. Kdyby pak Sherman nezvítězil, nedošlo by k Pochodu k moři. A nebýt Shermanova zničujícího tažení Georgií, Margaret by si musela vybrat jiné téma pro svou první disertaci.

Takovýto sled událostí by se projevil i jinak. Došlo by k prodloužení občanské války o několik let a zřejmě i k takovým ztrátám na životech na obou stranách, že by se z toho Unie nikdy nevzpamatovala. Spojené státy, oslabené vnitřním střetem, by se snadno staly kořistí silnějších států, jako Francie či Anglie.

Kdyby slavil statečný generál Ashton úspěch, neexistovaly by Spojené státy americké.

„Generál Ashton Powell Johnson,“ pokývala Margaret hlavou. „Velel virginskému jezdecktvu, a jedině Sherman ho dokázal zastavit.“

„Sherman a dva tucty ostrostřelců,“ opravil ji doktor Dick a vítr mu přitom čechral kšticí nečesaných hnědých vlasů.

„Co vlastně dělal virginský generál Johnson v Tennessee?“ Když si všimla, jak vášnivě doktor Dick generála brání, snažila se hovořit lehkým tónem.

„Snažil se poskytnout Jihu univerzitu, která by splňovala jeho představy o vzdělání. A podařilo by se mu to, kdyby ho válka neuvrhla zpět do Virginie. Kdo ví, čím se mohla Magnolia stát, kdyby byl generál přežil válku?“

Margaret se zamračila, jak se zahloubala do osudu konfederátského generála. Byl to podmanivý, ale běžný příběh. Chlapec vsadil na špatnou kartu a vymstilo se mu to.

O důstojnících Unie smýšlela Margaret úplně jinak. K těmto mužům v modrém cítila sympatie. Pouhé pomýšlení na to, jak Severané kvůli spravedlnosti trpěli bídou a nemocemi, jí vhánělo slzy do očí.

„Tak, a jsme tady.“ Hlas doktora Dicka ji vytrhl z myšlenek. Rozhlédla se kolem sebe.

Před nimi stál středně velký dům porostlý vinnou révou, wisterií a podivně vyhlížející, krásně se pnoucí rostlinou. Stavení mělo sedlovou střechu a přiléhala k němu dlouhá uzavřená veranda s houpačkou a desítkami květináčů s rostlinami.

„Tohle je ono?“ vydechla ohromena velikostí a krásou takzvaného doupěte. Po několika letech bydlení v bytě se dvěma ložnicemi, který

sdílela se třemi dalšími ženami, jí Doupě povstalců připadalo jako palác.

Doktor Dick vystoupal po čtyřech schodech na verandu a usmál se Margaretinu zřejmému potěšení. „Myslím, že se vám tu bude líbit, doktorko Garnettová. Každý, kdo v Doupěti povstalců stráví třeba jedinou noc, si to tu zamiluje. Říká se, že duch generála Johnsona vyvolává ve zdejších hostech pocit, že jsou zde vítáni. Dalo by se říci, že je tu věčným hostitelem.“

„Čekala jsem doupě a ne usedlost, doktore Dicku.“

Zasmál se a sáhl do kapsy saka pro klíče. „No vidíte, a teď je to váš nový domov. A mimochodem, říkejte mi Chete. Dobře si uvědomuji, že jméno Dick se zatraceně těžko vyslovuje s vážným obličejem.“

Margaret se zářivě usmála, poprvé od chvíle, kdy přijala toto místo. „Ráda vám budu říkat Chete, ale jen když mi slíbíte, že budu pro vás Margaret. Doktorka Garnettová zní poněkud škrobeně a staropanensky.“

S úsměvem si potřásli rukama a doktor Dick otevřel dveře. Margaret opatrně vstoupila do haly, jako by se bála, že vnitřek domu nebude odpovídat venkovnímu vzhledu. Oči, které venku přivykly oslňujícímu slunečnímu jasu, se hned nemohly přizpůsobit chladné temnotě v chodbě. Než uviděla jasně, roztančily se před ní skvrnky. Chet přešel nalevo a rozhrnul těžké sametové závěsy. Místnost se zalila slunečním svitem, který mírně tlumily venkovní keře.

Pokoj, velký salón, byl zaplněn těžkým vyřezávaným viktoriánským nábytkem. Margaret si vždycky ošklivila tento styl, více se jí líbily jednoduché a čisté tvary nábytku z dávnějších časů. Ale tenhle pokoj byl úplná pohádka. Nepůsobil dojmem naduté okázalosti, naopak - každý kus nábytku jako by návštěvníka vítal a lákal měkkými polštáři s barevnými potahy a starým dřevem.

Stály zde dvě velké lenošky, obě s vyřezávanými opěradly z tmavého dřeva a s polštáři jasných barev nastrkanými v rozích. Mezi lenoškami stál stůl s mramorovou deskou, trochu vysoký na to, aby byl považován za kávový stůl, a nabízel množství žlutnoucích časopisů. Mramor pokrývala spousta zaschlých kroužků od sklenic,

kteře snad měly sloužit jako důkaz, že stolek je určen k užívání a nejen k obdivování.

U stěny byly dva ušáky, čalouněné světle zeleným brokátem, oba s podnožkou, a mezi nimi se vyjímal kulatý vinný stolek pokrytý jakousi tkaninou. Na druhé stane pokoje trůnil ohromný příborník s podivně vyřezávanýma nohama. Margaret si jich hned všimla a sklonila se k nim, aby je prozkoumala.

Nohy s koulí a pařátem napodobovaly sloh z doby královny Anny. Vypadaly prazvláštně, protože pařát měl plovací blánu jako kachna, což vzbuzovalo dojem, že se příborník každou chvíli od kolébá pryč.

„To je úžasné!“ vykřikla dívka. Dotkla se dřeva a téměř čekala, že se pařát odtáhne.

„Jsem rád, že se vám zdejší zařízení líbí,“ řekl Chet. „Některé lidi to znervózňuje. Správně by tu měl být i jídelní stůl, ale ten už se sem už prostě nevešel. K soupravě ještě patřil asi tucet židlí, ale ty zmizely už před lety.“

„Něco takového jsem ještě nikdy neviděla.“ Margaret se napřímila a zakroutila hlavou. „Jak se to může někomu nelíbit? Je to nádherné.“

„Já si to myslím taky. To všechno je po generálu Johnsonovi. Zřejmě měl poněkud zvláštní smysl pro humor a trochu bizarní představu, jak má vypadat domov. Na univerzitě narazíte na spoustu jeho věcí. Jestli se vám bude něco zdát podivné či legrační, pak to určitě patřilo generálovi.“

Margaret se zasmála. „Co asi říkala zvířecím nohám na nábytku jeho žena?“

„Ach, nikdy se neoženil. Jeho jediná skutečná láska zemřela několik měsíců před tím, než ho zabili.“ Podíval se s porozuměním na příborník. Najednou ožil. „No, nechám vás tu, abyste se zabydlela. Nahoře jsou dvě malé ložnice, můžete si vybrat, kterou chcete.“

Chet odkráčel ke dveřím a když sahal po klice, obrátil se. „Skoro jsem zapomněl - dnes večer se koná recepce pro nové členy fakulty. Bude v Johnsonově sále, to je ta velká budova na nádvoří vedle

zvonice. Začíná se v osm, ale my si nepotrpíme na formality, přijďte kdykoli. A ještě něco, Margaret...”

„Ano?“ Vzhledla od stolu.

„Jsme potěšeni, že jste přijela sem do Magnolie. Na shledanou večer.“ Náznakem zamával a odešel.

Margaret se zmocnil podivný pocit provinění, jaký člověk zažije, když na někom za jeho zády nenechá nit suchou a pak zjistí, že dotyčný člověk vyslovuje jeho jméno s úctou. Magnolia byla potěšena jejím příjezdem a ona si začala připadat nezdvořilý host.

Vrátila se do haly pro své věci a když kráčela chodbou, povšimla si pestrých orientálních koberců. Místy byly trochu prošlapané, ale přesto vypadaly krásně a velmi cenně.

V chodbě se zastavila, protože něco upoutalo její pohled. Bylo to třpytivé světlo. Otočila se a hleděla do zrcadla, jehož léty zašlé sklo odráželo její vlastní obličej.

Zrcadlo ji naprosto uchvátilo. Zprvu se zdálo obyčejné, i když mělo velký, důmyslně vyřezávaný a nápadný rám, který sladce voněl leštěnkou. Když však Margaret prozkoumala rám zblízka, zjistila, co dřevorezba skutečně zobrazuje. Neudržela se a hlasitě se rozesmála.

Rám znázorňoval hospodský výjev; přes rovně zaříznutý okraj dřevěného rámu se nakláněly komické figurky v různých stádiích opilosti. Margaret to připomnělo Hogarthovy prostopášné malby vesničanů, každá rozpustilá skupinka tvořila samostatný obrázek. Někteří pozvedali sklenice, jiní doširoka otvírali ústa a podle výrazu ostatních kumpánů hlasitě vyzpěvovali. Několik mužů mělo klobouky naražené do čela a jedna žena, nepochybně pochybné pověsti, si přehodila hezky tvarované nohy přes výčep.

„Generále Johnsoně, váš vkus se mi šíleně líbí!“ vykřikla Margaret. Najednou se přestala smát, pohlédla na sebe do zrcadla a zmocnil se jí smutek.

Je to podivné. Ovšem, pomyšlení na příchod do Magnolie ji nijak nenadchlo, ale po setkání s Chetem a poté, co uviděla nový domov, se dívčina mysl osvobodila od deprimujících černých myšlenek, které ji sužovaly několik posledních týdnů. Nyní však pocítila něco jako sebelítost, náhlý, ale téměř nesnesitelný zdrcující smutek.

Pocit v okamžení zmizel, vypařil se jako ranní rosa. Prohlédla si zblízka v zrcadle svoji tvář a překvapilo ji, jak dobře vypadá, i když na sebe hleděla nestranným okem. Navzdory vyčerpávající a rozčilující cestě modré oči jasně zářily a obvykle zplhlé vlasy ucouraně nevisely, ale jemně se vlnily.

A i když se to s Margaret moc neslučovalo, na večerní recepci se docela těšila.

KAPITOLA 2

Johnsonův sál našla snadno. Nejen proto, že byl přesně tam, jak popsal Chet, ale navíc byl nasvícen jako kasino v Las Vegas. Ozvěny smíchu se vznášely nad nádvořím a tvořily naprostý protiklad k důstojné stavbě zvonice.

Margaret chvíli postála před těžkými dubovými dveřmi, uhladila si rozpuštěné vlasy, a teprve pak vstoupila. Nevěděla, co si vzít na sebe, zvláště když těch pár lidí, které viděla na univerzitě, vypadalo nastrojeněji než hosté na většině svateb, jichž se zúčastnila na Manhattanu. Přemítala, v čem asi přijdou na večírek, když i přes den chodili v tak fajnových šatech. Dostaví se ve fracích a plesových róbách?

Nechtěla riskovat, že bude vypadat trapně, a tak zvolila vyššívanou sukni ke kotníkům, kterou vyhmátla v secondhandu v Greenwich Village a nefritově zelenou hedvábnou halenku. Upřímně doufala, že se v nejbližší době nebude konat další večírek, protože další společenský oblek neměla. Zbytek její garderoby sestával z džínsů, tenisek a trik. Margaret nikdy nikomu nezavdala příležitost, aby ji mohl obvinít z přehnané parádivosti.

Pro tuto příležitost použila dokonce trochu makeupu, s čímž se obtěžovala jen vzácně. Většinou jí na vizáži nijak zvláště nezáleželo, ale dnes, z nějakého důvodu, chtěla vypadat co nejlépe. Stála před podivným zrcadlem v Doupěti povstalců, neobratně zacházela s chatrným výběrem laciné kosmetiky, který od střední školy nosila ve

stejně prošívané taštičce, a cítila neznámý příval vzrušení. Chystal se skutečný začátek jejího života na univerzitě v Magnolii.

Proč jen se tam tak těším? ptala se sama sebe. Ve skřípajícím autobuse, jen o trochu dříve, si nepřála nic jiného než koupit si lístek zpátky do New Yorku. Teď cítila v nitru vzrušení, jako by se měla setkat s nějakým neobyčejným člověkem.

Když se probírala svými pocity, skoro se nahlas zasmála. Jen si to představte, Margaret Garnettová, Seveřanka každým coulem, a nalezne romantickou lásku v kopcích Tennessee! Směšná představa.

Ale stejně se nemohla té předtuchy zbavit. A když stiskla ohromnou kliku dveří do Johnsonova sálu, trásla se jí ruka a měla sucho v krku. Pořádně se nadechla a vešla.

Bourbon. V okamžiku, kdy otevřela dveře, ji ovanul vlezlý pach bourbonu, ostrý a palčivý. Připomněl jí večírky na koleji v prvním ročníku vysoké školy nebo hospodu ve šťastné hodině, kdy je panák za polovic. Nenáviděla bourbon.

Dýchala ústy a prohlížela si sál. Jeho velikost ji ohromila. Celou budovu tvořila jedna jediná obrovská místnost, s vysokým, uprostřed klenutým stropem, podepřeným pevnými trámy, které dodávaly stropu vzhled propadlé lodní přídi. Stěny lemovaly elegantní knihovny zaplněné stovkami, možná tisíci v kůži vázaných svazků. Viselo zde několik olejových maleb, na nichž upjatí pánové v tmavých oblecích strnule stáli v důstojných postojích. Tvářili se zatraceně hrdě, že visí na stěně Johnsonova sálu.

Shromáždění lidé byli okázale oblečeni, přesně jak si představovala. Muži měli saka nebo obleky, ženy koktajlové šaty z hedvábí a světlého šifónu. Vypadali starší než ona, většinou přes čtyřicet a padesát. Pod jedním obrazem seděl kmet, který podle jejího odhadu dávno překročil stovku let.

Několik lidí se na Margaret letmo usmálo. Mladý muž v bílé zástěře tázavě zvedl obočí a ukázal prstem na demižon Jima Beama. Za karetním stolkem, který sloužil jako provizorní bar, vhažoval rozhodnými pohyby kusy ledu do plastických pohárků, přiléval do nich trochu vody a pořádnou spršku Jima Beama a pokládal je na roh stolu. Jen co pohárek položil, už po něm chňapla něčí ruka.

Margaret si náhle uvědomila, že ji někdo pozoruje, a pocítila, jak jí projelo vzrušení z očekávání příštích událostí. Prsty se jí zachvěly a žaludek sevřel. Otočila hlavu a všimla si velmi vysokého a velmi pohledného muže, který se na ni upřeně díval. Kývl na ni tichý pozdrav a dlouhými elegantními kroky vykročil k ní.

Ten muž byl blondák. To ji trochu překvapilo a vzápětí se jí zmocnila malá vlna směšného rozladění. V zasutém koutku duše, kde chovala své dívčí romantické představy, ucítila bodnutí. V těch jejích představách prostě žádný blondák nebyl. Skoro okamžitě se probrala.

Není přece žádná dívenka s rozzářenýma očima, ale vzdělaná třicetiletá žena. Ale stejně...

„Jste Margaret Garnettová?“ Jeho hlas zněl příjemně, možná až příliš, lakový hlas mívají muži zvyklí jednat se ženami. Podívala se, odkud ví, jak se jmenuje a jak se k němu hned doneslo, že na univerzitu v Magnolii právě dorazila severanská obryně.

„Ano, jsem Margaret Garnettová.“ Její hlas zněl trochu mrazivěji než zamýšlela, ale nezdálo se, že by ho to vyvedlo z míry. Stále se usmíval.

„Já jsem Brad Skinner.“ Přendal si bourbon do druhé ruky, aby si pravicí mohl potřást s Margaret. „Vy a já jsme jediní noví členové fakulty. Vítejte.“

Nejistě stiskla jeho ruku. On pokračoval: „Myslím, že nám oběma jde o stejné stálé místo, eh?“

„Cože?“

Zasmál se. „V Magnolii je totiž zvykem, že na každé volné stálé místo přijmou dva uchazeče a nechají je rok nebo dva učit. Kdo vyhraje, je přijat nastálo.“

„To jsem vůbec netušila! To je naprosto barbarské.“ Margaret byla vzteky bez sebe. Proč jí nikdo neřekl, že ji přijímají jen na zkoušku?

„Je to tak proto, že na tato místa se přijímá jen jednou za dvacet let nebo tak. Vidíte tamhle starého doktora Taylora?“ Ukázal na prastarého muže v křesle. „Učí tu asi šedesát let. Je expert na občanskou válku, i když on sám tomu říká válka severanské agrese.“

„Expert?“ nevěřicně si odkašlala Margaret. „Pravděpodobně v ní sám bojoval.“ Začervenala se, když si náhle uvědomila, jak zle to vyznělo, ale Brad Skinner se jen zasmál.

„Nejste daleko od pravdy - aktivně v ní sloužil jeho otec.“

„Vy si ze mě utahujete! Jeho otec bojoval v občanské válce?“

„Ano. Byl tehdy velice mladý - sloužil jako bubeník - a velmi pozdě se oženil.“

„Příště mi budete tvrdit, že jeho otec ještě žije a bydlí kousek odsud.“ Margaret bojovně vztyčila hlavu a čekala odpověď.

„Abych řekl pravdu, je tady pochován, na hřbitově v Magnolii.“

„Jak to, že toho o Magnolii tolik víte?“

„Jsem zdejší absolvent z roku 1980.“

Skvělé, pomyslela si. Její protivník je absolventem této školy. No co, hroutit se z toho nebudu, pomyslela si a pokrčila rameny.

„Mohu vám přinést něco k pití?“ Vzal ji pod paží a ukázal směrem k baru.

„Jistě. Mají i něco jiného než bourbon? Třeba bílé víno?“

Zašklebil se. „Moc za to nedám, ale zkusím to.“

A zase stála sama. Zkoumala, zda v davu nenajde Cheta, ale marně. Ráda by mu položila pár otázek ohledně korektnosti postupu při přijímání nových profesorů.

Její žádost o bílé víno vzbudila u baru rozruch a Brad i barman se dívali pod karetní stůlek a štrachali v lepenkové krabici s velkým červeným nápisem Jim Beam.

Najednou Margaret pocítila, že jí projel chlad, jako by se otevřely dveře a místnost profoukl svěží vítr. Neslyšela ale, že by se těžké dubové dveře otevřely, a i kdyby, noc byla teplá.

Když sem přicházela z Doupěte povstalců, i v halence s krátkým rukávem jí bylo docela teplo.

Roztřásl se jí ruce, a tak k sobě silně přitiskla dlaně, aby se uklidnila a zahřála. Zdálo se, že si toho nikdo nevšiml, zvuky večírku zněly stále stejně: cinkání ledu a přerušovaný smích. V krku ucítila knedlík a vřadu za krkem dotek chmýří. Někdo za ní stál.

Pomalu se otočila, ale nikoho neviděla. Pak se jí oči zaostřily na obraz visící na stěně. A proti své vůli vyjekla.

Hleděla na portrét nejpohlednějšího muže, jakého kdy spatřila. Nebyl jen hezký, protože obraz krásného muže můžete spatřit kdekoli v muzeu, tento muž byl neodolatelně přitažlivý.

Margaret kráčela k obrazu, nohy ji k němu samy nesly. Měla pocit, že ji muž z obrazu pozoruje. Vzápětí ji napadlo, že je to jen běžný optický klam. Ale ten pohled byl opravdový.

Muž vypadal mladě, bylo mu třicet nebo třicet pět, čímž se okamžitě odlišil od ostatních zobrazených bělovlasých pánů se zamženými pohledy a žilnatýma rukama. Tento muž vypadal živě, vitálně, opravdově. Oblek i jednobarevná kravata, vykukující z akademického taláru, vypadaly jednoduše a splňovaly nároky módy z poloviny minulého století.

Ale jeho tvář a výraz v ní mohly klidně být namalovány minulý týden. Na rozdíl portrétovaných starců, kteří vyhlíželi zaraženě, vypadal obličej tohoto podmanivého muže pobaveně, pod světle hnědým knírem mu pohrával slabý úsměv. Jeho oči měly naprosto neobvyklou oříškovou barvu, ne jednolitou hněď, ale malíř jeho duhovky ozvláštnil stopami zeleně. Oválný obličej nesl rysy dostatečně pravidelné, aby se o nich dalo říci, že jsou jako vytesané z kamene, ale to nebylo pravou příčinou, proč na Margaret působil tak uhrančivě. Snad jeho vlasy, trochu dlouhé a zesvětlené sluncem, či jeho smyslný úsměv mu dodávaly tak přitažlivý vzhled.

Margaret přistoupila blíž, s rukama sepjatýma. Tohle je on, pomyslela si. To je muž, jehož chtěla potkat, kterého hledala, kvůli němuž se namalovala...

Pak se začala smát sama sobě, absurditě vlastních bizarních citů. Margaret Garnettová, metr osmdesát vysoká severanská žirafka, se líčí kvůli olejomalbě v horách Tennessee. To je směšné, praštěné. Kdo ví, třeba blázním z velké nadmořské výšky, napadlo ji. Ale stejně nemohla odtrhnout pohled od obrazu, od vyzývavých oříškových očí a pobaveného úsměvu.

„Vidím, že jste se seznámila se svým hostitelem.“ Vedle ní stál Brad Skinner a podával jí plastický kelímek se dvěma centimetry světle žluté tekutiny. „Měli jsme štěstí. Tady máte víno.“

Margaret si mechanicky vzala pohárek, ale nespustila oči z obrazu. „Kdo je to?“ zeptala se. Její hlas zněl podivně. Hledala nějaký náznak, znamení, které by jí prozradilo totožnost muže na obraze, ale nic nenašla. I umělec zůstal anonymní, v rohu chyběl podpis, který by oznamoval, kdo dílo namaloval.

„Copak to nevíte? To je generál armády Konfederace amerických států Ashton Johnson, stavitel a první obyvatel Doupěte povstalců...“

Margaret už víc neslyšela. Upustila plastický kelímek a vyběhla směrem k nejbližšímu východu.

Ani na dvoře ji neopustil dusivý pocit, který ji náhle zalil v sále. Bylo jí příliš teplo, všechno se na ni lepilo. Zdálo se, že horko sálá i z listů.

Brad ji nenásledoval ven. Částí mozku, která jí ještě fungovala, si uvědomila, že určitě utírá víno, rozlité na mramorové podlaze Johnsonova sálu.

Nedbala na to. Jediné, co jí připadalo důležité, byl obraz, přesněji řečeno muž na něm. Margaret se ještě nikdy necítila tak vyčerpaná, a přece rozradostněná. Jedna část jejího já se chtěla těšit z pocitu, že se konečně zamilovala. Druhá část se těmito emocím s naprostým pohrdáním vysmívala. Nebylo snad komické, že se Margaret Garnettovou pobláznila olejomalba mrtvého muže?

Pouhé pomyšlení na to, že je tento muž mrtev, ji zdrcovalo. Ale vždyť už nežil víc než století! Možná že v ní vyvolala stejný smutek smrt umělce, který namaloval obraz, ale hned věděla, že to tak není. Její vášnivou reakci na obraz nezpůsobilo umělecké ztvárnění portrétovaného muže, ale muž sám. Už v Doupěti povstalců ji zachvátil podobný smutek, a nyní tedy znala i jeho příčinu.

Náhle se někdo dotkl její ruky. Vyskočila. Byl to Brad Skinner a culil se, jako by její náhlý odchod byl nejpřirozenější věcí na světě.

„Udělala jste dobře, že jste utekla,“ mumlal a nonšalantně si utíral klopou zmuchlaným ubrouskem, který zanechával na tmavé modři bílé papírové drobký. „To víno se prožralo třemi vrstvami mramoru, jen se dotklo podlahy, a v plastickém kelímku je díra. Dejte na moji radu, držte se bourbonu. Je to bezpečnější.“

Ještě se chvěla, ale dokázala se usmát. „Promiňte, najednou jsem se necítila dobře. Určitě jsem víc unavená, než jsem si myslela.“

„To ten obraz, vidíte?“

Margaret na něho hleděla s bledou tváří. Nechtěla, aby poznal, že uhodil hřebík na hlavičku. „Obraz?“ I jejím vlastním uším to zaznělo hloupě.

„Portrét Ashtona Johnsona. Ženám se velice líbí, zdá se, že je ten chlápek fascinuje víc než všichni živí muži v Magnolii.“ Pokrčil rameny a nedbale odhodil ubrousek do křoví. „Víte, jak člověka ubíjí pomyslením, že má za soka mrtvého konfederáta?“

Uvnitř byla zábava v plném proudu, ale Margaret připadalo, že večírek už dávno skončil. „Myslím, že půjdu domů, tedy zpátky do Doupěte povstalců.“ Cítila se před Bradem rozpačitě, měla pocit, že její nový známý ví, jak je vynervovaná.

„Chcete, abych vás doprovodil?“ Nabídka vyzněla ušlechtilé, ale vlažně.

„Ne, děkuji vám. To bude zas dobrý.“

„Velice mě těšilo, Margaret. Vrátím se zpátky.“ Pokývl hlavou směrem dovnitř. „Vysvětlím všem, že jste unavená z cesty. Určitě to pochopí.“ S úsměvem se vytratil do sálu. Nádvoří na několik vteřin ozářilo světlo z otevřených dveří a Margaret viděla, že je prostranství prázdné. Z místa, kde stála, uviděla cestu, která ji prve dovedla k Johnsonově sálu.

Než se po ní vydala do svého nového domova, sáhla do keřů pro ubrousek, který tam hodil Brad. Nechtěla zkoumat, co k tomu vedlo, ale myšlenka na odpadky před Johnsonovým sálem ji velice rozčilovala.

KAPITOLA 3

Následující ráno připadalo Margaret jako úplná pohádka. Už dvanáct let nezažila, jaké to je, vzbudit se a neslyšet městské zvuky, mečení klaksonů, kvílení brzd, zkomolené nadávky a neustálé skřípání popelářských aut. Celých dvanáct let...

Protřela si oči, aby zahнала vzpomínky, ale ty nechtěly zmizet. Před dvanácti lety se její život navždycky změnil. A jí se jen občas podařilo zapomenout na to, co se tehdy v červenci stalo.

Margaret si přitiskla k hrudi polštář a prudce se opřela o mahagonové čelo postele, nedbajíc na pronikavou palčivou bolest, když hlavou zavadila o ostrý roh. Bolest však přivítala s radostí, protože dlouhou dobu cítila jen otupělost.

Tehdy v létě, když vyšla ze střední školy, dostala cenu za angličtinu a částečné stipendium na Kolumbijské univerzitě. A její otec dopřál celé rodině výlet na Martha's Vineyard.

Co si jen Margaret pamatovala, každé jaro trápila rodiče stejnou prosbou a kojila se marnou nadějí, že je umluví, aby jeli na prázdniny na ostrov, ale vždycky dostala stejnou odpověď.

„To nepůjde, Margaret,“ láskyplněji prohrábl vlasy otec. „Je to prostě moc drahé. Snad příští rok.“

Byla to první rodinná událost, o niž se zasloužila jen sama Margaret. Bez roků jejího prošení by si tento výlet nikdy nenaplánovali. Bez jejích úpěnlivých proseb by otec nikdy nedokázal sehnat levný pobyt v luxusní části Gay Head. Majitelé potřebovali na týden ubytování v Bostonu a Garnettovi si s nimi jednoduše vyměnili byt. Připadalo jim to dokonalé.

To všechno se uskutečnilo jenom proto, aby oslavili Margaretinu maturitu a její stipendium na Kolumbii.

A aby to bylo ještě dokonalejší, jako překvapení přijeli také její bratr a sestra, v té době oba již vystudovaní a zaměstnaní. Pořád viděla, jak se matka při večeři potěšené usmívala, když připíjela Garnettově klanu bourbonem z otlučené sklenice. Zapomněli koupit víno a jediný alkohol, který v domě našli, bylo půl láhve podřadného bourbonu, který tam zanechali předchozí obyvatelé. Každý trochu usrkl a během večeře, sestávající z mořských živočichů, škádlil bratr Margaret vyprávěním o mukách, jaká na ni čekají na vysoké škole. Ale mohla směle říct, že na ni byl pyšný. Všichni na ni byli pyšní.

Margaret nevěděla, zda to způsobily ryby, nebo bourbon, že se jí v noci udělalo tak špatně. Protože pila jen málo, usoudila, že za to mohly ryby, protože nikdo jiný z rodiny nezvracel. Nezáleží na tom,

co ji donutilo zůstat příští den v posteli. Vadilo jen, že nemohla jet na ryby, protože tatínek si mohl najmout člun jen najeden den. S protaženými obličejí, na které si nanесли tlustou vrstvu krému proti slunci, ráno všichni krom Margaret odjeli. Matka s ní chtěla zůstat, ale Margaret trvala na tom, aby jela s ostatními.

„Ale to přece...“, řekla matka nejistě a odhrnula Margaret z čela pramen vlasů.

„Jen jdi, mami. Mám tu zásobu limonády a sušenek. Stejně radši budu sama...“ Tato slova se k ní stále vracela a pronásledovala ji. Tenkrát nevinně visela ve vzduchu, a nikdo o nich nepřemýšlel.

„Určitě?“

„Určitě. Nečekejte ale, že budu jíst, co ulovíte.“

S tím rodina odjela. Sestra jí otevřela okno, aby vy větral a, a bratr jí hodil baseballovou čepici. „Pevně se jí drž, Sekvojko. Je to pravá klubová čepice. Jestli do ní nablíkáš, udělám z tebe sekanou.“

Později si vybavila, že to bylo naposledy, kdy ji někdo oslovil Sekvojko. Tak jí začali říkat doma, když dosáhla své nynější výšky.

Margaret se posadila na posteli a prohrábla si zčuchané vlasy. Nikdy se nepodařilo zjistit, jak se malý člun převrátil nebo jak její rodina mohla tak rychle zmizet pod hladinou, když všichni byli zdatní plavci. Než Margaret dosáhla jednadvaceti let, stal se jejím poručíkem strýc. Dal podnět k vyšetřování nehody Margaretiny rodiny a domáhal se odpovědí na otázky, které bylo lépe nechat nezodpovězené. Margaret nezajímalo, jak zemřeli, zda jim chyběly záchranné pásy, zda narazili na skálu nebo jestli se ocitli v kýlové brázdě jiného plavidla.

Místo aby se strýc stal jejím nejbližším příbuzným, který má pro její bolestnou ztrátu pochopení, neustále jí tragédii připomínal. A nikdy Margaret nedokázal odpustit, že nebyla s ostatními v člunu. Strýc se chtěl se všemi soudit a kvůli smrti svého bratra a jeho rodiny ukazoval obviňujícím prstem na celý svět.

Margaret, pohřbila svůj žal ve studiu, přátele si nacházela jen pomalu a nalézala potěšení v anglické literatuře a historii. Ráda prodlévala ve vzdálené minulosti, která se jí stala útočištěm. Strýc

zuřil, že utratila své malé dědictví za vzdělání a že pokračuje ve studiu díky půjčkám a podpurným stipendiím.

A teď se ocitla na odlehlém místě v horách v Tennessee. Její nový pokoj zaplnila nádherná vůně květin a svěží zeleně. Ačkoli se léto chýlilo ke konci, vonělo to tu víc než na jaře.

Pomalu vstala, protáhla se, prohnula se v zádech a rozpažila. Když po včerejším večírku vklouzla do měkké postele, spala překvapivě dobře. Postel byla starožitná, její čelo zdobili vyřezávaní ptáci Nozi a jednorožci. Těsně předtím, než usnula, bleskla Margaret hlavou myšlenka, zda tohle podivné a bizarní lože patřilo Ashtonu Johnsonovi.

„Jestlipak,“ zabručela nahlas, „v téhle posteli opravdu spal?“

A z nějakého vzdáleného místa, snad z jakéhosi nevyzpytatelného koutku mysli, jehož se nedotkla posledních dvanáct let, uslyšela ospalý mužský hlas se stopou jižanského přízvuku. „Ano. Doufám ale, že od té doby vyměnili povlečení.“

Ve staré kuchyni v Doupěti povstalců se Margaret podařilo najít vybledlou plechovku s několika lžícemi kávy tak zvětralé, že zapochybovala, jestli v ní vůbec zbyl nějaký kofein. Když si chystala cínovou konvici, zamyslela se, zda dvojitá dávka postačí, aby se vyrovnalo pokročilé stáří kávy. Nakonec získala šálek zatuchlého zvětralého nápoje.

Ve vybledlých, pomačkaných letních šatech přešla bosky kuchyni a zkoumala skoro prázdné police v lednici. Našla půl láhve kečupu s nakřivo posazeným uzávěrem, pokrytým suchou hnědou kůrou, a trochu zavařeného kopru. Příbory reprezentovaly tři rozšklebené vidličky a zašlá sběračka. V jedné přihrádce Margaret objevila několik různorodých talířů, v jiné plechovku hrášku a lepkavý dudlík od kojenecké láhve.

Margaret to přišlo spíš k smíchu, než aby ji to rozvzteklilo. Nacházela se na cizím území, nikoho tu neznala, nevěděla, co zde může čekat, a přesto s ní cloumaly neobvyklé závaný optimismu. Předtím hledala útěchu v obrovitosti New Yorku, kde nikdo nevěděl o její minulosti a potajmu nepokukoval po Margaret Garnettové, která jediná z celé rodiny nezahynula při nehodě na lodi. Nyní se

ocitla v malém společenství, kde se nemohla vyhnout určité důvěrnosti. A neskličovalo ji to.

Napadlo ji, že to pro ni bude možná dobré, a hleděla při tom z okna na nádherný, i když trochu povadlý keř. Možná že její přítomnost na tomto nemožném místě znamená nový začátek.

Ozvalo se zaklepání na venkovní dveře a Margaret úlekem vyskočila. Zvuk nebyl hlasitý, ale v poklidu kuchyně nečekaný. Když kráčela ke dveřím, musela se usmát. Už je to dlouho, co jí bylo příjemně v tichu.

Vykoukla přes záclonu a uviděla ženu asi ve svých letech. V ruce držela stoh papírů a na nich balancoval bílý sáček. Margaret bez váhání otevřela dveře.

„Ahoj,“ pozdravila mladá žena a posunula si sluneční brýle na vrch hlavy. „Jsem Emily Ryanová, školní knihovnice a rovněž Seveřanka. Přišla jsem, abych ti usnadnila vyrovnat se s kulturním šokem.“

Margaret se zasmála a pozvala ji dál. „Doufám, že tyhle papíry jsou taháky na rozšifrování jižanského přízvuku. Prosím, pojď dál. Mimochodem - jsem Margaret Garnettová.“

„Já vím.“ Emily shodila papíry na židli v hale. „Proto jsem ti přinesla kávu, která se dá pít.“ Otevřela sáček, v němž se skrývaly dva plastické pohárky s víčkem, a jeden z nich podala Margaret.

„Tak tomuhle se dá říct dobré kafe,“ svraštila Emily pihovatý nos. „Jestli znám dobře studenty z Kolumbijské univerzity, piješ kávu bez cukru a bez mléka.“

„Jak to víš?“

„Taky jsem tam studovala, na fakultě knihovnictví.“ Nakoukla dál do haly. „Máš štěstí, že bydlíš tady. Doupe povstalců se nám všem moc líbí.“

„Není divu.“ Margaret odvedla návštěvnici do kuchyně a obě se posadily do masivních židlí s žebrovými opěradly. „K Doupěti mají všichni nádherný vztah, že?“

Emily přikývla a upíjela kávu. „Jak se tu cítíš?“ zeptala se po krátké odmlce. „Přijít sem přímo z Manhattanu musí být asi docela šok, co?“

„To teda jo,“ připustila Margaret. „Je to tak dlouho, co jsem naposled vytáhla paty z New Yorku, že si chvílemi připadám jako mimozemšťan. Jak dlouho ti trvalo, než sis na Magnolii zvykla?“

Emily se zasmála a postavila šálek. „Nežila jsem na Manhattanu tak dlouho jako ty, a navíc jsem předtím bydlela s rodiči na farmě v Iowě, takže Magnolia mi připadala normálnější než New York. Musím říct, že je tady nádherně. A ty, slečno Margaret Garnettová, jsi asi největší událost, co zasáhla tyto hory od války Severu proti Jihu.“

„Eh?“ hlesla Margaret nezapně.

„A k tomu jsi ještě tak neskutečně výřečná!“ Emily se zazubila Margaretině nepříliš duchaplné odpovědi. Sáhla do papírového sáčku a podala Margaret papírový ubrousek, aby utřela kávu, kterou právě rozlila.

„Víš,“ vysvětlovala Emily, „jsi první žena, kterou sem přijali jako profesorku. Škola byla ještě před dvaceti lety jen pro muže, a potom tu kolem přijímání žen za členy fakulty stále přešlapovali na místě. Abych řekla pravdu, někteří mužští absolventi těžko snášejí pomýšlení na studující ženy, takže představa ženy profesorky je nutí ke zvracení.“

„Tak co tu vlastně dělám?“

„Přijali tě, protože ti nemohli odolat, má drahá. Nastolili pro ženské uchazečky nemožně vysoké požadavky. Děkan prohlásil, že první profesorka na universitě v Magnolii bude dokonalým příkladem akademika v sukních. Když došla tvoje žádost, nemohli se už na nic vymlouvat. Ani ve snu nečekali, že přijmeš.“

„Jinými slovy, nejsem tu zrovna vítána.“ Margaret pohlédla z okna a tentýž výhled, který ji předtím naplňoval takovou nadějí, ji nyní štvál svým poklidem.

„To není pravda. Každá žena v okruhu osmi set kilometrů je ráda, že jsi sem přijela. Já rozhodně. Cítila jsem se opuštěně, protože jsem tu jediná žena, která není ani studentka, ani manželka člena fakulty.“ Emily se naklonila dopředu a upřela na Margaret vnímavý pohled. „Jak se tady cítíš ty? Není to zrovna Harvard nebo Princeton.“

„Já vlastně nevím,“ pokrčila Margaret rameny. „Včera mě to tu docela sebralo. Dnes mě zlobí, že mě tu někteří lidé možná nechťejí. Jak už jsem řekla, v postatě nedokážu vyjádřit svoje pocity. Mám pocit, že visím ve vzduchoprázdnu.“

Emily přikývla. „Vím, co tím myslíš, Margaret. Magnolia je zvláštní, ale nádherné místo. Časem si na ni zvykneš. Myslím, že se ti tady bude líbit. Zvlášť bydlení v Doupěti povstalců.“

Margaret uvítala příležitost změnit téma. „Představ si, včera večer jsem viděla obraz generála Johnsona...“

„Krásný chlápek, vid’? Škoda, že nepatří k inventáři domu.“

„Tím si nejsem tak docela jistá,“ pravila tiše Margaret.

„Prosím?“ Emily k ní vyslala zvědavý pohled, ale Margaret jen pokrčila rameny.

„Víš o něm něco?“ pokračovala Margaret. „Tedy, jsou tu o něm nějaké knihy, paměti nebo něco takového?“

„Tak to sis vzpomněla v pravý čas.“ Emily si zastrčila za ucho pramen hnědých vlasů a pohodlně se rozvalila na židli. „Univerzita právě získala celý stoh jeho dopisů. Jsou obestřeny tajemstvím, dárce zůstal v anonymitě a navíc všichni žasnou, že se dopisy Ashtona Johnsona objevily teprve teď a ne už před lety. Mám je pod zámkem v trezoru v knihovně, kdyby ses na ně chtěla podívat. Mluvílo se o tom, že se budou publikovat, ale kdo ví.“

„Moc ráda bych je viděla.“ Margaret se snažila mluvit nevzrušeně.

Emily pohlédla na hodinky. „Šmarjá! Je po desáté. Čeká na mě tucet studentů a umírají touhou naučit se řadit katalogové lístky.“ Vstala a rázovala k vchodovým dveřím. „Jo, a tyhle papíry jsou tvoje evangelium, jsou to plány předchozích učitelů na předměty, které budeš učit.“

„Díky. A ta káva byla božská.“

Margaret Emily zamávala a ta zamířila dlouhými atletickými kroky přes trávník. Vypadala spíš jako pubertáčka než univerzitní knihovnice. Teprve když Emily odešla, Margaret si s překvapivou jistotou uvědomila, proč se s Emily cítila tak příjemně.

Knihovnice byla aspoň o dva centimetry vyšší než ona.

Ráno strávila bloumáním po univerzitě, prohlížela si strohé kamenné budovy a nakukovala do prázdných učeben. Místnosti snad vystříhli rovnou z minulého století, ať to byly stísněné pracovny, které páchly kůží a zmuchlanými papíry, nebo rozsáhlé přednáškové sály s tabulemi tak starými, že vybledly psaním a mazáním dávno zapomenutých přednášek, které na ně křídou napsali profesori v talárech.

Některé z učeben byly zařízeny starodávně vyhlížejícími stoly a židlemi, v jiných studentům sloužily středověké lavice, táhnoucí se přes celou místnost a uspořádané do rovných řad. Prohlédla si zblízka jednu desku, tlustou a na dotek hladkou.

V rohu spatřila ozdobné vyřezávání s datem. Nějaký student tam v roce 1873 vyryl svůj monogram.

Margaret se prohrabala stohem papírů, které jí v Doupěti povstalců nechala Emily, a uvědomila si, že i od ní se očekává, že bude nosit při učení akademický talár. A jak se dočetla v brožuře o historii Magnolie, předpokládalo se, že v taláru budou docházet na výuku i nejlepší studenti. Ta informace Margaret poněkud uklidnila. Když potkala skupinu neskutečně mladých lidí ve vlajících akademických úborech, posedl ji strach, že jsou to její kolegové. Ale byli to studenti vyšších ročníků, kteří se na univerzitu sjeli o pár dní dřív.

Přijížděli sem další studenti. Někteří vypadali vyplašeně a vrhali ustrašené pohledy na rodiče, jiní dorazili sami autem a přenášeli si zavazadla a stereo soupravy do pokojů na kolejích. Většinou postávali ve skupinkách a smáli se nebo pokřikovali pozdravy na spolužáky, které od jara neviděli.

A stejně jako studenti, které spatřila v den svého příjezdu, byli nápadně dobře oblečení. Někteří mladí muži měli vázanky a košile, dívky šaty, sukně či kalhoty, jejichž střih napovídal, že musí být pořádně nepohodlné. Pomyslela si, že část této bohaté mládeže se stane jejími studenty. Bude se s nimi vídat každý den a dělit se s nimi o svoje těžko nabyté vědomosti.

Tihle mladí lidé neměli ztrhaný, dychtivý výraz jako studenti na Kolumbijské univerzitě. Sice byli oblečení jako ze žurnálu a jezdili

skvělými bouráky, ale nebyli to vzdělanci. Margaret měla pocit, že ji tu čeká něco jako večerní kurz v lázeňském městě.

„Ach, Margaret,“ někdo ji chytil za loket. Obrátila se a viděla, jak se na ni usmívá Chet Dick. „Doufal jsem, že vás potkám. Je mi líto, že jsem vás neviděl včera večer.“

Margaret se zastavila a pohlédla na hubeného, zjevně utrápeného muže. „Bohužel jsem odešla brzy, byla jsem unavenější, než jsem myslela.“

„Něco jako únava z časového posunu, ale bez půvabu letu přes Atlantik, ne? Nebojte se. O moc jste nepřišla, kromě toho, jak profesor Taylor napodoboval jek povstalců.“

„Ale, nepovídejte! O tohle že jsem přišla? Příště mi připomeňte, ať neodcházím zbytečně brzy z večírků. Co to bylo za zvuk?“

„To bych taky rád věděl. Povídal, že to nejde udělat s falešnými zuby a plným žaludkem, a tak to znělo spíš jako sípání než jekot. Ale chci vám povědět něco jiného. Svolal jsem krátkou schůzi katedry angličtiny. Zúčastníte se také?“

„Jistě. Kdy to je?“

„Teď. Je to narychlo svolané setkání, jen abychom si prošli, co se událo přes léto, včetně vašeho příjezdu.“

„Ach, to mi připomnělo, že Brad Skinner mi povídal, že jsem přijata jen na zkoušku...“

Chet se k ní otočil a jeho neformální přátelský pohled nahradil výraz nevítaného překvapení.

„To že říkal? Brad vám to řekl?“

„No, ano, řekl. Děje se něco?“

„Zatraceně. Promiňte, Margaret.“ Zavrtěl hlavou, pokračoval v chůzi a pokynul Margaret, aby ho následovala.

„Obávám se, že Brad Skinner je poněkud konzervativní, co se týká Magnolie. Víte, je to jeden z těch tvrdohlavců, co věří, že se škola obejde bez žen. Bojí se vás, Margaret. Máte vzdělání, jaké on nemá, máte dokonalou učitelskou praxi, kterou vám může jen závidět. Brad byl vždycky dobrý student, ale americký fotbal a studentské sedánky mu byly přednější.“

Margaret se zastavila a Chet se k ní obrátil. „Je pravda to, co povídal Brad? Že je k dispozici jen jedno stálé místo?“

„Bohužel ano, Margaret.“

Dál kráčeli mlčky, Chet mával na pozdrav kolemjdoucím studentům. Ale soudě podle toho, jak zarytě mlčel, jeho pozornost zůstala soustředěna na Margaret.

„Chete,“ řekla Margaret konečně, „myslím, že jste se mnou nejednal úplně na rovinu. Věřím, že jste to myslel dobře, ale abych vám řekla pravdu, jsem pěkně rozladěná.“

Obličej mu poklesl a dalo se říci, že trpěl pocitem viny. „Margaret, co vám mám říci? Jak to mám napravit?“

Právě vstupovali do hlavní budovy na nádvoří a Margaret si uvědomila cizí hlasy, nesoucí se chodbou. Musím to dobře zaonačit, předsevzala si v duchu.

„Víte,“ začala tiše, „Emily Ryanová, knihovnice, se mi zmínila o dopisech generála Johnsona, které univerzita právě získala. Taký mi řekla o možnosti, že by se vydaly knižně.“

Chet nejisté přikývl.

„Mohla bych je opatřit rejstříkem? Mám s tím spoustu zkušeností. Dizertaci z historie jsem psala o Shermanově pochodu, což má přímou souvislost s generálem Johnsonem, a...“

„Dost! Přesvědčila jste mě!“ vykřikl Chet s úlevným smíchem. „Abych vám řekl pravdu...,“ když řekl slovo pravda, zapýřil se, „není to zrovna moje pravomoc. Knižní vydání Johnsonových dopisů má na starosti katedra historie. Ale nenapadá mě nikdo kvalifikovanější než vy. Už jste publikovala. To by mohlo projektu přidat akademickou vážnost.“ Natáhl k ní ruku. „Myslím, že mohu zodpovědně říci, že je to ujednáno.“

Přijala jeho ruku a společně vstoupili do jeho neuspořádané pracovny.

Po celou dobu trvání schůze na ní spočíval nehybný a nepřátelský pohled Brada Skinnera.

KAPITOLA 4

Dopisy byly svázány do tří dílů a vlepeny do starých fotografických alb v popraskané kožené vazbě. Margaret je položila na stůl v jídelně a snažila se potlačit zvláštní pocit z toho, že se dopisy nakonec vrátily na místo, kde byly napsány, do Doupěte povstalců.

Margaret se vůbec nedařilo soustředit se na psaní příprav na zítřejší přednášku. Vlastně to ani žádná přednáška nebyla - Margaret měla pouze seznámit studenty s tím, co je v nastávajícím semestru čeká. Jakékoli změny byly nepřipustné, neboť studijní plán byl pevně stanoven už před desetiletími. Ty tam byly její velkolepé plány o učení dychtivé skupiny studentů, jejichž potřebám bude přizpůsobovat probíranou látku! Načrtla si krátkou řeč o důležitosti díla Beowulf, starogermánského opusu z šestého století, a tu a tam pohlédla na trpělivě čekající dopisy, zatímco si chvatně poznamenávala hlavní body, o nichž chtěla hovořit.

V plátěné obnošené kabele, ozdobené emblémem Kanálu 13, kterou dostala za desetidolarový příspěvek newyorské veřejnoprávní televizní stanici, měla pět biografických knih o generálu Ashtonu Johnsonovi. Margaret odolala pokušení prolistovat je. Bude lepší, když si přečte dopisy, aniž by o muži cokoli věděla. Takový postup jí vždycky doporučoval jeden profesor z Kolumbie, aby si předčasně nevytvořila zavádějící úsudek. Později, po jednom či dvojím důkladném přečtení, může zkoumat jeho život a vojenskou kariéru, a pak se znovu vrátit k dopisům. Při takovém postupu se někdy vynoří dříve přehlédnuté souvislosti, pozoruhodná fakta, která badatelé přešli, protože nečekali, že objeví něco nového.

Otevřela jen jediný sešitek, který obsahoval nejskromnější údaje o generálově životě: datum narození, kde byl vychován, tedy nic, co by ji mohlo ovlivnit ve studiu. Už věděla, kdy zemřel, v létě 1864. Ale i tento údaj se snažila zapomenout a raději četla každý dopis s vědomím, že byl napsán v době války, kdy adresát nevěděl, zda zpráva, kterou píše, nebude poslední. Díky tomuto drobnému triku se

dokázala lépe vcítit do pocitu nejistoty, jaký museli mít původní čtenáři.

Ale i přesto se jí do mysli vryly dvě významné skutečnosti: generál zemře během léta 1864, zasažen do hlavy kulkou ostrostřelce generála Williama T. Shermana, a jeho snoubenka či dívka Meg nebo Mag má na podzim 1863 skonat na plicní chorobu.

S rozvahou chirurga si Margaret umyla ruce, ubezpečila se, že jsou naprosto suché, a teprve pak sáhla na dopisy. Naplnila naprasklou konvici vodou na čaj a postavila ji na plynový hořák. Nastával soumrak, a tak rozsvítila světlo v jídelně. Ačkoli místnost příjemně osvětlovalo odpolední světlo, nechtěla se později rozptylovat chozením k vypínači.

Ruce se jí chvěly, když si položila na klín první svazek. Se starými dokumenty přišla do styku již dřív, jejíma rukama prošly stovky vzácných listin sepsaných před stoletími, ale tohle bylo jiné. Ještě nikdy v ní papíry popsané před mnoha lety nevzbudily takový pocit očekávání a vzrušení jako dnes.

Ztěžka polkla a přejela dlaní po stole pro případ, že by se na lesklém dřevě skrývala neviditelná vlhká skvrna. Tyto dopisy přežily sto třicet let a Margaret nechtěla mít na svědomí, aby je položila do louže limonády.

Otevřela knihu, z níž se linul zatuchlý sladký pach, nezaměnitelná vůně rozkládajícího se papíru a blednoucího inkoustu. Na první straně uviděla malý útržek dopisního papíru s vypouklým reliéfem. Obsahoval krátkou zprávu napsanou pevnou dětskou rukou. Datum v rohu oznamovalo 10. listopad 1840.

Toto je vzorek písma mého nového zlatého pera, jež mi darovala moje matka na znamení úcty a přátelství vůči svému synovi. Tohoto daru si vysoce vážím a v budoucnu chci být pilný ve studiu, hovořit vybranou mluvou, vypěstovat si dobré způsoby a vůbec být úctyhodným člověkem.

Ashton Johnson

Chvilku hleděla na papír, trochu vyvedena z rovnováhy tímto záznamem. Papír byl několikrát přeložený, jako by ho někdo uchovával v malém prostoru, například třeba v miniaturní skříňce na šperky nebo v medailonku. Čekala historické dopisy, které by se vztahovaly ke generálovým hrdinským činům v konfederátské armádě, a ne dětinské čmárání malého chlapce. Margaret otevřela poznámkový blok s informacemi o generálu Johnsonovi a našla si jeho datum narození. Vzkaz byl napsán o jeho desátých narozeninách.

Představila si malého chlapce, který podává hrdě matce své dílo, a matčinu potěšenou odpověď. Dopis musel být pro ni velmi vzácný, když si ho schovávala jako hmatatelnou připomínku dítěte, jímž býval.

Další dopis byl napsán stejnou rukou, ale okrouhlejším, sebevědomějším písmem.

St. Louis, 25. května 1847

Milá Mag,

prosím za prominutí, že je tento dopis tak krátký, ale právě jsem se dozvěděl, že jsem byl přijat na vojenskou akademii ve West Pointu. Protože se ode mě očekává, že tam dorazím do 10. července, nepřijedu předtím domů do Oaks. Musím se tedy chvatně rozloučit se svými bratranci a sestřenicemi v St. Louis a oželeť mnoho příjemných věcí, jež plánovali pro svého příbuzného z Virginie. Jedno potěšení jsem si neodřekl, moje malá Mag, a to, že jsem Ti koupil panenku, kterou jsem Ti slíbil. Má černé vlasy jako Ty, ale v tváři se nevyrovná Tvé kráse. Určitě ji pojmenuj a dej mi vědět, jak jí mám říkat, protože dámy považují za velmi urážlivé, když je pánové chybně oslovují.

Pověz bratru Tomovi, že vstupní zkouška na vojenskou akademii je jednoduchá. Uchazeč musí prokázat jen znalost čtení a zákonů matematiky. Zkoušející byl udiven mou schopností číst francouzsky, a jsem vděčný, že si neuvědomil, jak špatně tomuto vznešenému jazyku slouží virginský přízvuk. Zkouška tělesné zdatnosti byla ještě jednodušší, neboť zahrnovala jen důkaz, že uchazeč vládne oběma

rukama a nohama. Přiznám, že jsem byl v pokušení připevnit si navíc umělou končetinu, jen abych viděl, jak by se ve vojenské akademii ujalo nošení zbraní pomocí pěti údů.

Bude se mi po Tobě stýskat, milá Mag, protože mi teprve po dvou letech bude na dva měsíce udělena dovolenka, abych navštívil domov. Ptal jsem se Tvé nepojmenované panenky, co si myslí o vojácích, a z toho, jak jí zazářily oči, soudím, že určitě jen to dobré. Doufám jen, že si její majitelka myslí totéž. Matka bude brzy znát mou úplnou adresu a dá ji Tobě a Tomovi. Tvůj oddaný přítel,

Ashton Johnson

P. S. Sestřenice Lizzie Gilesová Tě velice srdečně pozdravuje a ptá se, proč neodpovídáš na její dopisy.

Náhlé zakvívání konvice zvedlo Margaret ze židle. Rozhlédla se kolem sebe, jako by si byla vědoma přítomnosti další osoby. Rozvážně si uhladila vlasy, pomalu vešla do kuchyně a neobratně manipulovala se sáčkem bylinného čaje. Nechtěla si připustit, jak ráda se vzdálila od dopisů.

Něco v nich ji zneklidnilo. Snad jejich tón, tak upřímně neformální a přirozený, jako by k ní promlouval dávný přítel a hladil ji při tom po vlasech. Margaret neměla staré přátele. Po nehodě nechala úmyslně přátelství vyprchat, nemohla se dívat do známých tváří, nesnesla poplašené pohledy sousedů, kteří jí s dobrými úmysly přinášeli jídlo v kastrůlku a domácí pečivo.

Zvedla čajovou konvici a pečlivě ji postavila na podložku, která vypadala jako umělecké dílo čtvrtého řádu. Myšlenkami ještě zůstala u dopisů, nahnula příliš konvici a chrstla si vroucí vodu na ruku, v níž držela šálek.

„Mag!“

Margaret vyskočila, konvice zachrastila ve dřezu.

„Kdo je tu?“ zakřičela nepřirozeným hlasem Člověka, jenž už pár hodin nepromluvil. Naléhavý mužský hlas, který zavolal její jméno, byl hluboký a sytý.

Odpovědi se však nedočkala, slyšela jen zvuk větve, která se dotýkala kuchyňského okna. Srdce jí tlouklo tak zběsile, že naráželo o žebra, v okně zahlédla vlastní přihlouplý a vystrašený odraz. Ta podívaná ji rozesmála. Dívala se na sebe a smála se, jako by právě slyšela nějaký vtip.

„Stejně jsem ten čaj nechtěla,“ pravila vzdorně svému odrazu v okně. Strčila spálenou ruku na několik okamžiků pod studenou vodu a papírovou utěrkou utřela rozlitou vodu.

Část její osobnosti chtěla sbalit dopisy a nechat je Bradovi. Ale bylo teprve půl sedmé večer a přečetla jen první dva. Když o ně tolik bojovala, aby je mohla opatřit rejstříkem, bylo by směšné, kdyby se jich tak snadno vzdala. Zdánlivě sebevědomě popadla pero a zápisník a začala si dělat poznámky. West Point. Vstupní zkouška. St. Louis. Oaks. Lizzie Gilesová. Přítel jménem Tom.

A Tomova sestra Mag.

Margaret nechala vedle jejich jmen místo, protože musela vyzkoumat, jaké bylo jejich příjmení. Znovu přelétla očima dopis a na okamžik se zamyslela, zda jej generál psal svým zlatým perem.

„Ano.“

Rekl to stejný hlas, který minulý večer konstatoval, že Margaretina postel opravdu kdysi patřila Ashtonovi. Tentokrát se tiše ozval hned u jejího ucha. Načechral jí pramen vlasů. Ruce se jí ihned pokryly husí kůží, i když vál teplý večerní větřík.

Strnule seděla a hleděla na dopisy. Jejich blednoucí inkoust nic neprozrazoval.

„Proč mi to děláte?“ řekla vyčítavě s očima upřenýma na svazek před sebou. Ale odpověď nedostala.

Narovnala si záda a na důkaz své pracovitosti znovu vzala do rukou svazek. Vypadl z něj kousek tvrdého papíru, a než ho stačila zachytit, kroužil k podlaze. Margaret na kartičku upřeně hleděla a pak ji zvedla. Na zadní straně bylo rukopisem Ashtona Johnsona v rychlosti napsáno několik slov.

Pan W. T. Sherman ze St. Louis, absolvent z roku 1840, jenž mi napsal doporučující dopis do West Pointu.

A.P.J.

Margaret otočila kartičku a vyjekla. Byla to fotografie mladého muže spalujícího pohledu. Ta tvář, o něco starší, se po válce objevila na stránkách novin i historických knih vydávaných jak na Severu, tak na Jihu. Rukou se plácla přes ústa.

„Ach, můj Bože,“ vyřkla hlasitě, udivena tím, co vidí.

Byl to generál William T. Sherman, ještě v civilním oblečení, muž, který zničil Jih, a nevinně hleděl do objektivu. Taková ironie - Sherman doporučil Ashtona Powella Johnsona do West Pointu!

A byli to právě Shermanovi ostrostřelci, kdo generála Ashtona Johnsona později zabil...

Margaret stála před skupinou studentů prvního ročníku a divila se, jak mohou vypadat tak čerstvě v tak nekřesťanskou hodinu - osm ráno. Když se ze svazku dopisů vysypala Shermanova fotografie, nemohla pokračovat v práci na rejstříku, neboť ji příliš rozrušilo pomyšlení, že kvůli muži, jehož život Margaret studovala a ctěla, byl zabit generál Johnson.

Mladí studenti hleděli nedočkavě na Margaret a ona se usmívala jejich dychtivosti. Podle toho, co dosud spatřila v Magnolii, brzy nad jejich touhou po vzdělání zvítězí žádostivost užít si na nějakém prima večírku.

„První literární dílo, které budeme studovat, se jmenuje Beowulf a bylo napsáno...“

Margaret se zamračila, když si všimla, že si studenti vyměnili obezřetné pohledy.

„Co se děje?“ zeptala se a snažila se nedat najevo v hlase vzrušení.

Zvedla se jedna statečná ruka. Patřila mladému muži se sponou na kravatě. Pokývla a on začal: „No, víte, doktorko Garnettová...“ Podíval se na ostatní studenty, jako by hledal podporu. „Většina z nás už Beowulf četla.“

„To určitě říkáte jen tak, že?“ zeptala se, ale z příkyvování ostatních poznala, že pravdu má on. Osnova semestru teď vypadala jako vtip. Usmála se na studenty: „Dobře. Uděláme takovou dohodu.

Chci, aby každý z vás napsal o Beowulfovi práci - o jeho přínosu pro literaturu, o samotném ději, zkrátka cokoli. Jen abych poznala, že jste to četli. Když budu spolehlivě vědět, že Beowulf chápete, budete ho mít z krku a můžeme se zabývat něčím zábavnějším. Dohodnuto?“

Ozval se souhlasný potlesk. Margaret si upravila talár, překvapena nadšením své skupiny. Přemítala o tom, jak inteligentně na ni studenti působí. Uvidíme, jak umějí psát. Nařídila jim, aby práci přinesli příští středu, a opustila třídu.

Když se trousili z místnosti, vzrušeně si povídali, a Margaret pocítila krátký záblesk lítosti. Nesnesla pomyšlení, že bude doopravdy známkovat jejich práce. Bude to škoda, zkazit jim jejich nadšení.

Večer, s vyhlídkou, že další den nemusí učit, se Margaret vrátila k dopisům. Po slunném dni, kdy se při výuce nepříhodil žádný trapas, se cítila naprosto svěží. A místo aby sama povečeřela ve svém novém domově, šla s Emily na pizzu a pivo do studentské hospody. Při jídle jí Emily poskytla kompletní výčet dostupných mužů na škole.

Margaretiny podivné pocity, které ji trápily předešlý večer - vzdálené hlasy a vystrašenost -, byly jednoduše způsobené vyčerpáním. Vždyť se ocitla na novém místě, s cizími lidmi, poprvé v životě daleko od bezpečí Severovýchodu. Je jen přirozené, že se jí hlavou honily bůhvíjaké šílenosti. Poprvé po dvanácti letech stála tváří v tvář skutečnosti.

„Tak, Garnettová, jde se pracovat,“ řekla sama sobě po návratu domů a vyklouzla ze sandálů. Podlahy v Doupěti povstalců byly dlouholetým chozením a pečlivým leštěním uhlazeny do hedvábného lesku a bylo příjemné cítit je pod nohama.

Dopisy ještě ležely na stole v jídelně, založené fotografií generála Shermana. Cítila stejnou nervozitu, jako kdyby do sebe nalila půl tuctu hrnků kávy, ale věděla, že kofein je v tom naprosto nevinně. Bylo absurdní, že ji zneklidňovaly pouhé dopisy, že se bála vyhlídky na bližší poznání Ashtona Powella Johnsona, generála armády Konfederace amerických států.

Rázně si přitáhla židli, posadila se a sepjala si vlasy. Tentokrát si neumyla ruce. Vždyť si jen prohlížím obyčejné staré dopisy, nic víc, snažila se rozčileně přesvědčit sama sebe. Určitě mají nízkou historickou hodnotu a dozajista neodhalí žádná nová fakta o Občanské válce.

Otevřela třetí dopis. S perem nad zápisníkem začala číst.

Tábor Cummings, blízko Mobile 13. března 1862

Drahá Mag,

právě jsem dostal Tvůj dopis z druhého tohoto měsíce a rozhodl jsem se, že povinnost odepsat použiji jako výmluvu, abych se nemusel prokousávat úředními listinami pluku. Jestli Mobile padne do rukou nepřítele, Konfederace to svede na krásnou Mag, která odvedla pozornost jistého generála od nudných válečných povinností.

Tvá nedávná návštěva je stále předmětem hovoru mých mužů, kteří shledali Tvou přítomnost více okouzující než třítydenní dovolenou. Můj mladý pobočník Sam Walker, donedávna můj student na Magnolii, je do Tebe beznadějně zamilován a včera večer vkráčet do vody. Přiznal se, že hleděl na krajkový kapesníček, který jsi zapomněla na velitelství a držel ten kousek látky s úctou hodnou posvátné relikvie. Odejmul jsem mu tu věc prostě proto, abych mu zabránil v dalších nepředloženostech, neboť jsem se bál, že vpochoduje do zálivu, jestli se zamiluje ještě víc. Kapesníček je teď bezpečně schován v mé kapse a já jsem odhodlán Ti jej osobně vrátit. Tvá vůně, příjemný závan květin a jara, stále ještě lpí na jemné látce, moje drahá Mag.

Přišlo nám několik tuctů nových červenolících rekrutů, kteří by patřili spíš do školy, než aby se cvičili pro skutečný boj. Poprvé se zúčastnili přehlídky a všichni si velice dobře uvědomovali, jak bedlivě na ně zpoza svých klobouků a slunečníků hledí zdejší mladé dámy. Naneštěstí byli nováčkové tak zaujati úsilím ohromit nadšené diváčky, že si na poli nevšimli hnízda mladých sršňů a vpochoďovali přímo do jejich roje. Dámy se asi stěží zbavily obav o budoucnost své země, když hleděly na holohlavé muže v šedém, jak bezdůvodně odhazují zbraně a utíkají pryč.

„Generále,“ zeptala se mě jedna mladá žena, třepetajíc přitom řasami: „Zní takto jek povstalců?“

V té chvíli jsem zachoval vyrovnaný výraz, ale když jsem dorazil na velitelství, následován plukovníkem Morrisem a kapitánem Delaneyem, už jsme se nebránili smíchu. Rád jsem se díval, jak se plukovník Morris směje, protože od té doby, co mu nějaké neznámé chladnokrevné individuum oholilo koně, tvářil se našťavaně a kysele. Je těžké stanout před vojáky jako velitel na hřbetě oře bez hřívy a se štětkou místo ocasu.

Napiš brzy, moje milá Mag. Kdybys jen věděla, co pro mě znamenají Tvoje dopisy a s jakou láskou je opatruji, brala bys pero do ruky dvakrát denně.

Tvůj milující A.P.J.

Zvláštní, pomyslela si Margaret. To nevypadalo jako dopis od generála, nenašla tam žádnou narážku na blížící se bitvu, žádné chvástání, tak běžné v dopisech vojáků, a navíc umocněné květnatou mluvou devatenáctého století.

Místo toho se zdálo, že tento dopis psal muž zajímavější se více o lidi než válečná tažení. Zaznamenala si další jména do seznamu. Tábor Cummings. Sam Walker. Noví rekruti. Plukovník Morris. Kapitán Delaney.

A opět: Mag.

Margaret zvědavě prolistovala ostatní dopisy, vonící stářím a zatuchlinou. Každý dopis byl adresován stejné osobě: Mag. Obálky chyběly, takže z nich Margaret nemohla vyčíst příjmení. Chet říkal, že je před dlouhou dobou ukradl nějaký nadšený filatelista, toužící po cenných konfederátských známkách.

Margaret si přenesla svazek do obývacího pokoje a schoulila se ve staré pohovce. Pero a poznámkový sešit nechala v jídelně, protože se jí už nechtělo dělat si poznámky. Chtěla jen číst, ztratit se v dopisech Ashtona Johnsona.

*Nedaleko Williamsburgu Yorktown Road 7. května 1862
Drahá Mag,*

doneslo se ke mně právě, že jsi byla nedávno nemocná, a velmi mě to znepokojilo. Při mnoha příležitostech jsem byl svědkem, jak Tě přemohly tyto potíže, a jsem přesvědčen, že kdyby ses dokázala zklidnit, neprobíhaly by záchvaty tak hrozně. Jak si přeji, abych mohl být s Tebou, má drahá! Ale nepíši Ti, abych Tě huboval nebo Ti radil, jen Ti chci sdělit, jak jsi ovládla moje myšlenky. Všechna má přání a modlitby v této končině se týkají Tvého zdraví.

Před dvěma dny se zde odehrála bitva, blízko nejslavnější univerzity na tomto kontinentu, koleje Williama a Mary. To nádherné místo bylo v noci opuštěné a já nemohl odtrhnout oči od zdí, v nichž získával své znalosti Jefferson. Zde, ve Williamsburgu, sídle anglické koloniální správy, studoval muž, který se zasloužil o to, aby byla nadvláda Anglie ukončena.

Přemítal jsem o tom, jak odlišně se mohl vyvíjet můj život, kdybych se vzdělával zde a ne na vojenské akademii. Tak málo jsem si tehdy uvědomoval, jak důležité rozhodnutí přijímám, Mag! Teprve teď poznávám, že akademii jsem zvolil především kvůli hezkému střihu kadetské uniformy.

Generál Jubal Early se mnou mluvil jen na půl úst, a to ještě výhradně o záležitostech týkajících se bitvy a obstarávání zásob. Jistě víš, že generála jezdecko moc nezajímá, neboť je považuje za bandu jen trochu lepších hrdlořezů a zlodějů. Je to podivný člověk, se shrbenými rameny a hlasem podrážděné vychovatelky.

„Generále Johnstone,“ pravil mečivým tónem, „nějaký rarach mi povídal, že se dvoříte slečně Mag ze Seven Pines.“ Připustil jsem, že ten šťastný muž jsem skutečně já, a on na mě pohlédl s nepopiratelnou rozmrzelostí. Nemohl jsem odtrhnout oči od jeho klobouku: byla to plstěná zprohýbaná věc se širokým okrajem a nejsměšnějším pérem, jaké jsem kdy viděl. Mluvil o tobě hezky, prý tě poznal před několika lety a ptal se, zda jsi stejně půvabná jako když jsi byla mladá dívka. Připustil jsem, že jsi více než splnila časný příslib krásy, a on si povzdechl.

Pak se objevil můj pobočník s koněm vyhřebelcovaným do vysokého lesku a generál vyjádřil obdiv mému oři. „Jakpak se to krásné zvíře jmenuje?“ zeptal se. Zamumlal jsem jeho jméno a

doufal, že mě generál nepožádá, abych to nešťastné pojmenování opakoval. Ty přece víš, jak jsem se snažil dát tomu zvířeti jméno, které by bylo vhodnější pro koně válečníka, ale ta nemá tvář tvrdošíjně odmítá změnu. „Co jste říkal, generále?“ zvolal pobaveně. „Jmenuje se Oplatek,“ přiznal jsem.

A pak mladý Sam Walker, vždy nápomocný, dodal: „Ale slyší i na Daisy.“

Generálova ústa zůstala otevřená, jako by byl přesvědčen, že neomalenež žertujeme na jeho účet. Ale když jsem řekl „Oplatek“, a můj chrabrý kuň přikyvoval a ržál, jako by nechtěl zůstat stranou rozhovoru, začal se generál Early srdečně a nakažlivě smát, a od té doby se přátelíme. Když jsem viděl, jak si vedl v poli, než byl zraněn, začal jsem si jej velice vážit.

Moje milá Mag, tento dopis musím ukončit, protože je čas opustit toto místo. Prosím, napiš mi brzy.

S láskou jako vždycky Ash

Ostatní dopisy měly podobný tón, podávaly velmi málo informací o bitvách, skýtaly jen osobitý popis mužů, se kterými Ashton trávil své dny, a míst, na nichž pobýval, ale Margaret v nich nenašla žádný údaj o válce samotné.

Jak četla dál, zvykla si na nenucené vyjadřování jejich pisatele, bavil ji jeho suchý humor a vychutnávala každé jeho slovo. Začala zapomínat, že jsou to dopisy nepřítele, konfederátského generála, který už je víc než století mrtev. Zdálo se jí, že dopisy hovoří přímo k ní, k Margaret.

Do šesti hodin ráno přečetla dva ze tří svazků. Špičky prstů se jí začernily prachem z dopisů, ale nevěnovala tomu pozornost. Objevila nejúžasnějšího ze všech mužů, o jakém se kdy dočetla. Nevnímala hodiny, a čas zatím utíkal jako šílený.

Viděla před sebou muže, jehož neopouštěla dobrá nálada, přestože se ocitl ve válce, kterou si nepřál. Dopisy Mag se zlehka dotkly jeho dětství, vyplynulo z nich, že Mag byla o pět až šest let mladší než Ashton. Ashtonova rodina vlastnila plantáže Oaks v Petersburgu ve Virginii, ale Ashton trávil hodně času se svými bratranci a

sestřenicemi v St. Louis, kde žila sestra jeho matky. Margaret poznala jména Ashtonových bratranců a sestřenic; v jeho dopisech ožívala jejich skoro zapomenutá jména jako Giles, Peyton či Branch.

Ashton byl proti válce a argumentoval tím, že zvolení Lincolna není důvodem k odtržení, ale ke kompromisu. Opustil místo profesora angličtiny na nově založené univerzitě v Magnolii, aby pomohl udržet Virginii v Unii. A když neuspěl, o osm týdnů později odjel do války jako poručík armády Konfederace, i když s pochybami v duši. Brzy nato byl povýšen.

Z toho mála, co měla Margaret k dispozici, vyplývalo, že jeho drahou Mag psaní dopisů moc nebavilo, jevila se jako koketa prvního řadu, fňukna a k tomu hypochondr. Dopis za dopisem ji Ashton prosil, aby mu napsala, a provázel své prosby humornými, ale stále více sarkastickými náarážkami na jiné muže. Ti dva si určitě rozuměli, podle zmínky o slibu, že v noci v určitou dobu budou oba hledět na měsíc a myslet přitom na toho druhého.

V roce 1863 začaly být dopisy trochu rozzlobené, jako by vyrovnaný Ashton dokázal zůstat chladnokrevný v nepřátelské palbě, ale Magino odmlčení ho ničilo. Poslední dopis, který Margaret přečetla, se svým tónem lišil od ostatních.

Richmond

28. dubna 1863

Mag,

za těchto okolností je vhodné, když vrátím to, co přikládám. Jsou to dopisy, jež jsi mi napsala v posledních letech, a tentokrát mě těší, jak ubohý je jejich počet, neboť značně ušetřím na poštovním.

Přeji Ti hodně štěstí, Mag. A pamatuj, kdybys kdykoli potřebovala přítele a pomoc, hned za tebou přijdu. Moje hrdost leží v troskách, ne však moje láska k Tobě.

Ash

Margaret letmo přelétla dopis a jen neurčitě si uvědomila, že do místnosti proudí časně ranní slunce. Co se mezi těmi dvěma

přihodilo? Co Mag udělala, že ho to přimělo napsat takovou odměřenou odpověď?

Margaret si protřela oči a přemýšlela o datu posledního dopisu a místě, kde byl napsán. Bylo to v době, kdy Jefferson Davis, prezident Konfederace, povolal své vojevůdce, včetně Roberta E. Leea, do hlavního města Konfederace Richmondu, aby se poradili, jak budou postupovat proti novému Lincolnově vrchnímu veliteli, generálu Ulyssesi Grantovi. Margaret se zadumala. Ashton hrál určitě dost důležitou úlohu, když ho povolali do Richmondu.

Vzhledem k tomu, že Margaret měla přednášet až další den, mohla si v klidu přečíst poslední svazek dopisu. Nemohla se však soustředit. Její mysl vyplnila nepříjemná směs pocitů, od vzteku na Mag po úzkostný strach o Ashtona. Jako ve snu klopýtala do jídelny, nohy se pod ní podlamovaly z toho, jak je měla dlouho složené pod sebou. To, co se chystala učinit, bylo směšné, ale nemohla si pomoci. Věděla, že jestli to hned neudělá, nebude celý den k ničemu.

Popadla zápisník a pero, vrátila se na pohovku, ještě vyhrátou v místě, kde celou noc seděla. Nalistovala čistou stránku bez vytlačených stop po psaní a bez dlouhého přemýšlení začala psát.

Univerzita v Magnolii 28. srpna

Milý Ashi,

Zdá se mi neskutečné, že Ti píšu tak zdaleka. Četla jsem si Tvoje dopisy, nádherná, vroucí slova psaná „Mag“. Odpusť, ale nebyla hodna Tvé náklonnosti, když ji tak lehkomyšlně odmrštila .

Možná Ti píšu tento dopis z osamělosti - já totiž skutečně jsem osamělá -, snad mě k tomu vede jakýsi bláznivý koutek mé mysli. Ale cítím, že jsi pro mě důvěrně známý člověk, a obracím se na Tebe ze svého bezpečí a vzdáleného úkrytu.

Bojím se, Ashi. Jsem daleko od domova, nikoho tu neznám. Poprvé za ta léta se mi stýská po mé rodině tolik, až to bolí. Ani jediná osoba zde netuší, co se mi stalo, a já bych jim to stejně nedokázala povědět. Pomyšlení na jejich soucit mě pokaždé umlčí.

Jak bych si přála, abychom si spolu mohli promluvit! Ale to je samozřejmě nemožné. Tady, v tvém domě, Doupěti povstalců, cítím

tvou přítomnost. Je všude: v nábytku, vstřebala se do stěn i do každé podlahy, po níž jsi přecházel. V duchu se konejším nesmyslnou nadějí, že jestli je v životě spravedlnost a v nebi milostiplná bytost, mohli bychom spolu nějakým způsobem promluvit.

Možná Ti to připadá podivné, ale já v tom nacházím útěchu, když vím, že jsi kdysi opravdu existoval.

S láskou Margaret

Margaret si s pocitem vlastní pošetilosti znovu přečetla dopis. Nehodila ho v kuchyni do kbelíku na smetí, ani jej nezmačkala do kuličky. Místo toho ho vsunula do posledního svazku dopisů, toho, který bude číst dnes večer. A v tu chvíli na něj zapomněla, rozkošnický se protáhla a pak se odvěkla do koupelny, aby se osvěžila sprchou.

Najednou začala mít příjemné tušení, že ji čeká nádherný den.

* * *

O dvanáct hodin později, když se v lijáku namáhavě ploužila po trávníku před Doupětem povstalců a kulhala přitom v rozbitém sandále, se jí nádherný den změnil v dlouhotrvající pohromu.

Ráno se bleskově osprchovala a vyrazila na univerzitu, aby se podívala, zdali jí nepřišla nějaká pošta. Ve schránce našla velkou obálku. Bylo to pozvání na svatbu Andyho McGuirea, její poslední vážné známosti. Ačkoli Andyho dva roky neviděla, pořád na něho myslela jako na možného partnera a přemýšlela, jak se mu asi daří na Aljašce, kde měl za úkol zkoumat volně žijící zvířata. Vždycky měla uklidňující pocit, že kdyby Andyho doopravdy chtěla zpět, skočila by do letadla a zamířila rovnou do aljašského Anchorage. Prohlašoval, že ji miluje nehynoucí, třebaže přízemní láskou. Vždycky se utěšovala, že jestli dojde k nejhoršímu, nemusí zůstat sama.

Ale nějak došlo k tomu, že se starý věrný Andy zasnoubil. Zkoumala datum svatby a uvědomila si, že už je od poloviny července ženatý. Kdokoli poslal Margaret to honosné pozvání, pokoušel se jí jasně sdělit, že Andy už není k mání.

Pak Margaret narazila na Brada Skinnera, který jí odměřeným tónem oznámil, že v tiráži Johnsonových dopisů bude uveden jako

editor právě on. Doplnil tuto informaci oznámením, že Margaret je vetřelec, že neměla právo vůbec se dopisy zabývat, a jakmile si to Chet uvědomí, dostane stálé místo Brad a ona bude muset jít, odkud přišla.

Jídlo, které Margaret snědla ve fakultní jídelně, jí nesesdlo a udělalo se jí nevolno, právě když ji Emily informovala, že se má zúčastnit oficiálního zahájení semestru. Trpěla, když musela bez pohnutí sedět, zatímco děkan a rektor univerzity pronášeli uvítací projevy k novým studentům a členům fakulty.

A tehdy začalo pršet. Lilo, jak to Margaret dosud nezažila. A pak se dozvěděla, že dorazil zbytek jejích zavazadel a čeká na ni na zabláceném, mokřím trávníku u Doupěte povstalců.

Cestou k domovu se jí rozlomil sandál. Neznamenalo by to žádnou tragédii, kdyby Margaretiny zbylé boty nebyly tenisky a rádoby elegantní plastové lodičky tmavě fialové barvy, které obula jen jedinkrát k sifonovým šatům, do nichž ji navlékli proti její vůli na svatbě spolužačky.

Zavazadla na trávníku před domem rozmočil déšť, což se dalo čekat, protože „zavazadla“ představovaly chatrné papírové krabice z obchodu s lihovinami na Manhattanu. Celou dobu, kdy seděla Margaret na zahajovacím obřadu, stálo na trávníku pět velkých kartonů potištěných velkými nápisy jako „Jack Daniel's“ a „Rum kapitána Morgana“. Nebylo divu, že ji na zpáteční cestě domů provázely zvědavé pohledy.

Odtáhla krabice dovnitř a tiše klela, protože se jí pod rukama rozlepovaly. Když je promáčené bezpečně dopravila dovnitř, už se o ně dál nestarala. Vytáhla z nich jen nejmokřejší kousky a rozvěsila je v kuchyni a koupelně. Zbytek přehodila přes zábradlí u schodiště. Vnitřek Doupěte povstalců nyní připomínal džunku v Hong-Kongu.

Zahalila se do měkkého froté županu a pověsila promáčené oblečení, které ze sebe sundala, spolu se zbytkem právě došlé garderoby. Pak sešla dolů, aby si připravila hrnek horkého čaje. Její myšlenky nechtěně zalétaly k Bradu Skinnerovi a k jeho ctižádosti položit své dychtivé ručky na Ashtonovy dopisy.

„Jsou moje,“ zašeptala a překvapila ji intenzita vlastního hlasu. Ještě nebyla připravena vzdát se jich. Ještě ne.

Horký čaj jí ovanul tvář vlhkou parou. V ruce držela hrnek a přitom přivírala oči před mlhou. Vešla do jídelny a připomněla si hloupý dopis, který dnes ráno napsala. Připadala si podobně jako dospělá žena, když posílá Ježíškovi dopis se seznamem dárků, jaké by si přála. Margaret, známá svým jasným pragmatismem, postrádajícím nezdravou představivost, napsala cosi, co se rovnalo milostnému dopisu dlouho mrtvému konfederátovi. S úsměvem zvedla třetí díl dopisů, kam vložila svůj vzkaz, a otevřela jej na první stránce. Našla jen staré dopisy, napsané již známým Ashtonovým rukopisem.

„Určitě jsem ho zastrčila do nějaké jiné knihy,“ mumlala, trochu vyvedená z míry. Jasně si pamatovala, že list vložila do posledního svazku. Byla si tím jista.

Dopis nebyl ani v ostatních svazcích, které pročítala minulou noc. Hledala ho v plátěné kabele, ale našla jen knihy z knihovny. Neuvízla ani mezi stránkami linkovaného zápisníku, odkud vytrhla papír. Lezla po čtyřech po podlaze Doupěte povstalců, vytahovala zásuvky a prohrabovala se starými časopisy a policemi s knihami.

Byl pryč.

Margaret potlačila sžíravou touhu plakat. Hlavou jí bleskla představa, že její dopis najde Brad Skinner. Vítězný Brad, univerzitní verze Eddieho Haskella, ukazuje dopis Chetovi a seznamuje celou katedru angličtiny s Margaretinou duševní nestabilitou.

Příliš zdeptaná, než aby mohla jasně myslet, se Margaret zhroutila na židli v jídelně. Před ní ležel třetí svazek dopisů. Pomalu otevřela desky a doufala, že uvidí svůj bílý list popsaný kuličkovým perem. Místo toho tam ležel dopis od Ashtona.

Byl to další dopis pro Mag.

Margaret na okamžik zapomněla na hledání a přemohla ji zvědavost. Chytilo ji to jako zápleтка v přihlouplém televizním seriálu. Co ho přimělo, aby Mag znovu napsal, když jeho předešlý dopis napovídal, že jí píše naposled?

Oaks, Petersburg 12. září 1863

Milá Mag,

k čertu, co děláš v Magnolii? Není tam ani jeden student nebo člen fakulty, všichni byli povoláni do zbraně. Právě jsem dostal Tvůj dopis a okamžitě tam posílám zprávu své hospodyně, paní Thawové. Má nařízeno otevřít Ti dům a učinit vše pro Tvé pohodlí.

Kdybych napsal, že mě Tvůj dopis překvapil, zdaleka by to nevystihlo všechny mé pocity. Je toho tolik, co Ti chci sdělit!

Jsem nyní doma a léčím se ze zranění, jež. jsem utrpěl v červenci v bitvě u Gettysburgu. Druhý den po příjezdu jsem obdržel zprávu od Tvého bratra Torna a tu přikládám, nech si ji. Tom se setkal s mým starým kamarádem Lawrencem Chamberlainem - pamatuješ, jak jsem Ti o něm vyprávěl? Studoval ve stejnou dobu jako já, ale v koleji Bowdoin v Maine. Souběžnost našich životů pokračuje. Nyní je plukovníkem v armádě Unie, slouží ve 20. pluku z Maine a projevil se jako jeden z nejstatečnějších vůdců. Nemohu vůbec pomyslet na to, že bych měl střílet na takové lidi jako Tom nebo Lawrence, poněvadž bych ztratil všechnu kuráž. Tvůj bratr přežil u Little Round Top, Mag, ale to je všechno, co vím.

Tvá slova mě matou. Na co se to ptáš? Přeješ si mě vidět, ale naposled jsi mi poskytla jen výsměch a hněv. Odmrštila jsi mě. Prosíš o přátelství, ale vysmála ses mi, když jsem Ti nabízel svou lásku.

Já jsem se nezměnil, Mag. Mé city vůči Tobě zůstaly stejné. Jestli je pravda, cos mi sdělila v dopise, pak se jen raduji ze změny, jež se s Tebou stala.

Vím, jak je pro Tebe těžké mluvit o Tvé rodině a o tom, co se stalo před mnoha lety. Ale tvrdím, že pokud o těch událostech budeš mluvit, osvobodíš se nakonec z muk, která Tě tak dlouho ochromovala. Nedrž to v sobě! Napiš mi o svých pocitech a zmatcích. Jsem zde pro Tebe. Navždy.

Brzy se vrátím ke svým mužům, tak mi posílej dopisy tam.

Kazdy dopis mi bude okamžitě doručen.

Také mi dej vědět, jak Tě mám oslovovat. Podepsala jsi svůj dopis Margaret, přestože jsi o tom jméně vždy tvrdila, že je nemá ráda. Znamená nové jméno i novou Mag?

Tvůj navždy oddaný Ash

P. S. Jméno, jež jsi dala mému domu, Doupě povstalců, je dokonalé, ačkoli věřím že míníš „doupě“ jako „útulek“ a ne jako ohlas na nejnovější události v Gettysburgu.

Margaret hleděla na dopis a bála se pohnout. Je to možné? Našel snad její impulzivní vzkaz z dnešního rána cestu staletím k Ashtonovi?

Ruce se jí třáslly, když si přitahovala župan k tělu. Tohle bylo šílené, nic jiného než podivnost, pravděpodobnost jedna k miliónu. Hlava se jí točila, měla závrať a zmocnil se jí strach.

„Cvokátím,“ konstatovala, ale hlas jí zněl jasně a neochvějně. Znovu přečetla dopis, tentokrát pomalu, pečlivě vnímala detaily, které by jí mohly něco naznačit. Ale při druhém čtení vyzněl tón dopisu ještě jasněji, určitěji. Ashton promlouval k ní.

Přelétla očima celou stránku, ale vzkaz od Magina bratra Torna nenašla. Co v něm asi stálo? To už teď nikdo nezjistí.

Margaret otevřela kroužkový blok, otočila jej na čistou stránku a popadla pero. Teď se ukáže, jak to opravdu je, pomyslela si. Na tenhle dopis nepůjde odpovédět.

Univerzita v Magnolii Doupě povstalců

Milý Ashi,

polekalo mě, když jsem se dozvěděla, žeš byl u Gettysburgu zraněn, ale věřím, že ses už zotavil. Mohl bys mi napsat, co se Ti stalo? Jak probíhala bitva?

Doufám, že mi můžeš odpustit moje chování. Ale měl jsi pravdu, dávné události mě pronásledovaly příliš dlouho. Připadám si teď jako někdo jiný, myslím, že jsem se změnila. Někdy ráno se vzbudím a čekám, že uvidím matku a otce, že zezdola uslyším smích bratra a sestry. Ale pak si vzpomenu na to, co se stalo, a toužím vrátit se do svých snů, kde jsou všichni moji drazí naživu a zdraví. Zbláznila jsem se snad?

Magnolia je teď tiché a příjemné místo. Štve mě tu jen proradný Brad Skinner. Jde mu jen o to, aby mi pořádně zkomplikoval život, a docela dobře se mu to daří.

Jak jsi vysoký? Jaké je Tvoje oblíbené jídlo? Prosím, odpusť mi moje otázky, ale velmi bych ocenila, kdybys na ně odpověděl.

Stále si přeji, abych se s Tebou mohla sejít a hovořit s Tebou. Snad se jednoho dne setkáme. Do příštího dopisu...

S láskou Margaret

P. S. Nazývej mě, jak chceš (určitě jsi to tak dělal vždycky), ale dávám teď přednost Margaret. Věřím, že bude laskavější než Mag.

S chladnou rozvahou vložila Margaret dopis na druhou stránku třetího svazku. Před zítřejší ranní přednáškou ho otevře znovu a přečte si odpověď. Věděla, že do rána nemá smysl do svazku nahlížet, a to z jednoho prostého důvodu.

Ashtonův dopis ještě nebude napsaný.

KAPITOLA 5

Její oči podlehly mámení smyslů. Jinak si nedokázala vysvětlit, proč se jí před očima objevují podivné obrazy. Ráno, když zaspala zvonění budíku a vrazila v ložnici do skříňky na peřiny, na prádelníku docela zřetelně spatřila modrobílý džbán a mísu. Zamrkala a vidění zmizelo, na prádelníku nebylo naprosto nic, krom jejího kartáče na vlasy z umělé hmoty a tuby s pomádou na rty.

Pak se sklonila, aby zpod postele vydolovala tenisky, a uviděla bílý záblesk zdi. Když ale vstala, stěnu už zase pokrývala žlutá tapeta s drobnými kyticemi a malými zelenými stonky, která tam byla od jejího příjezdu. Před chvílí, když ještě ležla po čtyřech, vypadala zeď jako vybilená.

Celou dobu, co se potýkala s oblékáním, neustále do něčeho narážela. Její myšlenky patřily svazku v přízemí a tomu, co v něm najde. Když si čistila zuby, přesvědčila sebe samu, že všechny ty

podivné události jsou výsledkem její rozjitřené hyperaktivní představitivosti. Dopis, jenž včera našla a který zdánlivě promlouval k ní, byla jen náhoda.

Margaret se dokonce dokázala na sebe usmát a podívit se, jak takový pragmatický jedinec jako ona může ztratit spojení s realitou.

Naštěstí se nestalo nic hrozného, nikomu nepověděla, že slyšela hlas dávno mrtvého muže a že si s ním dopisuje. Jednoduše v pohodlí a soukromí pronajatého domu začala na chvíli bláznit.

„Jsem prostě přetažená,“ řekla si, když stahovala nyní už suché šaty z tyče od závěsu ve sprše a skládala je do dolní zásuvky v prádelníku. Než zavřela zásuvku, znovu koutkem oka spatřila modrobílý džbán. Tentokrát si všimla, že mísa je na okraji trochu otlučená. Než se napřímila, předměty zmizely a nahradil je kartáč na vlasy a pomáda na rty.

„Jsem zkrátka přetažená,“ opakovala si důrazně, narovнала ramena a pokoušela se myslet na skupinu studentů, kterou bude za půl hodiny učit.

„Teď si dám šálek kávy,“ zamumlala a sešla po schodech dolů do kuchyně a těšila se na slabou rozpustnou kávu, kterou si koupila předchozí den. Úmyslně se otočila zády k jídelně, naplnila konvici vodou a postavila ji na hořák. Pomalu si sundala z police hrnek a malou sklenici rozpustné kávy. Za jejími zády ležel svazek s dopisy.

Pulsovala v ní podivná předtucha jako v dítěti, které čeká na dovolení, až bude smět rozbalit vánoční dárky. Co se s dopisy přihodilo během noci?

Margaret se už nedokázala přemáhat. Rychle se otočila a zamířila k dopisům. Musí znát pravdu! Ačkoli si v duchu opakovala, že všechno je jen výsledek její představitivosti, potřebovala zjistit, jak to všechno doopravdy je. A teď hned!

Položila ruku na svazek a pak ho otevřela.

Její dopis zmizel.

Kolem zasvištěl prudký poryv vzduchu a bodal ji do uší, když četla druhou zprávu od Ashtona Johnsona.

Poblíž Fredricksburgu 5. října 1863 pondělí večer

Má drahá Margaret, Tvůj poslední dopis mě zbavil slov a můj pobočník Sam Walker Ti za to chce poděkovat. Nadepsal jsem dopis Margaret, protože už pro mě nejsi Mag. Nalézám v Tobě laskavost, kterou jsem v Tobě dřív neviděl. Bud' jsem byl dříve slepý, nebo ses změnila.

Ptala ses mě na podrobnosti z bitvy i na to, jak jsem byl zraněn. Mag mi osobně i písemně při nespočetných příležitostech sdělila, že tyto záležitosti shledává odpornými a odpudivými. Proto o tom teď píšu Margaret. Mag by mi zřejmě dala najevo své opovržení a už by se mnou nechtěla mít nic společného.

Slova mi nestačí, abych souvisle popsal červencové události. Ty tři dny se mi vybavují jako série jednotlivých dějů, připomínají děsivý sen, plný výkřiků a nářků, svištění kulek, pachu smrti a štiplavého, dusivého bláta, střelného prachu, síry a horka. Můj hlas, hrubý a vlastním uším cizí, vykřikoval povely, ale ty v onom pekle nikdo neslyšel. Nevím, kdy jsem byl raněn, protože jsem stále seděl na koni, projížděl bojovými řadami a pokoušel se našim vojákům ukázat víru v naše vítězství, přestože jsem ji sám od první hodiny bitvy necítil.

Pamatuji se, jak jsem vydal povel k postupu vpřed, ale pak se mi svět zakymácel a já najednou nerozeznal oblohu od země. Řekli mi, že jsem spadl s koně, a vzpomínám si, jak mi v uchu zvučel chraplavý hlas, poblázněný a zoufalý. „Jih vám dá na frak! Jih vám dá na frak!“

Jiný hlas zvolal: „Generál je zasažen!“ a já se pokoušel zeptat: který generál? Lee? Picket? Longstreet? Ale z krku jsem nevydal ani hlásku.

Zavolali doktora, to mi později řekli, protože já si to nepamatuji. Zjistil, že mi pravou nohou prolétla kulka, asi deset centimetrů pod kolenní jamkou. Díky Štěstěně a tlusté kůži vysokých bot nezasáhla kulka kost ani tepnu, ale přesto rána vydatně krvácela. Doktor mi chtěl amputovat nohu - to už si pamatuji -, ale dokázal jsem mu to rozmluvit s tím, že těsný obvaz mi poslouží líp. Trochu ho to rozladilo, ale já věděl, že zranění není vážné. A i přes značnou ztrátu krve jsem si v té chvíli dokázal uvědomit, že mám vyšší hodnotu než on, takže mě musel poslechnout.

Pamatuješ si, Margaret, jak jsem Ti jednou povídal, že přežiju všechno, pokud mě kulka nezasáhne přímo do hlavy? Pořád si myslím, že je to pravda.

Mimochodem, měřím stále bez pěti centimetrů dva metry, pokud mou míru nesnížilo to, jak se v neustálém předklonu vyhýbám kulkám. Pořád se mi dá říkat Převysoký Johnson nebo Sekvoj. A moje oblíbené jídlo zůstává kuře tety Hattie s knedlíky, ačkoli teď přežívám na sucharech a kukuřičném chlebu. Stále se pokouším suchary vyhodit, ale je v nich tolik červů, že se suchar na jejich nožičkách připlazí zpátky, a pak ho s vděčností sním.

Nevím teď, jak zareaguješ na tento dopis. Byl jsem snad poprvé upřímný a otevřený. Ale cítím lehkost, jakou jsem léta nepoznal, když alespoň na papíře sdílím tyto události s Tebou.

Víš, o čem jsem dnes ráno přemýšlel, než přišel Tvůj dopis? O Tvých rodičích. Nevím, jestli sis někdy uvědomila, jak na Tebe byli pyšní, jak Tvému otci zasnívily oči jen při vyslovení Tvého jména a jak se Tvoje matka pyšnila Tvou poslední cenou za literaturu. Tisíci způsoby sdělovali světu, že jejich nejmladší dítě, jejich malá Maggie, je jejich jasná hvězda. A na tom se nic nezměnilo, drahá Margaret, ať jsou kdekoli.

Navždy Tvůj Ash

P. S. Prosím, sděl mi, jak se Ti vede v Doupěti povstalců? Stará se o Tebe paní Thawová jaksepatří? Pořád mi nejde na rozum, co tam děláš, ale už mě to netrápí. Už jsem se totiž vzdal naděje, že z Tvé proměnlivé mysli něco vyčtu, Margaret.

Konvice už musela dost dlouho pískat, ale Margaret to bylo naprosto lhostejné. Neuvědomovala si, že pláče, dokud při druhém čtení dopisu nerozmazala svými čerstvě prolitými slzami slova napsaná inkoustem před více než sto lety.

U horního okraje listu našla krátkou poznámku. Chvíli na ni hleděla, než jí plně došel její význam. Byla to chvatně připojená myšlenka, která pisatele napadla pozdě a pro niž už nezbylo místo dole na stránce.

„*Proboha, kdo je to Brad Skinner?*“ zněla otázka napsaná rozhodnou rukou generála armády Konfederace amerických států Ashtona Johnsona.

Ještě že v sobě našla dostatek duchapřítomnosti, aby tři minuty před začátkem své přednášky ohlásila, že je nemocná. Chester Dick místo ní poslal suplovat Brada Skinnera, a ten přetékal ochotou vypomoci.

Seděla bez hnutí víc než hodinu. Pak jí začaly cvakat zuby. Otupěle si přehodila přes ramena starý pléd. Podle vůně sluncem vyhřáté trávy a cvrkání cveků věděla, že je venku horko, ale přesto se stále třásla.

Krátce před polednem někdo hlasitě zaklepal na dveře a Margaret, ještě stále v mrákotách, obalená příkrývkou, se došourala ke dveřím. Byl to Brad Skinner a v ruce držel štos eseji, které o Beowulf napsala její skupina.

„Teda jo, vy ale vypadáte příšerně,“ zněl jeho pozdrav.

Margaret se zmohla jen na přikývnutí.

„Víte,“ řekl Brad, „první ročník shrnujícího studia má přečíst Beowulf, je to ve studijním plánu. Musíte tu knihu probrat, Margaret. Posloucháte mě?“

Znovu tupě přikývla, než ji přemohl další záchvat třesu.

„Vy jste nesimulovala, co? Jste opravdu nemocná.“ Chtěl jí sáhnout na čelo, ale ona uhnula. Přes tvář mu přeletěl podivný výraz, ale rychle se znovu rozpustil v masce korektnosti, kterou obvykle nosil. Ale Margaret, i když se cítila jako omámená, si proměny v jeho tváři všimla. Znamenala hněv? Nebo snad posměch?

„Jak to jde s těmi dopisy?“ Jeho hlasem prosákl sarkasmus. „Jak daleko jste se dostala?“

Margaret po něm střelila pohledem. „Čtu poslední svazek. Přečetla jsem první dva a začala k nim psát rejstřík.“

„Prima. Dobrá práce.“ Vykročil halou dlouhými kroky směrem za ni. „Kde jsou? Chet mi řekl, abych vám s nimi pomohl. Mohl bych si vzít poslední svazek...“

„Ne!“ zaječela a zarazil ji jed ve vlastním hlase. „Nemůžu vám ho dát,“ řekla už poněkud klidněji, „protože už jsem s třetím svazkem začala pracovat.“

Brad na ni několik okamžiků hleděl, ale pak objevil první dva svazky. „Tak ať je to po vašem,“ pravil tiše. „Ale stejně vám mohu říci, že Chet mi dal konečné svolení, abych na nich pracoval. Protože vám nemoc nedovolila přednášet, jistě není ve vašich silách pracovat na dopisech.“ Shrábl první dvě knihy a vykročil k hlavnímu vchodu.

„Vrátím se, až promluví s Chetem, Margaret. Přijdeme si spolu pro zbylý svazek. Patří mně, ne vám.“ Dveře se za ním s prásknutím zavřely.

Podářilo se jí dojít zpátky do jídelny. Tam jí zeslábla kolena a Margaret se svezla na židli. Před ní ležel třetí svazek, otevřený tak, že hleděla na Ashtonův poslední dopis. Sáhla po zápisníku a peru a začala psát.

Univerzita v Magnolii Doupě povstalců

Milý Ashi,

Prosím, odpusť mi roztřesené písmo, určitě mě sklátila chřipka. Dnes ráno jsem dostala Tvůj dopis a nemohu ani vyjádřit, co pro mě znamená. Nejdřív mě napadlo, že se musím nějak dostat k Tobě, abych o Tebe mohla pečovat, aby ses vyléčil ze zranění, ale pak jsem si uvědomila, že ses už uzdravil i bez mé pomoci.

Četla jsem toho spoustu o bitvách, ale studovala jsem hlavně číselné údaje o mrtvých a raněných. Ale z toho, jak živě jsi bitvu popsal, a přitom se vyhnul sebelítosti, jsem měla dojem, jako bych tam doopravdy byla. Promiň, ale nemyslí mi to teď moc jasně. Chtěla bych Tě uchránit od hrůz války, ale jak to mám udělat?

Mimochodem, Tvoje hospodyně, paní Thawová, je poklad. Skoro ani nevím, že tu je.

Margaret na chvíli odložila pero a přečetla si, co napsala. Bylo to plácání. Věděla, že by si měla vzít aspirin a na několik hodin si lehnout, ale potřebovala zprávu Ashtonovi dopsat. Hrozilo, že jí seberou třetí svazek dopisů.

Něco jí zasvitlo do koutku oka, ale nedbala na to a začala znovu psát. Musela dopis dokončit. Zakašlala, trochu ji to překvapilo. Nemohla si vzpomenout, zda kašlala už předtím.

„Víš, jak jsi psal o mých rodičích,“ pokračovala, „myslíš, že na mě byli opravdu pyšní? Potkal ses s nimi tam, kde teď jsi? Někdy přemýšlím, že jsem možná mohla něco udělat, nějak zabránit tomu, co se pak stalo, ale ve skutečnosti...“

V hlavě jí dunělo a začalo se jí těžko dýchat.

„Neměla bych Ti to psát v dopise,“ škrábala už skoro nečitelným rukopisem, „ale myslím, že jsem se asi do Tebe zamilovala. Když jsem Tě poprvé uviděla na obraze v Johnsonově sále, nepřála jsem si nic jiného než s Tebou promluvit. A pak, když jsem četla Tvoje dopisy...“

Margaret upustila pero. Zmocnil se jí záchvat kašle a otrásal jí celým tělem. Upadla do mráкотného stavu, možná usnula. Pak uslyšela, jak ji někdo volá jménem. Poznala hlas Brada Skinnera, který hovořil s někým dalším. Byl to Chet a odnášel ji s Bradem nahoru.

„Ne!“ křičela. „Chce mi vzít Ashtona! Stůj!“

Ale buď ji neposlouchali, nebo neslyšeli, vynořili se z mlhy a zase v ní zmizeli jako v nějakém bláznivém studentském filmu. Vnímala dotyk něčích rukou, zaslechla hlasy, znovu ucítila paže, které ji držely, a do uší ji uhodil zvuk, jako by se kolem přeřítíl vlak.

Pak uslyšela známý konejšivý hlas s podivným měkkým přízvukem. Na čele ucítila velké, klidné ruce. Začala kašlat, někdo ji zvedl, držel ji, aby se netřásla, a neustále k ní hovořil.

„Jsem u tebe, Margaret. Drž se mě. Teď mě nemůžeš opustit...“

Jeho slova plynula jako pohazení teplou rukou. Uvědomila si, že bezvládně spočívá na svalnatém rameni. To není Brad, napadlo ji hned. Tento muž je mnohem větší a voní koňmi a kůží. Opřela se o něho a ať to byl, kdo chtěl, slyšela, jak se nádherně a nahlas směje.

Pak usnula, hluboce a spokojeně jako nikdy předtím. Spala celou noc a teprve sluneční světlo v okně ji upozornilo, že už je ráno.

V pokoji bylo chladno. Cítila ale, že má studený jen obličej. Přes prsa a ramena jí leželo něco těžkého a chránilo ji to před zimou.

Sluneční světlo ji překvapilo. Přicházelo z nesprávného úhlu, jako by byla zima, a ne pozdní léto. Vytáhla ruku zpod teplé příkrývky a dotkla se ukazováčkem nosu. Byl studený.

Vidění se jí zaostřilo. Uviděla modrobílý džbán a mísu, stěny pokoje zářily nápadnou bělostí. Pevně zavřela oči. Otevřela je znovu a čekala, že se před ní objeví žluté tapety a kartáč na vlasy z umělé hmoty.

Stěny zůstaly bílé. Nezmizela ani modrobílá, trochu otlučená mísa.

Nebyla to příkrývka, co ji tak hřálo. Když se podívala pozorněji, poznala, že na ní leží kabát, obnošený šedý burnus s měděnými knoflíky a žlutými hvězdami na límci. Na knoflicích byla vyražena tři velká písmena: CSA.

Zatočila se jí hlava a pak ji napadla neskutečná, a přesto nepochybná myšlenka. CSA, zkratka Konfederace amerických států.

Pokusila se posadit, ale nedokázala sebrat dost síly. Její noha, zamotaná v pokrývkách, se opřela o něco velkého a teplého. Hlasitě vykřikla.

Nakoukla do nohou postele a uviděla tam zkroucenou mužskou postavu. Napůl seděl na židli, horní polovinou těla se sesul na postel a pažema si objímal hlavu. Obličej měl odvrácený od Margaret. Viděla jen široká ramena pod bílou košilí a husté kaštanové vlasy, na koncích zesvětlené sluncem. Hned věděla, kdo to je.

„Ashtone,“ zašeptala.

Pomalu k ní obrátil tvář.

KAPITOLA 6

Olejomalba v Johnsonově sále muže dobře nevystihla, ve skutečnosti vypadal trochu jinak.

Začal si protírat oči. Margaret křečovitě sevřela šedivý vlněný kabát. Když ji spatřil, zatvářil se, jako by nevěděl, kde je. Pak se trochu váhavě usmál.

Tenhle Ashton jí připadal mnohem štíhlejší. Z tváře mu vyčnívaly lícní kosti a dodávaly jeho obličejí drsnější vzhled než na oficiálním obraze na univerzitě. Oblečení na něm viselo a zpoza bílé bavlněné košile mu vykukovala vystouplá klíční kost.

V každém jeho pohybu se projevovala stěží potlačovaná energie, kterou by nevyjádřil na obraze ani sebevíc nadaný umělec, stejně jako by nedokázal zachytit jasnou barvu jeho očí, hnědých se zelenými a zlatými tečkami. Z očí mu zářila jiskřivá inteligence. Fascinovaně přejížděl pohledem Margaret a zaznamenával každý její detail.

Rty pod zlatohnědým, úpravně zastřiženým knírem se neurčitě usmívaly. Podíval se na sklenici s vodou u postele. Margaret si všimla, že muž má dlouhé vlasy, spadaly mu až pod sněhobílý límec. Byly rudohnědé a na koncích se pozvolna vlnily stejně vzdorně, jak hleděly jeho oči.

„Chtěla bys trochu vody?“ Ten laskavý hlas už někdy slyšela, poznala ho podle podivného přízvuku. Změkčoval tvrdé souhlásky a jeho „r“ drnčelo tak jemně jako šelest hedvábí na sametu.

Přikývla a bála se spustit oči ze zjevení, aby nezmizelo. Natáhl přes ni paži a ona ucítla zblízka jeho kořenitou mužnou vůni. Než uchopil sklenici, položil jí na čelo velkou mozolnatou ruku.

„Horečka ti klesla,“ zamumlal. Jeho „r“ se opět rozplynulo do ztracena. Než odtáhl ruku, přejel jí po tváři klouby prstů, něžněji, než by Margaret čekala od tak mohutného muže. Bezmyšlenkovitě uchopila jeho ruku a ta hned silným teplým stiskem sevřela její.

„Ashtone,“ řekla a vlastní hlas zazněl jejím uším podivně hluboce. Volnou rukou uchopil sklenici s vodou a nabídl jí doušek. Když pila, upřeně mu hleděla do očí a pevně mu svírala ruku.

„Uf!“ odtáhla se, když ochutnala vodu. Měla bahnitou a kovovou příchuť, jako by někdo přidal do sklenice prosátý písek. Přejela si jazykem po vnitřní straně zubů a vyjekla. Něco ji zarazilo.

„Chybí mi zub!“ vykřikla, ale neznělo to jako její normální hlas. Slova, která jí vytryskla z úst, byla vyřčena v nižší tónině. Ale to ji netrápilo tolik jako chybějící zub. Místo jedné dolní stoličky měla v dásni díru. Nebolelo to, ale poplašilo ji to.

„Jaký zub?“ zeptal se muž a Margaret se zasmála. Ještě se nebavila o kvalitě svého chrupu s duchem.

„Tady vzadu, stolička.“ Slova zněla zkomoleně, protože si při řeči ohledávala daseň jazykem.

„Margaret, ten zub ti vytrhli, když ti bylo šestnáct. Copak si to nepamatuješ?“ Přikryl ji žhavým pohledem. Zamračila se a zakroutila hlavou. „Odvezl jsem tě k dentistovi do Richmondu a tys tam pěkně vyváděla. Tak ti dal rajský plyn, a ty jsi pak lidem na ulici vykládala, že jsi obláček. Copak si na to nevzpomínáš? Nařkli mě, že jsem tě omámil...“

„Ne. Opravdu si to nepamatuji. Byla jsem vůbec někdy v Richmondu?“ Jeho ruka stiskla její. Odvrátil pohled.

„Ashtone, jak jsi se sem dostal?“ zeptala se tichým hlasem.

„Paní Thawová mi poslala telegram, že jsi nemocná. Generál Lee mi dal na sedm dní dovolenku.“ Když mluvil, přejížděl jí bezděčně palcem po zápěstí. „Lee má z paní Thawové veliký strach.“ Jeho ústa se opět trochu zkroutila v úsměvu. „Větší než z ,těch druhých.’,

„Jakých druhých?“

„Z Yankeeů.“ Ashton se pohodlně uvelebil na židli, odtáhl ruku z Margaretina sevření a položil si ji přes prsa. Zdálo se, že svou přítomností vyplňuje pokoj, jeho bytost jako by pohlcovala prostor. Zhluboka se nadýchl a s roztavující silou ji propaloval očima.

„Margaret,“ řekl konečně, „myslím, že jsi nemocná.“

„Ashtone, myslím, že jsi mrtvý,“ odpověděla sotva slyšitelně přitiskla si k tělu plášť, patřící přízraku, který seděl u její postele.

Čekala od něho cokoli, jen ne to, že vyprskne smíchy. Zvrátil hlavu dozadu, ramena se mu otřásala, jak se hlasitě chechtal hlubokým, sytým, nádherným smíchem.

„Ach, Mag,“ řekl nakonec a utřel si slzy pod očima. „Nikdy nevím, co od tebe můžu čekat...“

„Ne, Ashtone. Bohužel je to pravda. Jsi duch. Je mi líto, že ti to musím říci, ale je rok 1993 a ty jsi už víc než sto let mrtev.“

Najednou, s ohromující silou, vyskočil na nohy. Židle se svalila na dřevěnou podlahu, napřímil se ve své plné nadprůměrné výšce. Nepřítomně si rukou odhrábl vlasy z čela a kráčel k oknu. Všimla si, že při chůzi trochu kulhá, neušlo jí ani to, jak jeho vysoké boty duní na podlaze.

„Myslel jsem, že ses změnila,“ pravil tiše, ale v hlase zazněl nepochybný osten hrozby. „Ale nezměnila ses. Pořád si libuješ ve svých dětinských hrách. Prostě sis ze mě v těch posledních dvou dopisech dělala legraci, vid’? A teď čekáš, co všechno si od tebe nechám líbit.“

„Ne! Opravdu ne!“ Najednou nemohla popadnout dech, na prsou cítila nezvyklou tíži, jako by jí hrud’ stlačoval svěrák a bránil jí nadechnout se. Pokusila se posadit, ale zatočila se jí hlava.

Kabát sklouzl z postele dolů a mosazné knoflíky zarachotily o podlahu.

Ashton se rychlostí blesku otočil na podpatku, hněv v jeho tváři se změnil v poplašený výraz. Dvěma dlouhými kroky byl zpátky u postele a jeho velké ruce jí silně sevřely paže nad lokty. Cítila, jak mu bezmocně škube za košili, jako by jí to nějak pomáhalo nabrat dech.

Slyšela jen bolestné bouchání vlastního srdce a suchý, pískavý zvuk. Části jejího vědomí se zmocnila zvědavost. Vyvinulo se u ní nějak astma? Ashton k ní promlouval, pokusila se ho vnímat, ale stále zápasila s dechem.

„Margaret, poslouchej mě. Uvolni se a dýchej, drž se mě. Jsem tady. Už se na tebe vůbec nezlobím. Poslouchej!“

Znělo to vzdáleně, jako by hovořil na druhém konci dlouhého, prázdného tunelu. Cítila, jak jí ochabují ruce a znovu se ho pokusila přidržet. Ruce jí ztěžka dopadly do klína. Jeho slova teď zněla naléhavěji, také slyšela, jak jí srdce buší pomaleji, pomaleji a pomaleji...

„NE!“ Zalekla se jeho hlasu, zazněl jako hrubý, hlasitý povel. Margaret si uvědomila, jak se jí hlava zvrátila dozadu. Pokusila se napřímit, ale neměla jednoduše sílu.

„Margaret! Nesmíš mě opustit! Ztraceně, Bože...”

Najednou, jako by sledovala film, uviděla místnost z výšky. Spatřila Ashtona, velikého a nepředstavitelně hezkého, jak objímá nejkrásnější ženu, jakou kdy viděla. Kráska měla dlouhé tmavé vlasy, rozhozené na krajkovém polštáři, a vypadala tichá a bledá. V Ashtonových rukách se zdála malinká. Ale i nepřírozená sinalost a namodralé rty nemohly zakrýt skoro tajuplně krásné rysy. Obočí se jemně klenulo nad přivřenýma očima, malý, jemně modelovaný nos se dal spíš popsat jako aristokratický než hezký. Obličej měl dokonale oválný tvar, pod bujnou havraní hřívou vykukovala drobná ouška.

Žena měla oblečený volný živůtek, ale pod jeho látkou byla dobře patrná plná, kulatá prsa. Vedle její postele ležel zmuchlaný šedý kabát se žlutým lemováním.

Margaret cítila, jak se v ní zvedá neznámá vášeň, divoká nenávist, jakou si dosud nedokázala nepředstavit. Žárlila.

„NE!“ křičel Ashton na ženu hlasem plným mučivé úzkosti.

Margaret si nyní uvědomila, že v pokoji krom Ashtona a neznámé krásky je ještě hubená žena se ztrhaným obličejem s upjatým šedivým drdůlkem, oblečená do sepraných kartounových šatů.

„Generále,“ pronesla pronikavým hlasem starší hubená žena. „Generále Johnsone, zesnula.“

A pak uviděla Margaret něco skutečně nečekaného. Ashton nádhernou ženu posadil, z plných plic se nadechl, přiložil ústa na ženiny rozevřené rty a vydechl. Dělal to znovu a znovu, dokud žena v kartounových šatech nezačala křičet, aby přestal, že dívka už je mrtvá a že je to nemravné.

Ale Ashton si jí nevšímal a Margaret překvapilo, že duch může oživovat dýcháním z plic do plic skrovně oděnou překrásnou ženu.

Než stačila mrknout okem, scéna zmizela a rázem ji přikryla tma. Margaret cítila, jak jí dvě silné ruce se zraňující silou svírají paže. A také cítila jemné a ne nepříjemné šimrání kníru na svých rtech.

Když se probudila, proudilo do okna slunce a dodávalo pokoji surrealistický vzhled. Okamžitě věděla, že není sama. Pátrala očima po pokoji a hledala ducha. Ještě tu byl.

Opatrně se nadvzdela a opřela se o lokty. Ashton spal, ve tváři měl klid a mír. Pod očima se mu rýsovaly tmavé kruhy, jako by několik dní bděl.

Margaret bolelo na prsou, každé nadechnutí jí působilo muka. Nahoře na pažích měla modré a fialové modřiny od otisků palců. Pohlédla na Ashtona, přejela si rukou po hrudi a vyjekla.

Okamžitě otevřel oči a hned byl u ní. „Margaret, jak ti je?“ Hlas měl plný bolestné něžnosti.

Pokusila se promluvit a rukou si přitom přejížděla po hrudi. Nahmatala slabé bušení srdce a velká, dokonale tvarovaná prsa. Margaret měla vždycky plochou hrud'. Zuřivě přemítala nad tou změnou a rukama si přejížděla krouživým pohybem po prsou. Nahmatala žebra, to se jí nepodařilo už několik let. Prsa a žebra.

Podstoupila snad operaci prsou a zapomněla na to?

„Ashtone,“ zašeptala tichým hlasem plným údivu. „Mám velká prsa.“

Přepadl ho náhlý záchvat kašle, odvrátil hlavu a Margaret by přísahala, že se smál, i když měl pevně sevřené pěsti. Za několik okamžiků se vzchopil, ale oči mu pořád zářily dobrou náladou.

„Omluv mě na chvílku,“ dokázal zadrmolet, „přinesu ti něco k jídlu.“

Vstal a Margaret znovu zarazilo, jak je vysoký a vzhledem ke své štíhlosti široký v ramenou. Otevřel dveře, mrkl na ni a zavolal dolů:

„Paní Thawová!“ zaznělo zřetelně a radostně. „Můžeme, prosím, dostat trochu toho vývaru? Slečna Mag sedí.“

Vrátil se zpět do pokoje. Přitáhl si židli těsně k hlavě postele a Margaret si připomněla jeho pochroumanou nohu.

„Co tvoje noha?“ zeptala se s rozpaky, že zapomněla na jeho zranění od Gettysburgu. Dosedl ztěžka na židli a vyslal k Margaret zářivý úsměv, který odhalil bílé zuby a hluboké dolíčky kolem úst.

„Cože, Margaret, ty se o to zajímáš?“ Zdálo se jí, že to neříká úplně vážně. Že by si strašidla libovala v sarkasmech?

„Samozřejmě, že se o to zajímám,“ podivila se víc nazlobeně, než zamýšlela. „Ale ty jsi měl tolik práce, jak jsi dýchal z úst do úst krásným ženám, že sis asi nevšiml...“

Zacinkaly příbory a vstoupila paní Thawová. Byla to ta starší žena v kartounových šatech, která křičela na Ashtona, aby neoživoval mrtvolu. S očima upřenýma na Margaret vletěla do pokoje a zády se přitiskla ke stěně. V rukách držela velký zakrytý podnos. Nemotorně ho postavila na podlahu, oči přitom nespouštěla z Margaret. Nohou přistrčila podnos k Ashtonovi. Margaret si přitom všimla, že má na nohou botky se šněrováním.

„Co se děje?“ zeptala se Margaret Ashtona, když ženiny spěšné kroky klapaly na schodech. „Copak ještě neviděla ducha?“

Ashton po ní střelil očima a začal se smát. „Víš, přesně tohle si myslí, že jsi!“

Margaret se zachichotala a plácla se rukou přes pusu. „Nemyslela jsem tím mě, ale tebe!“

Ashton se shýbl pro podnos a oba se začali smát, i když vlastně nevěděli čemu, jen se oba v tu chvíli spolu cítili příjemně. Na podnose stála jediná miska s kouřícím, hnědě zbarveným vývarem. Ashton se sklonil, zamíchal polévku, nabral ji lžící a nesl Margaret k ústům.

„Copak ty nebudeš jíst taky?“ zeptala se Margaret a Ashton na chvilku vypadal překvapeně.

„Ach, ne. Nemám hlad. Jedl jsem, ehm, když jsi spala.“ Nedíval se jí přitom do očí a zdálo se, že je zcela zaměstnán mícháním obsahu misky lžící. „Tady máš...“

Než stačila uhnout, s udivující lehkostí jí vsunul do pusy lžící vývaru. Chutnalo to ohavně, štiplavě a trochu zkaženě.

„Co je to?“ odstrčila mu paži rukou. Podíval se na ni s nelíčeným zmatkem.

„Ale, Mag, je to tvoje oblíbené jídlo, polévka ze skopového.“

„Z jehněte? Z roztomilého jehňátka?“

Ashton nehnul brvou a ponořil znovu lžící do misky. „Margaret, věř mi, tohle nikdy nebylo roztomilé jehně. Vlastně,“ loupnul po ní očima a zelené skvrny v duhovkách se zajiskřily, „mám zaručenou

zprávu, že tohle zvíře nenáviděla celá Konfederace.“ Začala protestovat, ale umlčel ji další lžící vývaru. „Tohle bylo, moje milá, nejohavnější zabíječské skopové v Magnolii.“

„Aa...“ Její hlas přerušila další porce vývaru. Polévka jí už nepřipadala tak nechutná, a navíc se soustředila na příběh, který jí Ashton vyprávěl.

„Je to čistá pravda,“ pravil se slavnostní vážností. „Právě tohle zvíře se krutě vyžívalo na pastvě tím, že trápilo ostatní ovce.“ Při vyprávění ji stále krmil vývarem. „Všechno začalo v roce 1859, když lidé spatřili hlouček vyplašených ovcí, jak prchá před velkým, dupajícím zvířetem.“

„Dupajícím?“

„Dupajícím,“ opakoval a přitom přikyvoval. „Chňapal ostatním ovečkám po nožičkách a chtěl jim zahradit cestu k rybníku.

Dokonce se říkalo, že otrávil vodu...“

A než tu směšnou historku dovyprávěl, měla všechen vývar v sobě. Musela se na něho usmát.

„Víš, máš vynikající taktiku na odvracení pozornosti.“ Najednou se cítila vyčerpaná a oči se jí přivíraly. „Prosím, neodcházej ode mě,“ zašeptala, než usnula.

„Neodejdu, Mag. Nikdy.“ Vyslovil to ztěžka a hleděl na její dokonalou postavu.

Do dveří nakoukla šedivá hlava.

„Jedla ten vývar, generále?“

Přikývl. „Snědla ho úplně, paní Thawová. Kolik opiové tinktury jste tam dala?“

„Ach, asi tři kapky, přesně tak, jak řekl doktor.“ Paní Thawová nemohla odtrhnout oči od generála, jak něžně odhrnoval havraní vlasy z Margaretina obličeje.

„Výborně, paní Thawová,“ pravil nepřítomně, aniž by se k ní obrátil. „To stačí, aby to zastavilo skákavou ovci.“

„Prosím, pane?“

„Toho si nevšímejte, paní Thawová. Nevšímejte si toho.“

Ve spánku připomínala nadpozemskou bytost, anděla, který se snesl na zem, aby konejšil lidskou duši. Ashton se pohodlně usadil do křesla a dumal o tom, jak se může taková dokonalá krása pojit s takovou věrolomností.

Z pootevřených rtů jí unikl tichý vzdech. Sklonil se nad ní a položil jí hřbet ruky na čelo. Bylo chladné, horečka ustoupila. Když už chtěl odtáhnout ruku, uchopila ji překvapivě pevným stiskem. Jako by se chtěla ujistit o jeho přítomnosti, pohládila volnou rukou jejich spojené dlaně a položila si je na prsa.

Ashton se ohlédl za sebe, vědom si, do jak nevhodného postavení ho dostala. Jestli tohle spatří paní Thawová, určitě se rozčílí. Jenže paní Thawová se teď bojí Mag, ženy, která vstala z mrtvých. Ash si opatrně, aby Mag nevyrušil, přitáhl židli blíž k posteli.

Mag. Byla vůbec někdy doba, kdy ho netrápila? Vybavil si ji jako nedůtklivé dítě, které se pořád lepilo na Toma a na něho a vždycky s nimi stačilo držet krok. Už tenkrát byla rozkošná, ale ani tehdy se jeho matka nedokázala chovat k Mag srdečně.

„Příliš mnoho krásy zatvrzuje srdce,“ řekla jednou matka, když pozorovala, jak si Mag a Eddie, Ashtonův mladší bratr, hrají na slepou bábu. Ashton neřekl nic, ale před matkou o Mag raději nemluvil.

Když zemřeli Magini rodiče, chovala se matka k Mag trochu mileji, ale stejně dávala najevo, že má raději sluníčko Toma, který měl milou povahu a s každým dobře vycházel.

V letech, kdy Ashton pobýval ve West Pointu, rozvinula se Mag v ženu oslnivé krásy i panteří úskočnosti. Ashton zapadl mezi ostatní kadety a mladé důstojníky, ale bystrá a sečtělá Mag pro něho zůstala oříškem, který je těžké rozlousknout. Ani nedokázal spočítat, kolikrát ji požádal o ruku. Nikdy neřekla ano, ale neodpověděla ani záporně, vždycky nechala tuto možnost otevřenou a týrala jeho představivost.

Měl za sebou vztah i s několika jinými ženami, rozkošnými bytostmi, které ho asi opravdu milovaly. Byly by z nich dobré manželky a dokonalé matky. A zrovna, když už se rozhodl, že si Anabelu nebo Rebeku vezme, dostal dopis od Mag, několik nicneříkajících, krátkých řádek, a znovu ztratil srdce. Vždycky z

něho dokázala vymámit úsměv, rozesmát ho. Ale v hloubi duše věděl, že ho nemiluje. Možná nebyla schopna milovat.

Nakonec si ji vyhnal z hlavy. Minulé jaro, po sérii kousavých dopisů a nepovedené návštěvě, mu řekla, aby ji nechal být. Přísahala, že ho nenávidí. Její bratr Tom byl plukovníkem v armádě Unie a Mag si vzala do hlavy, že ho Ashton určitě zabije. Byla přesvědčena, že Ashton touží Toma sám zastřelit a nedala si to žádnými rozumnými argumenty vymluvit.

A najednou zčistajasna dostal srdečný, prosebný dopis. Nejdřív nevěřil vlastním očím, protože rukopis se lišil od Magina. Ale nebylo pochyb, napsala ho Mag, říkala si teď Margaret a vtírala se opět do jeho srdce. Vlastně je nikdy doopravdy neopustila.

Změnila se skutečně? Nevěděl to jistě. Na pár okamžiků zahlédl v jejích očích cosi nového, něžnost, jakou tam nikdy předtím neviděl. Ptala se na jeho zraněnou nohu. Dřívější Mag se nikdy o nikoho nezajímala, jen o sebe.

Sklonil se a třel si nohu, do níž byl raněn. Bolela ho, když zůstal dlouho v jedné poloze. Naklonil se nad Mag a ucítil opojně sladkou květinovou vůni. Možná bude časem litovat, že sem za ní přišel, vdechl jí znovu život a pozoroval ji, jak spí. Ale s ústy staženými opravdovým citem si pomyslel, že by si nepřál být nikde jinde než tady.

Margaret si uvědomila, že drží velkou ruku a upřímně a spokojeně se usmála. Snila nádherný sen o řízném konfederátském generálovi a okouzující brunetě, a nejlepší na tom bylo, že ta rozkošná tmavovláska byla dlouhá, neohrabaná Margaret.

Do snu prosakovaly útržky nevítaných myšlenek. Měla přednášet svým studentům. Brad Skinner jí sebral dopisy. Oblečení jí začalo v mokřích krabicích plesnivět. Probírala se k vědomí a pořád se držela velké ruky. Dokonce cítila mozoly v místě, kde ruka svírala koňské otěže, a ztvrdlou dlaň, která třímala v bitvě meč. Usmála se, čelo jí ovanul teplý dech a pak jemné štětiny...

Jeho knír.

Rychle otevřela oči a uviděla ho. Svého ducha.

„Nazdar,“ zazněl jeho hlas z hloubi hrudi.

„Ahoj,“ odpověděla a pořád ho držela za ruku. Připadalo jí podivné, že je tak teplá, tak živá. Palcem mu přejela po zápěstí a nahmatala zřetelný puls. „Jak ti je?“ zeptala se.

Na tváři se mu zračilo překvapení, pak se zasmál. Znovu si všimla, jak oslnivě bílé má zuby. „Je mi dobře, děkuji za optání,“ řekl konečně se značným pobavením v očích. Znělo to jako předení spokojeného kotěte.

Na okamžik se zarazila, upřeně na sebe hleděli v bezeslovném rozhovoru. Z tváře mu zmizel lenivý úsměv a pohnul rukou směrem k jejímu obličejí.

„Musím jít,“ oznámila náhle a neviditelné záření mezi nimi zhaslo. Posadila se na posteli. Ruka mu sjela k jejímu pasu a skoro celý ho objala.

„Kam?“ Zeptal se chraptivě a odkašlal si. „Kam musíš jít?“

„Ach, k čertu,“ zašeptala.

„Půjdeš za čertem?“ Znovu nalezl vyrovnanost, obočí se mu tázavě vyklenulo.

„Ne.“ Přehodila nohy přes postranici postele, takže Ashtonova ruka sklouzla z jejího pasu. „Musím jít přednášet. Máme probrat Beowulf. Budeš tu, až se vrátím, nebo musíš jít ke světlu na konci tunelu, či něco na ten způsob?“

„Margaret, o čem to, ksakru, mluvíš?“

„Vyhodí mě, když neodučím shrnující přednášku v prvním ročníku, Ashtone. Tak to tady na zemi chodí. Musím splatit úvěr na studium, dát do pořádku přetáhnutou kreditní kartu, takové tu máme pozemské starosti. Uvidím tě zas?“ V jejím hlase nepřehlédnutelně zazněla lítost.

„Margaret, poslouvej,“ přikázal jí tichým, ale rozhodným hlasem, kterým si získal její naprostou pozornost. Zmlkla, trochu zvedla hlavu a podivila se, jak hmotný dojem Ashton vytváří. Ten pokračoval: „Byla jsi velmi nemocná. Ve skutečnosti jsi jen o vlásek unikla smrti, ale bude ti lépe...“

„Ach, Ashtone. Ty si ještě pořád neuvědomuješ, že jsi mrtvý, vid’?“

„Připouštím, že jestli někdo přivodí můj konec, tak to budeš ty, Margaret. Ale v tuto chvíli jsme oba úplně živí.“

Margaret si povzdechla a pak ji něco napadlo. „Ashi, je tu někde zrcadlo?“

Přikývl, zmateně zakroutil hlavou, vstal a sáhl na skříň vedle modrobílého džbánu. Když jí podával nádherné stříbrné zrcadlo, na stropě se objevil záblesk světla.

„Teda, to je krásné,“ zamumlala a přela prstem po ozdobném vzoru na rubu. „Fajn, Ashtone. Koukni se.“ Přidržela mu zrcadlo u obličeje a on se k němu sklonil.

Zamračil se a podrábchal se na bradě. „Máš pravdu, Mag. Potřebuji oholit.“

„Ty vidíš svůj obraz? To není možné!“ Otočila zrcadlo a z tváře jí zmizela barva.

Uviděla nádhernou ženu, která napodobovala každičkový její výraz.

„Margaret?“

Něco zabzučelo, ucítila, jak se jí stahuje hrud', jak ji znovu svírá ten pevný skřípec. To snad ne!

Třesoucí se rukou si sáhla na tmavou kšticí. V zrcadle se pohnul a zasvítit lesklý pramen. Dotýkala se ho vlastníma rukama, byl hladký a těžký a vyrůstal z její vlastní hlavy.

Byla nádherná bruneta.

Syčivý zvuk se vrátil, oči jí úzkostně přeskakovaly po pokoji. Stěny byly bílé. Otevřenými dveřmi uviděla šaty, které visely v místnosti, kde měla být koupelna.

Je snad duch ona?

„Margaret! Podívej se na mě!“ Zrcadlo jí vyklouzlo z ruky a rozbilo se o podlahu. Pohlédla mu do hlubokých podmanivých očí. Jeho hlas zazněl tišeji, ale neztrácel na naléhavosti: „Margaret, musíš se uklidnit, uvolnit. Když se budeš bát nebo propadneš panice, choroba tě přemůže. Drž se mě, Margaret. Jsem tady.“

Vztáhla ruce k jeho krku a najednou ji sevřel v objetí a přitiskl k mohutné hrudi. Hlavou mu spočívala na rameni, cítila, jak mu pracují svaly, když jí přejížděl po zádech v uklidňujících hypnotických

kruzích, pořád dokola, dokud mimovolně nenapodobila jeho vlastní pomalý dech.

„Hodná holka,“ zamumlal jí do ucha. Slabě se usmála.

„Nejsem kobyla, abys mi říkal takovéhle věci,“ pravila tiše a ucítila, jak ztěžka polkl a přitiskl ji k sobě blíž.

Margaret si uvědomila, že na záda a holá ramena jí splývají vlasy a kolem Ashtonových širokých ramen se vinou štíhlé, velmi světlé paže. Svět kolem ní zešílel a ona se tiskla k jeho hmotnému tělu a cítila se v jeho objetí naprosto bezpečně.

Oběma se nechtělo toho druhého pustit. Pomalu sklonil hlavu a jeho teplé rty tiskly polibky na její ucho i celý krk. Odtáhla se, aby se na něj mohla podívat. Oči mu zastínila prchavá temnota. Sáhla mu na obličej, ostře řezanou tvář, kterou tak obdivovala na neživém obraze, a prsty mu sčesala vlasy ze spánku. Očima ale visela na mohutných a výrazných ústech pod knírem. S nevyslovitelnou něžností k němu naklonila tvář a setkala se s jeho ústy.

Margaret se už líbala mnohokrát předtím, ale nic z toho se nedalo srovnat s jeho spalujícími dotyky, s pocitem naplnění, jaký si nedokázala představit ani ve svých nejdůležitějších snech. Byl to úžasný okamžik, cítila, jak se mu zrychluje dech a...

„Generále!“

Margaret nadskočila, ale Ashton ji pevně držel, jako by měl místo rukou železné obruče. V jeho výrazu se objevila něžnost a zřejmě ho rozrušilo i něco jiného než hlas hospodyně.

„Paní Thawová,“ odpověděl, aniž otočil hlavu, „hned budu u vás.“ Jeho hlas zněl podrážděně a Margaret viděla, jak paní Thawová s důrazným nesouhlasem zakroutila hlavou a odkráčela z pokoje.

„Margaret.“ Zhluboka se nadechl. „Vezmeš si mě?“

„Ano,“ odpověděla tiše, ještě omámená. „Ano.“

Po tváři se mu rozlil široký úsměv a tváře, bronzové od slunce, zazářily potěšením. Sklonil se a znovu ji políbil, ale najednou ho zadržela.

„Ashi!“

Nepohnul se, na tváři měl neproniknutelný výraz. „Kolikátého je dnes?“

Privřel oči, pohlédl jí přes rameno a ona znovu užasla, jak skvěle Ashton vypadá, jakou má pevnou, ale souměrnou tvář, působivé oči a ústa...

„Počkej,“ zamumlal. „Dnes je čtvrtek, dvacátého druhého října 1863.“

„Ach,“ polkla a trochu podklesla v jeho objetí.

„Stalo se něco?“

Na chvilku zavřela oči, pak se rozjasnila a pohlédla mu přímo do tváře. „Ashi! Za tři týdny máš narozeniny!“

„Margaret“ pravil tiše. „Musím se vrátit na velitelství. Chceš si mě vzít teď, nebo až při mojí příští...“

„Teď“ přerušila ho a tělem jí projel nechtěný třes. Jeho narozeniny měly být jeho poslední. Margaret totiž věděla, že příští léto zabije Ashтона Powella Johnsona, generála armády Konfederace amerických států, jeden vynikající ostrostřelec generála Williama T. Shermana. Pokud tomu ovšem nezabrání novopečená paní Johnsonová.

KAPITOLA 7

Noc přišla velice rychle, ohlásila se třepotajícími světly svící a podivnými zvuky z temnoty. Margaret ještě nikdy předtím nezažila takovou neproniknutelnou čern, bez rozsvícených aut, ozářených domů na obzoru, pouličních lamp či blikajících letadel na obloze. Nikde nic nesvědčilo o tom, že za oknem je ještě něco jiného než tmavá prázdnota.

„Kolik je hodin?“ zeptala se šeptem Ashтона, který si při tlumeném světle dvou svící četl knihu.

„Před několika minutami hodiny dole odbily deset.“ Jeho hlas vyzařoval teplo do chladu pokoje. Margaret byla zabalena do dvou příkrývek, Ashton měl na sobě šedivý plášť, který si na její naléhání oblékl. Zdálo se, že ho zima vůbec netrápí, ale Margaret byla promrzlá na kost.

„Je tu trochu mrazivo,“ řekla a strčila si prst mezi zuby, aby jí necvakaly o sebe. Ashton neslyšně zavřel knihu a usmál se, obličej mu ozářila teple oranžová záře svíčky. Vstal, položil knihu na židli, zvedl jednu svíci a při chůzi přidržoval před jejím plamenem ruku, aby mu nezhasla.

Několika mužnými kroky dorazil k Margaret, posadil se na postel a položil svíci na malý stolek vedle ní. Beze slova ji zabalil do svého vlněného kabátu, pevně ji objal a složil jí paže mezi kabát a svou hrud’.

Tak se zahřála, teplo vyzařující z jeho těla přemohlo všechno mrazení. Přivinula se k němu blíž, rukama mu bloudila po zádech a hlavu si zastrčila do místa, kde se mu sbíhaly klíční kosti.

A poprvé, co pamatovala, měla pocit naprostého bezpečí.

„Moc mě to mrzí, Margaret.“ Vrhł pohled směrem k prázdnému studenému krbu. „Bohužel nemáme žádné dřevo. Stromy a větve venku jsou příliš mokré a nehořely by. Zítřka rozsekám pár těch židlí, co tolik nenávidíš...“

„Ty, co mají nohy s plovacími blánami?“

„Ano, ty.“

„Neopovaž se na ně sáhnout! Jsou fantastické, Ashi. Nemá smysl pálit je pro pár okamžiků tepla. V žádném případě.“

Zavrtěl hlavou. „Ty jsi jako vyměněná, Margaret.“

Rukama mu přejížděla po zádech. Mezi lopatkami, hned nalevo od páteře nahmátla jizvu, která se mu táhla po celé šířce zad.

„Co se ti stalo?“ zeptala se tichým roztřeseným hlasem.

Několik okamžiků mlčel a pak uslyšela u ucha jeho hlas, zatímco jeho dech jí hladil tvář.

„To je památka na unionskou šavli od Chancellorsville.“

„Ach,“ zamumlala a jemně pohládila jizvu.

Pokojem tiše zaduněl jeho smích. „Myslím, že jsem ti o tom šrámu říkal,“ smál se pro sebe.

Najednou se od něho odtáhla a pohlédla mu do očí, opojných i v slabé záři svíčky. „Byl jsi při tom, když byl zabit Stonewall Jackson?“

Přelétl ji pohledem, přikývl a znovu ji k sobě přivinul. Margaret najednou ucítila v krku knedlík a zavřela oči. Štípaly ji v nich slzy jako tisíc jehliček.

Vždycky si byla tak naprosto jistá, kdo byl v této válce dobrý a kdo špatný. Ve svých historických studiích oslavovala vítězství Unie, obdivovala sice odhodlanost Jihu, ale věděla, kdo tuto válku vyhraje. Už jako dítě se to učila ve škole.

Jenže muž, který ji chrání před chladem, bojuje na druhé straně.

Byl svědkem toho, jak nejzářivější naděje Jihu, generál Jackson, byl zastřelen kulkou z vlastních řad, která vyšla z muškety konfederátských ostrostřelce. A muž, který ji teď drží v náručí, byl zraněn v boji, utrpěl porážku v bitvě, a než sám padne, zapochybuje o správnosti věci, za níž bojuje.

Tichými vzlyky se jí roztráslы paže. Zabořila tvář do jeho hrudi. Jemně se probíral jejími vlasy a otočil ji tváří k sobě.

„Mag?“ zarazily ho slzy, které jí stékaly po tváři, máčely mu košili a zanechávaly lesklé kapky na jejích dlouhých černých řasách.

Ještě nikdy ji neviděl plakat.

„Ashi, prosím tě,“ roztřeseně zakňourala, polkla a začala znovu, „prosím tě, řekni mi, jak po všech těch hrůzách můžeš ještě pokračovat?“

Podíval se nejistě stranou a položil jí vyhublou tvář na temeno hlavy. „Já pokračovat musím,“ řekl jednoduše.

Margaret se zhluboka nadechla, snažila se vzchopit, ovládnout své rozhárané city. Zavřela oči, když Ashton vdechoval její vůni a přejížděl jí vzadu po krku velkou rukou. Zhrublý palec ležel v místě, kde ženy nosívaly náhrdelník. Ucítil, jak rychle nabrala dech a jak se jí zrychlil puls.

Právě když shýbl hlavu, aby si vyžádal polibek, protrhl hluboké noční ticho bouřlivý cval tepajících kopyt.

Tmu protál vzrušený hlas. „Generále Johnstone!“

Ashton se na Margaret smutně usmál a vytáhl jí paže zpod svého pláště. Holé ruce jí olízl chlad a znovu ji ovanul studený vzduch.

„Promiň, lásko.“ Hlas mu naplnila lítost. Vstal, přešel k oknu a zapínal si sako. Kulhal trochu viditelněji.

„Zvědové,“ pravil tiše. Pak se k ní obrátil. I v nezřetelném světle v ní jeho vzhled probouzel vznešené pocity.

Jednoduše řečeno, ztělesňoval ideál konfederátského důstojníka, vlastně jakéhokoli důstojníka. Byl uvolněný i vyzývavý, velel, i když mlčel. Krásně střižená uniforma, i když trochu volná na jeho hubeném těle, vypadala prostě úžasně. Vyzářoval sílu.

Posedla ji absurdní touha zasalutovat mu. „Vrátím se.“ Slíbil a zmizel.

I když přesně věděla, kde kterou chvíli Ashton je, a slyšela na schodech a pak na verandě jeho kroky, prožívala jeho odchod jako bolestnou ztrátu. Pokoj bez Ashtona působil obrovsky, prázdné a studeně.

Vstala z postele, stále ještě zabalená do přikrývky. Když se jí náhle zatočila hlava, zůstala chvíli stát. Pak došla k oknu a venku uviděla Ashtona zabraného do rozhovoru se čtyřmi muži v otrhaných uniformách. Jednoho zvěda poklepal po zádech, a ačkoli mužův obličej nebyl v měsíčním světle zřetelný, podle jeho postoje mohla usoudit, že ho Ashton právě pochválil.

Hlavou jí problesklo pár informací zvnějšku, které získala ve svém předchozím životě. Vzpomněla si, jak generála Johnsona popsal jeden z jeho vojáků. Citát se jí vybavil celý, slovo za slovem. To se jí stávalo často, když prováděla nějaký mimořádně obtížný výzkum. Některý údaj se nečekaně vynořil sám, obvykle to bylo něco, co četla nebo se naučila zpaměti. Tento výrok stál v zelené knize, vydané začátkem dvacátého století, kterou si vypůjčila v knihovně na Kolumbijské univerzitě. Nesla název Vzpomínky na dávno minulou válku.

„Vždycky projevoval pohotovost v pochvalném slovu a kritiku mírnil úsměvem nebo náznakem vtipu. V poli prokazoval odvahu jako nikdo jiný a jeho příklad rozvíjel v ostatních to nejlepší. Jeho muži jej velice milovali.“

Ovládl ji neznámý silný a naléhavý pocit. A Margaret, severanská intelektuálka, si uvědomila, že se až k prasknutí dme pýchou na svého konfederátského generála.

Zvědové přinesli zprávu, která paní Thawovou donutila zůstat vzhůru a balit až do příštího rozbřesku: Blíží se Yankeeové.

Seveřané se stále drželi ve vzdálenosti asi osmdesáti kilometrů, ale měli v úmyslu v některém z příštích dnů projít Magnolií.

Ashton spal v jiném pokoji a Margaret se tucetkrát vzbudila a zmateně přemýšlela, kde je. Hrubá lněná prostěradla a mrazivý vzduch kolem jí to rychle připomněly. Nacházela se v Tennessee v roce 1863, byla zasnoubena s konfederátským generálem a přetělila se do ženy tak nádherné, že její krásu překoná teprve mladá Elizabeth Taylorová, až nastoupí na scénu.

Koneckonců, rozumovala, je to lepší než učit o díle s názvem Beowulf.

Někdo zatřásl na dveře, právě když nejasné ranní slunce ozářilo tmavý nábytek.

„Vstupte,“ zapředla Margaret svým novým hlasem a zamyslela se, jestli náhodou nedovede i zpívat.

Objevil se Ashton, usmál se na ni, políbil ji na čelo a objal ji kolem ramen.

„Dobré jitro, lásko,“ řekl.

„Dobrýtro,“ odvětila a uvědomila si, že se směje jako naprostý idiot.

„Je ti dost dobře, abys mohla cestovat? Možná bychom mohli jeden den počkat, ale stejně si myslím, že nejlepší bude, když se odtud co nejdřív ztratíme. A také potřebuji zatelegrafovat generálovi Leeovi o pohybu vojáků.“

„Je mi báječně,“ povzdechla si a myslela to upřímně. Ať byla nemocná Margaret nebo Mag, ona se teď cítila naprosto zdráva.

Ashton vykročil ke dveřím. „Bojím se, že si nebudeš moci s sebou vzít moc věcí, Mag.“ Ukázal na mohutnou skříň napěchovanou šatstvem. „Je možné, že to tu Yankeeové vyplení, tak si pečlivě vyber to, co si chceš odnést. Všechno cenné zakopeme na dvoře pod velkým jilmem. Zapálil bych dům, ale není třeba na něj upozorňovat.“

„Nenajdou ho,“ prohlásila přesvědčeně Margaret. „Zničí univerzitu, ale Doupě povstalců nechají.“

„Kdo ví, jak to všechno bude?“ pokrčil rameny a rozhlédl se po pokoji. Margaret podle jeho výrazu správně poznala, na co myslí. Je to naposled, co pobývá v domě, který vystavěl. Vrhł na ni rychlý pohled a jeho rysy zjemněly. „Potřebuješ pomoci s oblékáním? Jestli chceš, pošlu ti paní Thawovou.“

„Já si poradím. Myslím, že zapnout pár knoflíků zvládnu.“

O půl hodiny později si Margaret uvědomila, že se příliš holedbala. Je rozdíl si o všech těch vrstvách spodního prádla a spodniček jenom číst, neboje opravdu zkusit nosit. Zásuvky byly plné pružných obručí pod krinolíny, kostic korzetů, které připomínaly lékařské přístroje, a krajkových košilek. Rukavice ve všech možných provedeních, krátké a dlouhé, kozinkové i bavlněné, naplnily papírovou krabici až po okraj.

Margaret si po dlouhém uvažování vybrala jednoduchý, indigově modrý vlněný úbor s dvěma řadami patentních knoflíků na předním díle. Nebo na zadním, Margaret si nebyla úplně jista, kam to proklaté zapínání vlastně patří. Vytáhla pár černých kožených polobotek, bavlněné punčochy, které pamatovaly lepší časy, ale vypadaly teple, krajkovou košilku a spodní kalhoty, které se stahovaly v pase, ale nebyly sešité v rozkroku. Obruče pod krinolínu a krinolínové spodničky, některé úplně kulaté, jiné vpředu ploché, zcela zavrhl.

Když se konečně oblékla, zbývalo ještě vyřešit několik vážných problémů. Podle střihu se ukázalo, že se šaty zapínají na zádech, ale to nebylo možné bez pomoci někoho jiného, a tak si oblékla šaty obráceně. Jenže takhle se zapínání našponovalo na hrudi až k prasknutí a zploštila se jí prsa. Na zádech se šaty zase jednoznačně vzdouvaly v místě, kam patřilo poprsí. Margaret zaimprovizovala, přehodila si přes záda kašmírový šál s třásněmi a všechno tak zakryla. Fajn, pochválila se.

Délka šatů jí působila další problém; dole asi deset centimetrů přebývalo. Aby mohla chodit po rovném povrchu, musela nadzvednout lem. Zřejmě potřebovala pod šaty obruč, jenže ta vypadala jako mohutná pružina a Margaret se bála, že se bude nekontrolovatelně kroutit a převracet. Rozhodla se proto, že si raději bude sukni přidržovat.

Vlasy, dlouhé, úžasné černé prameny, sejí nádherně kartáčovaly, Margaret něco takového dosud neviděla, tedy aspoň ne na vlastní hlavě. Nemohla najít vlásničky - ne že by věděla, co si s nimi počít, ale věděla, že nemůže nosit vlasy rozpuštěné. V zásuvce našla něco jako modrou sametovou síťku na vlasy. Modlila se, aby ta věc skutečně patřila na hlavu a nebylo to nějaké neobvyklé spodní prádlo.

Protože předešlý den rozbila zrcadlo, musila si vlasy pod síťku zastrkávat poslepu. Hledala po hmatu zatoulané prameny, a když byly všechny bezpečně uvnitř, zavázala síťku hedvábnou stahovací šňůru.

„A je to,“ prohlásila a pohlédla na malé nožky v botkách, širokou sukni a šál stěží zakrývajících mohutné poprsí a neskutečně úzký pas.

Ustlala postel, trochu poklidila pokoj, úpravně složila příkrývky a načechrala polštáře. Přejela prstem po dřevěných jednorožcích na posteli a stejně jako Ashtona ji napadlo, jestli se sem ještě někdy vrátí.

Cestou do přízemí se obtížně vypořádávala se schody. Jednak jí v pohybu vadila těžká sukně, a kromě toho jí všechno připadalo velké. Když po těchto schodech scházela naposled, byla o pětadvacet centimetrů vyšší a bosa. Zábradlí teď bylo výš a její nové ruce vypadaly na madle úplně jako ručky dítěte. Pomalu sestoupila po schodech a když spatřila zrcadlo na stěně, přivřela oči.

Bezděčně k němu přistoupila. Viselo přesně tam, co předtím, jenom teď pro ni bylo příliš vysoko. Už si neviděla celý obličej a ramena, ale zahlédla v něm stěží horní část hlavy.

Tvář, na niž hleděla, byla skutečně neobyčejná. Oči měly nezvyklou modrofialovou barvu; něco takového kdysi viděla v reklamě na barevné kontaktní čočky. Ale tyto oči byly skutečné, ohraničené řasami tak dlouhými a tmavými, jaké nemají ani hoši v travestitské show. Nedovedla odhadnout, jestli obočí bylo vytrhané; klenulo se nad očima na hladkém alabastrovém čele v jemném oblouku.

Na rovném, jemném nose nenašla jediný kaz, přesto vypadal přirozeně. Když zaklonila hlavu, ucítila tíhu hustých vlasů. V

pootevřených plných rudých ústech se ukázaly malé, dokonale bílé zuby.

Jen Margaret věděla, že Mag chybí stolička. Jen Margaret a Ashton.

Ustoupila od zrcadla a nezaujatě pozorovala překrásnou tvář tak, jak lidé studují obraz nebo nějaký skvost. Ashton miloval tuto nádhernou ženu, nikoliv Margaret Garnettovou.

V zrcadle viděla, jak se jí ladně pohybuje ruka ke krku. Najednou si uvědomila, že se v kuchyni někdo směje.

Soustředila se na zvuky, aby nepropadla zoufalství, které se jí zmocňovalo. Tohle je ta, kterou miluje, pomyslela si a znovu pohlédla na nádhernou ženu, jíž se stala, na ženskou dokonalost, kterou si vypůjčila.

„Dobré jitro,“ usmála se, když vstoupila do kuchyně. Paní Thawová kroužila kolem a při pohledu na Margaret se jí nevěřícně rozšířily oči.

„Slečno Mag? Vy jste se sama oblékla?“ Ústa paní Thawové zůstala otevřená.

V kuchyni seděli čtyři zvědové a pili kávu. Tu ale v místnosti nebylo cítit. Mladí muži vyskočili ze židlí a znervózněli jako nováčci

.

„Madam,“ zamumlal jeden.

„Jak se vede, madam?“ zaskřehotal další v křiklavě kostkované vestě a šedozeleném saku. Zbylí dva jen stáli v uctivé mlčeli.

„Dobré ráno. Já jsem Margaret.“ Podala každému ruku. Usmívali se na ni, zčervenali při tom v obličejích a přešlapovali. Všimla si, že všichni mají mozolnaté ruce jako Ashton.

„Generál je venku, připravuje pro vás koně, madam. Hned bude zpátky.“

Kůň pro Margaret. Zatraceně, pomyslela si. Bála se koní od svých dvanácti let. Tenkrát ji pokousal cirkusový poník jménem Preclík, protivné, vrtošivé zvíře. Nedokázala se přiblížit ke koni, aniž by neměla příšerný pocit, že se blíží její konec, což byl samozřejmě dokonalý předpoklad pro to, aby se stala ženou generála jezdeckva.

S přemáháním se vzchopila a obrátila se k paní Thawové. „Mohu vám nějak pomoci?“

Paní Thawová vymrštila ruku k hrudi a odtáhla se. „Proč ne, slečno Mag. Přinesu vám trochu kávy.“

„To je bezvadné! Tu si ráda dám...“ Hlas jí zeslábl, když uviděla hnědobéžovou tekutinu, kterou paní Thawová nalávala z hrnce. Nápoj neměl naprosto žádnou vůni ani chuť. Margaret ho jen pomalu upíjela.

„To je nejlepší káva z burákových slupek, jakou jsem kdy pil, paní Thawová,“ prohlásil jeden ze zvěďů. A Margaret si uvědomila, jak je hloupá. Ovšem, že to nebyla pravá káva. Tihle lidé pravděpodobně neochutnali zrnkovou kávu od začátku války.

Otevřel se zadní vchod a s prudkým závanem větru, nesoucím několik suchých listů, vstoupil Ashton. Vedle něho ostatní v místnosti vypadali najednou jako trpaslíci. Upřel oči na Margaret, usmál se, přistoupil k ní a vzal ji za loket.

„Vojáci, myslím, že se ještě neznáte s mou nevěstou, slečnou Margaret...“

Příjmení zaniklo v jásání a blahopřáních a Margaret si uvědomila, že nemá nejmenší tušení, jak se vlastně jmenuje dál. Přijala přání všeho nejlepšího od mladých vojáků a ledový pohled paní Thawové, která jasně dávala najevo, že Mag není pro generála Johnsona dost dobrá. A asi měla pravdu.

Kuchyni naplnil pach spáleného chleba a Margaret, stojící nejblíže u železného sporáku, popadla držadlo pánve s kukuřičným chlebem.

Vyjekla a pánev zadrnčela o dřevěnou podlahu. Bláhově si myslela, že pánev má horkovzdornou rukojeť.

„Mag!“ zakřičel Ashton a po zádech jí přejel mráz. Byl to stejný hlas, který slyšela, když ještě pobývala v jiném těle a opařila si ruku čajem.

Ruka jí začala rudnout a Ashton ji přistrčil k červené pumpě s dlouhou trubkou, která trčela ze zdi v místě, kde za sto let bude kuchyňský dřez. Bez námahy, ale mocně začal pumpovat vodu do umyvadla a omýval ruku, na níž už stačil naskočit puchýř. Ostatní

sledovali beze slova, jak generál s klidem ošetřuje snoubenčinu popáleninu.

„Je to dobré, Ashi,“ řekla konečně. „Jsem hrozně vyděšená, ale je to dobré.“

Chladná voda zmírnila pálení. Ashton jí jemně přiložil na ruku měkký ručník a pohlédl jí do tváře.

„Opravdu?“

Přikývla, ještě v šoku, a shýbla se, aby sebrala zčernalý kukuřičný chléb. Ashton se k ní hned přidal a opatrně pokládal rozdrobený chléb zpátky na pánev.

S kouskem chleba mezi palcem a ostatními prsty se Ashton zastavil a usmál se na Margaret. Skoro se dotkli čely.

„Víte, jak tomu v armádě říkáme?“ zeptal se a podřepil si pohodlněji. Pohlédl na zvědy a paní Thawovou, kteří čekali na jeho slova. „Příděl na deset dní,“ řekl a všichni se zasmáli.

Jen Margaret ne. Pomalu pozvedla pohled k Ashtonovi. Přestal se smát, zarazil ho výraz v jejích fialových očích. Její pohled mu dosud nesděloval nic jiného, než že je z něho rozmrzelá nebo ho trpně snáší. Teď v něm spatřil něhu a soucit, které její krásu ještě umocnily.

Pomalu, nehledíc na ostatní, mu položila malou bílou ruku na bronzovou tvář. Prsty mu pohladila spánek a pak se s bolestnou něžností dotýkala silných, sluncem vybledlých vlasů, s pohledem stále upřenýma do jeho očí.

„Miluji tě,“ řekla tak tiše, že to mohl slyšet jen on.

Úsměv mu pod knírem zmizel a slyšela, jak přestal dýchat. Vztáhl ruku k jejímu obličejí a klouby prstů ji hladil po tváři. Zavřela oči.

Jeden z vojáků zakašlal a Ashton se zarazil a začal znovu sbírat připálený chleba. Margaret přidala na pánev další skrojek a Ashton jí pomohl na nohy. Palcem jí dlouze pohladil loket.

Odkašlal si, podal pánev mužům a paní Thawové. „Odjedeme hned po snídani.“ Bez jediné stížnosti snědli připálený chléb.

Museli. Jiné jídlo v domě nebylo.

Za hodinu byli připraveni k odjezdu. Ashton zmlkl, když vykonal poslední obhlídku domu, aby se ujistil, že tam není nic, co by mohlo Yankeeům přinést nějaký užitek.

Venku bylo čerstvo, ale na slunci už byl vzduch docela prohrátý. Margaret pod nohama ve vysokých botách šustily listy. Ohlédla se na dům a překvapilo ji, jak málo změn přinese Doupěti povstalců příští století. Největší rozdíly, které zaznamenala, budou mít na svědomí roční období, nikoli roky. Nyní měly listy nápadné odstíny hnědé, žluté a ohnivě červené a keře, miniatury těch, které si pamatovala, zářily tak svítivými barvami, že Margaret připadaly jako dítě, které se ověsilo matčinou bižuterií.

Ashton kráčel vedle ní, nesl velký kožený sedlový vak, do něhož složili většinu svých věcí. Její a jeho šaty se důvěrně mísily v jednom zavazadle. Docela se jí to pomyšlení líbilo.

Pohlédla na něho a on se na ni na oplátku usmál zpoza šedivého plstěného klobouku s širokou obrubou a stuhou, na níž byl odznak s konfederátskou vlajkou. Tiše si připjal šavli se štrápcem a těžkou pistolí. Podle toho, jak si s nimi počínal, usoudila, že zbraním rozumí. Zacházel s nimi neobřadně, ale s úctou, vědom si zranění a smrti, která mohou způsobit.

„Vojáci,“ zavolal Ashton na své tři zvědy, „Slečna Mag je jednou z nejlepších jezdkyň ve Virginii. Sledujte ji, dovoluji si tvrdit, že se od ní můžete leccemu naučit.“

Zvědové s respektem pohlédli na Margaret a jí kleslo srdce. Objevil se čtvrtý voják s největším koněm, jakého kdy dívka viděla. Jestli stačil cirkusový poník Preclík k tomu, aby ji vyděsil, šedivý kropenatý jezdecký kůň byl ztělesněním nejstrašidelnějších snů. Kůň zaržál a z nozder mu vylétl mocný oblak páry. I svalnatý voják zvládal zvíře na řemeni jen obtížně.

„Tak, tady ho máme. Vypadá dobře, Mag.“ Ashton vzal dívku pod paží a vedl ji ke koni. Určitě se někde stala chyba, napadlo ji. Tohle zvíře přece nemůže být pro ni. Ale pak uviděla dámské sedlo. A skoro mimovolně jí z úst vylétla kletba.

„Mag?“ Ashton vypadal opravdu šokovaný.

„Jen jsem se tak zamyslela,“ blekotala Mag.

Klisna zřejmě cítila rozdílnou Mag. Začala najednou hrabat kopytem do země, ržát a pohazovat hlavou. Chtěla svou skutečnou paní, ne podvodnici.

„Třeseš se,“ upozornil Ashton Margaret, když si přitáhla šál k ramenům.

„Abych řekla pravdu, Ashtone,“ začala vysoko posazeným hlasem, „přemýšlela jsem o lidské a zvířecí přirozenosti. Co když nám koně zazlívají, že jim lezeme na záda? Třeba jsou inteligentnější než my, jednou by se mohli obrátit proti nám a...“

V tu chvíli ji Ashton bez větší námahy vysadil do sedla. Kůň udělal dva kroky vpřed a Margaret vyjekla. Nekontrolované se kymácela a tahala za otěže.

Ashton klidně poklepal klisnu po boku. „Hodná, Preclo,“ zamumlal.

„Jakže se jmenuje?“ vykřikla Margaret. Ale hlas se jí zajíkl a kůň už klusal vpřed. Margaret na to nebyla připravená, chytila se přední rozsochy u sedla a šál jí sklouzl z ramen na klisnu.

„Ať mě čert vezme,“ zamručel tiše jeden zvěď, „jestli si ty šaty neoblékla naruby.“

Veliký šál s třásněmi spadl koni na zadek a klisna vypadala, jako by měla oblečenou sukni.

„Prrr!“ Margaret se snažila mluvit klidně, ale třásla se strachem. Snažila se získat rovnováhu a zvedla otěže. Precla, zmatená jejími pokyny, se začala se vztyčenou hlavou stavět na zadní. Margaret se naklonila doprava a naprosto zmatená kobyła začala cválat pozadu ve velkých kruzích.

„PRRR!“, zakřičela Margaret a hlas se jí chvěl s každým Precliným krokem víc. Naklonila se kupředu a kobyła vyrazila tryskem. Margaret se trochu ulevilo, že kůň alespoň běží kupředu. Kdyby se tak na něm dokázala udržet...

A pak uviděla plot.

Chytila se koně jako klíště, trhla prudce opratěmi a klisna zastavila metr od místa, kde by se odrazila ke skoku přes zpuchřelý plot. V tom strašném momentě se Margaret v sedle zakymácela jako opilá nóbl dáma a elegantně přeletěla přes koňskou hlavu na hromadu listí.

Ashton okamžik šokované stál. Nikdy neviděl Mag, aby se v sedle zakymácela, natož aby spadla.

Ležela k němu zády, černé vlasy se jí uvolnily ze sít'ky, bujně rozhozené prameny jí zasypaly zvířené suché listy. Ramena se jí šhubavě pohybovala, jako by lapala po dechu.

Ashton nedbal na tupou bolest ve zraněné noze, běžel k ní a s každým krokem rostly jeho obavy. I přes zvuk vlastního přerývaného dechu slyšel její sípání, které nevěstilo nic dobrého.

„Mag!“ Posadil se vedle ní, silnýma pažema ji přitáhl k sobě a odhrnul jí z obličeje hedvábnou hřívu. Otočil ji tváří k sobě a ústa mu zůstala otevřená.

Smála se.

Když ho uviděla, stekla jí po líci jediná slza a tvář se jí zkroutila do hysterického výrazu.

„Doufám..., že se... tvoji vojáci... něco naučili.“ Zachechtala se, sesula se na něho a zmocnil se jí nový výbuch smíchu.

Ashtonovi trvalo několik okamžiků, než mu došlo, co se děje, že vždy povýšená Mag se směje sama sobě. Pak se i on začal potlačované pochechtávat a vytahoval jí přitom z vlasů větvičky a listy.

„Při příštím výcviku budou tvůj manévr opakovat.“ Usmál se a Margaret začala škytat. „Vyfasují si pro koně sukni a budou sesedat točivým saltem.“

Margaret neměla tušení, kam se poděl její šál. Zvedla hlavu, uviděla Preclu a dostala znovu hysterický záchvat smíchu. Kůň rozhořčeně odfrkl a udělal pár kroků stranou.

Když jejich smích zeslábl do krátkých výbuchů, Ashton vstal a sehnul se, aby pomohl Margaret na nohy. Sebrala sít'ku pokrytou listy a najednou se tvářila rozpačitě.

„Co je to s tebou?“ V Ashtonově hlase zazněla vážnost.

„Spadla jsem z koně.“ Vrhla po něm pohled, ale už se nesmála. „Nevím.“ Zhluboka se nadechla a znovu se začala věnovat sít'ce, odstraňující z ní každíčký kousek listu a větvičky.

Zůstal zticha a čekal na vysvětlení. Nespouštěl oči z její tváře, sebral šál Precle z hřbetu a přehodil jej Margaret přes záda. Ruce mu zůstaly ležet na dívčíných ramenou. Otočil ji k sobě.

„Oblékla sis obráceně šaty, Margaret, a nemáš korzet a půl tuctu spodniček. Chovala ses laskavě k paní Thawové i k vojákům a pak jsi spadla z koně, jako bys na něm dnes seděla poprvé. Něco s tebou není v pořádku.“

Hladké čelo jí zbrázdily vrásky, pohlédla mu do tváře a pečlivěji studovala. Jemný vánek mu čechral konce vlasů. „Něco se se mnou stalo, Ashtone. Já ale nevím co.“ Polkla a Ashton pozoroval, jak se jí pohnul jemně modelovaný krk. Pak pokračovala: „Pamatuješ, jak jsem stonala a ty ses o mě staral?“ Přikývl. Na moment se odmlčela, než znovu promluvila: „Prosím, nemysli si, že nejsem při smyslech, ale myslím si, že Mag umřela a já, Margaret, jsem nastoupila na její místo. Jsem jiný člověk, Ashi. Jsem ta, které jsi psal poslední dva dopisy, ale nejsem ta žena, kterou jsi znal předtím.“

Místo aby jí odporoval, zaostřil pohled nad její hlavu, jako by dumal o tom, co mu řekla, a vážil její slova. „Ale už těsně před tím, než se ti to stalo,“ jeho hlas byl hrubý šepot, „jsi byla jiná, když ses probudila a uviděla mě.“

Margaret přikývla a doufala, že jí uvěří. „Ano. Pak jsem asi měla astmatický záchvat a paní Thawová přišla do místnosti a řekla, že jsem mrtvá a tys mi vdechoval život a ona ti říkala, abys přestal...“

„Ty si to pamatuješ?“

„Ano,“ řekla tiše. „Věříš mi to?“

Než jí odpověděl, zaslechla zvědy, jak hovoří s paní Thawovou, a klapání dalších koní, které přivedli zpoza domu. Nějaké zvíře, snad srnka nebo zajíc, zadupalo v blízkých keřích.

„Margaret,“ řekl konečně, „Věřím, že tě skutečně změnilo to, co se ti tehdy stalo. To už se stávalo dřív v bitvách. Voják se vyléčil ze zranění, ale už to nebyl stejný člověk. A to se přihodilo tobě, lásko. Ocitla ses tak blízko smrti jako ti muži ve válce. A proto je z tebe někdo jiný.“

Těmi slovy celou záležitost uzavřel. Políbil ji na čelo a odešel ke koním. „Pojedeš se mnou na Oplatkovi a Precla nám poslouží jako nosič.“

Margaret sledovala jeho široká záda, když se vracel k vojákům. V ranním světle zazářila rukojeť jeho meče. Pokrčila rameny a zastrčila si vlasy zpátky pod okraj síťky. Vysvětlil si to dostatečně. Alespoň prozatím.

Opatrně sestupovali dolů z hor cestičkou tak úzkou, že se museli seřadit po jednom. Jít po hlavní cestě bylo příliš nebezpečné, všude mohli narazit na nepřátelské vojáky. Pro Margaret bylo nezvyklé považovat vojáky Unie za nepřátele. Ale v této chvíli, od momentu, kdy pobývala v novém těle a čase, se pro ni stala armáda vlastního národa nepřátelskou.

Margaret velice nadchla paní Thawová, která se objevila v těžké hnědé kalhotové sukni a jezdeckém klobouku a seděla na koni obkročmo jako vojáci. Složila jí takovou poklonu, že se na ni paní Thawová dokonce usmála.

Zvědové měli rovněž pozoruhodně dobrou náladu, hlavně díky její pokořující jezdecké ukázce. Chlapec v křiklavé vestě, který se, jak zjistila, jmenoval Ethan, k ní vyslal soucitný škleb a začervenel se, když se na něho také usmála.

Opřela se o Ashtonovu hrud', povzdechla si a on ji instinktivně chytil pevněji kolem pasu. Kůň jménem Oplatek byl mohutné zvíře, perfektně vykartáčovaný kaštanový hřebec, seděla na něm rozplácnutě jako dítě ve velkém sedle. Ashton ji držel tak pevně, že svým tělem ztlumil každý náraz a ona se jen těšila z jeho fyzické blízkosti. Jedna ruka jí spočívala na jeho mohutném stehně a druhá se křečovitě držela sedla.

Jeli v čele a Margaret si uvědomovala nebezpečnost této pozice, ale jediný Ashton znal cestu. Fascinovaně ho pozorovala, jak očima pečlivě sleduje listoví a stromy, které lemovaly zakroucenou cestičku, a pronikavým zrakem zaznamenává každý pohyb a podrobnost. Několikrát k němu otočila hlavu, jeho oči zableskly do

jejích a zase se zklidnily. Knír se mu zkroutil, když se na ni letmo usmál, ale očima už byl zase zpátky na cestě.

Po jednom takovém vřelém pousmání ji cosi napadlo. Ať se soustředil sebevíc, jakkoli pozorně vnímaly jeho dobře vybroušené smysly okolí, Margaret ho rozptylovala už svou pouhou přítomností. Mag měla zemřít před několika dny při astmatickém záchvatu. Margaretin zásah do událostí způsobil, že Magina skořápka, její jedinečné tělo, žilo dál.

Margaret dobře věděla, že do příštího léta musí zabránit Ashtonově smrti, ale bůh ví, co se vlastně stane. Třeba Ashtonovu pozornost oslabí únava a oni vpadnou do léčky. Ráno je Margaret zdržela, když rozsypala chléb, a tato změna načasování může způsobit smrt Ashтона, paní Thawové i zvědů. Muži a paní Thawová by se lépe soustředili na okolí, kdyby s sebou neměli Margaret a kdyby na každého připadlo víc jídla.

Najednou bez varování ucítla Margaret v hrudi známé sevření.

Ne, pomyslíla si hněvivě. Přece nedostanu astmatický záchvat! Ashtonova ruka se na jejím pase pohnula, cítil, jak jeho spolujezdkyně zápasí s dechem, ale neřekl nic, nedal na sobě znát, že si něčeho všiml. Z toho, jak schoulila ramena, si domyslel, že si přeje být sama se svými myšlenkami.

Sevřená pěst jí sklouzla z jeho stehna k rozsoše. Oběma rukama sevřela sedlo. Zavřela oči a vybavila si spolužačku ze střední školy, která trpěla astmatem. To děvče dokázalo do jisté míry překonat potíže pomocí určitého způsobu meditace. Kdykoli ucítla záchvat, přenesla se myšlenkami k nějaké uklidňující představě, k něčemu konejšivému a příjemnému.

Třeba na pláž. Margaret myslela na dlouhou pláž a na to, jak se bosa prochází v příboji a nohy jí olizuje zpěněná voda. Představila si, jak se boří nohama do mokrého písku, a když se zastaví, vlny sejí obtáčejí kolem kotníků.

Horké slunce a chladivá voda se dotýkají její kůže, děti s plovacími koly se hlasitě smějí. V dálce na vysoké bílé židli pronikavě píská plavčík, nos má bílý od zinkové masti a ramena zrudlá od slunce.

Najednou drásání v krku ustalo: Margaret zase dýchala klidně a pravidelně. Sevřené pěsti s odkrvenými klouby se uvolnily. Utřela si zvlhlé dlaně do sukně, jednu ruku znovu položila Ashtonovi na stehno a druhou na sedlo.

Ashton nic neříkal. Když se Margaret znovu usadila do jeho objetí, jen ztěžka polkl. Než vyčerpáním usnula, cítila, jak na jejích zádech tvrdě a rychle buší jeho srdce. Napadlo ji, že ho asi rozrušilo něco, co zahlédl v lese.

Asi o hodinu později se s trhnutím probudila. Jejích rtů se zlehka dotýkaly Ashtonovy prsty. „Pst, lásko,“ zašeptal jí do ucha.

Stáli, Ashton měl volnou ruku zdviženou ve vzduchu a dával tichý pokyn k zastavení ostatním jezdcům. Kopyta za nimi okamžitě utichla a Margaret cítila, jak se Ashtonovi pohnula paže a sjela k pistoli. Přitom ji stále pevně držel.

Najednou k nim z obou stran cesty dorazilo chvatné klapání jezdců a praskot větví. Než stačila Margaret mrknout, obklopilo je šest mužů na koních s meči a puškami v ruce. Všichni měli tmavě modré uniformy.

„Tak co,“ řekl jeden Seveřan. Podle toho, jak na něho ostatní hleděli, Margaret poznala, že je to vyšší šarže. „Vzbouřenec Johnny a jeho krásné dámy,“ šklebil se a civěl na paní Thawovou. Pak mu oči spočinuly na Margaret a olízl si rty. Margaret začala nehty do Ashtonova stehna.

„Proti dámám snad nic nemáte, poručíku,“ pronesl chladným, naprosto kontrolovaným hlasem Ashton.

„Já ale mám něco proti těmto mužům, generále!“ ozvala se paní Thawová hlasem tvrdým jako křemen. „Zabili mi manžela a mého chlapce. Já proti nim toho mám dost.“

Nastala chvíle vyčkávavého mlčení; nepřátelské strany na sebe hleděly a oceňovaly se.

„Pánové,“ pohodil unionský poručík hlavou směrem k ostatním vojákům. „Dostali jsme vzbouřeneckého generála a vzbouřenecké vojáky. Určitě už jsou na dně, když se schovávají za spodničky svých dam...“

Unionští vojáci se zasmáli, Margaret zavřela oči a přitiskla se k Ashtonovým prsům. Něco mu zašeptala a on ji ochranně objal paží. Oči ale nespouštěl z unionistů.

Mladý poručík se najednou zatvářil rozzlobeně a namířil pistoli na Margaret.

„Co říkáte?“ dožadoval se. „Generále, zvedněte obě ruce a řekněte mi, co povídala.“

„To pro vás nemá žádný význam,“ pronesl Ashton autoritativně, ačkoli převahu v počtu i ve zbraních měli ti druhí. Ani nepohnul rukou, aby se vzdal.

Unionský důstojník pohlédl na Margaret a namířil pistoli na Ashtonovu hlavu.

„Ne!“ vykřikla Margaret. „Povím vám to. Řekla jsem: ‚Miluji tě, Ashtone Johnstone.‘ To jsem řekla...“

Poručík zběhl, sklonil zbraň, povolil sevřená ústa a promluvil: „Vy jste generál Johnson, pane?“

Ashton se zuřivým pohledem přikývl.

„Pane.“ Poručíkův postoj i tón byl teď mírný a omluvný. „Pamatujete na Normana Halea, pane? Učil jste ho v Magnolii, pane. Myslím, že rétoriku a překlad z řečtiny.“

„Pamatuji se na něho.“ Ashtonův hlas zněl neproniknutelně. „Nechal jsem ho propadnout, protože nečetl Iliadu.“

„Já vím, pane. Je to můj bratr.“

„Jak se má, poručíku Hale? Doufám, že složil přísahu Unii a narukoval v New Yorku. Daří se mu dobře?“ Otázka zazněla upřímně a přesvědčivě, jako by Ashton hovořil se známými na nějakém čajovém dýchánku.

„Inu, pane...“ Poručík zasunul zbraň do pouzdra a Margaret zadržela dech, protože Ashtonova ruka znovu sáhla po pistoli. „Starého dobrého Normana sklátil průjem a pak příušnice. Poslali ho domů, pane, zpátky do Westchesteru.“

Ashton se upřímně usmál, bílé zuby mu zasvítily v odpoledním slunci. „Prosím, pozdravujte bratra a povězte mu, ať si přečte Homéra. Až tahle krutá válka skončí, bude se zkoušet.“

Mladý poručík se Ashtonovi nepatrně uklonil a obrátil se ke svým vojákům. „Vojáci, zapomeňte na to, co jste tu dnes viděli. Generál Johnson je nejsolidnější muž na druhé straně, a jestli nevyhrajeme, budeme určitě potřebovat, aby nám pomohl.“

Pokynul mužům, aby se stáhli, a ti ho s pokrčením ramen a významnými pohledy poslechli, tvářice se, jako by je odehnal od oblíbeného jídla. Mladý poručík přijel k Ashtonovi a Margaret s důvěrou, že ho nepřítel nezastřelí.

„Pane,“ řekl Ashtonovi. „Slyšel jsem, že jste byl zraněn u Gettysburgu. Doufám, že jste se zotavil.“

„Skoro, poručíku Hale. Děkuji za optání.“ Margaret polkla, když poručík přešel do šepotu.

„Pane, moji muži to nevědí, ale na vaši hlavu byla vypsána odměna. Dejte si pozor, generále, protože každý voják Unie zaprodá duši, jen aby si na vás mohl vystřelit.“

Ashtonův výraz zůstal korektní. „Ještě jednou děkuji, poručíku.“

Poručík se pak trochu usmál na Margaret a pokývl hlavou. „Omlouvám se, madam,“ vyhrkl a byl pryč.

Teprve když zas vyjeli, uvědomila si Margaret, že Ashtonova ruka stále ještě svírá nataženou pistolí. Kdyby to bylo nutné, nezaváhal by a z upovídaného poručíka by vystřelil duši.

KAPITOLA 8

Cestovatelé se rozhodli přenocovat několik kilometrů severně od Chattanooga. Poté co narazili na yankeeskou hlídku, rozhodl Ashton, že bude bezpečnější odpočívat mimo město, které se ještě nevzpamatovalo z bitvy u Chickamaugy, k níž došlo před měsícem. Ashton věděl o několika domech, kam by svou skupinu mohl zavést, ale nechtěl ohrozit ani domácí, ani své lidi. Neměli jak navázat kontakt s obyvateli města, a bez toho nemohli vědět, do kterých domů se nakvartýrovali Yankeeové.

Margaret si uvědomila, že zde nejsou telefonní linky. Dovedla pochopit, že v tomto místě a čase většina moderních vymožeností,

které považuje za samozřejmé, prostě neexistuje. Ale že si nemůže pustit rádio nebo televizi, aby věděla, co se děje ve světě, nebo prostě zvednout telefon a někomu zavolat, se jí přece jen zdálo naprosto primitivní.

Vojáci a paní Thawová přivazovali na noc koně a vybalovali sedlové vaky. Margaret došla ke skále a tam se svalila, masírovala si stehna bolavá od sedla a poprvé v životě se cítila naprosto k ničemu.

Hlavou sejí honilo štiplavé přirovnání „horší než neužitečná“.

Tak tohle teď je břemeno, které zdržuje tyto statečné lidi, kteří vědí, co si počít v divočině a znají důmyslné způsoby, jak přežít například bez mikrovlnné trouby. Margaret tábořila jen jednou, s deseti kily sušených potravin, nepromokavým stanem a spolehlivě fungujícím benzínovým vařičem. Tehdy si ona a její přátelé připadali jako nefalšovaní trampeři, když si pod širým nebem ohřívali biftek Stroganov z konzervy, poslouchali přenosné rádio a zvuky lesa jim naháněly husí kůži. Po dvou dnech se vrátili do civilizace a cítili se jako divoši, protože si skoro osmačtyřicet hodin nemyli vlasy a nesprchovali se v teplé vodě.

Vždyť ani neumím jezdit na koni! pokračovala v sebemrskačství. Jak Ashton riskoval, když mu seděla na klíně jako bezmocná primadona! Myslela, že když strávila tisíce hodin studiem tohoto období, tak porozuměla myšlení a duši lidí v té době. Bylo příjemné přečíst si starodávná slova, nechat se unášet povrchním šarmem minulého období a pak vypnout elektrické světlo, schoulit se pod ložní prádlo s nemačkovou úpravou, natáhnout záda na zdravotní matraci, zapnout elektrickou podušku a snít o minulosti.

Ve své době si sice uměla zajistit let letadlem nebo vložit film do fotoaparátu, ale za nic na světě nedovedla vysvětlit, jak vlastně tyto vynálezy fungují. Uměla bravurně používat textový editor na svém počítači, ale marně byste sejí ptali, jak se mění obyčejná páska na psacím stroji nebo sestavuje kuličkové pero či snad ořezávátko na tužky.

Kdyby nebyla očkováná, mohla by v době, v níž se teď ocitla, padnout za oběť tetanu či obrně, mohly by ji znetvořit neštovice, sklátit žlutá zimnice nebo cholera. A ať by už dostala jakoukoli

nemoc, nemohla sáhnout ani po aspirinu, musela by na něj počkat ještě třicet let.

„O, slečno Margaret, proč ten dlouhý obličej?“

Byl to Ethan, zvěd ve vestě, a cosi v jeho radostném, upřímném tónu jí připadlo legrační. Nádherně se na něho usmála a zavrtěla hlavou.

„Nemám k tomu žádný důvod, Ethane,“ oznámila a vstala. „Opravdu žádný důvod.“

Zhluboka se nadechla, protáhla se a s rukama vysoko nad hlavou se rozhlédla, kde je Ashton. Mluvil s jedním mladým vojákem. Najednou zvrátil hlavu dozadu a smál se něčemu, co mu mladý muž pověděl. Před několika hodinami ho málem zastřelil důstojník Unie, zvyklý pálit od boku, dozvěděl se, že Spojené státy vypsaly odměnu na jeho dopadení, a teď se choval, jako by neměl vůbec žádné starosti.

„Jdu do lesa. Chcete jít také?“ ozvala se najednou paní Thawová a Margaret chvilku trvalo, než pochopila, co tím míní.

Okamžik civěla a pak kývla. „Jo tak, vy jdete na dámy, že? To půjdu taky, paní Thawová.“

Starší žena šla napřed a otočila se k Margaret. „Nejdem ani tak na dámy, jako na medvědy a vlky...“

„A na sovy a mývaly,“ dodala Margaret a paní Thawová se zachichotala nečekaně dívčím způsobem.

„První budu hlídat já, slečno Mag,“ řekla starší žena.

„Nejen jděte napřed, paní Thawová. Abych pravdu řekla, držela jsem to tak dlouho, že mi bude chvilku trvat, než mi dojde, že si můžu ulevit, aniž bych znectila generála nebo Oplatka.“

„No teda, slečno Margaret!“ Paní Thawová to ale pronesla pobaveně a Margaret zaslechla, jak si klestí místo za stromem. Za okamžik stála zase u Margaret a zapínala si kalhotovou sukni. Margaret se usmála a podřepla za stejný strom a přidržovala si nemotorné sukně co nejvýše.

„Jen ať tu není pálivá škumpa,“ vzdychala Margaret a paní Thawová opět vybuchla v smích. Když se Margaret vynořila, paní Thawová si ji chvilku prohlížela.

„Slečno Mag, nechci se vás dotknout, ale proč nosíte šaty obráceně?“

„Abych vám řekla pravdu, nechtěla jsem vás dnes ráno obtěžovat,“ připustila Margaret a vydala se zpět do tábora.

„Nechcete, abych vám pomohla teď?“ Nabídka nebyla učiněna zdráhavě, ale přátelsky. Margaret k ní vyslala vděčný úsměv.

„Ach, paní Thawová, vy byste byla tak hodná? Ty šaty jsou vpředu tak těsné...“

Než Margaret dokončila větu, dovedné ruce paní Thawové ji už rozpínaly. Přetáhla Margaret šaty přes hlavu a uhladila jí živůtek, mateřsky pomlaskla a znovu zapnula knoflíky na zádech.

Margaret chvilku mlčela a když byla paní Thawová hotova s knoflíky, vzala ji za ruku.

„Paní Thawová, je mi tak líto, co se vám přihodilo s mužem a synem. Když o tom budete chtít mluvit, nebo jestli bych pro vás mohla něco udělat, prosím, přijďte určitě za mnou. Ráda vám pomůžu.“

Starší žena pootevřela ústa a pohlédla znovu na Margaretinu tvář, která vyjadřovala laskavost a soucit. Zahrnula Margaret pramen vlasů pod síťku.

„Moc vám děkuji, slečno Mag.“

Ženy si stiskly ruce a vrátily se do tábora.

Jeden ze zvědů chytil k večeři dva zajíce a veverku a teď je opékali na malém ohni a chystali se sníst s kukuřičným chlebem a několika obrovitými lodními suchary.

Margaret se pohledu na zvířata vyhýbala. Určitě nebude jíst žádné maso, zvláště potom, co viděla pacičky a jasné oči hnědého zajíce, které vypadaly jako knoflíky. Pach opékaného masa jí zvedal žaludek, soustředila se na ruce v klíně, otáčela palci a hleděla do země, jako by tam viděla něco naprosto úžasného.

Všichni seděli kolem malého ohně a dbali na to, aby plameny nevyšlehly příliš vysoko - to pro případ, že by úpatí hory prohledávaly další unionské hlídky. Zvědové se tiše smáli s paní

Thawovou, ale všichni vzhlíželi ke svému generálovi, který seděl mlčky vedle Margaret.

„Bude ti líp, až se najíš.“ Ashton se naklonil k Margaret a položil jí ruku na čelo. „Horečku nemáš, to je dobře. Chceš přinést kousek veverky, nebo králíka?“

„Ne. Vezmu si jen trochu chleba...“

„Margaret, podívej se na mě.“

Zhluboka se nadechla a pohlédla mu do tváře. V mihotavém světle táborového ohně mu ztvrdly rysy. Byl bez klobouku, šedé sako měl rozepnuté a pod ním vykukovala bílá košile. V duchu si pomyslela, jak mu to úžasně sluší.

„Co tě trápí?“ zeptal se a přitom položil na cínový talíř připálenou zvířecí nohu.

„Tohle mě štve,“ pokývla směrem k talíři.

„Talíř?“

„Ne, maso.“

Nevěřičně hleděl na talíř. „Moje drahá, omlouvám se za skromnou stravu. Doufal jsem, že nám připraví pikantní frikasé, ale k tomu by bylo potřeba jemné červené víno k doplnění chuti...“

„Takhle to vůbec není,“ začala, uvědomovala si, jak je směšná, ale nemohla přestat. „Je to kvůli zvířatům. Jsou tak... no, roztomilá a hebounká. Prostě nemohu takové bezbranné zvíře jíst. Chci jen chleba.“

„Margaret,“ řekl tiše a zdálo se, že se ovládá jen s velkým úsilím, „nevím, kdy budeme jíst příště. Skutečnost je taková, že máme velmi málo chleba. Musíš znovu nabýt sílu, i když to znamená, že budeš jíst ‚bezbranná‘ zvířata. Jinak, má drahá, se sama staneš zesláblým bezbranným zvířetem. Prosím, překonej nechuť a jez, dokud ještě máme co jíst.“

Z tohoto pohledu poznala, jak hloupě se chová, jak ohrožuje ostatní chováním, které se stane za víc než sto let módou mezi úspěšnými mladými lidmi neholdujícími konzumní společnosti. Pousmála se a přikývla, v očích ještě trochu rozpaků.

„Výborně.“ Řekl to poněkud upjatě a sáhl pro další talíř. „Chceš radši králíka, nebo veverku?“

Margaret zavřela oči a polkla. „To je jedno,“ zašeptala zbědované a nevšimla si, jak mu strohými rysy přeběhl letmý úsměv.

„Chceš kukuřičný chléb, nebo suchar?“

„Na tom nezáleží.“ Otevřela oči a hleděla do talíře. Zachytila jeho žlutohnědý pohled, jiskřící odrazem ohně. „Nerada tě o to žádám, ale ty packy... Ehm, mohl bys s nimi něco udělat?“

„Samozřejmě.“ Hlas měl plný porozumění. „Chceš, abych na ně navlékl palčáky, prstové rukavice, nebo boty?“ Popadl kus masa z vlastního talíře. „A tady pro něho máme partnera, se kterým si může zatančit.“

„Děkuji,“ odsekla a položila si talíř do klína. Maso bylo díky bohu připálené, a tak jí nepřipomínalo celé zvíře. Předstírala si, že je na večírku pod širým nebem a chystá se kousnout do kousku právě ugrilovaného kuřete.

Když si jednou kousla, uvědomila si, jak je vyhládlá. Všechno jídlo v ní rychle zmizelo a tiše ohryzávala kost. Ashton se jen zazubil, když ji nachytil, jak si olizuje prsty.

„Chtěla bys ještě něco?“ zamumlal jí do ucha. Pomaloučku se k němu otočila, ještě vlhké prsty držela před ústy.

Po chvíli ticha se začal smát hlubokým, radostným smíchem. Přidala se k němu a zdálo se, že všechno napětí mezi nimi najednou roztálo.

Půvabně pokývla, vzala jeho talíř a pomohla paní Thawové s nádobím. Muži zůstali u ohně, všichni se natáhli, jako by si právě pochutnali na opulentní hostině a nesnědli jen pár skrovných soust. Jestliže ona měla ještě hlad, oni museli hladem trpět. Jejich pohodové chování byla pouhá póza, protože jen tak si mohli udržet zdravou mysl, vytvořit dojem normálnosti a vyrovnat se se sužující skutečností, že je nepřátelé mohou kdykoli zabít nebo zajmout. Chovali se, jako by byli odpočinutí a dobře nakrmení.

Když ženy seškrábaly zbytky z talířů a dočista je otřely, připravila paní Thawová hrnec kávy ze skořápek burských oříšků a postavila ho do hasnoucích uhlíků. Ženy pak znovu zaujaly místo u ohně a Margaret si přisedla k Ashtonovi.

„Zná někdo nějaký duchařský příběh?“ zeptal se pihovatý zvěd a přeskakoval pohledem po kroužku.

„Já jeden znám,“ řekla Margaret. Vzpomněla si na klasický příběh o mladé dvojici z uličky milenců a maniakovi s hákem místo ruky. Rychle přizpůsobila příběh posazený do padesátých let dvacátého století životnímu stylu šedesátých let století devatenáctého. Tichým hrozivým hlasem začala vyprávět.

„Co vám teď budu povídat, se opravdu stalo před mnoha lety právě v těchto horách.“

Zvědové dychtivě pohlédli jeden na druhého a přisunuli se blíž, aby jim neušlo ani slovo. Ashton se opřel na loktech a v slábnoucím světle sledoval její rozkošný profil.

„Byl jednou jeden pár, oba byli velmi mladí a velice se milovali. Bohužel, jejich rodiče té známosti vůbec nepřáli, a tak se ti dva museli scházet tajně, aby se to nedoneslo jejich přísným rodinám. Jednou večer se podařilo mladému muži odjet vozem, aniž by to jeho rodiče tušili.“

„Jak to udělal?“ zeptal se jeden zvěd a s další otázkou se otočil se ke svému kamarádovi: „Přisahám, že kdybych dostal penny pokaždé, když jsem se pokusil zmizet s vozem, měl už bych dost peněz, abych si za sebe do téhle války koupil náhradníka.“ Jeho kamarád ho umlčel a Margaret pokračovala.

„Zkrátka a dobře,“ pohlédla zlobně na mladíka, „milenci se rozhodli, že pojedou v noci na vrcholek jedné z těchto hor, aby se rozhlédli po kraji a strávili spolu několik vzácných chvil.“

Ashton si odkašlal a Margaret se zhluboka nadechla. „Prosím, pane?“ zeptala se, aniž na něho pohlédla.

„Nic, Mag, opravdu nic.“ Margaret zůstala zticha a on se nakonec přece jenom zeptal: „Co chtěli vidět v noci z vrcholu hory?“

Samozřejmě, že by neviděli vůbec nic. V téhle době nebyla ještě žádná světla aut, autorádia, která brumendo pějí Teen Angel, ani to ještě důležitější - světla měst. Všechno, co by milenci viděli, by byla temnota.

„No,“ zaimprovizovala, „vlastně jen chtěli být sami. A tak se pomalu dovlekli s vozem na kopec, ale nevěděli, že... Ano, Ethane. Co je?“

„Kdo řídil vůz?“ zněla Ethanová rozumná otázka. „Kdyby vůz řídil kočí toho mladého muže, tak by asi nebyli sami. Kdyby řídil mladý muž, tak by snad nenechal mladou dámu samotnou v tmavém voze?“

„Oba seděli na kozlíku. Jasně?“ Margaret se zhluboka nadechla a začala znovu. „Tak a konečně byli sami. Nevěděli ale, že v lese pobývá šílenec, který utekl z vězení pro duševně choré. Byl to všeho schopný a ke všemu odhodlaný vrah, kterému jeho oběti usekly kus paže, takže měl místo ní na konci hák...“

Jeden zvěd se zasmál a Margaret se znovu odmlčela s pobavením suplujícího učitele. „Tak co jsem zas řekla legračního?“ zeptala se.

„No, madam, říkáte, že ten chlap byl šílený a že mu usekli kus ruky. Promiňte, ale ten muž mi připadá úplně jako generál Hood.“

Zvědové a paní Thawová se zachechtali při pomýšlení na konfederátského generála, jehož tolik pronásledovala válečná zranění, že měl jednu ruku chromou a jednu nohu amputovanou. Byl tak zmrzačený, že ho museli před každou bitvou uvázat do sedla. Kromě svých tělesných neduhů se Hood proslavil v bitvách svou bezohledností a riskováním, které se dalo přinejmenším považovat za nerozumné.

Posluchači se najednou přestali smát, uvědomili si, že generál Johnson je neobvykle mlčenlivý, a zvěd, který utrousil poznámku o generálu Hoodovi, si vzpomněl, že generál Johnson je Hoodův přítel. Ashton měl skloněnou hlavu, takže ani Margaret neviděla, jak se tváří, a začala se obávat o mladého muže.

Ashtonův hlas zazněl jako ocel: „Vojíne, jak víte, generála Hooda velmi dobře znám.“ Pak vzhlédl a ukázal jim široký úsměv. „Pokud vím, generál Hood nebyl nikdy chovancem vězeňského ústavu pro duševně choré.“

Všichni se znovu kamarádsky zasmáli a těšili se z toho, že jejich generálem je muž jako Ashton.

Smích se pomalu vytrácel a Margaret viděla, jak si Ashton posunul zraněnou nohu do pohodlnější polohy. Natáhla ruku, aby se ho ve

tmě dotkla. Jeho silná ruka stiskla její ručku a přitáhla ji jemně k sobě. Paži nechal spočívat na jejích zádech a ona se těžko soustředovala na své vyprávění.

„Vratme se zpátky k tomuto napínavému hrůznému příběhu,“ pravila ironicky. Posluchači se zase naklonili dopředu a ještě se trochu usmívali, dokonce i paní Thawová. „Milenci jsou tedy v divoké přírodě a nevědí, že se hned za keři skrývá šílenec.

Najednou zaslechli na střeše vozu klap, klap, klap... Proboha, co se vám nelíbí teď?“

Pomluvil pihovatý zvěd: „Slečno Mag, jak to, že koně toho šílence neslyšeli? Dal bych za to krk, že většina koní, co znám, by takový zvuk slyšela mnohem dříve než člověk...“

„Protože koně právě žrali. Pod tlamou měli pytlíky s krmením a na očích klapky, a obě zvířata byla nahluchlá z příšerných otázek svých pánů.“

Ztišili se, ale Margaret připadalo, že všichni balancují na okraji rozpustilosti. „Takže - najednou se rozhodli, že odjedou...“

„Koně?“ Ashton se ani nepokusil ukrýt v hlase škodolibou radost.

„Ne, generále.“ Odpověděla se zaťatými zuby. „Ti mladí milenci se rozhodli, že odjedou. A teprve když dorazili domů, našli na střeše vozu něco podivného a hrozného a děsivého...“

„Nové konfederátské papírové peníze?“ navrhl další voják, všichni se srdečně zasmáli a paní Thawová vytáhla hrnky a nalila do nich nápoj z burákových slupek.

„Ne, zkazil jste to! Háá! Našli háá šíleného vraha! Víte, muž se je už oba chystal zavraždit, ale oni odjeli a...“

„Papírové peníze by člověka vystrašily víc,“ prohlásil Ashton a všichni, krom Margaret, mu zatleskali. Za chvíli se ale začala smát i ona, přivinula se blíž k Ashtonovi a spočinula hlavou na jeho mohutném rameni.

V tiché temnotě začal jeden z vojáků zpívat. Nejdříve tiše a pak jeho sladký a tklivý neškolený hlas trochu zesílil. Zpíval píseň Něčí miláček, o těle neznámého vojáka, který byl milovaným synem, milencem, manželem, bratrem a přítelem. Byla to píseň neskrývaně sentimentální, s dojemnými slovy a jednoduchým nápěvem.

Margaretiny oči najednou překypěly palčivými slzami. Setřela si je dlaní a upadla do rozpaků, že ji píseň tak dojala.

Ashtonova ruka jí jemným gestem přejela nahoru po zádech a pak se zastavila. Z tváře mu zmizel úsměv, protože pod rukou, dokonce i přes těžké vlněné šaty a šál cítil její drobná žebra. Věděl, že zhubla, ale když ji objímal v Doupěti povstalců, zahalovaly ji pokrývky. Ani když spolu jeli na koni, si neuvědomil, jak je vychrtlá.

Pak si ji vybavil, jak ji naposled viděl v tomto indigově modrém úboru. V pase ji těsně stahoval korzet, ale přesto jí šaty těsně přiléhaly k tělu. Ted'jí byly volné i bez korzetu nebo výztuh.

Píseň skončila a rozhovor se stočil na jídlo. Přetrásali opulentní hostiny s domácí šunkou, pečeným krocanem, smaženými kuřaty a pikantní zeleninou. Probrali chřupavé pečené brambory se šalvěji a tvarohem a čerstvou kukuřici pečenou na másle. Nezapomněli ani na víno a šampaňské, sladkosti a výtečné ovocné dortíky.

Ale Ashton myslel jen na Margaret. Umírala mu před očima podvýživou a on s tím nemohl naprosto nic udělat. Přejel jí prstem po páteři a dotýkal se ostrých výstupků.

„Generále?“

Někdo se ho na něco ptal, ale Ashton nevnímal ani slovo. „Povídala jsem, že začíná pršet, generále.“ Byla to paní Thawová. „Neměli bychom se uložit na noc?“

„Ano, ano. Ovšem.“

Všichni těžkopádně vstali od ohně, který začal najednou prskat pod velkými studenými kapkami deště.

Ashton se zvedl a natáhl ruku k Margaret, aby jí pomohl na nohy. „Kam jsi dala svoji celtu?“

Pohlédla na něho nechápavě a přivřela oči před sílícím deštěm. „Cože?“

„Nepromokavou celtu,“ opakoval vlídně.

V myšlenkách se jí mihl obraz odporné nahnědlé gumové plachty a jakýchsi pomuchlaných prostěradel. Všechno to nechala v Doupěti povstalců.

„Ach, Ashtone, připadám si tak hloupě, ale zapomněla jsem ji v Doupěti povstalců...“

Místo aby jí vynadal nebo pronesl nějakou jedovatost, jak si zasloužila, tiše ji objal. Chtěl ji ochránit před počasím a chladem, před hladem a nebezpečím, před vojáky na obou stranách. Ale mohl udělat jen tohle.

„Myslela jsem, že budeme spát v hotelu,“ připustila chabě, s pažema kolem jeho pasu a s tváří na jeho hrudi. Zasmál se, vzal ji za bradu a otočil k sobě její obličej.

I v černé noci bez měsíce viděla v jeho očích hluboký cit a dech se jí zastavil v hrdle. „Můžeš si vzít moji, Mag.“ Políbil ji na čelo. „Jsem zvyklý spát venku...“

„Ne, Ashi. V žádném případě. Mohl bys z toho nastydnout.“ Polkla. „Možná bych se mohla uložit k paní Thawové.“

Paní Thawová se zrovna hnala kolem nich, pobíhala po táboře jako pilná hospodyňka. Margaret ji zastavila a zdvořileji požádala, zda by nemohla spát s ní. Paní Thawová otevřela pusku, oči jí zvlídněly, když se dozvěděla, že Margaret nechala věci na spaní v Doupěti povstalců. Pak se zastavila a podepřela si rukou bok.

„Berte to jako ponaučení, slečinko,“ pronesla, „aspoň se naučíte sama balit věci. Na vaši prosbu říkám ne. Budu spát sama.“

„Paní Thawová, kdybyste prosím...,“ začal Ashton.

„Kdy se vezmete?“ zeptala se najednou paní Thawová.

„Co nejdříve,“ odpověděl klidně Ashton. „Za pár dní, až dorazíme do Petersburgu.“

„No,“ začala paní Thawová, „tak zahřívejte jeden druhého, já to nepovím živé duši.“ Pak na Margaret významně mrkla a odpěchala.

Margaret zaraženě vzhlédla k Ashtonovi. Ten se smál. Beze slova rozložil vlastní celtu a prohodil při tom pár slov se zvědem, kterého určil pro první hlídku. Za několik minut sestavil z padlého kmenu a celtu stan a kývnutím ji pozval dovnitř.

Stan neskýtal příliš místa pro jednu osobu, tím méně pro dvě. A uvnitř nebylo sucho; bylo tam jen trochu méně mokro než venku. Ale byli sami.

Sundal si sako a složil ho jako polštář, natáhl se a pokynul Margaret, aby ho následovala. Uvolnil jí vlasy ze sítky a jemnými prsty pročesával hedvábné prameny.

„Pojď,“ pobídl ji vlídně a ukázal na malé místo mezi kmenem a sebou. Vklouzla tam, uhladila si nabranou sukni a uvelebila se vedle něho.

Jednou paží ji objal a druhou rukou ji přikryl hrubým prostěradlem. Ležela vedle něho a hlava jí spočívala na jeho hrudi. Posunula ruku pomalu nahoru po jeho košili. Cítila světle hnědý, čistotou vonící kudrnatý porost. Pravidelný tlukot jeho srdce pulzoval po celé délce jejího těla a celou ji ovládl.

Aniž si uvědomila, co dělá, přejela mu rukou po tváři. Nahmátla nový ostrý porost vousů a na dotek měkčí knír. Zlehka jí políbil ruku a ona se zajíkla, jako by jí paží projel blesk. Usmál se do tmy a přivinul ji blíž k sobě.

„Ashtone?“ zeptala se tiše.

„Hm?“ odpověděl, příliš zaujat jejím tělem, které spočívalo tak blízko jeho, než aby ze sebe dokázal vypravit pár slov.

„Ten muž dnes, ten unionský důstojník.“ Cítila, jak ztuhl, ale pokračovala. „Myslíš, že mluvil pravdu, když říkal, že vypsali odměnu na tvoji hlavu?“

Na okamžik zadržel dech a pak mocně vydechl. „Ano. Myslím, že je to pravda.“

Bylo slyšet jen pleskání kapek na celtu. Margaret polkla. „Ashtone?“

„Ano,“ odpověděl obezřele.

„Co se stalo mým rodičům?“

Znovu nastalo ticho a Ashtonova ruka vyjela nahoru a zůstala ležet na jejím nahém krku. „Ty se na to nepamatuješ?“ Hlas mu zazněl tak něžně, že skoro nemohla promluvit.

„Ne. Od toho dne... myslím, že jsem zapomněla víc věcí, než jezdit na koni.“

Než začal mluvit, několikrát se zhluboka nadechl. „Když ti bylo osmnáct, tvoji rodiče, bratr a sestra se zabili při neštěstí na lodi.“

Margaret se zdálo, že se topí i ona sama. „To není možné,“ zašeptala nejistým hlasem. „Ach, můj Bože,“ zasténala, „copak se to může přihodit dvakrát...?“

Ashton se najednou nadzvedl, podepřel se na loktech a pod hlavu jí vsunul kabát. Ale zřejmě si toho nevšimla.

„Jsem naživu jen čirou náhodou. Každému musí být divné, že jsem ještě tady...“

„Margaret, dost.“ Mluvil pořád vlídně, ale vlastně jí to rozkázal. „Byla to strašná tragédie a nikdo si o tobě nemyslí nic špatného. Mag, poslouvej mě. Každý prožil nějaké neštěstí, hlavně co začala tahle zatracená válka.“

Přestala plakat, velmi tiše se položila a čekala, až bude Ashton pokračovat. „Vezmi si třeba paní Thawovou, během osmnácti měsíců jí zabili manžela, syna i dva bratry. Mike Norris, ten pihovatý zvěd, tak ten ztratil otce a tři bratry, dva z nich bojovali za Sever. I v době míru se každý setkal se smrtí, Mag. Já sám jsem ztratil otce, dvě sestry a bratra...“

„Ach, Ashi. To je mi líto.“

„Nemluvíme o mně, Mag.“ Cítila v jeho hlase úsměv. „Je normální, že lidé pro smrt svých blízkých truchlí, ale není normální dávat si to za vinu.“

„Ale takovou vinu cítí všichni ti, co přežili. O tom já vím své.“ Vztáhla ruku, aby se dotkla jeho obličeje, ale místo toho mu položila ruku na krk. Ucítla, jak polkl, když ho pohládila.

„Možná...“ řekla spíš sama sobě, „možná právě proto jsem tady. V této době je smrt na denním pořádku a lidé jsou zřejmě lépe připraveni přijímat rodinné tragédie.“

Jeho ústa se ocitla na jejích, nejdřív měkká a jemná, pak silná a žádostivá, a všechny psychologické myšlenky jí zmizely ze rtů.

Něžně se k ní přitočil, choval si ji na prsou a jazykem vnikl do jejích úst. V duchu si nadávala, že si nechala převléknout šaty, teď měla spoustu malých knoflíčků pro změnu vzadu. Začala rychleji dýchat a na prsou ucítla přes látku svých šatů Ashtonovu ruku.

„Ashi,“ nabrala dech a zaklonila se doufajíc, že ve tmě uvidí jeho krásný obličej.

Ale hlavou strčila do gumového stanu a místo aby spatřila Ashtona v celé jeho kráse, stan mu vchrstl do překvapené tváře spršku studené vody.

Na několik vteřin strnul překvapením, než si uvědomil, co se stalo. A pak se začal nádherně smát, přitom ji k sobě jemně tiskl a druhou rukou znovu upravoval stan. Ona se smála také a utírala mu obličej cípem šálu.

„Myslím si,“ řekl konečně, „že to bylo poselství shůry. „Navzdory svolení mocné paní Thawové si ještě větší moc přeje, abychom počkali.“

S povzdechem lítosti zaujali předchozí polohu, její hlava spočívala na jeho hrudi. A oba si spokojeně spali v náručí, než je probudilo první ranní světlo.

KAPITOLA 9

Robert Edward Lee vypadal staře. Známi a přátelé, kteří ho od jara neviděli, skrývali údiv nad tím, jak se změnil, dusili v sobě zděšené výkřiky a odvraceli od něho rozšířené oči. Změnila ho nemoc a významně se na něm podepsalo i to, že bezmocně sledoval armádu, svou pýchu a lásku, jak nezadržitelně kráčí k porážce.

Přesto se stále dalo říci, že je pohledný. Udržel si klidně vznešenou důstojnost a šarm, a přestože se na něj ze všech stran sypaly špatné zprávy, jen trochu hrbil ramena. Vlasy, stále zářivě bílé, mu zplihly, stejně jako švihácký vous. Tvář aristokrata skláněl zahloubané k telegramu, který mu ležel v klíně.

Ozvalo se krátké a rázné zaklepání na dveře a vzápětí do místnosti vstoupil generálporučík James Longstreet, Leeův zástupce.

„Generále?“ Longstreet se pohyboval tiše, nechtěl velitele rozčílit. Řízný a v bitvách ostřílený Longstreet měl svého generála velice rád.

„Viděl jste tento telegram od Ashe Johnsona?“ zeptal se generál Lee.

„Ne. Vrátil se zas na velitelství, pane?“

Generál Lee poklepal na proužek papíru, pohlédl z okna a přivřel oči před jasným světlem. „Právě dorazil do Petersburgu, do Oaks. Hlásí pohyb vojska Unie. Předpokládám, že přesně.“

Longstreet zůstal chvíli zticha a pak řekl: „Cože, pane? Johnson je v Petersburgu? Kvůli svému zranění?“

Generál Lee vrhl na Longstreeta rychlý pohled a tiše mu vysvětlil: „Ožení se s ní. Jamesi. Ožení se s tou ženou a pak se vrátí k velení.“

Poprvé od porážky u Gettysburgu došla Longstreetovi řeč. „Mohu se posadit, pane?“ zeptal se zdrceně.

Lee mu pokynul a Longstreet se usadil do vyřezávaného křesla.

„Měli jsme mu to říci, pane.“ prohlásil konečně Longstreet. „Měli jsme mu říci o našem podezření. Jsou proti ní důkazy, pane. Kdyby si to uvědomil, tak by...“

„Ne.“

„Pane?“

Někdo venku křičel, ozval se klapot kopyt a rachocení kol. Ale tyto zvuky jim připadaly vzdálené. Tik tak, odměřovalo kyvadlo na nástěnných hodinách.

„Znám Ashtona od doby, kdy byl ještě chlapec,“ řekl konečně Lee. „Přesvědčil jsem ho, aby vstoupil do vojenské akademie. Učil se jezdit na koni s mým synovcem. Věděl jsem, že tu ženu odjakživa miloval. Když zemřel jeho vlastní otec, vydal se Ashton za mnou. Považoval jsem ho za svého dalšího syna.“ Lee uhladil prstem telegram. „Víte, že já jsem ho přemluvil, aby se přidal k boji za naši věc? Hovořil jsem k němu dlouho a zdůrazňoval jsem jeho povinnosti vůči Virginii, apeloval na jeho čest a nakonec jsem mu pověděl, že kdyby žil jeho otec, určitě by si přál, aby mě poslechl.“

Longstreet chtěl promluvit, ale Lee ho umlčel mrazivým pohledem. „Nemohu s čistým svědomím zasahovat do té trochy radosti, kterou by mu přineslo toto manželství.“

„Ale, pane...“

„Je to nesmírně chytrý muž. Kdyby s ní něco vypadalo podezřele, Ashton si toho včas všimne. Určitě kvůli ní nebude riskovat životy svých vojáků.“

„Miluje ji. Je to jeho slabé místo.“

„Počkáme a uvidíme. Pošleme někoho, aby ji sledoval, až se Ashton vrátí k pluku.“

Vzduch ztěžkl mlčením, než generál Lee znovu promluvil. „Ashtone,“ napůl záúpěl, „modlím se k Všemohoucímu, abychom se mýlili, ale půlka Konfederace soudí, že tvoje nevěsta je vyzvědačkou našich nepřátel.“

Margaret nikdy neviděla takové tváře jako na cestě do Petersburgu. Muži, většinou navlečení do provizorních šedivých uniforem, měli dlouhé neupravené vlasy, krátký zástřih nebo střední délku, hladce oholené tváře nebo několikadenní porost. Ale za tím vším viděla Margaret ty nejzvláštnější tváře, jaké kdy potkala.

Zdalo se, že každá životní zkušenost jim zanechala na tvářích stopy. Znaménka po neštovicích připomínala dětské nemoci, po pádech v pubertálním věku jim zůstaly šrámy. A teď, v časně, střední, nebo i pozdní dospělosti, nesly jejich obličej známky strádání. Poznamenaly je chvíle, kdy oni sami jen náhodou unikli smrti, ale neutekli trýzni z úmrtí svých druhů.

Jediným jednotným znakem těchto mužů byla jejich vyhublost. Chybělo jim trochu svaloviny, která by změkčila jejich obrysy a zjemnila jejich strnulý výraz. Člověku stačilo na ně jedinkrát pohlédnout a hned věděl, s kým má tu čest. Jejich vzhled sám o sobě vyprávěl životní osudy, slov zde nebylo zapotřebí.

Společně s Ashtonem a ostatními projížděli kolem domu, kde se na trávníku povalovaly desítky mužů, někteří s prázdnými rukávy nebo nohavicemi, jiní jen nehnuté leželi. Když je míjeli, ovanul je skoro nesnesitelný zápach.

„Špitál,“ pravil Ashton tichým odtazitým hlasem. Ženy, které muže ošetřovaly, vůbec nezapadaly do Margaretiných představ. Nebyly to krásky v krinolínách, ale silačky s hladce sčesanými vlasy a v zamazaných šatech. Většina z nich přenášela v rukách vědra.

Margaret mlčela. Čtyřdenní cestování ji zcela vyčerpalo, cítila v těle každou kost a na ramenou obrovskou tíhu.

„Kousek odsud je cesta k Oaks,“ řekl Ashton o chvíli později. Jen přikývla.

Čím víc se blížili k Petersburgu, tím odměřenější bylo jeho chování ke zvědům. Připravovali se pro vojenský život, a tam si generál s

vojíny nevypráví u ohně příběhy o strašidlech. V armádě se k nim důstojníci budou chovat nadutě a budou s nimi komunikovat jen prostřednictvím hlášení a rozkazů.

Na chvilku usnula. Když se probudila, jeli po svěží travnaté cestě lemované stromy. Zdálo se, že Oplatek cestu zná. Uši měl vztyčené a kráčel, jako by se nemohl dočkat cíle.

Cesta se rozšířila a Margaret spatřila Oaks.

Dům, menší, než si představovala, byl vystavěn z tmavě červených cihel. Široké dveře u hlavního vchodu podpíraly sloupy. Od hlavní budovy vybíhala dvě křídla. Okna byla opatřena okenicemi, některé z nich byly zavřené. Dům obklopovaly stromy a keře a Margaret si najednou uvědomila zarážející podobnost okolí Oaks a Doupěte povstalců.

Zevnitř domu k nim dolehly nějaké zvuky, v patře se rozrazily okenice a ozval se radostný výkřik ženského hlasu.

Margaret si náhle uvědomila hroznou skutečnost. Vůbec nikoho tu nezná! Odhadovala, že Mag tady v Oaks strávila velkou část dětství a velmi se přátelila s Ashtonovým mladším bratrem Eddiem a s jeho bratranci a sestřenicemi.

„Máš radost, že jsi zase v Oaks, Margaret?“ Ashton sesedl z koně a Margaret začala zuřivě přemýšlet. Co má říkat? Má předstírat, že všechny zná, nebo má obyvatele domu požádat, aby nosili cedulky se jménem, než si osvěží paměť?

Natáhl k ní paže, aby ji sundal z koně. Otočila se k němu se zábleskem divokého zmatku v očích.

„Na nic se nepamatuji,“ zamumlala.

„Prosím?“

„Nepamatuji si tenhle dům ani nikoho tady. Znáám jen tebe.“ Křečovitě se držela sedla, jako by se chtěla tryskem rozjet a utéct od všeho, co měla tak důvěrně znát.

Ashton si protřel dlaní oči. To gesto prozrazovalo vyčerpání a neochotu jí uvěřit.

„Nedělám si legraci, Ashtone, tohle místo jsem v životě neviděla.“

Konečně na ni pohlédl a rukama ji objal kolem pasu. „Nic si nevybavuješ? Vůbec nic?“

Nešťastně zavrtěla hlavou a ruce mu položila na ramena. Sundal ji z koně.

„Tohle je Oaks,“ řekl stísněně. „Ted’ se setkáš s mou matkou, Elizou Branch Johnsonovou. Jestli se nemýlím, je tu i její sestra, moje teta Eppes. Eppes byla manželkou Williama Gilese, který před pěti lety zemřel. Jejich dcera je Lizzie Gilesová. Říká ti to jméno něco?“

Už chtěla přikývnout, ale zaváhala. Lizzie Gilesovou znala jen podle jména, byla o ní zmínka v jednom z prvních Ashtonových dopisů Mag. Jak by mu vysvětlila, že si pamatuje toto jméno z dopisu, který napsal před patnácti lety, ale na nic jiného už si nevzpomíná?

Ashton si všiml jejího zaváhání, nejistoty, která jí zacukala obočím. Zavrtěla hlavou. „Ne,“ řekla. „Neznám to jméno. Mám ji ráda?“

Vybuchla v něm taková zlost, že musel odvrátit tvář. Nechtěl, aby zahlédla jeho výraz. Zas už to dělá, pomyslel si. Pohrává si se mnou, dráždí mě až k šílenství.

Otočil se a šel pryč. Margaret si ale všimla, jak se mu obličej zkroutil hněvem.

„Generále,“ zvolal jeden zvěd a Ashton se zastavil. Na chvíli zapomněl, že tu jsou i jiní.

Navzdory nohám ztuhlým z dlouhé jízdy na koni ho doběhla rychleji než zvěd a dotkla se jeho ohnuté paže. Voják si všiml, jak se ti dva tváří a zastavil se. Držel se zpátky a čekal, až bude moci s generálem promluvit.

„Ashtone, pomoz mi,“ poprosila hlasem zhrublým úzkostí. „Prosím tě.“

Konečně se k ní obrátil. Popadl ji za ramena a chtěl s ní zatrást, aby konečně přestala s těmi nesmysly. Ale ruce mu sjely po jejích příliš hubených ramenech. Hleděla na něho s tváří zhyzděnou zmatkem a trochu i strachem. Její pohled byl tak tápavý a upřímný a tak velmi nepodobný Mag, že ho hněv přešel.

Je možné, že si nepamatuje, jak se loni v létě s Lizzíí pohádala? Ačkoli nebyl svědkem jejich pře, matka mu o ní škodolibě referovala v podrobném dopise. Tyto dvě ženy se prý potkaly na nějakém

večírku v Richmondu a jejich nevinná konverzace se stočila na Ashtona. Lizzie, která se vždycky svého bratrance ochrannitelsky zastávala, ačkoli byl víc než o osm let starší než ona, suše konstatovala, že se jí zdá, že Mag Ashtona využívá a že by mu měla buď navždycky dát pokoj, nebo s ním jednat čestně. Mag odpověděla stejně otevřeně: ať si Lizzie raději najde sama nějakého nápadníka a neplete se do jiných. Slovní výměna málem vyvrcholila tím, že si dívky vjely do vlasů, a jen zoufalý vpád tety Eppes tomu zabránil. Od té doby se ty dvě pečlivě vyhýbaly vzájemnému setkání.

„Jestli ji máš ráda?“ opakoval Ashton Margaretinu otázku a ona se s nadějí pouсмála a přikývla. „No, myslím, že by bylo správné říci, že jste jako... sestry.“

Margaret odpověděla tak blaženě šťastným povzdechem, že Ashton hned pocítil osten viny.

Náhle se rozrazily vchodové dveře a po trávníku k nim běžela Lizzie s otevřenou náručí a pohledem upřeným jen na Ashtona.

„Ashi!“ křičela nevázaně s naprostým potěšením.

Margaret hleděla na rozkošnou mladou ženu s očima daleko posazenými od sebe a trochu hranatým obličejem, podobným Ashtonovu. Lizziin půvab možná trochu předběhl tuto dobu. Byla různolící a svěží, ale tehdejší ideál ženské krásy znamenal spíše sentimentální bezmocné stvoření, jaké bývá k vidění na krabici s cukrovím. Lizzie se dala popsat jako sportovní typ, chovala se naprosto přirozeně a Margaret se hned zalíbila.

„Lizzie!“ vykřikla Margaret, objala ji a zatarasila jí cestu k Ashtonovi. Bojovala přitom se slzami; tak nádherný pocit měla z toho, že má zase sestru.

Lizzie, sevřená v Margaretině nadšeném objetí, vyslala rychlý pohled k Ashtonovi, který stál naprosto zmaten, málem s otevřenými ústy, a jen trochu krčil rozložitými rameny.

„Ach, Lizzie! Jsem tak ráda, že tě zas vidím!“ vzlykala Margaret.

Lizzie se pomalu odtáhla a přemýšlela, co má tohle znamenat. Možná mi Mag něco mázla na moje jediné slušné šaty, napadlo ji, nebo mi nasadila do vlasů hrst vší. Ale Ashton by si snad takového darebáctví všiml a zabránil tomu.

„Vítej, Mag,“ vykoktala konečně Lizzie, ohromená upřímnými slzami v Maginých překrásných očích. „Nečekali jsme tě...“

„Och, doufám, že nepůsobím nějaké těžkosti, Ashi.“ Otočila se k němu a položila jemnou ruku na jeho předloktí. „Ashtone, nemohu se sem vnucovat, prosím, najdi mi nějaký nocleh. Opravdu bych nechtěla, aby tu se mnou měli práci navíc.“

„Těžkosti?“ Ashton rychle zakroutil hlavou, jako by se pokoušel dobrat smyslu jejích slov. „Ne. Abys věděla, Lizzie,“ konečně se na sestřenici usmál, „Margaret a já se chceme vzít. Co nejdřív.“

Lizzie chtěla vyslat k Mag zlobný pohled, ale nešlo to. Margaret hleděla před sebe s vlhkýma očima a chvěl se jí spodní ret. „To je hezké,“ zamumlala nakonec Lizzie a sledovala Ashtona, jak si nadzvedl klobouk a poškrábal se na hlavě.

Dveře u hlavního vchodu se opět otevřely a po trávníku se k nim řítila hubená žena v černých šatech. Margaret hned věděla, že je to Ashtonova matka.

„Ashtone!“

Margaret ustoupila, když Ashton matku něžně objal. Byla vysoká, mnohem vyšší než Margaret. Tmavé vlasy měla spletené do copu, který si obtočila kolem hlavy. Na hrudi měla připnutou brož, vyrobenou z vlasů jasně kaštanové barvy, a Margaret se dovtípila, že je to památka na mrtvého. Vlasy patřily asi jejímu manželovi nebo zemřelým dětem. Margaret se nemohla přemoci a zachvěla se.

Matka láskyplně pohladila Ashtonovu tvář, pohlédla na Margaret a zdvořile pokývla.

„Dobrý den, Mag.“

„Dobrý den, paní Johnsonová,“ odpověděla Margaret a najednou se cítila poněkud nepatřičně.

„Matko, Margaret a já se chceme vzít.“

Eliza Johnsonová vzhledla k synovi a už chtěla něco říci, když do toho vpadla Lizzie.

„Teto Elizo, neříkala jsi, že máme v pokoji čaj? Pojd'me dovnitř. Vojáci a paní Thawová si mohou také udělat pohodlí.“

Ashtonova matka vyslala k Margaret záhadný pohled a otočila se směrem k domu.

„Možná jsem paranoidní, ale moc za to nedám, že mě nemá ráda,“ zašeptala Margaret Lizzii.

Poprvé, co si pamatovala, měla Lizzie chuť Mag obejmout. „Ne, Mag,“ řekla tiše, zatímco Ashton sundával z koní sedlové vaky a doprovázel zvědy a paní Thawovou k zadnímu vchodu do domu. „Žije jen ve velkém vypětí. Eddie i Ash jsou ve válce a manžel jí odešel na věčnost.“

„Chudinka,“ podívala se Margaret s nelíčeným soucitem za Ashtonovou matkou. Lizzie na Mag chvíli hleděla, zneklidněná citem v jejím hlase. Co se asi stalo, že je Mag jako vyměněná?

Lizzie vzala Mag za ruku a společně následovaly paní Johnsonovou do domu. Vnitřek Oaks byl tichý a tlumený, postrádal procovskou okázalost, jakou Margaret z nějakého důvodu čekala. Většina nábytku asi pocházela z předchozího století, pevné tmavé dřevo bylo zpracováno do ladných křivek a nábytek spíš připomínal koloniální Williamsburg než předválečný Petersburg. Právě tak by to tu zařídila Margaret, kdyby měla dost peněz.

Vstoupili do pokoje, kde bylo prostřeno k čaji, na talířích ležely malé kousky obyčejného i kukuřičného chleba, několik sucharů a pár jablek. Margaret odvrátila pohled, bála se, aby tu její nezkrotitelný hladový výraz nepůsobil nepatříčně.

Usadila se do houpacího křesla, sepjala ruce a myslela na to, jak páchne koňmi a blátem, že má ušpiněný lem šatů a rozcuchané vlasy. Ashtonova matka a Lizzie si povídaly o počasí a o Ashtonově návratu a obě co nejopatrněji pokukovaly po Margaret.

Margaret se na ně usmála, a vtom jí hlasitě zakručel žaludek. Nikdo nedal najevo, že si toho všiml. „Tak co, Lizzie,“ vykřikla a pokusila se zakrýt další zvuk vycházející z břicha. „Jak ses sakra měla?“

Lizzie i paní Johnsonová vyjekly a Margaret se skrčila a uvědomila si, jakého faux pas se dopustila. I vojáci používali slovo sakra zřídka, jen když chtěli zdůraznit svou nevoli nebo si prostě jen ulevit. Žaludek jí znovu zaprotestoval a Margaret si odkašlala, aby zamaskovala jeho zvuk.

Lizziina ústa se najednou začal chvět a pak se roztáhla do úsměvu.

„Mám se dobře, Mag. Asi by sis ráda dala něco k jídlu, vid’?“

„Něco k jídlu?“ Margaret polkla a držela se, aby jí neukápla slina.

„Och, možná...“

„Co bys chtěla nejradši?“ Lizzie jí nabídla malý tenký porcelánový talířek s malinkými růžovými poupátky na okraji. Margaret viděla přes talíř její ruku, v jasně ohraničených stínech, jako vějíř.

Naklonily se k sobě přes skládací čajový stolek a Lizzie zašeptala: „Určitě umíráš hlady.“ Pak hlasitěji dodala: „Možná by ti přišla k chuti čajová sušenka.“

„Nebo půlka krávy,“ zašeptala Margaret do jejího ucha a Lizzie vybuchla záchvatem smíchu. „Ano, myslím, že to bude to nejlepší,“ odpověděla pronikavě nahlas.

Když Lizzie kladla na Margaretin talíř drobounké kousky jídla a Ashtonova matka vyvíjela přehnanou snahu ohánět se co nejvíc čajovou konvicí, nastalo nepříjemné ticho. Margaret se rozhlédla po pokoji. Všimla si olejových maleb, byly to portréty členů rodiny, několika botanických tisků a pečlivě uspořádané skupiny dětských siluet. Bylo jich pět a Margaret si vzpomněla, jak jí Ashton řekl, že ztratil tři sourozence. Silueta nejstaršího dítěte patřila určitě Ashtonovi, byl to chlapec s dlouhými řasami držící míč. A Margaret věděla, že někde v domě je schován vzorek Ashtonova rukopisu napsaný zlatým perem, které dostal ke svým desátým narozeninám.

Lizzie podala Margaret talířek s jídlem. „Mag,“ začala, odkašlala si a vrhla obezřetný pohled na Ashtonovu matku. „Konečně ses rozhodla, že si Ashtona vezmeš. Doufám, že budeš velmi šťastná.“

Margaret právě chtěla kousnout do sušenky a uvažovala, jestli jí projde, když si ji strčí celou do pusy. Na chvíli se zarazila, trochu se zamračila, ale nespustila přitom oči ze sušenky.

„Podle mě,“ pronesla tiše, „je mnohem důležitější to, aby byl se mnou velmi šťastný on. Vůbec nepochybuji o tom, že já budu šťastná s ním.“ Ukousla si a vzhledla k Lizzii a paní Johnsonové.

Obě na ni hleděly, jako by jí z hlavy vyrostl květináč. Žvýkala s nepříjemným pocitem, že se na ni všichni dívají, a zmocnila se jí nepříjemná obava, jestli jí z koutku úst nekape nějaká příšernost.

Jejich pozornost upoutal zvuk kroků v chodbě. Do pokoje strčil hlavu zvěd Ethan a smál se od ucha k uchu.

„Slečno Margaret, dámy.“ Obrátil se pak k Margaret. „Madam, generál chtěl, abych vám řekl, že jel do města telegrafovat generálu Leeovi. Vráť se za hodinu a žádá všechny, aby byli připraveni na svatbu. Říkal, že popadne prvního člověka, který bude mít na krku kolárek, a dovleče ho sem. Dámy mi jistě prominou takovýto výraz.“

Paní Johnsonová byla okamžitě na nohou. „Božítku, Lizzie! Máme toho tolik na práci! Půjdu do kuchyně a podívám se, zda mohu s něčím pomoci Hattii. Proboha! Došla nám bílá mouka a ve městě ji určitě nikdo nemá. Prosím, nejezte už koláčky, budeme z nich muset udělat svatební dort. Lizzie, víš, kde je maminka?“

„Ano, madam. Myslím, že šla navštívit paní Barksdaleovou do Laurel Hill.“

„No, tak to se asi nedá nic dělat. Nemáme čas pro ni doběhnout, „ zamumlala paní Johnsonová.

„Paní Johnsonová,“ řekl Ethan, „myslím, že paní Thawová je už v kuchyni s vaší kuchařkou a já vám rád pošlu kohokoli z vojáků.“

Paní Johnsonová se na Ethana upřímně usmála a společně opustili pokoj. Na Margaret Ashtonova matka ani nepohlédla.

Margaret projel záchvěv neklidu. Odložila talíř na čajový stolek, po hladu ani stopy. Prohlédla si svoje potrhané a špinavé šaty, roztřepené punčochy a sešlapané boty. To ze mně tedy bude okouzlující nevěsta, pomyslela si zbědované. Šaty vypadaly jako svlečené ze strašáka a tělo měla rozlámané.

„Mag, chceš, abych ti pomohla dát se trochu do pořádku? „ zeptala se tiše Lizzie.

Margaret dokázala jen přikývnout. Ubohý Ashton, brzy se ožení s ženou, která působí dojmem, že spí v šatech, co má na sobě. A ona v nich opravdu uplynulé tři noci spala. Aspoň si vykartáčuje vlasy a umyje obličej.

„To bych ti byla moc vděčná, Lizzie,“ řekla konečně a snažila se, aby do toho vložila více sebedůvěry, než jí v sobě měla.

Když vycházely z pokoje ke schodům do patra, Margaret se zastavila a dívala se na dětskou siluetu Ashtona. Jemně se jí dotkla

prstem a kolem úst jí přejel nevyzpytatelný úsměv. Lizzie ji fascinovaně sledovala a znovu žasla nad proměnou v jejím chování.

„Teď tě připravíme,“ řekla a napadlo ji, že stará Mag by vyžadovala měsíc na svatební přípravy a chtěla by velký kostel plný místní smetánky.

Margaret se k ní otočila ještě s úsměvem na tváři. „Ach, ovšem.“

V chodbě se ozvaly zvuky, dům ožil smíchem z kuchyně, řinkotem talířů a příborů. V malé ložnici v poschodí v přední části domu seděla u stolku se zrcadlem Margaret a musela se smát při pohledu na svoji blátem zacákanou tvář.

„Lizzie, to je beznadějné!“ chichotala se a podepřela si obličej dlaněmi. Jak podivné bylo sledovat překrásné rysy, třebaže špinavé, které se odrážely v zrcadle.

„Říkal ti Ashton, co se stalo s mojí výbavou?“

Margaret na chvíli zavřela oči. „Nevím to zrovna jistě...“

„Mag,“ Lizzii se rozzářily oči, „pamatuješ, jak jsem byla zasnoubená s generálem Quarlesem?“

Margaret přikývla, ačkoli neměla sebemenší představu, o čem dívka mluví.

„Před několika měsíci se mi podařilo přivést ze St. Louis kufry se všemi róby, které jsem si loni koupila v Paříži. Propašovala jsem je Yankeeům přímo pod nosem!“ Zatleskala radostí na svém hrdinským činem a Margaret jen zírala, neboť si uvědomovala, jaké nebezpečí to představovalo. „A mám je tady. Nehodí se na každodenní nošení, jsou to prostě šaty na parádu. Chtěla by sis jedny vzít na sebe?“

„Lizzie, to by bylo nádherné!“

Lizzie podala Margaret mokrý ručník, aby si umyla obličej a ruce, a zapadla do vedlejšího pokoje. Margaret zaslechla zvuk kufrů tažených po podlaze, a pak šustění látky. Za několik minut se Lizzie vrátila s čímsi, co vypadalo jako náruč krémově zbarveného saténu, s malými bílými botkami a rozevlátými spodničkami.

Za půl hodiny hleděly obě s údivem na Margaretin obraz v zrcadle. Róba ušitá z mnoha metrů saténu ji obalovala jako cukrová vata a seděla jí jako ulitá. Šaty byly umně střiženy, na ramenou měly

drobné řasení a odkrývaly jemné vzdutí dokonalých prsou. Byly krémové a jen pásek, obepínající korzetem staženou Margaret, měl broskvovou barvu. Sukně, podepíraná obručemi a spodničkami, byla bohatě nabraná a končila jemným řasením. Botky z jemné bílé kozinky vypadaly neuvěřitelně křehce, zvláště v kombinaci s bílými hedvábnými punčochami.

Margaret nikdy neviděla tak dokonale krásnou ženu. Naklonila se blíž k zrcadlu, zkoumala nádherně pravidelné rysy, podobně jako lidé obdivují sbírku motýlů. Obraz v zrcadle vypadal překrásně, ale poněkud neskutečně. Připomněla si, že to je vlastně někdo jiný. Ale zázrakem to byla zároveň i ona.

Lizzie ji objala kolem ramen, oči se jí zúžily, jak o něčem přemýšlela. „Víš,“ řekla s pohledem putujícím k Margaretiným vlasům, které vykartáčovaly a upevnilly v týle do nápadné ebenové lokny, „něco ti chybí...“

V tu chvíli uslyšely, jak se k domu blíží zvuk cválajících kopyt. Vykoukly z okna a spatřily Ashtona a jednoho zvěda s ustrašeným mužem v černé sutaně, který se kymácel na Oplatkově zadku.

Ozvalo se zaklepání na dveře a dovnitř tiše vstoupila Ashtonova matka. Lizzie jí u dveří něco zašeptala, obě přikývly a pohlédly na Margaret. Lizzie odcupitala z pokoje a upravovala si přitom rukou vlasy.

„Paní Johnsonová.“ Margaret tušila, že by se měla uklonit, ale nechtěla to zkoušet se zrádnými obručemi pod sukní.

„Moje drahá.“ Ashtonova matka vykročila k Margaret a podávala jí ruku. „Prosím, promiň mi, jak jsem se k tobě dřív chovala. Víš, Ashton pro mě vždycky hodně znamenal.“ Zastavila se, na chvíli se zamračila, jako by si chtěla srovnat myšlenky, a pak pokračovala: „Je můj prvorozený a bez něho bych asi nepřežila ztrátu dalších dětí a manžela. Přejí si jen jeho štěstí. Když jsem byla dole, povídala mi paní Thawová, jak laskavě se k ní chováš. Také se mi svěčila s pocitem, že teď mého syna velice miluješ.“ Vzala Margaret za ruku. „Prosím tě, Margaret, buď na něho hodná a miluj ho z celého srdce. Nic víc od tebe nežádám.“

Margaret stiskla ruku starší ženy. „Paní Johnsonová, udělám všechno, co bude v mých silách, abych byla vašemu synovi dobrou manželkou. A když se mi to někdy nepovede, nebude to z nedostatku lásky.“ Margaret se na paní Johnsonovou usmála a ženina tvář zvroucněla, oči se jí zamlžily a Margaret spatřila v jejím výrazu něco strašně známého. A tehdy si uvědomila, že takhle vypadala její matka, když ji viděla naposled: plná lásky, naděje i obav.

Do místnosti vstoupila Lizzie, v ruce s kulatým předmětem zabaleným do hedvábného papíru. Opatrně jej začala rozbalovat a teprve když odtočila poslední vrstvu, Margaret pochopila, co to je, a udiveně povzdechla.

Hleděla na nádherný věneček z čerstvých pomerančovníkových květů, nejdokonalejších květů, jaké kdy spatřila. Ale teď byl konec října.

„Kde jsi...“ začala Margaret a Lizzie a její teta se zasmály.

„Jsou papírové,“ usmála se paní Johnsonová a opatrněji položila květiny na hlavu jako korunu. I zblízka vypadal věneček jako uvitý z čerstvých květů. „Patřil mojí sestře,“ vysvětlila a připevnila věneček dívce do vlasů.

„Och, tetě Eppes?“ zeptala se Margaret.

„Ne, druhé sestře, říkali jsme jí Pink, ale ve skutečnosti se jmenovala Marta. Měla ho na sobě, když se roku 1841 vdávala.“

„Znala jsi ji vůbec, Margaret?“ vyptávala se Lizzie konverzačním tónem a uhlazovala Margaret sukni. „Zemřela asi v roce 1854.“

Margaret se snažila skrýt překvapení. Napadlo ji, že se tu na každém kroku potkává s příznakem smrti, který je přítomen dokonce i na svatbě.

Náhle vstoupila do pokoje nervní štíhlá žena, temné zjevení v uhlově černých šatech a placatém kloboučku, pošítem černými stuhami.

„Už je hotová! Ach, nebesa, Margaret, to je naprosto jedinečné. Lizzie, musíš si něco udělat s tvářemi, jsi příliš bledá. Božíčku, Mag! Lizzie, jen se na to podívej: Mag si bere našeho drahého Ashtona. Mohla jsi stát sama v těch šatech s urozeným generálem Qaurlesem. Ještě není pozdě, moje milá. Jsem si jista, že nic není ztraceno, jen

mu zatelegrafuj. Ach, telegraf, to je úžasný vynález! Ach ano. Ashton čeká dole s farářem Jonesem. Farář spěchá, má ještě pohřeb, malé Harperovic děvčátko nakonec umřelo na horečky. Ach ano, a náš Ashton vypadá v uniformě tak švihácky!“ Odmlčela se, spěšně se několikrát nadechla a obrátila se k Mag. „To je překrásné! Máš ten svatební věneček, který měla naše sladká Pink. Lizzie, ty ho můžeš mít taky, přemýšlej o tom.“

„Paní Gilesová, já...“ začala Margaret.

„Ach, nebesa, děvče! V takovéhle slavnostní chvíli mi říkej teto Eppes!“ A s tím vyběhla z pokoje. Margaret se kousla do rtu. aby se nerozesmála, ale setkala se pohledem s Lizzie, která v sobě marně potlačovala smích, takže se obě rozchechtaly. Paní Johnsonová se nejdřív tvářila, jako by se je chystala napomenout, ale ani ona nedokázala zachovat vážný obličej.

„Naše drahá Eppes,“ usmála se, „je velkou obdivovatelkou telegrafu.“ Naposled přihladila Margaret vlasy a ruka jí spočinula na dívčině tváři. Jak hezkou nevěstu si můj Ashton vybral! Všichni jsou připraveni v hale. Jsi také hotova, má milá?“

Margaret polkla a přikývla. Obě ženy ji rychle objaly a nechaly ji pár minut samotnou. Než je následovala dolů, otočila se znovu k zrcadlu. Hladké tváře jí zbarvil čerstvý ruměnek.

Odstoupila, stále trochu udivena, že nádherná žena v zrcadle dělá totéž co ona. Cítila současně závrať, obavy i naprostou radost. Nastal čas, aby sešla dolů. Usmála se do zrcadla na oslnivou bytost, kterou teď byla.

„Trhni si nohou, Andy McGuire,“ vzkázala šepem svému někdejšímu příteli, jehož prarodiče se ještě nenarodili.

Opatrně kráčela dolů po schodech, kolébala se a šustila jako alegorický vůz na přehlídce. Bylo pozdní odpoledne, chodbu zaplavily kruhy světla z plynových lamp na stěně. Jedny dveře zůstaly otevřené, za nimi si tiše šeptali diváci, dychtiví zhlédnout toto odpolední představení. Margaret si uvědomila, že to, co se má předvádět, je ona. Jen jediná myšlenka jí zabránila v tom, aby neutekla a nezamkla se nahoře v pokoji.

Čeká na ni Ashton.

To jediné pomyšlení vymazalo všechno ostatní; všechny malicherné strachy a záchvaty rozpaků ztratily význam. Nacházela se v podivném čase a místě a jedinou věcí, již si byla jistá, byl Ashton. Zhluboka se nadechla, v duchu se rychle pomodlila a vstoupila do velké haly.

Všechny hlavy se otočily k Margaret. Zvědové, paní Thawová, teta Eppes, Ashtonova matka, Lizzie a farář v zablácených šatech, který připomínal vychrtlou verzi postavičky na krabici s ovesnými vločkami - ti všichni na ni upřeně hleděli.

Ale ona měla oči jen pro nejvyššího muže v pokoji, konfederátského generála ve vykartáčované uniformě. Na chvílku se zastavila, on se na ni usmál a v jeho vřelém úsměvu roztály všechny její doznívající pochybnosti. Kráčela k němu.

Ashton věděl, že z ní bude krásná nevěsta, podvědomě to cítil od doby, kdy jako mladý chlapec pozoroval sestřičku svého kamaráda, jak si hraje s panenkami. Ale nikdy by ve svých představách nevyčaroval obraz, který měl před sebou. Ztělesňovala nápadnou směs kontrastů, havraní vlasy jasně zářily vedle jemného lesku saténové róby, výrazné oči tvořily protipól k roztřesené, téměř stydlivé křivce jejích rtů. Ale pohled fialkových očí se nezachvěl. Hleděla na něho zpříma a on jí odpovídal stejně pronikavým pohledem.

Podal jí ruku na uvítanou. Položila svou malou ručku do jeho dlaně a obřad začal. Za chvílku skončí a prchavá slova je spojí na celý život.

Ale kdo se to vlastně vdával: Margaret, nebo Mag? Přepadl ji záchvat nevolnosti a stáhlo se jí hrdlo. Zavřela oči. Už přes týden se nechala unášet bizarní skutečností a zatím se nedalo říci, že by v dějinách způsobila nějakou podstatnou změnu.

Ale teď sama začala měnit minulost. Mag má být mrtvá. A Ashton sám má do roka zemřít jako svobodný generál. Byla pevně odhodlána udělat vše, co bude v jejích silách, aby zabránila jeho smrti. Tak ale narušíš tok dějin, nabádala se v duchu. Zapudila ty myšlenky, odehnala je a kousla se do rtu, aby umlčela výkřik, který se jí dral z hrdla.

Farář něco říkal Ashtonovi, ale Margaret to neslyšela. Ashton jí natáhl na prst široký zlatý kroužek. Podivila se, kde dokázal koupit svatební prsten.

Ted' byla řada na ní. Hlas jí zněl bezvýrazně, když opakovala manželský slib. A pak obřad skončil. Ashton ji držel kolem ramen a očima hledal její pohled.

„Margaret, nejsi nemocná?“ zašeptal.

Zakroutila hlavou a jeho rty se v letmém polibku dotkly jejích. Následoval zdvořilý potlesk a to ji na chvílku zaskočilo, zapomněla na vojáky i všechny ostatní v hale.

Místnost se najednou naplnila tichým bzukotem rozhovoru a paní Thawová připravovala stůl s občerstvením. V Margaretině mysli se vznášel verš: „Věci se rozpadnou, když nedrží uprostřed.“

Byl to známý verš. Kdo to napsal? Yeats? „Nejlepší věci postrádají přesvědčivost, ty nejhorší jsou plny vášnivě naléhavosti.“ To napsal stejný básník. William Butler Yeats.

Nebo to byl T. S. Eliot?

Nevzpomínala si.

„Margaret.“ Ashton ji vzal za loket a vedl ji k oknu. „Už je to lepší? Byla jsi hrozněbledá.“ Mluvil tiše, ale s takovou účastí, že zamrkala a pokusila se rozptýlit strach, který ji začal přepadat. Zapomínala své oblíbené básníky a spisovatele, které znala od dětství.

„Ashtone, nemůžu si vzpomenout na spoustu věcí,“ řekla konečně.

„Já vím,“ pohrával si palcem s náběrkou na jejím rameni. „Možná je to dobře, znamená to novou životní kapitolu pro nás oba. Tak nádherně ses změnila, Margaret. Snad je to dobře.“

Tvář měl blízko její, všimla si, že se oholil, upravil si knír, obnošenou uniformu měl vykartáčovanou a boty naleštěné. Jak to všechno dokázal za méně než hodinu?

Pak jí přišlo na mysl, že to dělal pro ni. Pro svou nevěstu.

„Ashi,“ zamumlala, hypnotizovaná pronikavou krásou jeho rysu. „Jsme manželé.“

Po rtech mu přelétl úsměv a zjemnil jeho výraz. „Nezapomněla jsi. To mi lichotí.“ Ruka mu sklouzla z jejích ramen a sevřela její levou

ruku, na níž měla navlečený hladký zlatý prsten. Pomalu nesl Margaretinu ruku ke rtům a beze spěchu ji políbil, pak ji jemně otočil a políbil ji do dlaně a ještě na zápěstí.

Zavřela oči a přitiskla se k němu, neschopna slova ani myšlenky. Ucítila hrubou vlnu a kůži, čistou pleť a jeho vlastní, jí už teď dobře známou vůni.

V chodbě se ozvalo cinkání, kovový zvuk meče, který kdosi ve spěchu odhazoval. Do pokoje chvatně vstoupil muž, štíhlý konfederátský důstojník v dobře ušité šedé uniformě se zlatým lemováním na manžetách a kolem ozdobných knoflíků.

Rozhlédl se po hale a spočinul pohledem na Ashtonovi a Margaret. Z jeho jinak chladného výrazu vyzařoval vztek. Paní Johnsonová k němu ihned přispěchala a vzala ho pod paží.

„Eddie,“ pravila vřele. „To jsem ráda, že jsi přišel včas na hostinu. Bohužel jsi zmeškal bratrovu svatbu.“

Eddie setřásl matčinu ruku a kráčel k Ashtonovi, který se právě začal neurčitě usmívat.

„Zdravím tě, Mag,“ řekl Eddie odměřeně a přejel ji rychlým nesouhlasným pohledem. „Ashtone,“ kývl na bratra, „musím s tebou mluvit. Okamžitě.“

Ashtonův úsměv vyhasl. „Majore, žádám, abyste mě před mými vojáky oslovoval ‚generále‘ nebo ‚pane‘.“ Pokynul směrem ke zvědům, kteří už chvíli nežvýkali a sledovali představení.

„Pane generále. Přeji si hovořit s vámi o nanejvýš důležité záležitosti.“ Mladšímu bratrovi cukala čelist stěží potlačovaným hněvem. Ashton se usmál na Margaret a oči mu při tom tančily.

„Moje drahá, prosím, omluv mě, tvůj švagr mi chce poblahopřát k sňatku. Jeho city jsou tak radostné, že se nemůže udržet.“

A s těmi slovy bratři opustili místnost, jeden sinalý hněvem a druhý s pozvednutým obočím a zvědavě pobaveným výrazem.

KAPITOLA 10

„Jak jsi mohl?“ zachraplal Eddie, jakmile se octli v malém pokojíku, pryč od hostů. Nepřítomně si prohrábl krátce ostříhané vlasy, které byly o trochu tmavší než Ashtonovy. Stejně jako Ashton nosil Eddie úhledný, pečlivě zastřižený knír, ale nedosahoval bratrovy výšky ani šířky v ramenou. Oči měl zbarvené šedě, ale v kontrastu s uniformou se zdály být tmavě modré. Sloužil v technickém armádním sboru v hodnosti majora, ale sako měl mnohem lépe střižené než bratr.

„Rád tě vidím, Eddie.“ Ashton poplácal bratra po rameni, ale Eddie se mu vytrhl.

„Jak sis mohl vzít tu pletichářskou a prolhanou...“

Ashton pozvedl varovně ruku a Eddie zmlkl a spolkl naléhání vyplivnout ještě přiléhavější šňůru přídavných jmen.

„Margaret je teď moje žena, Eddie. Nezapomínej na to.“

„Margaret?“ ušklíbl se Eddie. „Ty jí říkáš Margaret? Vždyť to jméno nenávidí, Ashtone.“ Vysekl rychlé zasalutování. „Prosím za prominutí. Pane generále.“

Ashton se zhluboka nadechl a promnul si oči. „Jen před jinými vojáky, Eddie. Když jsme sami, můžeš mi říkat, jak chceš...“

Eddieho oči se potěšené rozšířily a málem něco řekl, když se Ashton najednou zasmál.

„Tím samozřejmě míním jen slušná oslovení,“ upřesnil. „Možná si pamatuješ, jak se ti nevyplatilo používat jisté nadávky.“

Eddiemu náhle poklesla ramena a podíval se na staršího bratra se směsicí podráždění a starosti. „Ashi, jak jsi to mohl udělat? Víš, co o ní všichni říkají, a ty ses s ní přesto oženil. Proč?“

Následoval okamžik naprostého ticha. Ashton zakroutil hlavou. „Změnila se. Něco se s ní stalo, už to není ta dívka, jakou jsi znal.“

„Mag?“

„Byla velmi nemocná a domnívám se, že ji to přimělo zrekapitulovat si dosavadní život a způsob, jakým se vždycky chovala. I paní Thawová na ni změnila názor.“

„Tomuhle tedy uvěřím jen těžko.“

Ashton pokrčil rameny, položil znovu ruku Eddiemu na rameno a v duchu se usmál tuhým epoletám a zdobným lemováním na bratrově

uniformě. „Počkej se svým soudem, Eddie. Promluv si s ní, poznej ji znovu bez předsudků a myslím, že mi budeš rozumět.“

Eddie hleděl do země a bojoval se svými pocity. Vždycky vzhlížel s obdivem k Ashtonovi, staršímu bratrovi, který všechno dokázal se samozřejmou lehkostí, od zkrocení divokého koně po naučení se z paměti Shakespearovým veršům. Na vše, co Ashton udělal, mohla být celá jeho rodina pyšná. Ale na tohle?

„Je špiónka,“ vyštěkl Eddie. „Je to špiónka, chce zradit naši věc...“

„Och, Bože,“ povzdechl Ashton. „Už zas ta naše věc.“

„Mluvím vážně. Všichni to vědí. Její bratr Tom jí posílá dopisy, neuvědomuješ si...“

„Nejsem idiot, bratříčku.“ Ashton mluvil tak tiše, že se k němu Eddie musel naklonit, aby ho slyšel. Tento trik používal Ashton při jednání s přidrzlými studenty a nyní se vzpurnými vojáky. „Vím o těch řečech. Proboha, ve válce se pořád něco takového povídá, a kdybychom měli věřit jen polovičce... no dobrá. Věřil jsi zprávám o mé smrti u Gettysburgu?“

„Ovšem že ne, ale...“

„Věřil jsi, že Jeff Davis vydal nepříтели Richmond? Nebo že utekl se svou rodinou do Anglie?“

„Nikdo to nebral vážně...“

„Myslel sis, že se generál Lee zachoval jako zbabělec, když nechal vykopat zákopy? Říkal jsi o něm, že je král všech negrů, jak to o něm psali v novinách?“

„Samozřejmě že ne. Ashtone, ty přece víš, jak mě to rozzlobilo.“

„Tak proč si o Margaret myslíš jen to nejhorší? Nebyla to snad vždycky tvoje kamarádka?“

Eddieho tvář se pokryla ruměncem, uši mu zčervenaly, jako když v dětství míval záchvat špatné nálady.

„Slyšel jsem to nejen já, ale i jiní.“

„Slyšel jsi to.“ Ashtonova ruka se sevřela v pevnou pěst. „Eddie, poslouchej. Miluji ji, a teď je mojí ženou. Přesto nebudu netečný k různým zprávám a narážkám. Budu ji hlídat, Eddie, abych dokázal zbytku Virginie, že Margaret Johnsonová není žádná seveřanská vyzvědačka.“

Eddie k němu pohlédl s nadějí. „Opravdu? Ty ji budeš opravdu sledovat?“

„Opravdu.“ Ashton se sklonil a prohrábl bratrovi vlasy. „Ted’ se jmenuje Margaret Johnsonová.“ Usmál se. „Je to tak zvláštní.“

Eddie se konečně přestal mračit. „Tak co s tím? Můj starší bratr je ženatý.“ Chytil Ashtona za paži a společně se zapojili do oslavy. Ale ani bratrovo ujišťování, ani zamilovaný pohled jeho nové švagrové, který vysílala ke svému manželovi, nedokázaly Eddieho zbavit tíživého pocitu, že se jeho bratr právě dopustil největší chyby ve svém životě.

Konečně byli sami.

Ashton tiše zavřel dveře, zvuky večírku dole ještě slabě pronikaly tlustým dřevem a stěnami a trochu je tlumily tlusté koberce.

Pohlédl na svou ženu. Ztěžka se opřela o mahagonovou skříň a vyčerpaně zavřela oči. Bledý obličej měla stažený únavou, ramena jí sklesla a nachýlila se kupředu a Ashton věděl, že kdyby se neopírala o nábytek, prostě by se skácela.

„Margaret, proč si nelehneš? Určitě jsi zesláblá, všiml jsem si, že sis během oslavy vůbec nesedla.“

Zdálo se, že usnula vestoje, jak to Ashton dosud viděl jen u vojáků. Ale koutky úst se jí zvedly.

„Nemůžu si sednout.“ Usmála se, stále ještě se zavřenýma očima.

„Ale proč ne?“ začal si odepínat šavli a pistoli a přitom stále pozoroval svou ženu. Chtěl si ji vrýt do paměti, každý úhel její tváře, každý zatoulaný pramen vlasů, který se kroutil jako hedvábná spirála na jejím útlém krku.

„Obruče.“ Povzdechla si.

„Prosím?“ Položil na stůl nepohodlný pás, i stočený vypadal hrozivě, a odepjal si žlutou šerpu.

Najednou otevřela oči a Ashtona zarazila jejich sytá, skoro šeříková barva a jiskra v jejich hlubinách.

„Obruče. Nemůžu si na ty věci zvyknout. Bála jsem se, že když si sednu, vypadnu z nich a sukně mi bude vlát ve vzduchu.“

Poznámku přetřhl nevázaný smích dole a oba se usmáli.

„Farář si o tobě myslí, že jsi zábavná,“ uzavřel Ashton.

„Proč tu ještě zůstal? Myslela jsem, že má sloužit pohřeb.“ Sáhla si na záda a šátrala po maličkých knoflíčcích a háčcích, které se táhly po celém zadním díle šatů. Ashton k ní beze slova přistoupil, otočil ji silnými rukama zády k sobě a začal jí rozepínat róbu. Sklonila hlavu a jemné vlasy se jí zvlhnily v týle. Upřeně se na to místo zahleděl a zatoužil ji tam políbit, ale nebyl si jist, zda by ji to nepoplašilo. Co vlastně ví o svatební noci? Její matka a sestra jí před tím, než zemřely, zřejmě nic nepověděly, a bylo nepravděpodobné, že by takové intimní téma probírala s nějakou jinou ženou. Ale nezdálo se, že by byla vyděšená nebo se něčeho obávala.

„Ashi?“ Sáhla rukou za sebe a položila prsty na jeho předloktí.

„Ano?“ O co ho teď požádá? Aby spali odděleně? Aby odešel?

„Pil něco ten farář?“ obrátila se tvář k němu a rty jí zvlhlo hravé uculení.

„Abych řekl pravdu, opravdu něco vypil,“ odpověděl a hladil rukou jemné křivky její paže. „Ethanovi se podařilo obstarat trochu whisky. Farař si dal pár skleniček a důvěrně mi sdělil, že pohřeb může počkat. Už dlouho nesloužil nějaký radostný obřad, takže si to chtěl trochu užít.“

Když hovořil, přestala se smát a s očima upřenými na jeho tvář mu začala rozpínat knoflíky a saka. I v komíhavém pološeru, které skýtala olejová lampa, vypadaly jeho rysy neobyčejně, možná trochu drsně kvůli hubenosti, ale byly sestavené z tak souměrných rovin a úhlů, že jí braly dech.

Neklidnými rukama mu přetáhla sako přes ramena a on beze slova natáhl mohutné svalnaté paže, aby jí pomohl, a přitom se na ni díval spalujícím pohledem. Přejela mu rukama po hrudi, začala rozepínat bílou košili a s každým dalším knoflíčkem si počínala neobratněji.

Sevřel jí rukou obě její ruce a ona zamrkala. „Margaret, moje lásko, víš, co se stane dnes v noci?“

Vrhla na něho zmateně strnulý pohled a on pokračoval. „Když se muž a žena vezmou, dělají něco... něco velmi krásného...“

Ale její smích ho zarazil. Jak mu má vysvětlit, že ty manželské záležitosti zná už ze sexuální výchovy na základní škole a že ačkoli

nebyla nikdy vdaná, zažila svatební noc už v prvním ročníku vysoké školy?

S velkým úsilím se ovládla a nasadila střízlivější výraz. „Já vím, Ashi. Je mi jasné, jak je to s kytíčkami a včelkami.“

Odkašlal si, odvrátil pohled a s předstíraným zájmem hleděl na židli v koutě. „S lidmi je to velmi rozdílné. Víš, dá se to víc srovnat s teplokrevnými zvířaty. Například se zvířaty, která se chovají na statku, jako je býk a kráva, nebo kanec a svině, nebo...“

„Los.“

„Prosím?“

„Jednou jsem viděla losa. Určitě to byla jeho svatební noc. Je mi to úplně jasné.“ S tím mu přetáhla přes ramena bavlněnou košili a neúmyslně vyjekla.

Ještě nikdy neviděla tak úžasné tělo, s tak nádherně tvarovanými svaly. Na bronzové kůži byly patrné jizvy, ale tyto nedokonalosti, důkaz bouřlivého života, jaký dosud vedl, ho činily ještě přitažlivějším. Váhavě se dotkla jeho hrudi, hladké kůže pod křehkým jantarovým porostem. Železným úchopem jí sevřel zápěstí.

„Moje drahá.“ Jeho hlas zazněl chraptivě a tiše. „Nejsem los. Obávám se, že budeš...“ ztěžka polkl, „rozrušena a možná... ehm... pohoršena... ehm... přirozeným průběhem...“

Ale její toužebný pohled ho umlčel a než utvořil další slovo, vztáhla ruce, prohrábla mu rukama vlasy a přitiskla rty na jeho ústa.

„Margaret, já...“ hlesl, ale hlas se mu vytratil, když jí ruce sklouzly dolů na záda a hnětly mu pevné oblé svaly.

Se silou, která překvapila i ji samotnou, ho postrčila dozadu k rozlehlé posteli uprostřed pokoje. Rukama jí objímal saténem obtočený pas, zvedl ji a jejich polibek je pro tu chvíli připravil o rozum.

Vášnivěji líbal. Zvrátila hlavu, jeho mocná předloktí ji pevně svírala. Přitiskla se k němu. Vnímala jen svou naléhavou touhu, která jí podlomila kolena, a dráždivý pocit z jeho porostu na prsou, jak se tiskl k její nahé kůži nad prsy.

Boty jí spadly z nohou, palce, ještě stále v bílých punčochách, se jí zkroutily, když ji bez námahy zdvihl a zhoupal se s ní na ohromnou postel.

Obruče sejí najednou samovolně převrátily vzhůru, jako když se záchranný člun nafoukne úderem o vodní hladinu. Sukně vylétla vzhůru tak rychle, že ocelový kruh s kanýrem praštil Ashtona, naprosto soustředěného na Margaret, mezi oči.

Bez dechu na sebe chvilku jen ohromeně zírali. Margaret mu položila ruku na čelo a jemně mu je třela. Oba se začali z rozpaků ztřeštěně smát.

Ashton beze slova sáhl Margaret za záda a dokončil rozepínání její róby. Opatrně položil šaty na postel vedle nich a nespouštěl přitom oči z jejího ruměncem pokrytého obličejce. Pak trhl za šňůru na korzetu a Margaret si ulehčeně oddechla, když ji konečně osvobodil od velrybích kostic.

Obruče neobřadně sklouzly na podlahu a tři spodničky je rychle je následovaly. Margaret nakonec měla na sobě jen lehounkou košilku, dlouhé spodní kalhoty a jemné bílé punčochy.

Sledoval s úžasem, jak si rozvázala stužku u výstřihu košilky, pokrčila štíhlá bílá ramena a vzduť látka se pomalu snesla na podlahu, k botám.

Rychle se nadechl a s nehybným potěšením se jen díval na svou ženu, na její dokonalá, kulatá a plná prsa, jež se chvěla při každém nadechnutí. Pomalu, téměř nábožně vztáhl drsnou ruku a položil ji najeden prs, palcem hladil bradavku a dlaní vychutnával zběsilý tlukot jejího srdce.

„Margaret,“ zasténal a přitáhl ji k sobě. Nemohla odpovědět, v břiše jí vytryskla naléhavá touha a šířila se do celého těla.

Jeho chvatně sundané kalhoty, její spodní nohavice a punčochy se setkaly na vršící se hromádce tenké bílé látky na koberci u postele. Olejová lampa ozařovala jejich těla, lesklá potem smyslnosti, kůže jim probleskovala pod horečnatýma rukama a rty. Zdálo se jim, že se nedokáží hladit dost rychle, nestačily jim ruce, aby vychutnali slanou příchut' pleti toho druhého.

Margaret ucítila jeho touhu, stejně naléhavou a spalující, jako byla její, a přitiskla ho k sobě.

Pokusil se promluvit, ale umlčela ho žhnoucími rty a prsty mu úporně přejížděla v týle.

„Prosím,“ zamumlala, ale hlas se jí zlomil pod nápořem nejdávnější lidské touhy.

Něžně do ní vnikl, pevně obejmout jejíma rukama, a dral se dál. Margaret vyjekla bolestí a chtělo se jí smát. Byla patrně jedinou ženou v dějinách, která musela snést ztrátu panenství dvakrát.

„Margaret, odpusť mi...,“ zasténal a pohyboval se s ní v dokonalém rytmu. Pak, v jediném fantasticky krásném okamžiku oba najednou vybuchli, spojení v jedinou bytost, v nepopsatelně vznešeném spojení muže a ženy.

Nebyli schopni slova, naprosto pohlčení úžasným pocitem, že jsou prostě spolu a tak blízko, jak si dosud nikdo z nich nedokázal představit.

Leželi spolu dlouho, věčnost společných chvil je skutečně spojila do jediné bytosti. Margaretiny vlasy pokrývaly jejich těla jako divoká spleť mořských řas. Ashton zavřel oči a mezi palcem a ukazovákem mnul hedvábný pramen jejích vlasů.

Nejdřív se jí začala jemně chvět ramena. Ashton jí obrátil tvář k sobě.

„Je ti dobře?“ zeptal se něžně a pak si uvědomil, že se Margaret chechtá. Ústa se mu rovněž roztáhla do úsměvu, když se ptal: „Co tě tak pobavilo, moje drahá?“

„Možná by sis, Ashtone,“ zašeptala, „mohl příště sundat boty.“

A dole paní Thawová a teta Eppes, které sklízely zbytky svatebních pochoutek, jen pokrčily rameny, když zaslechly nezaměnitelný zvuk generálova smíchu.

Margaret se probudila, pomalu se protáhla, jedna paže jí ležela přes spící tělo manžela. Byl hmotný, hřál ji a pevněji objímal.

Pod zavřenými víčky se mihotaly dřímající oči. Margaret obdivovala krásu spícího muže. Pramen sluncem vybledlých vlasů mu spadl přes oči. Se zatajeným dechem mu jej něžně odhrnula.

Krk se jí bolestně sevřel. Ten muž je její manžel, je její osud. Prstem mu jemně přejela po ústech, tak dobře vymodelovaných, tak nádherně vykrojených. Části jejího já se chtělo plakat. Je vůbec možná taková krása? Je vůbec dovoleno být takhle šťastná? Ve spánku polkl, hluboce a uvolněně, v naprosté pohodě.

Vyklouzla z postele, chlad v pokoji ji okradl o jeho uklidňující teplo. Koberec ji necitelně studil, když kráčela k oknu, zabalená se do části své róby.

Venku začínal zářivý den, slunce na blednoucí zeleni trávníku vykresalo žluté a rudé výrazné vzory. Na stole u okna ležela šavle a pistole a těžký kožený pás, stočený jako ospalý had.

Meč vypadal jako připomínka jiné doby, zlověstně i jízlivě se leskl a provokoval. Margaret přímo odpuzoval.

Ale jeho pistole ji fascinovala. Ještě nikdy neviděla revolver jezdecký, opravdovou zbraň. Byl ohromný, nepochopitelně těžký, snadno překotitelný a ošklivý jako muškety starousedlíků. Nemohla ho udržet namířený, svítivá a mocná zbraň z nablýskaného dřeva a mosazi vážila aspoň osm kilogramů.

„Musíš držet jeho váhu rameny,“ pohladila ji zlehka Ashtonova pomalá protahovaná mluva. Naskočila jí husí kůže. Pohlédla na něho tázavýma očima. Plavně k ní přiskočil, vypadal neskutečně silný, ale vůbec ji neděsil.

„Tady ho nakloň dozadu“ zašeptal, když jí stál po boku, nahý, ale bez rozpaků. „Je moc těžký, abys ho udržela jen zápěstím.“

„Jak proboha můžeš z téhle věci střílet?“ divila se.

„Obvykle mám ke střelbě nějakou inspiraci, třeba když na mě zaútočí brigáda vojáků Unie a všichni na mě míří podobnou zbraní.“

„Asi ji zahodím,“ usoudila. Jemně ji vypáčil pistoli z rukou a položil ji znovu na stůl.

„Je strašná, ale nádherná,“ zašeptala a nemohla odtrhnout oči od zbraně. „Vůbec nic není tak, jak jsem si myslela.“

„Cože?“

„Tahle válka.“ Margaret vyslovila jen tato dvě slova, ale v mysli měla naprostý zmatek. Z bezpečné vzdálenosti sta třiceti let vypadala tato válka jako slavná událost, plná vítězství a tragédií, které naplnily

tisíce knih. Lidé, kteří tuto válku skutečně prožili, její očití svědkové, už dávno zesnuli a jejich vzpomínky a paměti se odebraly do zapomnění a setřely se desetiletými převypravování a nadsázek.

Nyní pochopila, že pravou tvář války je mizérie, která ztrpčuje každodenní život. Neustálý hlad, mnohem mocnější než strach nebo vznešené ideály. V obnošených botách se špatně chodilo, a tak většina konfederátských vojáků, které Margaret viděla, pochodovala bosa.

I když zatím nespátřila žádné bojiště, všechno kolem ní zapáchalo válkou, zvláštním puchem, který lpěl na lidech bez ohledu na to, jak často se myli. Tohle všechno byl obraz Občanské války - pošpiněný blátem, s jasně rudými skvrnami na zkrvavených obvazech a oblečení.

„Nikdo z nás doopravdy nevěděl, jaké to bude, aspoň ne na začátku,“ zarazil ji Ashtonův hlas. Pohlédl jí naléhavě do očí s tak unaveným výrazem, jaký u něho dosud nespátřila. „Víš, Margaret, nepatřil jsem k těm bláznům, kteří se domnívali, že za měsíc bude po všem. Myslím, že jsem byl realista a troufal jsem si tvrdit, že to bude trvat dlouho. Ale tohle jsem si nikdy nepředstavoval. Ani ve svých nejhorších snech.“

Zdola slyšeli zvuky probouzející se domácnosti, cinkání hrnců, zvuk otvíraných a zavíraných zásuvek, někdo mluvil na dvoře. Margaret a Ashton zůstali zticha. Jeho ruka stiskla pevněji její ramena, sklonil tvář k jejím vlasům.

Zatímco se zbytek domu probouzel, Ashton a jeho nevěsta se tiše, ale rychle vrátili do postele.

KAPITOLA 11

Ashtona nemohlo nic zadržet, musel se vrátit na velitelství. Margaret ho sledovala, jak se připravuje k odjezdu, kartáčuje neviditelný prach z uniformy, která teď vypadala úplně obyčejně, skládá náhradní bavlněné košile, ještě vonící jeho tělem, a ukládaje do sedlových vaků.

Na ni moc práce nezbylo. Vojáci mu vyčistili a naolejovali ručnici s krátkou hlavní, zbraň oblíbenou v jízdním vojsku, a postarali se i o jeho pistoli a meč. Meč odpočíval v pochvě, nyní jen zřídka používaný, neboť vojáci dávali přednost účinněji smrtícím palným zbraním.

Zaťala ruce v pěst a zastrčila je pod bohaté sklady světle vínových šatů, které měly malý límeček lemovaný černým hedvábím. Toužila se Ashtona na něco zeptat, potřebovala znát jeho odpověď, než jí ukáže záda.

„Ashtone,“ pravila tiše a on se hned zastavil; ruce, které zapínaly sedlový vak, znehybněly. „Musím něco vědět.“

Tvář mu roztála do zářivého úsměvu. „Chceš se mě zase zeptat, co je moje nejmilejší jídlo?“

„Ne. Tohle je vážná otázka, Ashi. Potřebuji vědět, jaký máš názor na otroctví. Myslím to naprosto vážně.“ Rukou si zastrčila pramen vlasů za ucho, ale neuhnula pohledem.

„Margaret,“ začal, „ty přece víš, co si o tom myslím. Pravda je taková, že jsem a vždycky jsem byl proti otroctví.“

„Ale zač tedy bojuješ?“ Nemohla podlehnout ulehčení, které ji zalilo po jeho odpovědi, ještě ne. Musela vědět, proč chce riskovat život za věc, s níž nesouhlasí. Podvědomě cítila, že tak najde klíč k nitru svého manžela.

„No, bojuji samozřejmě za práva našich států.“ Jeho hlas se naplnil nevěřičností, jako by vysvětloval hloupému dítěti nějakou naprosto základní a jednoduchou pravdu.

„Za práva našich států?“ opakovala po něm mechanicky.

„Myslím si, Margaret, že pan Lincoln nebezpečně směřuje k naprosto diktátorské vládě. Není to právě to, proti čemu bojovali naši dědové? Lincoln přece není o nic lepší než král Jiří, když... Margaret, co se ti nelíbí?“

„Opravdu opovrhuješ otroctvím?“

Strnul. „Vždycky jsem jím pohrdal. Je to nejodpornější nespravedlnost na zemi. Žádný člověk nemůže vlastnit jiného člověka.“

„A co teta Hattie?“

„Teta Hattie je svobodná přes třicet let. Můj otec ji prohlásil za svobodnou, když zemřel jeho otec, a je placena jako každý jiný sluha. Je však mnohem důležitější než všichni ostatní zaměstnanci. Navíc zůstala u matky, i když ta jí může vyplácet jen část mzdy.“

Margaret na chvilku přivřela oči a pozvedla k ústům třesoucí se ruku. Ashton pokračoval v balení. Je proti otroctví, opakovala si stále v duchu. Ačkoli nesouhlasila s jeho poznámkou o právech jižních států, věděla, že se provdala za muže, který vnímá otroctví jako ohavné zřízení. Teta Hattie nikomu nepatřila.

Konečně otevřela oči a mohla se soustředit na manžela, na muže, jehož milovala. Pozorovala každíčký jeho pohyb, a vrývala si do paměti každé jeho rychlé hnutí - to pro případ, že je to naposledy, kdy jsou spolu.

Tento výjev působil nadčasově: žena, pozorující manžela válečníka, jak se chystá do boje a neví, zda se ještě vůbec vrátí. Tato scéna už přežila staletí a bude se opakovat po další staletí, která budou následovat, ale přesto to Margaret připadalo jako sen. Jednotlivé pohyby vypadaly tak pozemsky, ale jejich důsledky byly otřesné. Nespočet jiných mužů stejným způsobem odcházel, balil si oblečení a zkoušel, zda se jim všechno vejde do vaku. A nespočet jiných se nikdy nevrátil.

Občas se na ni podíval. Odvracela oči, nechtěla, aby v nich spatřil obavy a strach. Potřeboval se plně soustředit na své vojenské povinnosti a ne na novomanželku, kterou tu zanechá.

Kolik času mu ještě zbývá? Když se běh událostí nezmění příští rok v červenci ho zabije ostrostřelec na prašné cestě u Atlanty. A možná se tok dějin odchýlí a on má ještě méně času. Možná se nedožije příštích narozenin. Všechno se změnilo. To ona všechno změnila.

S odvrácenou tváří nemohla Margaret spatřit výraz v jeho obličeji. Jeho obvykle tvrdé rysy zjemněly, když se k ní obrátil. Pronikavé oči, které zpravidla viděly s takovou šířavou jasností, se zamlžily. Zaplavila ho taková vyčerpávající slabost, že nic neviděl. Vnímá jen pocity, které ho přemohly, a Margaretiny měnící se emoce. Cítil je naprosto jasně, jako by je k němu vedly dráty.

„Margaret.“ Mluvil tak tiše, že ho skoro neslyšela. Zvenku zaslechli vojáky, kteří na něho čekali; doléhal k nim jejich tichý rozhovor a zdvořilý, ale netrpělivý smích.

Ashton stál u otevřeného okna, jasné světlo mu proudilo přes ramena a rozostřovalo jeho rysy. Vypadal jako silueta a Margaret si vzpomněla na zarámovaný vystřižený stínový obrázek malého chlapce s míčem. Paže měl rozpažené, připraveněji chytit. Vlétla mu do náruče a on ji láskyplně objal.

Silnýma rukama ji hladil po zádech a pažích, jako by si ji chtěl navždy vtisknout do paměti. Zavřela oči, zatímco Ashton ji hladově přejížděl bystrým pohledem: vlasy, oblouk jejího obočí, dlouhé tmavé řasy a hladký nos. Vždycky se vrátil k jejím měkkým pootevřeným rtům.

Přejížděla mu rukama po zádech, po tvrdých svalech pod světle šedivou uniformou. Jeho ústa se sklonila k jejím a jí se zdálo, že se vznesla. Nejdřív ji jemně políbil; byl to sladký polibek na rozloučenou. Tělo se mu napjalo a líbal ji divoceji, náruživěji a smyslněji než kdykoli předtím. Rukou jí svíral krk téměř primitivním gestem. Kdyby jí takto stlačoval krk jiný muž, bála by se, ale jeho sevření vnímala jako ochraňující, vroucí a srdceryvnou něžnost.

Začali se jemně kývat dopředu a dozadu v konejšivém pohybu, nikdo z nich nevěděl, kdo s tím začal. V kolébavém objetí jejich polibek jemněl a Margaret otevřela oči, probrala se a zatoužila spatřit manželovu tvář.

Hleděl na ni tak horečnatě upřeným pohledem, že jí projel mráz.

„Generále,“ ozval se zvenku něčí hlas. „Jsme připraveni.“

Ashton se usmál, ale neuhnul pohledem od jejích očí. „Říkají to, jako by mě nechali čekat oni,“ zachraptěl tiše.

Hrdlo se jí sevřelo, pokusila se polknout, ale svíravý pocit se neztratil. Místo toho jí ze rtů unikl vzlyk.

„Pst, lásko.“ Vzal ji prstem pod bradou. „Brzy se vrátím. Vždycky se vracím brzy.“ Drsnými palci jí stíral slzy z tváří.

„Na svoje narozeniny?“ Hlas se jí přiškrtl. Něžněji políbil na čelo, připevnil si meč a pistoli a sáhl po sedlovém vaku. Nebyla si jista, zda ji slyšel, a tak se zeptala znovu.

„Možná.“ Odpověď zazněla nepřítomně. Uvědomila si, že ji už ve skutečnosti opustil.

Ted' zůstala v Oaks sama.

Dům byl plný lidí, které jako Mag měla znát a kteří se stali po sňatku jejími novými příbuznými. Ale jen s Lizzii se cítila nenuceně. Měla ráda její žertování, které vytvářelo dojem, že se ve světě neděje nic špatného.

Ostatní se k ní chovali přátelsky, jen Eddie s ní jednal se strohou zdvořilostí. Hovořil s ní korektně, ale pečlivě si zachovával odstup. S Lizzii žertoval, například když kráčela před ním, pokoušel se jí přišlápnout sukně, a vykládal jí vtipy, které slyšel od ostatních vojáků a které před ní mohl opakovat. Když se jim ale zasmála Margaret, Eddie ztratil zájem a změnil téma rozhovoru.

První hodiny po Ashtonově odjezdu pocítila hrozivý nápor samoty. Potulovala se po domě, v němž vyrůstal, studovala knihy v knihovně, snažila se rozšifrovat podpisy na obrazech v hale.

Právě si prohlížela starou mapu Virginie, když zaslechla hlasy, které ji přilákaly k malému pokoji. Potřebovala se trochu rozptýlit a z pokoje zaslechla Lizziin znělý chechot. Pak poznala Eddieho hlas a zaváhala. Nechtěla jim kazit zábavu. Eddie by určitě její společnost neuvítal.

„Pověz mi to, Eddie,“ naléhala Lizzie škádlivě.

„Víš, nejsem si jist, jestli Ash chce, aby všichni věděli...“

„Ale jdi, ty hloupý. Něco mi o tom naznačil.“

Eddie si odkašlal. „No dobře. Pamatuješ na toho zvěda, co se jmenuje Ethan?“

„Ovšem že ano.“

„Není to jen zvěd, zdaleka ne. Před válkou se učil telegrafovat ve škole Samuela Morseho ve Washingtonu. Pamatuješ na ten jeho podivný kapesní nůž?“

Nastalo ticho a Margaret předpokládala, že Lizzie buď pokývala, nebo zakroutila hlavou. Pak Eddie pokračoval. „Má zvláštní tvar, je to nástroj na řezání telefonních drátů. Dá se jím naříznout drát, aniž by se přerušil proud, takže na obou koncích drátu nikdo netuší, že

někdo naslouchá jejich rozhovoru. Abych to shrnul - díky tomu nožíku a Ethanově zručnosti můžou odposlouchávat třeba i samotného Lincolna. Ethan a Ashton také objevili nějaké dráty, které natáhli Severané, a to ještě není všechno.“

„Co dál?“ V hlase jí zaznělo vzrušení.

„Ethan umí napodobovat ťukání jiných telegrafistů. Povídal mi zrovna dnes ráno, že každý telegrafista má zvláštní způsob, který charakterizuje jednotlivého člověka stejně jako hlas nebo tvář. No, a Ethan s Ashem pěkně převezli pár Lincolnových modrokabátníků. Ethan předstírá, že je, řekněme, operátorem Marylandu, a odvelí generála toho a toho na nějaké vzdálené místo.“

„Pokračuj!“

„Pamatuješ, jak loni na jaře stál McClellan se svými vojáky na jednom místě a ubíjel čas? To náš Ash tomu troubovi našeptal, že tisíce rozlícených povstalců jsou připraveny zaútočit na jeho muže. Ash to nazval nekrvavé vítězství nebo něco v tom smyslu. McClellana vyrazili kvůli Ashovi a Ethanovi.“

„A k čemu se Ash chystá dál?“

Margaret zaslechla v jeho hlase škleb. „Teď se chystá pošťouchnout generála Granta. Říká, že už si užil až přespříliš jižanské pohostinnosti. Jestli někdo může Granta obklíčit, je to Ash. Použije svůj starý trik: vynoří se kdovíodkud, zajme pár stovek lidí, koně a zbraně, a pak zmizí. Grant ani nepozná, kdo ho přepadl.“

„Jak můžeš srovnávat Granta s ostatními yankeeskými generály?“ Lizziin hlas zazněl poněkud zadumaně.

„No, Grant je mnohem lepší než ostatní. Náš Bobby Lee má kvůli němu určitě zamotanou hlavu a chce ho co nejdřív vyřadit ze hry. Ashton se chystá tím nejneuvěřitelnějším způsobem udělat z Granta největšího pitomce, jaký kdy chodil po téhle planetě.“

Margaret rozčílilo, že Eddie zná Ashtonovy úmysly, a tím pádem i místo pobytu. Především ona by přece měla vědět, kde je. Nejen proto, že je jeho manželka, ale kromě toho je jediná osoba v této zemi, která zná základní manévrovací schopnosti obou armád.

Jen ona dokáže zabránit tomu, aby Ashton nevpochoval do nepřátelského hnízda.

Do nepřátelského hnízda! Myslela na armádu Unie jako na nepřítele! Těžce polkla a pokusila se zahnat příšernou myšlenku. Pokud její manžel úspěšně splní své poslání a naopak generál Grant, který by měl později spolu se Shermanem srazit Konfederaci na kolena, bude poražen a zahnán, může Jih velmi snadno válku vyhrát.

„Chci, aby mi přinesl nějaké vysoké jezdecké boty od unionistů, takové, jako má sám. Všimla sis jich? Jeho staré boty mu roztrhli u Gettysburgu...“

Margaret už Eddieho řeči nevnímala. Zavřela oči a přitiskla se k chladné zdi.

„Mag, co je s tebou? Jsi bledá jako strašidlo,“ ozvala se teta Eppes a mávala Margaret před obličejem černě olemovaným kapesníkem. „Eddie a Lizzie, měli byste se trochu věnovat své setřenici Mag.“

Margaret se na chvilku přestala soužit Ashtonovými odchodem a vykulila oči. „Sestřenice? My jsme bratranec a sestřenice? Ashton a já jsme pokrevně spříznění?“

„No ovšem, Mag. Jste sestřenice a bratranec z druhého kolena, aspoň si to myslím. Je to tak, Eddie?“

Eddie a Lizzie strnule vyšli z malého pokoje. Eddieho obličej se zalil nache, Lizzie vypadala vykuleně a ztuhle, jako zajíc oslněný světly auta. Oba mlčeli.

„Tak, a teď pomozte ubohé Margaret do jejího pokoje. Určitě se jí stýská po Ashtonovi, stejně jako nám všem. Můj vlastní manžel, pan Giles, zesnul před pěti lety a pořád je mi po něm teskno.“

Lizzie obrátila oči v sloup. „Matko, prosím tě. Ashton přece není mrtev.“ Očima omluvně střelila po Margaret: „Promiň. Ashton se vrátí, vždycky se vrátí.“

Eddie a Lizzie vzali Margaret každý zajedno rameno, Eddie ji tiskl trochu víc než bylo nezbytné. Vedli ji nahoru po schodech do jejího pokoje, který ještě před několika hodinami sdílela s manželem.

Margaret najednou napadla absurdní myšlenka, vyvolaná vyčerpáním a její bolestnou touhou po Ashtonovi. Přemýšlela o lom, že by napsala dopis do novin, do rubriky Rady čtenářům. V hlavě jí vyvstal obraz sloupce, sestaveného do novinové podoby za sto třicet let.

Milá Abby,

Tvoji stránku Čtu s potěšením už několik let a připadá mi neuvěřitelné, že Ti dnes píšu sama. Mám problém, o jakém jsem v Tvé rubrice ještě nečetla. Možná ale, že někteří čtenáři jsou ve stejné situaci.

Víš, před nějakou dobou jsem se přenesla proti času do doby americké Občanské války. Dobré na tom je, že jsem se převtělila do nádherné jižanské krásky a jsem provdána za nejúžasnějšího muže, jakého si dovedu představit. Spatnou stránkou věci je, že on je jižanský generál a já pocházím ze Severu. Krom toho, milá Abby, je to velmi dobrý generál. Jestli bude ve válce úspěšný nebo třeba jen přežije válku, může se docela dobře stát, že Spojené státy budou zničeny. S mou pomocí může porazit severanská vojska a zachránit si život. To by ale znamenalo úplný konec Spojených států. Tak by moje vlastní sobecké štěstí nabylo převahu nad tím, co je dobré pro celý svět. Dovedeš si představit, co by se stalo za první a druhé světové války bez Spojených států? Může být toto manželství zachováno?

M.J.

Oaks, Amelia Station (u Petersburgu, Virginie) 1863

P. S. Právě jsem se dozvěděla, že manžel je vlastně můj bratranec. Budou mít naše děti na nohách plovací blány?

Než Eddie stačil zavřít dveře Margaretiny ložnice, spatřil, jak jí po krásných ústech přeletěl lehký úsměv.

„Zatraceně,“ zamumlal Eddie v hale do Lizziina ucha. „Tohle Ashtonovi nedaruji.“

Odmlčel se, napadla ho chytrá myšlenka. Vysvětlí celou situaci svému velicímu důstojníkovi a bude si držet palce, aby plukovníkovi došlo, jak je důležité pro jejich věc, aby poslal do Oaks nějakého vojáka. Jeho nová švagrová musí být sledována. Pečlivě sledována.

Ashtonovi vojáci znovu rádi viděli svého velitele. Někteří výše postavení důstojníci si z něho trochu utahovali kvůli sňatku s

překrásnou Mag, ale dbali, aby nepřekročili meze košilaté nepřístupnosti.

Tábořili tak blízko severanského vojska, že v noci slyšeli nepřátelského trubače. Konfederátské hlídky křičely na své unionské protějšky, vojáci se navzájem častovali řečmi o ženských, a Jižané nabízeli tabák, kterého měli přebytek, za jídlo a opravdovou kávu z Unie.

Do Ashtonova stanu vstoupil jeho pobočník a rázně zasalutoval. „Pane,“ začal Sam Walker, „zvědové našli hlavní sklad Yankeeů. Je nyní jen málo strážný a vojáci by rádi věděli, zda stále ještě plánujete půlnoční přepadení. Rádi by znali odpověď, pane.“

Ashton se musel usmát dychtivosti v očích mladého muže, vstal a položil Samovi ruku na rameno. „Pověz jim, ať pár hodin odpočívají. Přepadení začne, jak jsme si naplánovali.“

„Ano, pane!“ Sam se obrátil k odchodu ze stanu, ale s plachtou v ruce se zastavil. „Vlastně ještě něco, pane.“ Ashton pohlédl na mladíka a ten pokračoval: „Rád bych vám řekl, že jsme všichni rádi, že jste zase zpátky. Morálka všeobecně velmi upadla a váš návrat vojáky povzbudil víc než vánoční krůta. Víte, jak to myslím, pane?“

„Děkuji ti, Same.“ Ashton se trochu zamračil, když pobočník zmizel. Jak by asi jeho muži reagovali, kdyby věděli, že by dal všechno na světě za to, aby tahle prokletá válka skončila? A nejstrašnější na tom bylo, že se dostal do rozpoložení, kdy mu houby záleželo na tom, kdo zvítězí. Chtěl se jen dočkat konce těchto jatek.

Ashtonův kůň Oplatek hrabal předními kopyty do země, uši tiskl k hladké hlavě. Ashton zvíře poplácal po krku a podíval se dalekohledem k táboru za říčkou. I ve tmě rozeznal své vojáky, kteří v listoví čekali na připravených cvičených koních na jeho povel. Tohle musí vyjít! Výpad na severanský sklad musí proběhnout rychle a s jistotou, na zaváhání nebude čas. Jakmile jednou vydá rozkazy, nepůjde je vrátit zpět.

Už byl skoro čas začít. Podvědomím mu přelétaly vzpomínky na Margaret, na její slzami zalité oči. Ztraceně! Takové myšlenky musí zahnat.

Hned jak se vrátil k velení, nařídil jednomu z nejlepších zvědů, aby se vrátil zpátky do Oaks. Pro klid duše musel vědět, že jeho žena není vyzvědačka. Jak by jí asi bylo, kdyby tušila, že vlastní manžel jí věří tak málo, že obětuje jednoho ze svých vzácných průzkumníků, aby jí případně zabránil v provozování špionáže?

Ale částí svého já jí důvěřoval. Věřil jí srdcem i duší a otevřel se jí tolik, jako nikomu předtím. Vždycky věděl s naprostou jistotou, že Mag miluje. Ale co cítil teď a jak ztěžka začal dýchat, když ji měl po boku, mu napovědělo, jak se dříve mýlil.

Teprve když se uzdravila z vážné nemoci, poznal pravý význam slova láska.

Praskla větev, Ashton se hněvivě obrátil za zvukem a zvedl ruku na znamení ticha. Ještě pár takových neobratných pohybů a stanou se hosty armády Unie. V nejlepším případě.

Vrátil se v myšlenkách k Margaret. K jejímu smíchu, ke způsobu, jak si pohrávala se svými vlasy. Předtím to nedělala, a tento nový zvyk ho spolu se vším ostatním okouzloval. Znovu ji vypudil z mysli.

Přiložil si dalekohled k oku. Nastal čas vyrazit. Měl pocit, že mu ze vzrušení a strachu srdce vyskočí z hrudi, jako tomu bylo před každým útokem. Zvedl ruku výše. Uslyšel, jak se jeho muži řadí. Mělo by to vyjít.

„Ted!“ zachraptěl a ze všech stran se ozvala kopyta, bušila do vlhké trávy a ojediněle klapla, když narazila na kámen. Každý muž znal svůj cíl, každý dobře věděl, jaká je jeho úloha v tomto nájezdu.

Ve tmě se objevil nejasný záblesk zbraní, ozval se křik Ashtonových mužů a vyjeknutí překvapených severanských vojáků. Všechno probíhalo přesně tak, jak si naplánovali. Jeho lidé už odváděli za kopec desítky vojáků Unie, některé jen v dlouhých spodkách. Tam čekali Ashtonovi další muži, aby zajatce převzali.

Tři jeho útočníci spěšně shromažďovali oblečení, boty, saka, klobouky a tolik spodního prádla a prostěradel, kolik jen dokázali unést. Vojáci v jeho pluku tyto věci naléhavě potřebovali. Bosé jezdecko nažene nepříteli strach jen stěží.

Ostatní byli ve střehu, aby včas zachytili případný protiútok seveřanských vojáků a nedali se jím překvapit a smést. Ashton hlídkoval. Když nájezd vrcholil, přejížděl za trojicí stanů a hledal známky nebezpečí. A za okamžik je našel.

I přes rachot, který při své činnosti vyvíjeli jeho muži, zaslechl hned za kopcem klapot koní jiného jezdeckta. Blížili se Yankeeové.

Ashton otočil Oplatka a cválal do středu svých rozběsněných vojáků. Dvakrát hvízdal dohodnutý signál, kterým oznamoval konec nájezdu a rychlý návrat do původního postavení. Tři zálohové řady konfederátských hlídek, které se krčily v keřích, zaslechly zapískání a připravily se k návratu do ležení.

Muži na koních rychle zahájili ústup a Ashton obhlédl nepřátelský tábor, než se vydal za nimi. U skomírajícího táborového ohně spatřil Wadea Corbetta, jednoho z nejčerstvějších nováčků, jak zápasí se seveřanským vojákem. Corbettův kůň byl v nedohlednu a i v noční temnotě Ashton spatřil v očích mladého Corbetta panický strach.

Ashton zvedl pistoli, ale kolem něho se valili vojáci tak mocně, že nemohl zamířit na cíl, aniž by mu mušku nezkřížil vlastní člověk.

Slyšel hlasy seveřanských vojáků, jak syčí vzteky, a věděl, že je čas vypařit se. Objel tryskem kolem Corbetta, sklonil se, vtáhl ho do vlastního sedla a modlil se přitom, aby toto břemeno nezpomalilo Oplatka natolik, že je Seveřané chytí a zajmou.

Corbett nebyl při smyslech a Ashton ho v sedle přidržoval rukou, kterou svíral otěže.

Ale nestačil uniknout. Najednou ho obklopili modrokabátníci a všichni mu mířili zbraněmi na hlavu.

Ovládla ho jediná horečná myšlenka na Margaret. Nemůže ji opustit, takhle ne. Ještě si měli tolik co říci, tolik si toho museli vyjasnit.

S rychlostí, která přijíždějící seveřanské vojáky uzemnila, se Ashton shýbl a vyzvedl k sobě do sedla vojáka, který předtím zápasil s mladým Corbettem. Sevřel pistoli a pomalu projížděl k mezeře v řadách nepřítele, vyděšeného unionského vojáka drže jako lidský štít.

Oplatek pod vahou tří mužů jednou klopýtl, ale zřejmě rozuměl naléhavosti situace a znovu našel pevnou půdu pod nohama. Ashtona mimoděk napadlo, že by se unionský voják potřeboval vykoupat.

Za několik okamžiků dojeli skoro na kraj lesa. Brzy ho budou moci krýt vlastní hlídky.

Ozbrojení federálové na koních zůstali stát s otevřenými ústy a stále ještě nemohli uvěřit troufalosti muže, který jim před nosem sebral jejich vlastního vojáka.

„Pane?“ promluvil voják Unie, kterého Ashton pevně držel.

„Ano, vojáku?“ odpověděl Ashton stroze.

„Asi budu zvracet.“ Muž měl nepatrný irský přízvuk.

„Vojáku, prosím vás. Nechám vás jít, jakmile dojedeme k mým liniím, a moji muži vás budou při návratu krýt. Ručím za to. Ale zapřísahám vás, nezamažte mi tuto uniformu...“

Muž zasténal, Ashton si uvědomil, že je skoro v bezpečí a opatrně spustil svého zajatce na zem. Zaslechl cvakání zbraní a vykřikl.

„Nestřílejte. Nechte tohoto vojáka odejít zpět do svého tábora. Právě mi zachránil život.“

Konečně se Ashton i Corbett dostali do bezpečí. V táboře se zachráněný kadet radoval z jejich úspěchu a znovu a znovu vyprávěl o útěku a o generálovi. Ashton chvilku poseděl s vojáky a trochu nesvůj statečně snášel hojnou chválu.

S úlevou se vrátil do svého stanu, a když oranžové slunce vyšlo nad stromy, napsal dopis Margaret.

KAPITOLA 12

Čtyři dny po Ashtonově odjezdu si Margaret všimla muže, který se schovával v okolí Oaks. Hleděla z okna svého pokoje a v ruce držela lněný ručník, kterým se právě utířela po ranním umytí. Koutkem oka zahlédla jakýsi pohyb a zaslechl zašelestění v prořídlém porostu. Zarazila se a přemýšlela, kdo může proboha v tuto ranní hodinu lomozit v keřích.

Instinktivně odstoupila od okna a pozorovala okolí domu skryta za přivřenou okenicí. Muž jí připadal povědomý, přestože ji od něj dělilo sto metrů. Protřela si oči a došlo jí, kdo ten muž je.

Patřil k Ashtonovým zvědům.

Najednou ji zaplavila čirá radost. Možná že se Ashton vrací domů! A pak průzkumník asi poznal, že ho někdo pozoruje, a zmizel. Čekala, jestli se objeví znovu, zda nezasvítí v dohledu jeho jasně rezavé vlasy, ale nedočkala se. Jako by se propadl.

Opatrně složila ručník, odložila ho na dřevěný držák a přitom si lámala hlavu, proč se asi zvěd vrátil. Určitě si nepřišel pro zapomenuté ponožky.

A pak jí to došlo. Zvěd tu vykonával dohled. Srovnala si v hlavě náhodné události a ukázal se jí jasný obraz. Našla souvislost mezi nepřátelským chováním všech obyvatel domu vůči ní, od paní Thawové až po Eddieho, mezi zkoumavými pohledy, které se na ni upíraly, když mluvila, i Ashtonovou zdráhavostí, když měl říct něco o sobě.

Pravda na ni zapůsobila jako bolestivé bodnutí. Všichni, včetně jejího vlastního manžela, si o ní myslí, že je vyvědkačka.

Než stačil bolestný pocit křivdy vystřídat vztek, zachytila Margaret další pohyb asi tři metry od místa, kde se předtím skrýval Ashtonův zvěd.

„Co zas...,“ zašeptala a zarazila se při pohledu na dalšího muže skrytého v křoví. Tenhle měl na hlavě šedivou vojenskou čapku se sklopeným štítkem a zřejmě sledoval Ashtonova zvěda. Margaret si přitáhla židli s vysokým opěradlem k místu, kam na ni zvenčí nebylo vidět. Z tohohle se určitě vyvine velice poutavá podívaná.

Nakonec oba zvědové přestali kolem sebe kroužit a zmizeli jí z očí. Už je nemohla sledovat, ledaže by vystrčila z okna hlavu. Musela počkat, až se zas vrátí.

Sklonila se, aby si zavázala polobotky, tady jim říkali perka, ale oči měla ještě stále zaostřené ven. Zase se něco pohnulo. Ústa jí zůstala otevřená. Tam, odkud se ozývalo šelestění, se určitě skrýval třetí muž a sledoval další dva zvědy.

Patří všichni ke konfederátům? Byla si téměř jistá, že Ashtonův zvěd má za úkol ji sledovat. Ale kdo sem poslal ty další dva muže?

Postavila se tak, aby ji všichni tři v dokořán otevřeném okně dobře viděli. Překonala neodolatelnou touhu na ně zamávat nebo jim zatleskat. Místo toho předstírala, že se jen protahuje v čerstvém podzimním vzduchu.

Všechn pohyb utíchl. Nic nenasvědčovalo tomu, že v keřích číhají tři dospělí muži.

„Děkuji vám,“ zamumlala Margaret jejich směrem. Bez jejich neúmyslné pomoci by přesně nevěděla, co si o ní myslí členové její nové rodiny.

A bez jejich přispění by lehce mohla nabýt jistotu, že jí Ashton naprosto věří.

Margaret rychle získala zkušenost, že v Oaks nemá smysl vstávat z postele kvůli snídani. Jídla bylo všeobecně poskromnu, ale nejvíc se to projevovalo na prvním denním jídle. Tradiční strava k snídani, totiž vejce, slanina a lívance z kukuřičné mouky, skoro neexistovala. Když jedna z vychrtlých slepic snesla vejce, nebo vzácné prase dospělo ke konci svých dnů, schraňovala teta Hattie takové pamlsky až na večeři, neboť jich prý na snídani byla škoda.

Celá domácnost se ke každému jídlu poslušně shromažďovala kolem masivního jídelního stolu. Prostíraly se skvostné porcelánové talíře a jednoduše zdobené příbory, jako by válka nescvrkla výběr jídla jen na řídkou kukuřičnou kaši. Zdobená porcelánová kávová konvice pokrytá kovovou glazurou, již se říkalo listrová, hrdě skrývala nápoj vyrobený z čehokoli od kukuřičného šustí až po slupky z buráků.

Ashtonova matka se k ní chovala s odstupem. Margaret se nejdříve domnívala, že paní Johnsonová prostě nemá novou snachu v lásce, ale po nějaké době si uvědomila, že se její tchyně zřejmě pohybuje v neustálém stavu zoufalství. Jen její sestra Eppes dokázala vykouzlit na jejím vyhublém obličejí úsměv, zpravidla tím, že učinila nějakou hloupou prazvláštní poznámku.

Jednou ráno teta Eppes z ničeho nic prohlásila, že válku začaly yankeeské ženy. Ve vysokých washingtonských kruzích se proslýchalo, že jižanské dámy lehčích mravů - zejména pak ty z Virginie - jsou nejkrásnějšími příslušnicemi něžného pohlaví. Ženy ze Severu žárlily na to, jakou chválu a pozornost věnují jejich manželé půvabům jižanských žen, a aby se zbavily konkurence, nasadily svým manželům do hlavy myšlenky na válku. Jindy po ránu zase teta Eppes prohlásila, že generál Quarles by se měl zachovat čestně a oženit se s její dcerou Lizzíí.

„Ach, matko,“ povzdechla si Lizzie. „Prosím tě, nevytahuj zase tu únavnou záležitost. Dobře víš, že zasnoubení s generálem

(chybí jedna strana)

Obratem přišla odpověď, že Mary právě nemůže opustit Richmond, a proto zve Lizzii a Margaret, aby přicestovaly za ní a viděly práci v nemocnici na vlastní oči.

Lizzie se zabývala plánováním cesty a Margaret seděla sama ve svém pokoji a dokolečka si četla několik dopisů, které dostala od Ashtona.

Překvapilo ji, že je dostala do ruky dva dny poté, co je označilo poštovní razítko. Rok a půl před koncem Občanské války pracovala válkou rozdělená pošta účelněji než počítačový systém v New Yorku na sklonku dvacátého století.

První Ashtonův dopis neurčitě naznačoval, že se nachází někde na hranici Tennessee a Severní Karolíny. Nebýt několika útržkovitých zpráv o životě ve vojenském táboře, mohl tento dopis stejně dobře napsat muž na služební cestě, který se chystá na další obchodní jednání.

Ve druhém dopise se Ashton zmiňoval o útoku na tábor Seveřanů a Margaret překvapilo a potěšilo, že jí důvěřuje. Pak si uvědomila, že se jen pokusil zlehčit závažnost situace, ve které se ocitl. O jeho těsném střetu s nepřítelem se samozřejmě dočetla, noviny v Petersburgu a Richmondu byly plné zpráv o tom, jak její manžel v poslední chvíli dokázal ujet z nepřátelského tábora.

Když se Margaret dozvěděla, jak těsně unikl, nemohla se z jeho neohrožené duchapřítomnosti radovat. Místo toho bojovala se slzami jen při pomyslení na nebezpečí, v jakém se ocitl a kterému všichni ostatní tleskali. A co příště? chtělo se jí křičet. Tentokrát se zachoval chytře a měl štěstí. Ale co by mu to bylo platné, kdyby ho nakonec zajali nebo zabili?

Věděla také, že tohle se předtím nestalo, že dějiny byly poprvé překonány a nabraly nový směr. Určitě by se o tomto hrdinském činu dočetla při svém studiu. Přesně takové sousto badatele potěší, drobná zajímavost, která ukáže, jak kurážní Jižané byli a jak může být historie poutavá.

Kvůli tomu všemu se nemohla dočkat, až dorazí do Richmondu. Určitě to bude mnohem lepší než sedět tady a nemít co na práci, čekat na ojedinělé dopisy, které možná přijdou a možná ne, a přemýšlet, jakému smrtelnému nebezpečí čelí její manžel právě teď.

„Už ne, prosím,“ zasténal Ashton a hladil si ploché břicho, které ho doopravdy bolelo.

Sam Walker vzhlédl od talíře a uculil se. „Opravdový javorový sirup, generále. Nevěřil jsem tomu, pane. Ti Yankeeové si tedy opravdu dobře jedí. Určitě nic nenamítají proti tomu, že se trochu podělí se svými jižanskými bratry.“

„O tom bychom mohli polemizovat, Same.“ Ashton poplašeně sledoval, jak si jeho pobočník přitáhl podnos se čtyřmi zbylými lívanci. „Same, myslím, že by ses měl přestat takhle cpát. Snědl jsi víc než tucet lívanců. Nechtěl bych, aby ti bylo špatně.“

„Promiňte, generále, ale vyhrál jsem soutěž v pojídání lívanců v Magnolii. Zvládnou to.“

„Vyhrál jsi soutěž,“ povzdechl jsi Ashton. „Ale tohle je asi první pořádné jídlo, které jsi od té doby měl. Odpočiň si trochu a pak to třeba dojez později.“

Samova dvojzubá vidlička zůstala trčet mezi jeho ústy a lepkavým talířem. „Nebojte se, generále.“ Otevřel doširoka ústa, strčil si ních lívanec, bez ostychu mohutně žvýkal a po bradě mu stékal pramínek sirupu.

Najednou mu brunátný obličej zešedl, převaloval sousto v ústech, jako by mu nechutnalo. Polkl a rychle vstal od prkenného stolu.

„Pane?“ zasténal s rukama složenýma u pasu.

„Ano, Same. Můžeš odejít.“ Sam vyběhl ze stanu dřív než Ashton dokončil větu. Klopýtal přes dřevěné kůly a mumlal kletby celou cestu k odlehlému stromu, kde si konečně ulevil.

Stan byl ještě stále otevřený, když dorazil Ashtonův zvěd a rychle pozdravil. Všiml si zbývajících lívanců a nemohl od nich odtrhnout pohled. „Generále, mám pro vás zprávy o paní Johnsonové.“

Ashton se napřímil na židli a prohrábl si nepřítomně vlasy. „Prosím, Bene, posluž si, vezmi si lívance. Ale nejdřív mi pověz, co pro mě máš.“

Zvěd pohlédl na generála a chvíli zaváhal. Nechtěl mu podávat zprávu okamžitě. V případě, že by ho generál vykázal ze stanu, nemohl by si sníst lívance. Byly polité sirupem a Ben cítil, jak se mu ústa plní sbíhajícími se slinami.

Generál mu asi četl myšlenky. „Lívance jsou tvoje, Bene, ať mi povíš cokoli. Jen mi řekni, co je děje v Oaks.“

„No, pane,“ začal Ben váhavě. „Paní generálová Johnsonová už tam není.“

„Cože?“

Zvěd vyskočil, polekán tónem svého velitele, a Ashton se pokusil ztlumit hlas. „Promiň. Prosím, vysvětli mi to.“ Ruce měl položené na stole, špičky prstů se dotýkaly a ani trochu se netřásly jako by jejich majitel byl naprosto klidný.

„Odjela do Richmondu, pane, se svou sestřenicí slečnou Gilesovou. Vzaly si starého koně, kterému se říká Precla, a zapřáhly ho do starého kočáru. Ten kůň byl pěkně rozdivočelý, jestli si mohu dovolit dodat, pane.“

„Proč ksakru odjela do Richmondu?“

„Z toho, co jsem zaslechl v noci pod oknem, usuzuji, že se chystají udělat z Oaks nemocnici.“

„Tomu nevěřím,“ zamumulal Ashton pod vousy. Že by Mag pracovala s nemocnými a raněnými? Změnila se tak hodně? Nevěřícně zakroutil hlavou.

„Když chtějí přeměnit Oaks na nemocnici, tak co pohledávají v Richmondu?“

„Víte, pane, slečna Lizzie Gilesová má přítelkyni, která ví, jak se zakládají nemocnice. Chystají se využít jejích zkušeností. Také to musejí prodiskutovat s prezidentem a získat jeho souhlas. Jak víte, pane, civilní nemocnice mají špatnou pověst. Umírá v nich víc lidí, než se jich zachrání. Proto prezident Davis nedovoluje civilistům provozovat nemocnici bez svého svolení.“

Ashton pokynul na talíř a zvěd neztrácel čas, přitáhl si židli a sáhl po prvním lívanci.

Tady něco nehraje, pomyslel si Ashton a přejížděl si rukou po ústech. Za tím vyprávěním musí být ještě něco dalšího.

„A ještě něco, pane,“ zamumlal zvěd s plnou pusou. Spěšně žvýkal a polykal. „Oaks sledují nejméně dva další muži. A podle jejich počínání jsem si dal dohromady, že oba sledují paní generálovou Johnsonovou.“

Ashton pohlédl na zvěda a mladý muž pokračoval: „Nevím, jestli jsou to Yankeeové nebo ne, ale jeden z nich nosí na hlavě konfederátskou čapku. Nemusí to nic znamenat, pane. Ale vím, že všichni shromažďují zprávy o tom, co dělá vaše žena.“

„Mluvil s ní některý z nich nebo ji nějak kontaktoval?“

Zvěd zavrtěl hlavou. „Ne, pane. Ale pořád se dívala z okna, jako by někoho vyhlížela.“

„Zatraceně,“ vyštěkl Ashton. Mladík se zatvářil poplašeně a tak se Ashton přemohl a usmál se na něho. „Nech si chutnat. Odvedl jsi dobrou práci.“

S těmito slovy generál opustil stan. Potřeboval být sám, aby mohl přemýšlet o faktech, které se právě dozvěděl. Jeho žena byla v Richmondu a on přemítal, zda tam opravdu shromažďuje znalosti o nemocnici.

Sbírá zprávy pro nepřítele?

Zápach byl všudypřítomný, lepivě sladká vůně se mísila s pachem hnijícího masa.

Margaret si přidržovala přes ústa a nos kapesník a Lizzie, náhle velmi pobledlá v obličeji, si počínala stejně. Lizziina přítelkyně slečna Coxová zřejmě pach necítila a rychle kráčela před nimi po mramorových schodech. Nad hlavami se jim vlnila žlutá vlajka a označovala budovu jako konfederátskou nemocnici.

Když vystoupily na nejvyšší schod, otočila se slečna Coxová ke dvěma mladým ženám. „Nejhorší na tom je, že za chvíli už vám to nevádí.“

Margaret se jí chtěla zeptala, co tím myslí, protože sestra hovořila, jako by byly uprostřed rozhovoru. Vtom zaslechla hlasy, sténání a nějaké neartikulované zvuky. A Margaret si uvědomila, že slečna Coxová tím míní, že jí už nevádí ty pachy a zvuky, a snad ani pohled na zraněné a nemocné.

V Richmondu bylo chladno, mrazivý větrík čechral dívkám lem sukně a připomínal blížící se zimu. Ale vítr vůbec nedokázal ztlumit zvuk a pižmový pach utrpení.

„Než vejdemo, musím vám říci několik věcí,“ začala slečna Coxová. Byla to půvabná mladá žena s jasně zelenýma očima a tmavými řasami, neobvykle bílými zuby a odstínem pleti, který napovídal, že tráví venku víc času, než bylo v módě. Lesklé kaštanové vlasy měla jednoduše spleteny do copu stočeného v týle. Sálala z ní vitalita a budila dojem, že ačkoli bere své povinnosti ošetřovatelky velmi vážně, může s ní být i velká legrace. Na Margaret slečna Coxová silně zapůsobila, stejně jako předtím na Jeffersona Davise, protože jí propůjčil hodnost majora armády Konfederace, aby získala dostatečnou pravomoc, jakou potřebovala při poskytování péče o zraněné vojáky.

„Ti muži uvnitř trpí, někteří z nich nesnesitelně,“ varovala je slečna Coxová. Margaret napadlo, že tím jejich průvodkyně zřejmě sondovala, jak budou reagovat, a očekávala předem teatrální omdlení nebo mírný záchvat hysterie. Bezmyšlenkovitě vysunula bradu a Lizzie se napřímila. Slečna Coxová se zasmála. „Tady je lehké být silná. Uvnitř to možná nedokážete snést tak statečně, jak byste si přály. Chci, abyste byly obě srozuměny s tím, že jakkoli budete reagovat, bude to naprosto přirozené, ale pokuste se nedat najevo, že

k těm vojákům cítíte odpor. Přes všechny své tělesné potíže jsou to mladí muži v naprosto nepřirozeném stavu, za který nenesou vinu. Někteří byli hezcí a teď jsou znetvořeni. Jeden mladý muž byl nejlepším tanečníkem kotilionu v Baton Rouge a teď ztratil nohu. Většina z nich je poprvé pryč z domova. Jako sestry budete mít jednoduché povinnosti: zkrátka se postarejte, ať mají všechno, co potřebují, čtete jim nebo je držíte za ruku, když máte čas, a když čas nemáte, aspoň jim projeďte něžnost. Máme tu několik yankeeských pacientů, a vy s nimi musíte zacházet jako se samotným Robertem E. Leem, protože tihle mladí muži jsou ještě vyděšenější než ti ostatní.“

Odmlčela se a čekala na dopad svých slov. Když se Lizzie ani Margaret nepohnuly k odchodu, slečna Coxová pokračovala:

„Ted', v tuto chvíli, vás chci požádat jen o to, abyste vojákům omyly obličej žínkou. Ještě nejste připraveny na nic jiného a aspoň poznáte, jak to v nemocnici chodí. Nestyd'te se za sebe, když se vám bude chtít zvracet. Odejděte za plentu nebo ven z nemocnice. Každopádně se ale vzdalte z dohledu mužů. Rozumíte mi?“

Obě přikývly. Slečna Coxová na ně pohlédla a přemýšlela, zda to s nimi dopadne tak jako s nespočtem dobře vychovaných dam, které se s dobrými úmysly nabídlly, že budou pečovat o zraněné. Některé hledaly dobrodružství, jiné dychtily po lásce nebo aspoň vhodné mužské společnosti. Válka vykrádala ze salónů celého Jihu muže od šestnácti do šedesáti let. Mladé ženy, které by v době míru byly dávno provdané, se stěží rozpomínaly, jak mají hovořit s nápadníkem.

Většina nových dobrovolných ošetřovatelek vydržela jen půl dne - dost dlouho na to, aby si uvědomily, že na vších a gangréně není vůbec nic romantického, a především dost dlouho na to, aby si citliví pacienti domysleli a plně uvědomili, proč odešly tak rychle.

Ale některé ženy vytrvaly. Jemné krásné dámy slečnu Coxovou občas udivily, když byly schopné jednu chvíli asistovat při amputaci a příští okamžik se vesele smát se zotavujícím se vojákem. Možná Lizzie vydrží citové a tělesné vypětí spojené s ošetřováním vojáků. S druhou ženou, paní Johnsonovou, si slečna Coxová nebyla jista. Než ji osobně poznala, zaslechla jen, že generálova novomanželka je

kráska a koketa. Povíдалo se také, že je něco jako vyzvědačka nebo zpravodajka Unie, ale každého, kdo měl někoho z rodiny na Severu, podezřivali, že je špión. A žena s tak oslňující tváří a postavou jako paní Johnsonová se k takovým dohadům obzvlášť hodila.

„Promiňte, slečno Coxová,“ oslovila ji generálova manželka.

„Prosím, říkejte mi Mary B.,“ pobídla ji s úsměvem slečna Coxová.

„Mary B.“ Margaret zapomněla na svoji otázku.

Lizzie a Mary B. na sebe pohlédly, jako by takové vyptávání podstoupily nejméně stokrát. „To je místo mého druhého jména Barksdale,“ vysvětlila Mary B. „Většina žen v naší rodině se jmenuje Mary, tak užíváme iniciály našeho druhého jména, abychom se rozlišily.“

Margaret přikývla, trochu pomateně. V této době obyčejně trvalo několik let, než se i blízcí přátelé začali oslovovat křestními jmény, a ona se se slečnou Coxovou právě seznámila. Na druhé straně spolu budou úzce spolupracovat v obtížných situacích a vojenský špitál lze jen těžko považovat za místo, kde se přísně dodržuje bonton.

Udělala si závěr, že Jižané během Občanské války byli docela výstřední plémě.

Tři ženy vstoupily bok po boku do budovy. Nyní zde sídlila nemocnice, ale Margaret se dozvěděla, že ji kdysi používali jako sýpku. Teď neměli v celé Konfederaci dost obilí, aby zaplnili tuto jedinou sýpku. Ničeho nebylo dost, Jih měl jen nadbytek zraněných a nemocných vojáků.

Pach byl všudypřítomný. Oči dívek přivykaly tlumenému světlu. Mary B. je pravděpodobně nechala tak dlouho stát venku, aby měly čas trochu si na ten zápach zvyknout.

Vnitřek nemocnice skýtal pohled, jaký by si Margaret nikdy nedokázala představit. Stálo tam jen pár desítek polních lůžek. Zbytek mužů velmi nahodile uložili na zem. Podlaha na okamžik jako by oživila a začala se pohybovat, ale tento optický klam způsobilo jen zmítání některých mužů.

Od dveří bylo těžké vnímat vojáky jako jednotlivce. Vypadali jeden jako druhý, jediným rozlišujícím rysem byla chybějící ruka nebo znečištěný obvaz kolem hlavy. Všichni muži měli na sobě

otřhané a špinavé šaty. Původní barva látky se nedala rozeznat přes vrstvu špíny ze střelného prachu, potu a bláta.

Na podlaze se matně leskly kaluže, každý kousek místa, kde neleželo lidské tělo, byl polit nějakou tekutinou. Štíhlý starý muž s pokleslými rameny v jakési řeznické zástěře se prodíral uličkou k ženám a přitom si utíral ruce.

Mary B. ho srdečně pozdravila. „Doktore Parish, přivedla jsem dvě nové ošetřovatelky.“

Doktor na ně krátce pohlédl přivřenýma očima a přikývl. „Doufám, slečno Coxová, že tyto dámy budou schopné snášet tuto drsnou práci lépe než ta nešťastná dvojice, kterou jste přivedla před týdnem.“

Na tváři Mary B. zmrzl úsměv, když doktorovi odpověděla. „Děkuji, že jste mi to připomněl, doktore Parish.“

Nato doktor zvedl hlavu, vychrtlou bání pokrytou bílým chmýřím, a skřehotavě se zasmál. Margaret k němu hned pocítila sympatie.

„Doktor,“ řekla Mary B., „zachránil život tolika lidem, že se to nedá spočítat. Když mají vojáci štěstí a dostanou se do téhle nemocnice, mají hlavně díky němu určitou naději, že to s nimi dopadne dobře.“

Doktor její lichocení stručně odbyl zavrčením. Mary B. učinila gesto otevřenou dlaní, jako by chtěla představit nové sestry, ale doktor se k nim najednou otočil zády a snažil se proplížit za ně.

„Ušetřte mě představování, slečno Coxová,“ zamumlal. „Jestli tu nějakou chvíli vydrží, seznámím se s nimi. Jestli odejdou, tak...“ Jeho hlas zanikl, když se sklonil k mladému vojákovi a položil mu ruku na paži. V myšlenkách už je opustil.

„Když si získáte jeho přízeň, je to úplný drahoušek,“ zašeptala Mary B. Přivedla je k malé dřevěné polici s otlučenými mísami, které stály vedle jakýchsi zašlých ručníků a poloprázdného hliněného džbánu. Nalila trochu vody do dvou mís, podala je Lizzii a Margaret a ukázala na ručníky.

„Dámy, nechám vás samy. Samozřejmě, že tu zůstanu, ale volejte mě jen v nutném případě. Umyjte vojákům obličeje a promluvte s nimi, pokud jsou vzhůru. To je všechno, co dnes můžete udělat.“

S tím je opustila. Lizzie hleděla na mísu a pak na Margaret. „Mag,“ pravila tiše, „nejsem si jista, jestli tohle budu moci dělat.“

Margaret měla stejný pocit, ale nechtěla přitakat jejímu strachu. „Musíme, Lizzie.“ Popadla dva ručníky a jeden podala Lizzii. „Představ si, že ti vojáci jsou Ashton nebo Eddie.“

„Ale někteří z nich jsou Yankeeové.“

„A jak říkala Mary B., jsou ještě vyděšenější než ostatní. Nemluvme o tom.“ Margaret popadla do ruky sukni a povzbudivě se na Lizzii usmála. „Musíme něco dělat, Lizzie. Musíme jim pomoci.“

Když Margaret odkráčela, Lizzie stála několik okamžiků nehnutě. A pak pomalu přešla na druhý konec uličky a zahájila svou první směnu.

Margaret se plně soustředila na práci. Začala u prvního muže v první řadě. Byl mladý, ani ne dvacetiletý, a nehnutě ležel na roztřepeném prostěradle. Obnošený klobouk mu sloužil jako polštář a Margaret napadlo, zda není mrtev. Pak si ale všimla slabého zvedání a klesání jeho hrudi, jak dýchal.

Naklonila se nad ním a uvědomila si, že obruče pod sukni jí vzadu vystřelily zrovna do obličeje jinému pacientovi. Zamumlala několik omluvných slov a pokusila se upravit, ale prostor byl příliš těsný.

„Budete muset odložit obruče, madam.“ Hlas patřil mladému vojákovvi, který s mdlým úsměvem na tváři pozoroval její snažení. S otevřenýma očima vypadal ještě mlaději, do hladké tváře v koutcích úst vyryl dobromyslný humor vrásky smíchu.

Margaret se na něho také usmála. „To jsem ráda,“ svěřila se mu. „Pořád jsem nemohla najít nějaký důvod, abych se jich zbavila.“

„Jestli dovolíte, madam, poradím vám. Když zatahnete za tkanici v pase, obruče vám spadnou k nohám jako hruška ze stromu. Prosím za odpuštění.“

S očima rozšířenýma hraným údivem položila Margaret mísu s ručníkem na podlahu, jedním prstem sáhla do pásu soukenné sukne a uvolnila krinolínu. S plesknutím jí dopadla k nohám a vojákovvi v tu chvíli spadla čelist.

„Nemyslel jsem zrovna tady, madam!“

„No, už se stalo. Děkuji vám za radu.“ Neobřadně vystoupila ze spodničky, pohodila ji do rohu a opřela ji o stěnu. Nyní mohla pokleknout k vojákovi. Chráptivě se zasmála jeho překvapenému výrazu.

Namočila ručník do mísy, jemně vyždímala přebytečnou vodu a chystala se mu omýt tvář. Zarazila se ale, když spatřila, jak se mladík najednou zamračil.

„Nechcete, abych vám umyla obličej?“

„Víte, madam,“ odpověděl pomalu a kousl se do spodního rtu, „takhle bych to neformuloval.“

„Prosím, povězte mi, co se vám nelíbí,“ naléhala Margaret.

„Jde o to... no, promiňte, madam, ale dnes už je to poosmé, co mi nějaká krásná dáma myje obličej. Nevím, jak dlouho moje kůže vydrží takový nápor.“

Chvilku se sebe dívali a Margaret se najednou začala chechtat. Vojákovi se ulevilo, že se jí nedotkl tím, co řekl, a přidal se k ní. Přitom nespouštěl oči z její úžasné tváře.

„Jak víte, že jsem tu nová?“ odvážila se zeptat. „Vždycky vyfasuji ty nové, madam, protože jsem první v řadě. Někdy odejdou hned za mnou, jindy dojdou až k Jebu Thompsonovi.“

„No,“ prohlásila Margaret vyzývavě, „Já tu chci zůstat tak dlouho, dokud mě tu bude třeba.“ Položila mísu stranou a usmála se na vojáka. „Můžu pro vás něco udělat?“

Pokrčil rameny. „Nevadila by mi nějaká společnost. Mám doma čtyři sestry, a tak mi hlavně chybí ženské povídání.“

„Čtyři sestry? Tak proto víte, jak se sundávají spodničky!“

Jedinou odpovědí bylo, že najednou zrudl, a tak změnila téma hovoru. „Odkud jste?“

„Z Tullahomy v Tennessee, madam,“ odpověděl.

Přemýšlela, co by ještě řekla. Napadlo ji, že se zeptá, zda se mu nestýská po domově, ale hned takovou pitomou otázku zapudila. Vypadal stydlivě, tak se nechtěla ptát, zda má doma děvče.

„Je tam bláto,“ řekl voják.

„Prosím?“

„V Tullahomě. V tomto ročním období a taky na jaře je tam hrozné bahno. Říká se, že Tullahoma je staré indiánské slovo.“

„Opravdu?“ prohodila Margaret. „A co znamená?“

„No, 'tulla' je indiánsky bláto a 'homa' u nich znamená ještě víc bláta.'„

Margaret chvilku trvalo, než jí vtip došel, a když se konečně dovtípila, koukla na mladíka, který na ni s očekáváním hleděl. Začala se smát a on se potěšené zazubil.

„Dovolte, abych se představil, madam. Jsem vojín Spence Pender, ačkoli toho vojenského tady na mně moc nenajdete.“

Natáhl se k ní a ona mu sevřela ruku.

„Moc mě těší, vojíne Spence Pendere z Bláta a Ještě více bláta v Tennessee. Já jsem Margaret Johnsonová z Petersburgu ve Virginii.“

Z tváře mu zmizel úsměv. „Johnsonová z Petersburgu? Nejste příbuzná generála Johnsona nebo majora Johnsona?“ Zdráhavě přikývla.

„No, to je pro mě velká čest, že vás poznávám. Opravdová čest. Můj bratranec James říká, že major Johnson je čaroděj mezi ženisty. Bez váhání navrhl most, po němž mohla přejít celá brigáda, než Yankeeům došlo, co se děje. A generál...“

Margaret neřekla nic, ale její výraz ho určitě povzbudil. „Generál je úplně úžasný, madam. Jsem radši, když je na naší straně jeden generál Johnson než sto Meadů, to tedy určitě. I když Meades dokázal Jihu pěkně zatopit u Fredericksburgu. Slyšela jste o tom, co se stalo minulý týden? Generál Johnson odrazil celý roj Yankeeů tak, že použil jednoho jejich muže jako štít! Určitě o tom víte, když jste jeho příbuzná. Jste jeho sestřenice?“

„No, tedy... v podstatě ano, ale hlavně jsem jeho žena.“

„Paní generálová Johnsonová? Sakra! Počkejte, řeknu jen Jamesovi, že mi umyla obličej paní generálová Johnsonová!“

„Nechte toho, nebo mu řeknu,“ zašeptala, „že jste mi poradil, jak si mám sundat spodničku.“

Vojín Pender zbledl, než si všiml, že Margaret přemáhá smích. „Dobře, vojíne,“ začala, „nechci z vás udělat lháře.“

Popleteně se na ni podíval a ona mu položila mokrou látku na čelo. „Myslíte, že to vaše kůže snese?“

Voják odevzdaně přikývl a poprvé za dva týdny úplně zapomněl na kulku ve stehně.

KAPITOLA 13

Po třech měsících ošetřování vojáků musela Lizzie Gilesová opustit Richmond. Za tu dobu jí okraj sukní nasákl krví a vodou. Často držela za ruku zraněné chlapce, kteří byli příliš mladí na to, aby opustili domov, i muže příliš staré na boj. Strávila ten čas v neustálém pachu smrti a ve znamení obnaženého masa a utrpení. Nakonec poznala, že se stala přítěží pro ostatní personál nemocnice, kterému neunikl její vzrůstající vnitřní neklid. Nastal čas, aby se vrátila domů, zpátky do Oaks, kde bude čelit jen obvyklým válečným trampotám a občasným výlevům své matky, která naříkala nad jejím zrušeným zasnoubením s generálem Quarlesem.

Rozplynuly se sny o tom, jak se stane ošetřovatelkou a jak přemění Oaks na nemocnici vedenou civilisty. Nyní pochopila, proč Mary B. trvala na tom, aby přijely s Margaret do Richmondu. Je snadné poslat domů jednu ošetřovatelku, ale je skoro nemožné požádat zraněné vojáky, aby si našli k uzdravení jiné místo. Kdyby učinila z Oaks nemocnici, dopadlo by to nešťastně.

„Cítím se tak provinile, když tě tu takhle nechávám,“ svěřila se Lizzie Margaret, když si zapínala řemen na kufru. Vedení přeplněného hotelu Spotswood potěšila představa, že budou mít volný pokoj. Margaret se totiž přistěhovala k Mary B. a byla odhodlána pokračovat v ošetřování tak dlouho, jak bude třeba.

Nejvíce překvapilo Margaret samotnou, že je schopna vojáky utěšovat, že instinktivně ví, co pacientům říci a - což bylo ještě důležitější - co jim zamlčet. Měla samozřejmě výhodu, že znala nejnovější poznatky praktické psychologie dvacátého století. Zasunutě v paměti našla všechny ty články o posttraumatickém stresovém syndromu, studie, které začaly během první světové války

a pojednávaly o otřesených citech mužů, již byli vystaveni v boji úděsným pohledům a nebezpečím.

Na druhé straně musela svoje znalosti spojit se zdravou dávkou nadhledu. Tohle byla naprosto jiná doba než její vlastní. Setkávala se tu s bohabojným venkovským lidem bez povědomí o lidských právech. Neexistovala Ženevská dohoda ani přesvědčení, že člověk má protestovat proti válce, když v ni nevěří. Musela respektovat neotřesitelnou víru svých spoluobčanů v čest, povinnost a v Boha. Byla to pro ni sice poněkud zvláštní myšlenková základna, ale přesto se usilovně snažila těmto mužům porozumět.

„Nedávej si vinu,“ uklidňovala Margaret Lizzie. „V Oaks tě potřebují. A pokusila ses o to. Udělala jsi víc, než by učinila většina lidí. Byla jsi statečná a vykonala jsi víc dobra, než si dovedeš představit.“

„Taky jsem několik pacientů pozvracela.“

„Cítili se tím potěšeni,“ odpověděla Margaret s úsměvem. „Jeden voják mi řekl, že to bylo mnohem lepší než když se nad ním sklání doktor Parish a je z něj cítit whisky.“

Lizzie se zasmála a chvíliku hleděla na Margaret. „Nikdy bych tomu nevěřila, Mag. Staráš se o ty vojáky tak obětavě, i o ty vulgární. Ashton má pravdu, změnila ses.“

„Víc než si dovedeš představit.“ Margaret si zahlobbaně uhladila pramen vlasů, který jí unikl ze strohé síťky. „Je to vlastně poprvé, kdy skutečně pomáhám druhým. Všechno moje dřívější studium a učení znamenalo jen únik ze světa. Nechtěla jsem se zabývat skutečnými lidmi, jejich nedostatky a slabostmi. Předtím jsem se lidí bála, ale teď - myslím že díky Ashovi - se učím lidi míň soudit, nedělat si o nich rychlé úsudky jen z toho, jak vypadají nebo jaký mají přízvuk.“ Pohlédla na Lizzii a omluvně pokrčila rameny. „Promiň.“

„To nic.“ Lizzie se sklonila a objala Margaret. „Myslíš, že to bude klapat, když budeš bydlet s Mary B.?“

Margaret ji také objala a přikývla. Určitě se jí bude po Lizzii stýskat v těch krátkých chvílích, které bude mít pro sebe. A v těch ještě kratších, kdy nebude psát dopisy Ashtonovi.

Už víc než deset dní od něho nedostala zprávu a snažila se nedumat nad důvody, proč tomu tak je. Jeho poslední dopis byl zvlášť dlouhý a melancholický, naplněný vřelostí i vtipem. Opět neměla ponětí o tom, kde se přesně nalézá, ale tušila, že je někde v blízkosti Chattanooga.

Už bylo dávno po jeho narozeninách a stále se nevracel. Každý večer vítala tupé vyčerpání, bezesný spánek, který se jí zmocnil, než si stačila představit Ashtona nemocného nebo zraněného, než si v mysli nahradila jednoho z těch desítek umírajících mužů, o které pečovala, za Ashtona, jak leží v bolestech na studené tvrdé podlaze.

Najednou se dveře malého pokoje prudce otevřely. Objevila se zadýchaná a rozcuchaná Mary B. Pracovala od pěti ráno, aby ze zbytků jídla připravila mužům snídani. Na Lizzii se ani nepodívala.

„Mag,“ vyjekla. „Doktor Parish mě pro tebe poslal... jedná se o vojína Pendera.“

„Ne! Vedl si tak dobře...“ Popadla šál a obrátila se k Lizzii.

„Běž,“ pobídla ji Lizzie mávnutím ruky. „Napíšu ti z domova.“

A Margaret už utíkala chodbou s Mary B.

„Co se stalo?“ Chytila se zábradlí, v druhé ruce svírala širokou modrou sukni. Nosila pořád stejné indigové šaty, které by vášnivě nenáviděla, kdyby jí na to zbýval čas a cit. Přes šaty si uvazovala zástěru z hrubé nazelenalé bavlny, jediné dostupné látky v širokém okolí. Náprsenka s širokými ramínky a volná sukně zástěry jí chránily šaty. Velké kapsy měla vy boulené čistými hadříky, tužkami a papíry, zkrátka věcmi, které mohla potřebovat pro pacienty.

„Doktor Parish má podezření, že kulka škrábla stehenní kost. Mysleli jsme si, že to dobře dopadne, ale najednou úlomek kosti prořízl tepnu.“

„Můj Bože! Bude ho doktor operovat?“ Kráčely teď po Hlavní třídě a nevšímalý si pohledů zámožných chodců a nedbaly na důstojníky v šedém, kteří se vynořili zpoza rohu, právě když se ženy hnaly Sedmou ulicí ke schodům nemocnice. Podle jejich zplihlých sukní a zástěr v nich kolemjdoucí okamžitě poznali sestry. Neměly krinolíny a vyzařovala z nich oddanost jejich poslání.

Nejvyšší voják upřel oříškový pohled na ženu v povědomých modrých šatech, udiven její tmavovlasou krásou a poplašeným výrazem. Z ramen mu splývala zaprášená pelerína a na ni mu padaly vlny kaštanových vlasů. Plstěný jezdecký klobouk s širokým okrajem měl furiantsky posazený, ale ostatní důstojníci na něho přesto hleděli s úctou.

„Co se stalo generále?“ zeptal se Sam Walker.

Ashton neřekl nic, jen následoval svou ženu do budovy.

Margaret vstoupila do nemocničního pokoje a pokoušela se zvládnout paniku, která se jí zmocnila, když spatřila rozruch kolem první postele v první řadě. Za posledních několik měsíců se z Margaret a Spence Pendera stali opravdoví přátelé. Ve vyčerpávajících chvílích jí byl stále větší oporou, těšil ji mrknutím i milým slovem, oceňoval její zdokonalující se dovednosti, když po omývání obličeje pacientům dostala i zodpovědnější úkoly. Doktor Parish i všichni vojáci v pokoji ji znali jménem, Mary B. se stala její přítelkyní i dohlázkou, ale ke Spenceovi měla Margaret zvláštní vztah.

Měl se brzy vrátit domů, zpátky do Bláta a Ještě víc bláta, jak říkal, a ona plánovala malou oslavu. Spence měl přece jen doma děvče, jmenovalo se Lydia. Tvrdošíjně trval na tom, že zelenina je dobrá leda pro králíky, a prohlašoval, že sušenky z podmásli, které peče jeho matka, jsou tak lehounké, že by se mohly vznést.

Začátkem tohoto týdne pokynul k pokrývce vedle sebe, pod níž ležel zraněný Yankee a řekl: „Nemůžu pochopit tuhle válku. Tohle je nejpríjemnější chlapík na světě, ale nějaký jiný chlápek ho střelil, protože je ze Severu. Mohl jsem to být i já, kdo na něj vypálil. Je válka, ale když se setkáme s těmi druhými vojáky, vidíme, že nikdo z nás není blázen, a přesto se pokoušíme jeden druhého zabít.“

Doktor Parish se nad ním skláněl a všude kolem byla krev. Bledý a nehybný Spence ležel se zavřenýma očima. Doktor zahlédl Margaret, trochu zavrtěl hlavou a ona se přemáhala, aby se nerozplakala. Na to bude mít dost času později.

„Paní Johnsonová,“ požádal ji doktor. „Můžete prosím držet ruku tady?“ Naklonila se nad Spence a přitlačila prst na jeho stehno. Doktor vycouval.

Spence otevřel oči a usmál se na Margaret. „Jsem tak rád, že jste tady,“ zašeptal.

„Vojíne Pendere,“ začal doktor s laskavostí, jakou před Margaret dosud neprojevil. „Dobře mě poslouchejte. Nemáte žádnou naději, synu. Když paní Johnsonová pustí prst, vykrvácíte a zemřete. Rozumíte mi?“

Nedočkal se odpovědi. Už chtěl své konstatování opakovat, když Spence uchopil Margaret za volnou ruku. „Tolik se bojím.“ Z hrdla se mu dral hrubý, zlomený hlas.

„Jsem u vás, Spenci.“ Margaret se sklonila blíž k jeho uchu a dávala pozor, aby nepohnula prstem na jeho stehně. „Doktore Parish...“ Obrátila se a viděla, jak doktor přechází k jinému pacientovi. „Můžete něco dělat?“

Už když mluvila, uvědomila si marnost své prosby. Tohle byl lékařský středověk. Pacienti i doktor Parish ji měli za pomatenou, když si myla ruce, než se dotkla rány, nebo když se pokusila vyvařovat ručníky, které používali stále dokola stejně jako obvazy. Čekala snad od doktora, že provede mikrochirurgický zásah v době, kdy tisíce lidí umíraly kvůli kontaminované vodě?

„Zůstanu tu navěky,“ zašeptala Spenceovi do ucha a doufala, že přeslechne zachvění jejího hlasu. Nečekaně se zasmál.

„Ale, paní Johnsonová, co by tomu sakra řekl generál?“

„Myslím, že by ho to nepřekvapilo, zvláště kdyby přišel na to, že jste ten, kdo mi nařídil, abych si sundala spodničky.“ Nebezpečně se blížila k bodu, kdy nad sebou ztratí kontrolu, a poprvé v životě měla pocit, že by mohla omdlít. Spence se pohnul, Margaret to považovala za tichý smích. Zhluboka se nadechla, aby se uklidnila.

„Dostala jste od něho dnes dopis?“ Spence hovořil téměř konverzačním tónem. Nedokázala uvěřit tomu, že je odsouzen k smrti a vyptává se jí na poštu.

„Ne. Možná zítra.“ Uvědomila si, že pro Spence žádné zítra nebude.

„Chtěl bych vás poprosit, abyste napsala Lydii a našim. Napište jim, že je mám moc rád a mamince vzkazuji, že jsem byl připraven setkat se s Všemohoucím. Můžete to pro mě udělat?“

„Spenci.“ Margaret nedokázala říci nic jiného. „Ovšem, že jim napíšu.“

Stiskl jí ruku silněji. Všechno velice ztichlo, obvyklý hluk zeslábl. Se zavřenýma očima sklonila Margaret čelo k jejich spojeným rukám. „Otče náš, jenž jsi na nebesích,“ šeptala. Nemodlila se od dětství, ale nějak jí připadalo, že nic jiného jí v té chvíli nepřísluší udělat.

Spence se k ní přidal. „Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, jak v nebi...“

A jak pronášeli modlitbu k Pánu, zdálo se Margaret, že slyší v dálce tichý Ashtonův hlas, a ta představa jí velmi uklidnila.

Ashton stál v povzdálí s kloboukem v ruce a sledoval svoji ženu a mladého vojáka s překypujícím dojetím. Margaret ho zcela zahanbila, zastyděl se za to, že poslal svého zvěda, aby ji sledoval. Ve svých dopisech zdůrazňovala, jak je unavená, jak po něm touží, ale on její slova považoval za přehnaná. Teď ji viděl a navzdory únavě a bledosti vypadala ještě nádherněji než dřív.

Setkal se již s dámami, které se staly dobrovolnými ošetřovatelkami, se znuřenými manželkami nebo dychtivými mladými ženami, které hledaly vzrušení a romantické vztahy. Netajily se tím, jak nenávidí své zcela přízemní povinnosti v nemocnici.

Jeho zvěd mu hlásil, že Margaret se vrhla do ošetřování nemocných a raněných s ušlechtilým západem, a měl pravdu. Co teď Margaret dělala, s rukama, po nichž se řinula krev, by stěží vydrželi nejtvrďší muži.

Modlitba skončila a Margaret políbila chlapci ruku. Mladík se usmál. „Paní Johnsonová,“ řekl tichým hlasem. „Musím vám říci, že jsem se ještě nesetkal s ženou, jako jste vy. Nejen že jste krásná, ale i kdybyste měla obličej jako špalek naloženého masa, určitě by vás miloval každý muž.“

Jeho hlas slábl a Margaret mu stiskla stehno pevněji. Zdálo se, že už to nezabírá, nemohla zastavit teplou a lepkavou krev, která jí tekla po rukách. Naklonila se k němu blíž. „A já si myslím, Spenci Pendere, že vás by milovala každá žena.“

Spence se zhluboka nedechl a jeho zamlžený pohled se obrátil k ní. „Už se nebojím.“ Polkl. „Můžete jít.“

„Ne.“

„Prosím. Jestli to nechcete udělat teď, možná se začnu zase bát...“

Její ramena uchopily dvě silné ruce v rukavicích a ona instinktivně spočinula tváří na jedné z nich. Ruce ji jemně odtáhly pryč a ona, s vytřeštěnými očima, které ale nic nevnímaly, pomalu odtáhla ruku z mladíkova stehna. Krev stříkala nejdřív tryskem, pak pomalu slábla a za pár okamžiků úplně ustala.

Margaret se otočila a očima se setkala a Ashtonovým pohledem. Ze rtů se jí vydralo slabé zasténání a klesla do manželových paží.

Ostrý prosincový vítr ji bodal do tváří, a když odplynul mlhavý závoj mdloby, položila si na oči roztřesenou ruku. Ashton s někým mluvil, u ucha jí tiše mručel jeho hlas a přikrývala ji vlněná látka jeho peleríny.

Takhle si jejich shledání nepředstavovala. Vysnila si romantickou schůzku, na kterou by se dostavila upravená a co nejkrásnější. Ashton, možná ještě unavený z bojů, by na ni trochu netrpělivě čekal. Při takovém idylickém setkání by se Margaret nezmínila o mužích, kteří ji sledovali v Oaks. Počkala by den nebo dva, aby jejich láska měla čas se znovu roznítit, a teprve pak by se Ashtona vlídně zeptala, kdo to byl. Tohle nemělo s jejími představami nic společného. „Margaret, slyšíš mě?“

Konečně otevřela oči, ještě ne úplně připravena spatřit svět. Spence Pender byl mrtev, a ona to stále nemohla pochopit. Před chvílí ještě žil a mluvil s ní, a teď už ne.

Ashton ji držel na klíně na schodech před nemocnicí, jeho široká záda ji chránila před pohledy zvědavých občanů Richmondu. Vlasy měl delší, tvář působila tvrději než dřív, ale pořád vypadal úžasně.

„Trhni si,“ zamumlala.

Koukal zmateně a pak omluvně. „Promiň, že jsem s tebou trhal, lásko, ale když se ti uvnitř udělalo špatně, chtěl jsem tě odnést na čerstvý vzduch...“

„Ne, trhni si nohou, ty hnusný manželi, co...“

„Poručíku, myslím, že tohle zvládnou sám,“ vyštěkl Ashton na mladého důstojníka, který stál vedle nich a zjevně se necítil příjemně. Důstojník další pobídku nepotřeboval. Dvěma dlouhými kroky zmizel za rohem, kde čekali ostatní vojáci.

„Jsem rád, že je ti mnohem líp.“ Postavil ji na nohy a ona se opřela o jeho silné paže.

„Celou dobu jsi mě šmíroval.“ Mluvila monotónním hlasem a Ashtonův hned zvroucněl.

„Tam uvnitř, Margaret, jsi byla úžasná. Slyšel jsem, že si s pacienty počínáš bezvadně, ale...“

„Od svého špióna? I s podrobnostmi?“

„Ne, sakra. Od Lizzie a - inu - i z jiných zdrojů.“

„Od špióna.“

Ashton ji k sobě přitiskl a šedivá pelerína se obtočila kolem ní. Pokusila se vymotat, ale držel ji u sebe.

„Co jsem měl dělat, Mag? Říká se, že pomáháš svému bratrovi. Poslal jsem muže, aby tě sledoval, abych očistil tvoje jméno od podezření.“

„No to jsou mi věci,“ rýpla si. „Něco jako důvěru mezi manželi nemáme? Vždycky, když mě budeš podezřívat, že dělám něco, co se ti zvláště nelíbí, objevím tři muže, jak se skrývají v okolí, aby mohli podat hlášení šéfovi?“

„Kdo jsou ti druzí muži?“ zašeptal. V jeho podání to ani neznělo jako otázka, spíše jako žádost o vysvětlení.

„Nemám potuchy. Ty ano?“

MLčky k ní vysílal pronikavý pohled. Teprve po chvíli si ztěžka povzdechl a hlesl: „Ne.“

Margaret najednou přemohla únava. Ashton vypadal zrovna tak vyčerpaně, jak se cítila ona. Přes slzy neviděla, a tak naslepo vztáhla ruku a položila mu ji na tvář. Ucítla slabé škrábání krátkého porostu vousů.

„Ashi,“ povzdechla. Byl naživu, byl s ní, a ona mu vůbec nedala najevo, jak strašně ráda ho zase vidí. „Všechno nejlepší k narozeninám.“

Pohlédl dolů a opatrný úsměv mu zacukal koutky úst. „Ach, Margaret. Tolikrát jsem si představoval naše setkání. Ale i když jsem si vysnil několik verzí, nikdy to nevypadalo takhle.“

Chvíli nemluvili, nevšímali si rušné ulice za nimi, drhnoucích kol kočárů, vrzajících per pod ekvipážemi, podkov ztěžka dupajících tak svérázně, jak vypadali jezdci na koních. Pomalu scházeli po schodech. Margaret se ztěžka opírala o jeho paži. Na úzkém dřevěném chodníku pod schody se Ashton opřel o zábradlí, k němuž se uvazovali koně a zakroutil hlavou.

„Opravdu netušíš, kdo jsou ti ostatní muži, co tě sledovali?“ Upravil jí šál na ramenou. Zakroutila hlavou. Ještě stále nesundal z rukou světle žluté semišové rukavice s velkými manžetami, připomínajícími kalich květiny.

„Vůbec ne. Ale poradím ti, abys příště, až budeš vybírat zvěda, dal pozor na to, aby neměl jasně zrzavé vlasy. Tvého chláпка šlo jen těžko přehlédnout.“

„Myslel jsem, že se to v podzimním listí ztratí.“ Usmál se. „Chtěl jsem, aby se vydal ještě jednou za stejným posláním, než napadne sněh. Když ho umístíš na bílé pozadí, máš to jako žesťovou kapelu, která oznamuje jeho příchod.“

Margaret k němu vzhledla a přimhouřila oči před mdlým sluncem. „Jak se ti daří? Jak se cítíš, jak se vám dařilo v boji, nebyl jsi zraněn?“ zahrnula ho otázkami.

„Je mi dobře.“ Vzal ji za ruku. „Ale teď je mi líp.“

„Co děláš tady?“

Trochu zaváhal s odpovědí. Margaret přemohl hněv. Odtáhla se.

„Ashtone, nejsem špiónka. Nevzpomínám si na nic předtím, než jsem onemocněla, a pokud sis nevšíml, teď jsem měla také co dělat. V nemocnici plné vojáků bývá velmi málo vojenských tajemství.“ Rychle se obrátila a kráčela k hotelu Spotswood.

Kolem se shromáždil malý dav a sledoval známého generála a jeho krásnou ženu. Ashton následoval Margaret a byl si plně vědom pozornosti, jakou vzbudili.

„Margaret, pojd' sem,“ řekl za zaťatými zuby.

Zastavila se zády k němu a několik dlouhých vteřin zlobně poklepávala podpatkem na chodník. Pak se k němu otočila. „Abys věděl, generále, kdybych byla špiónka, nikdy bys to nepoznal. Na rozdíl od Belly Boydové nebo Rosy Greenhowové bych nikdy neměla nutkání pochlubit se světu svými hrdinskými činy. Svoje tajemství bych si s sebou vzala do hrobu.“

S tím hrdým prohlášením se prudce obrátila. Naneštěstí pro tento elegantní ústup zachytila špičkou boty o okraj šatů a padla obličejem k zemi na dřevěný chodník. Její pád nic nezmírnilo, protože si rukama přidržovala šál.

Rozhostilo se zaražené ticho, nějaká žena v ohromném zeleném klobouku trochu vyjekla. Margaret chvíli ležela tváří na špinavém dřevě a čekala, až k ní přijde Ashton a pomůže jí na nohy.

Nepřišel.

Místo toho zkřížil paže a čekal, jak dlouho ještě zůstane jeho manželka v té trapné pozici. Dav přenesl pohled z natažené Margaret na jejího manžela, leknutí roztálo v pobavených úsměvech. Zvlášť muže to rozveselilo, ženy se většinou tiše skrčily.

Pomalou poklekla, vlasy se jí uvolnily, rukou si zakrývala nos. „Ehm, Ashi?“ hlas zněl prosebně. „Myslím, že je zlomený.“ Zvedl obočí, došel k ní a pomohl jí na nohy. „Nos.“ Hlas jí tlumily ruce přiložené před obličej. „Myslím, že mám zlomený nos.“

„Jestli ano,“ zašeptal, „tak si to zasloužíš.“

Rychlým pohybem si stáhl rukavice, zastrčil je do kapsy a jemněji odtáhl ruce od obličeje. Dav se pohnul, už toho neměli moc na podívanou, vzrušení pominulo.

Oči se jí po okraj naplnily slzami a nos bolestivě zčervenal. Ashton na ni mrkl a usmál se. „Není zlomený, Margaret. Na ples ho budeš mít v pořádku.“

„Jaký ples?“

„Na ples u Davisových. Zítra se setkám s prezidentem. Navrhl mi, abych přijel o den dřív a vzal tě dnes večer na ples.“

„To je úžasné,“ zbědovaně zasténala, uchopila rámě, které jí nabídl, a druhou rukou si ještě přikrývala nos. Když popotáhla, uvědomila si, že jí začíná krváčet.

„Počkej chvilku, Mag.“ Zaklonil jí hlavu a sáhl do druhé kapsy pro kapesník. „Za chvilku to přestane.“

Za Ashtonem a Margaret zaklapaly kroky. Objevil se generálův pobočník, s rozhořčeným výrazem na tváři. „Generále,“ oznámil rázně. „Zaslechl jsem, že jste si s manželkou vyměnili několik ostrých slov, ale nikdy, pane, opakuji, nikdy bych nečekal, že patříte k mužům, kteří jsou schopni uhodit ženu!“

Ashton otevřel ústa, aby věc vysvětlil. Pohledem se setkal s Margaret a poprvé, co se setkali, se konečně spolu zasmáli.

Pramen pískově zbarvených vlasů se trochu zkroutil. Margaret se jich na konci dotkla a dívala se, jak se zase vrátily nazpět.

Dopsala oba dopisy, o které ji Spence požádal, jeho matce a jeho milé Lydii. Mary B. mu odstříhla velký pramen vlasů, Margaret ho rozdělila do dvou a stáhla nití, kterou nosila v zástěře.

Dopis Spenceově matce nacpala do balíčku s jeho hodinkami, malým kapesním nožem a matčinými dopisy, které od ní dostal od doby, kdy před osmi měsíci narukoval do armády.

Počínala si neobratně s tlustým perem, které musela po několika slovech znovu namáčet do inkoustu. První slovo vytvořené čerstvě namočeným perem bylo pokaždé pokažkané. Když se inkoust trochu vypsál, psalo se jí snadněji, a nakonec pero zanechalo na papíru jen jemnou linku. Nikdy nepřemýšlela o technologii psaní před kuličkovým perem, natožpak před plnicím perem, ale teď by kterýkoliv z těchto vynálezů ocenila víc, než si kdy dokázala představit. Dopisy samy o sobě se jí psaly těžko a ještě se musela trápit s neúměrně náročnou obsluhou pera.

Ashton vstoupil do pokoje, pod paží nesl objemný balík. Recepční v Spotswoodu se tak rozplýval nad pomýšlením, že se jejich

nečekaným hostem stane známý generál Johnson, že manželům poskytl pokoj.

„Jak se daří tvému nosu?“ Balík sklouzl na postel a aniž z ní spustil oči, stáhl si rukavice.

„Jako nosu Karla Maldena,“ oznámila nepřítomně, myšlenkami ještě u dopisů, které právě dopsala, a zkroušená smutkem ze Spenceovy smrti.

„Kdo je Karl Malden?“

Margaret se obrátila k manželovi a jemu se zastavil dech. Byla vždycky takhle krásná? Nemohl se nabažit pohledu na zvláštní, skoro fialové oči a vlasy tak černé, že se od jejich hladkého povrchu odráželo světlo jako v zrcadle. Plet' jí zářila průsvitným třpytem jako vzácná perla.

„To je herec, který připomíná lidem, aby nechodili z domu bez kreditní karty American Express.“

Ashtonovi chvíli trvalo, než odpověděl. V poslední době trousila podivné poznámky, nezvyklé narážky, kterým nerozuměl. Dřív přisuzoval její neobvyklé postřehy její nemoci. Jeden jeho důstojník se choval podobně, když ztratil ruku u Malvern Hill. Trval na tom, že se jeho uříznutá končetina toulá sama světem, očima po ní neustále pátral a na každém rohu, v každé zatačce cesty čekal, že se s ní znovu shledá. Hovořil tak přesvědčivě, že se Ashton přistihl, že i on sám hledá osamělou paži. Dal proto muže propustit z armády a dbal na to, aby se celá jeho brigáda řídila pokyny o protézách.

Domníval se, že u Margaret jsou její podivné narážky a neschopnost rozpomenout se na minulé události nějak spojeny. Byl by se pokusil jemně jí povzbudit paměť a požádal ji o vysvětlení jejích zvláštních poznámek, ale naprostá změna její osobnosti mu připadala tak pozoruhodná, že se bál změnit i jedinou stránku věci.

Kdysi to byla marnivá, na city skoupá žena, kterou miloval navzdory jejím očividným chybám. Nyní působila trochu roztržitě a mile nepředvídatelně, ale provázela ji něha a laskavost, jaká se vidí jen vzácně, a určitě ne u ženy tak nápadné krásy. Tato nová Margaret se nedala zastrašit překážkami, nebála se o svou pověst, když ošetřovala vojáky a nestyděla se ukázat celému světu svůj vlastní

názor. A především se zdálo, že tato nová Mag ho miluje. Kvůli této jediné věci pak skutečně stálo za to vyrovnat se s mnoha jejími podivnostmi.

Přistoupil k ní. Seděla u stolu, nos měla ještě trochu červený a štíhlé bílé prsty pocákané černým inkoustem. Po dnešku nevěřil, že by mohla být vyzvědačkou. Ale jedné obavy se nezbavil. Jak si asi vysvětlili její výbuch desítky lidí, kteří je sledovali dnes na ulici? Když se ve válce najednou všechno obrátilo proti Konfederaci, snažili se všichni na něco nebo někoho svalit vinu. Její dnešní slova si někdo mohl velmi snadno překroutit a špatně si vyložit. K čertu, její slova mohla znít jako očividné přiznání viny dokonce i bez toho, že by je někdo překroutil.

„Zvykl sis někdy, že musíš psát tohle?“ mluvila tak tiše, že se k ní musel naklonit. Rozechvěle ukázala na dopisy pro rodinu Spence Pendera.

„Ne,“ připustil a jemně ji masíroval vzadu na krku, aby ji zbavil napětí ve svalech. „Pokaždé, když musím psát matce nebo manželce padlého vojáka, pomyslím si, že je to nejhorší, co jsem kdy musel dělat. A pak, příliš brzy nato už zase píšu matce nebo manželce jiného vojáka, stejná slova připojená k jinému jménu. Čím lépe znáš toho člověka, tím obtížnější to je. Ale jedna věc by ti to mohla usnadnit, Margaret.“

„Jaká?“ Obrátila se na něho s otázkou v obrovských očích.

Aniž by jí sundal ruku z týla, přitáhl si k ní židli a posadil se. Oči měl na téměř stejné úrovni s jejími. „Pomysli na to, jak mnoho budou tvoje slova znamenat pro člověka, který dostane tvůj dopis. To, s jakými obtížemi se ti psalo, se nedá srovnat s tím, jak těžké bude pro pozůstalé ta slova číst. Ale až se vzpomatují, budou se vracet k připomenutí nebo zvláštní vzpomínce, kterou jim o tom člověku napíšeš. Tvůj dopis budou opatrovat jako poslední spojení s jejich drahým. Čím dřív pošleš dopis, tím dřív se rodina může začít vzpomínat ze své ztráty.“

Dlouhou chvíli spolu sdíleli v příjemném mlčení. Pak na něho pohlédla, oči se mu v koutcích zbrázdily vráskou a na rtech mu vyvstal pomalý sladký úsměv. „Děkuji ti,“ zašeptala.

Odtáhl se, úsměv se rozplynul. „Jsi vyčerpaná,“ konstatoval a položil ji na měkkou postel.

Přikývla, posadila se na lůžko se svěšenými rameny. „Do začátku setkání v prezidentském sídle nám zbývá pár hodin času.“ Začal jí rozepínat modré šaty. „Proč si nezdímněš?“

Místo aby si přetáhla sukni přes hlavu, shrbila Margaret ramena a nechala spadnout šaty na kruhovou hromádku. Zůstal jí jen jednoduchý živůtek a nohavice, spoře zdobené krajkou. Ashton ztěžka polkl a cítil se jako chlípná zrůda - to kvůli myšlenkám, které mu běsnily v hlavě. Kdyby měl trochu slušnosti, jednoduše by ji strčil do postele a pak si četl knihu, ale nemohl od ní odvrátit pohled. Nikdy nechtěl žádnou ženu tak, jak chtěl Margaret.

Oči měla zavřené, hlavu zvrácenou a vystavovala tak na odiv jemně modelovaný, hladký a bílý krk. Natáhl ruku, chtěl pohladit pramen vlasů na jejím krku, ale ona těžce povzddechla.

„Ach Ashi, tolik se mi po tobě stýskalo.“ Myslela na všechny ty ohavné pohledy a pachy, které zažila v posledních několika týdnech, na špínu, která ji každý den pronásledovala. Ashton byl čistý, jeho vůně vítaná, pocit z jeho těla uklidňující. Jen on mohl zahnat děsy, které trápily její duši.

„Margaret...“ Jeho neskutečně sladké rty hladily její ústa.

A Margaret si náhle uvědomila, že ho potřebuje mnohem zoufaleji než několik hodin spánku.

Konfederátské prezidentské sídlo vypadalo naprosto odlišně než jeho protějšek ve Washingtonu. Než z něho Jefferson Davis, jeho žena a děti učinili své sídlo, byl to soukromý dům.

Postrádal ale velikost i rozlehlé okolí Bílého domu. Stejně ale udělal na Margaret velký dojem. Čtvercový dům byl toho večera nádherně osvětlen a vrhal oranžové světlo na Clay Street.

Margaret, zavěšená do Ashtonova rámě, stála bez hnutí a pozorovala dění uvnitř domu. Za okenními skly viděla trochu zkreslené postavy, ženy zahalené do saténu a hedvábí, muže v šedivých uniformách nebo v přísných redingotech. Plynové lampy jim propůjčily zvláštní záři, látky se oslnivě leskly. Do očí občas

zabodal jasný třpyt ze šperku obepínajícího bílý krk nebo navlečeného na malou ruku v rukavičce.

Margaret zalétla očima na balkón v patře, který byl stěží viditelný z levé strany od hlavního vchodu, kde stáli.

„Je to ten balkón, odkud spadl ten malý chlapec?“ zeptala se Ashtona tlumeně.

„Jaký malý chlapec?“

„Malé dítě Davisových,“ odpověděla.

Ashton pohlédl na manželku a po zádech mu projel nepříjemný chlad. Dnes večer se chovala podivně, možná, že se nedokáže vyrovnat s vypětím při ošetřování raněných.

Před několika hodinami, po odpoledni, které strávili nádherným milováním, jí předal balíček. Byly v něm její vlastní šaty, jemný výtvar ze světlého hedvábí, s květinami z růžového a levandulového saténu našitými na dolním okraji. Loni nemluvila o ničem jiném než o těchto šatech. Podávala mu podrobné zprávy o tom, jak na nich pokračuje práce, od toho, jak koupila látku od uprchlíka z Havany, který prošel bloádou, až po to, jak je šila švadlena z Francie. Nechal je poslat z Magnolie po svém zahradníkovi a nemohl pochopit, že je tam nechala.

Když rozbalila hnědý papír, vypadala bezpochyby potěšené, ale určitě si na tyto šaty nevzpomínala. Přidržívala je před svou štíhlou postavou, nakrucovala se před zrcadlem a vyptávala se ho, jak je proboha mohl koupit, když obyčejný bochník chleba stojí pět dolarů.

Nejdřív si myslel, že se baví na jeho účet. Pak si uvědomil, že se ptá naprosto upřímně. Margaret, která strávila skoro šest měsíců posedlostí hloupou róbou, nikdy předtím tu zatracenou věc neviděla. I když v duchu tleskal jejímu zdravému rozumu a těšilo ho, že ji neuchvacuje kus šatstva, její naprostá neschopnost vybavit si uplynulé události ho poplašila.

Možná měla odpočívat v Spotswoodu. Asi ji měl nechat spát a ne ji budit, aby jí pomohl do šatů.

Na druhé straně vypadala dnes tak přitažlivě, že by byla škoda ji schovávat. Nikdo si nebude pamatovat přesně, co říkala, když ji spatří v božských šatech hedvábně pastelových barev, jejichž

výlučnost umocňovaly jednoduše učesané havraní vlasy a naprostá dokonalost jemných rysů. I venku v tlumeném večerním světle jí jiskřily jasné oči, lemované dlouhými řasami. Měly ještě zářivější barvu než fialový odstín róby.

Zakroutil hlavou, aby vypudil z mysli její opojnou krásu, a pokusil se soustředit na její slova. Stejně jako si nedokázal vysvětlit účinek, který na něho měl její vzhled, nedokázal pochopit běh jejích myšlenek.

„Myslím, že se ten malý chlapec jmenoval Josef, „ konstatovala.

„Margaret, kdy se to stalo? Malému Josefovi jsou čtyři nebo pět let a dobře toho rošťáka znám. Nic jsem o takové tragédii neslyšel a určitě by se to ke mně doneslo.“

Zavřela oči a třela si kořen nosu, už méně červeného, ale stále ještě bolavého. Kdy došlo k té nešťastné události na balkóně? V hlavě se jí rozbřesklo. Malý chlapec zemřel v zimě 1864 a teď byl teprve prosinec 1863.

Ashton ji zachytil, když začala blednout. „Promiň,“ vykoktala. „Asi jsem myslela někoho jiného.“

„Jiného konfederátského prezidenta, který má náhodou také syna Josefa?“

Už ho chtěla požádat, aby odešli, ale v tom na ně zavolal mužný, bodrý, ale zároveň rozkazovačný hlas zpoza bílého sloupu na malinkaté verandě. Dům stál tak blízko ulice, že bláto z cesty, u které chyběl chodník, napadalo na verandu a spojovalo ji s ulicí.

Přikročil k nim štíhlý muž s vojenským držením těla, s neobvykle dlouhým trupem a poněkud krátkýma nohama. Jeho totožnost prozradily zářivě bílé vlasy a elegantní bílý plnovous.

„Generále Lee,“ pozdravil ho Ashton a obrátil se ke své manželce. „Víš, Mag, nechci, abys někoho rozčilovala předpovídáním něčí smrti nebo porážky. Slib mi, že nepovíš Varine Davisové to, co jsi právě...“

„Ovšem že ne!“ rozhořčeně do něho šťouchla a on se zazubil.

Robert Lee k nim postoupil o další krok a hned poplácal Ashtona po rameni. Jeho strohá tvář vyjadřovala naprosté potěšení z tohoto setkání.

„Ashtone, jak se máš?“ Pak se obrátil k Margaret a trochu prkenně se jí uklonil. „Madam, doufám, že se vynacházíte dobře. Váš pouhý vzhled naznačuje, že v čerstvě provdaném stavu přímo kvetete.“

„Děkuji vám, pane.“ Porozuměla teď oddanosti, kterou projevovali vojáci svému generálovi, cítila sílu, která vyzařovala z každého jeho pohybu. Napadlo ji, že Robert Lee je dobrý člověk. Proti zdrcujícím úderům Severu dělal, co mohl, ale naneštěstí dokázal jen to, že přivedl statisíce mužů na smrt. Kdyby nebyl tak účinný vojevůdce, válka by skončila před rokem,

Henry Adams po válce na Leeovu adresu učiní poznámku, s níž Margaret naprosto souhlasila. „Na světě vždycky nadělají nejvíc zla dobří lidé.“

Když se opírala o Ashtonovo rámě, uvědomila si, že stejný výrok se hodí i na jejího manžela. Otrásla se hrůzou.

Generál Lee si všiml, jak se chvěje, a láskyplně se usmál na Ashtona. „Synu, odved' raději svou půvabnou ženu dovnitř. Zdá se, že k nám brzy přijde zima.“

Ashton a Lee si potřásli rukama a teprve uvnitř foyer si Margaret uvědomila, že mezi nimi nepadlo ani jediné slovo o válce. Kdyby jejich krátký rozhovor vyjmula z kontextu, mohla by ho vsunout skoro kamkoli do jakékoli doby, aniž by z něho vyplynula totožnost hovořících a okolnosti jejich rozmluvy.

Uvnitř domu podal Ashton její tmavě zelený plášť flegmatickému muži oblečenému do směšných saténových kaťat. Kolem paží se jí rozlilo příjemné teplo. Ashton se na muže usmál a podal mu svoji pelerínu.

„Martine, jste to vy v té bílé paruce?“

Muž se neúspěšně pokusil nerozchechtat. „Ano, pane generále Johnstone. Nebyl to můj nápad.“

„To rád slyším. Tohle je moje žena, Martine.“

Margaret natáhla ruku a Martin zvedl obočí, až mu zmizelo pod okrajem sněhově bílé paruky. „Ráda vás poznávám, Martine.“ Mocně mu potřásla rukou a Ashton, stejně jako několik dalších hostů, jen civěl.

Jako by se nestalo nic neobvyklého, otočila se Margaret Ashtonovi. „Dnes vám to velice sluší, generále,“ zašeptala.

Odpověděl jí jemným stiskem ruky. Pohlédla na něho, vlasy mu zářily v umělém světle, uniforma působila elegantně a úpravně. Volnou rukou nahmátla protivné obruče pod sukní a doufala, že se nesrazí s jinou ženou a neskončí jako neovladatelný automobil.

Přišli do velkého pokoje, kde byl nábytek odsunutý ke stěnám. Malý orchestr, složený z velmi starých mužů, rozsazených do půlkruhu, se právě chystal spustit další skladbu. Určitě měli předtím krátkou přestávku, protože ven nedoléhaly žádné zvuky hudby.

Sešlost se ztišila, když vstoupil generál Lee s vysokým mužem útlé postavy a s poněkud kyprou ženu tmavého odstínu pleti. Byl to strohý a důstojný Jefferson Davis a jeho manželka, která nezapřela silnou osobnost. Prezident pokynutím odpověděl na tichý potlesk a zdvořilé úsměvy a gestem naznačil kapele, aby začala hrát.

„Moje drahá,“ Ashton naznačil poklonu. „Dovolíte mi potěšení z tohoto tance?“

„Ashi,“ zasyčela, „nepamatuji si, jak se tančí. Naposledy jsem tancovala disko a...“

Aniž ztrácel čas, odvedl Ashton svou ženu na parket a udělil jí taneční lekci na celý život.

KAPITOLA 14

Margaret dosud nikdy nepodlehla romantické radostné náladě, když tančila valčík. Ve třetím ročníku střední školy navštěvovala taneční hodiny a vždycky nad svým partnerem vyčnívala. Při pomalejších kouscích seděla, popíjela ovocný mošt a dávala pozor, aby si nepokapala bílé rukavice. Rukavice byly předepsané, aby mužští účastníci nemuseli držet partnerky za zpocené ruce. Ruce vylhly oběma partnerům a rukavice pomohly chlapcům alespoň na chvíli předstírat, že tanec s osobou opačného pohlaví není až tak hrůzostrašná zkušenost.

Margaret plula ve velkých kruzích v Ashtonově náručí a Ashton ji při tanci šikovně vedl. Konečně pochopila, proč takovýhle tanec přežije víc než sto let navzdory neschopným obrýleným tanečním mistrům a nekonečným sudům zteplalého moštu. Se správným partnerem měl člověk z tance velkolepý zážitek. Dotek Ashtonových rukou přes vrstvy tenounké látky ji omamoval.

Ostatní v místnosti krásný pár sledovali, bývalé Ashtonovy partnerky z minulých let diskrétními pohledy zkoumaly výraz jeho tváře. Hleděl na svoji novomanželku s nefalšovaným horoucím citem, bleskově se usmál něčemu, co mu říkala, sklonil k ní hlavu a pošeptal jí něco do ucha. Vždycky byl ztělesněním temperamentu a vzrušení, ani jeho postavení univerzitního profesora neutlumilo elektrizující záři, kterou kolem sebe šířil jako mladý kadet ve West Pointu.

Ale nyní, když jeho sláva rostla s každým jeho smělym hrdinským činem, nabyla jeho velikost skoro legendárních rozměrů. Jih potřeboval Ashtona Johnsona skoro tolik jako Roberta E. Leea, protože po smrti Stonewalla Jacksona padla na Konfederaci všeobecná malomyslnost jako nečekaná mlha. Leea Jižané uctívali, ale jako vzdálenou mramorovou postavu. Nutně potřebovali hrdinu z masa a kostí, odvážného, se smyslem pro humor i s trochou sexappealu. Takový byl Ashton a lidé si o něm dokolečka vypravovali příběhy s takovou chutí, s jakou spřádali neskutečné pohádky o vítězstvích Konfederace.

Většinu jižanských mužů i žen znepokojovala na generálu Johnsonovi jen jedna věc, a to byla neschopnost vyřešit známost s Mag. Zdálo se, že ho Mag opanovala, při nesčetných příležitostech ho zesměšňovala. Kdyby se jednalo o jiného muže, byli by se v takových chvílích zasmáli, ale u mocného generála je takové do očí bijící slabé místo provokovalo.

Každý na parketu byl udiven Maginou proměnou a potěšen, že Ashtonu Johnsonovi se snad podařilo zkrotit krásku s divokýma očima.

„Stejně si myslím, že je špiónka,“ zamumlala vdova v černém a s brýlemi ve stříbrných obroučkách.

„Matko,“ napomenula ji dcera, pětatřicetiletá stará panna, která jednou tančila s Ashtonem na plesu ve Washingtonu, „nevěřím tomu, že by si generál vzal někoho, kdo by mohl být tak nebezpečný pro naši věc.“

„No, mám za to, že dnes odpoledne před Spotswoodem skoro přiznala, že je špiónka. Generál ji praštil do nosu a tím to skončilo. Ale pamatuj na moje slova, odhalí ji jako vyzvědačku a doufám, že za to bude viset.“

„Matko!“

„Och, Lavinie,“ povzdechla si matka. „Proč sis ho nemohla vzít ty?“

Jefferson Davis rovněž pozoroval, jak krásný pár krouží po nablýskané podlaze. Jeho žena se vrátila ze soukromé části domu a vzala ho pod paží.

„Děti konečně spí,“ zamumlala, a pak se také zaměřila na nápadnou dvojici. „Ach, to je ale elegantní pár, generál a jeho novomanželka.“

Její manžel na to nereagoval, ale dál pozoroval dvojici. Ashton se smál, zašeptal něco paní Johnsonové a ona mu úsměv oplatila.

„Dozvěděla jsem se, že se z ní v nemocnici stala úplně úžasná ošetřovatelka, „ pokračovala Varina Davisová, přivyklá manželovu mlčení, jeho nejnejpříjemnějšímu zlovyku. „Dokonce sama Mary B. Coxová si pochvaluje její šikovnost a obětavost. Jeffe, zůstane tu generál Johnson celou zimu?“

„Předpokládá se to,“ odpověděl odtažitě.

„V tom případě bych pozvala paní Johnsonovou na čaj spolu s paní Chestnutovou.“

Nejevil známky toho, že ženu poslouchá. „Varino, věříš pověstem o tom, že je špiónka?“

První dáma Konfederace chvíli zvažovala otázku a sledovala Margaret, jak zvedla ruku a smetla neviditelné smítko z manželova mohutného ramene. Na rtech jí pohrával jemný úsměv a Ashton na ni upřeně hleděl. Ti dva si rozuměli a nepotřebovali k tomu slova.

„Ne, Jeffe, nevěřím. Jestliže nějaká žena hledí na svého manžela s takovým výrazem lásky, není schopna mu ublížit.“

Její manžel neřekl nic, díval se přímo před sebe a nevšiml si nekonečně láskyplného výrazu, který přeběhl po buclaté tváři jeho vlastní manželky.

Právě se rozhodl. Kvůli Konfederaci, kvůli generálovi, kterého měl hned po generálu Leeovi nejraději, pošle nenápadného strážce, aby se ujistil, že paní Johnsonová neposkytuje zprávy nějakému podezřelému živlu. Po tomto rozhodnutí se obrátil k manželce.

„Drahá, chtěla bys...“

Než stačil dokončit větu, Varina trochu pokývla, usmála se a zamířila k tanečnímu parketu. „Tedy, pane prezidente, už jsem si myslela, že mě nikdy nepožádáte o tanec.“

Margaret se probudila uprostřed noci, lapala po dechu a srdce jí naráželo o žebra. Po příjemně malátném milování usnula v konejšivých Ashtonových pažích. Něco ji trápilo, ale nemohla přijít na to, co to je.

Ples byl pro ni báječně vzrušující událost, nechala se opájet pocity z tance s manželem, byla představena Jeffersonu Davisovi, Robertu E. Leeovi a generálu Longstreetovi. Vypadalo to tam jako v ožvlém muzeu voskových figurín Konfederace.

Jefferson Davis ji překvapil. Nejdřív jí připadal tak, jak si ho představovala, skoupý na slovo a chladně nekompromisní. Ale když si byli nakonec představeni, choval se přátelsky, dokonce zažertoval a nasadil úsměv, který jeho prkenný výraz přeměnil na příjemný a milý obličej. Když opět vstoupili na taneční parket, Ashton jí tuto změnu vysvětlil.

„Chová se odtazité a dokonce i bojácně před těmi, které považuje za sobě rovné, hlavně před bohatými bílými muži.“ Ashton k sobě tiskl manželku pevněji než ostatní tanečníci. „Ale chová se velkomyslně k ženám, psům a otrokům.“

Margaret to zaskočilo. „Opravdu? To je od něho velmi laskavé.“ Její hlas neutajil kyselý nádech. „Takže mě považuje za svou poddanou?“

Ashtona nadchla náhlá jiskra v jejích očích.

„Tak proč je tak chladný ke své ženě?“ zeptala se.

„Ach, Varina,“ uculil se Ashton. „Víš, to je jiný případ. Ze své choti je k smrti vyděšený, i když je žena. Jednou ji skutečně opustil, ale hned jak mohl, přiklusal zpátky. Na veřejnosti si Varina hraje na poslušnou manželku, ale myslím, že v soukromí je to paní domu a on je poslušný manžel.“

Margaret chvilku přemýšlela a pak zvedla obočí. „Připomeň mi, abych se Variny Davisové přeptala, jak to dělá.“

Celá místnost ztichla, když Ashtonův výbušný smích přehlušil hudbu a všichni se usmívali jeho viditelnému štěstí.

Ale i pak se Margaret cítila trochu vyvedená z rovnováhy, cítila, že s ní něco není v pořádku.

Přestala myslet na ples a snažila se uklidnit. Pohlédla na Ashtona, na jeho tvář, jemně osvětlenou měsíčním světlem, které proudilo do okna. Hrud' se mu ve spánku pomalu zvedala a klesala. Napadlo ji, zda mohl takhle hluboce spát během vojenského tažení. Jemně, aby ho nevzbudila, mu sundala ruku ze svého pasu a vyklouzla z postele.

Brzy dojde k bitvě u Lookout Mountain u Chattanooga. Konečně ji to došlo: nepamatuje si přesná data.

„Můj Bože,“ zašeptala a myšlenky se jí hrnuly jedna přes druhou. Po bitvě dojde k opravdovému Grantově vzestupu, Sherman zahájí pochod Georgií, který povede k ukončení války. Ale všechno, co se teprve mělo stát, jí připadalo neurčité, nebyla si jista daty, události viděla zamlženě, jako by si závěr války jen vymyslela.

Minulost se jí zatím jevila tak živě jako vždycky. I bez Ashtona, který jí to připomínal, věděla, že k událostem u Gettysburgu došlo před několika měsíci, první tři dny v červenci. Před několika týdny tam dorazil Lincoln a u příležitosti otevření hřbitova padlých Severanů tam pronesl projev. Každé datum od začátku války do podzimu toho roku měla pevně a neochvějně vryto do paměti. Ale co a kdy se stalo potom?

Objala pažema opěradlo židle, naklonila se nad malý psací stůlek a zavřela oči. Budoucnost se kvůli ní změnila v nejistotu.

Každá událost od nynějška mohla dopadnout naprosto jinak.

Tiše otevřela zásuvku a vytáhla z ní kus papíru a pero a otevřela láhev s inkoustem. Vklouzla do křesla a ještě než dosedla, začala zuřivě psát.

Pero jí skřípalo po papíře. Zapsala si každou historickou událost, kterou si dovedla dostatečně rychle vybavit. Potřebovala svěřit fakta papíru, než zapomene všechno, co znala a než bude bezmocná jako kterákoli jiná žena v Konfederaci.

Papír se zaplnil obdivuhodně rychle. „Shermanův pochod, listopad 1864. Bitva u Atlanty, léto - začátek podzimu 1864.

Sherman vede válku proti civilistům, aby ukončil válku. Budova soudu v Appomattox, Lee se vzdává Grantovi, duben 1865. Lincolново znovuzvolení prezidentem 1864, pak zavražděn Boothem v dubnu 1 865. ASHTON ZABIT NA LICK SKILLET ROAD 28. července 1864.“

Poklepala na pero, napsala několik dalších dat a událostí a na závěr doplnila: „První světová válka: USA do ní vstupují 1916, spojenci vítězí 1918. Versailleská smlouva 1919. Krach na burze, světová krize, 1929. Hitler. Druhá světová válka: 1941-1945, Korea: ???, Vietnam: ???, zavraždění Kennedyho: 1966? Želvy Ninja, Beatles, Woody a Mia, televize a Sam Malone v pořadu Na zdraví, Martin Luther King. Kdo jsou Bill a Hillary Clintonovi? Madonna? Robert de Niro? Bart Simpson?“

Ruka se jí chvěla. Namočila pero ještě jednou do inkoustu, aby napsala víc, a hrot se zlomil. Čím dál do budoucnosti, tím méně si pamatovala. Vlastní život se jí vybavoval jasně, jak se učila řídit auto, dělala přijímací zkoušky na vysokou školu. Pamatovala si smrt své rodiny, první týden přednášek na Kolumbijské univerzitě, všechno, co se týkalo jí samotné až do krátkého pobytu v Magnolii. Ale události vyššího řádu jí unikaly.

Složila papír, nedbajíc na to, že inkoust úplně neoschl, a strčila ho zpátky do zásuvky. Možná že ráno si ještě na něco vzpomene. Třeba pak bude uvažovat jasně a klidně a vyvolá z paměti další informace.

Chvilí seděla u stolu a upírala nevidoucí pohled na okno.

Ashton pozoroval svoji ženu, jak horečnatě píše a ukládá spěšně papír do zásuvky. I když se vrátila do postele, a objala ho měkkou

paží, nemohl usnout. Věděl naprosto jistě, že nezamhouří oko, dokud si nepřečte, co je napsáno na tom papíru.

Sídlo prezidenta, které dříve patřilo rodině Brockenbroughů, nevypadalo za jasného dne zdaleka tak kouzelně jako v noci. když bylo osvětlené na ples. Jeho hrubé obrysy působily přísně a studeně, byl to jen obyčejný dům na rohu Dvanácté ulice a Clay Avenue.

Ashton se na chvíli zastavil, když k sídlu přicházel. Potřeboval si jen srovnat myšlenky, než stane před vůdci Konfederace. Na stanovišti před vchodem stál ospale vyhlízející strážný, jediná známka toho, že v domě sídlí někdo význačný. V patře slyšel hlasy Davisových dětí, jak radostně křičí a volají „Máš ji!“, jako by si hrály na babu.

V kapse nahmatl poznámky, které si v rychlosti opsal z listu, jenž popsala Margaret uprostřed noci. Hned, jak se rozbřesklo, uvázala si zelenou zástěru, vyrazila do nemocnice a dala mu tak příležitost, aby prozkoumal její poznámky.

Slova byla jasná, ale nebyl si jist jejich významem. Kromě přibližných dat nedávných bitev pochopil jeden jasný bod, a ten ho zvedl ze židle. Jeho žena napsala velkými písmeny: „ASHTON ZABIT NA LICK SKILLET ROAD, 28. července 1864.“

Byla to předpověď, nebo informace od nepřítele? Mají snad tohle Seveřané v plánu?

Okamžitě však tento nápad zavrhl. Nikdo, ani sám Lincoln, nemohl na někoho ukázat prstem a s jistotou říci, kde bude ten dotyčný v určitý den o šest měsíců později. Ve válce nastávaly náhlé obraty a zvraty, které nikdo neočekával ani týden před tím, než k nim došlo. V té době se mohlo válčit na seveřanské půdě, nebo v nejzápadnější oblasti Tennessee či na východním pobřeží Virginie. Jestli se Anglie zapojí do války na straně Konfederace, bude se bojovat v New Yorku stejně jako St. Louis.

Ta slova, která napsala, vyplynula asi z nějakého snu. Nebo měla duchovní vidiny, něco podobného, co proslavilo před dvěma lety královnu Viktorii po smrti jejího manžela Alberta. Rozmluva se

zemřelými přišla do módy, a protože většina její rodiny už nežila, má jeho manželka určitě dobrý zdroj informací „na druhé straně“.

Ale napsaná slova ho pořád pronásledovala. Jak může vědět o těch událostech? A zkratkovité poznámky, které předpovídaly kapitulaci Jihu, byly naprosto zmatečné. Jistě, válka se pro Konfederaci nevyvíjela dobře, ale dějiny se přece jen hemží případy, kdy konečné vítězství vyvstalo po četných porážkách.

Pak se poznámky zvrhly do podivného blábolu, řetězu slov bez významu, jako první světová válka a televize. Nebyl si jist, zda ty názvy nepramenily z nějakého druhu halucinace. Okamžitě si vzpomněl na malé množství opiové tinktury, kterou ji dal v Doupěti povstalců, ale zapudil tu myšlenku. Těch pár kapek nic neznamenal, a Mag se chovala podivně už předtím.

Pak ho napadlo, že možná vynesla z nemocnice nějaký elixír, který nějak ovlivňuje myšlení. Hned se za ten nápad zastyděl. Jeho žena si trpce stěžovala, že v nemocnici nemají nic k utišení bolesti, nic, co by zmírnilo utrpení zraněných a nemocných. Jeho zvěd mu dokonce donesl, že doktor Parish Margaret jemně pokáral, když se pokusila podat zraněnému Yankeeovi brandy z lékařových tajných zásob. Doktor jí vysvětlil, že oceňuje její snahu a chápe, že chce vojákům pomoci, ale ti, kdo přežijí, k tomu nebudou potřebovat jeho brandy, jenže doktora potřebují všichni. A ten může léčit pacienty, jen když se vzpruží alkoholem.

Ashtonovi chyběl čas, který by strávil jen s Margaret, opravdové líbáčky, dny, které by spolu prožili proto, aby poznali jeden druhého. Ve skutečnosti toho o své ženě věděl jen velmi málo. Válka nadělala v lásce spoušť a oťrásla všemi jistotami, které se novomanželé ve svém vztahu pokusili vytvořit.

Ashton se narovnal a zamířil k bývalé celnici Unie na Hlavní třídě mezi Desátou a Jedenáctou ulicí. Jeho myšlenky zalétly ke schůzi, které se brzy zúčastní v prvním patře úřadu, jenž prezident užíval společně s ministerstvem zahraničí. Důvodem setkání byla diskuse o spojeneckém generálovi Grantovi, o němž doufali, že nedostane příležitost, aby se proslavil.

Ashtona popadla za rukáv něčí ruka, obrátil se a hleděl do tváře generálu Longstreetovi, jemuž přátelé říkali Pete.

„Dobře jitro, Ashi,“ pozdravil ho starší muž rychlým pokývnutím. Na klopě obnošené uniformy se vyjímal čerstvá skvrna. Ashton mu potřásl rukou.

„Dobré jitro, Pete. Jdeš na schůzi?“

„Jo.“ Společně chodívali do celnice; Longstreet, který nikdy moc řečí nenadělal, krácel jako obvykle mlčky.

„Ty ho znáš, vid?“ zeptal se Ashton. Nemusel vysvětlovat, že hovoří o generálu Grantovi.

Longstreet přikývl, po tváři mu přeběhl lehký úsměv při vzpomínce na starého kamaráda. „Byl jsem svědkem na Samově svatbě.“ vypravil ze sebe konečně, používaje přitom Grantovu přezdívku.

„Myslíš, že s ním budou problémy?“ zněla Ashtonova otázka, nyní už naprosto řečnická. Každý v armádě Konfederace zatraceně dobře věděl, že U. S. Grant představuje vážnou hrozbu.

Longstreet neodpověděl. Místo toho pohledl Ashtonovi přímo do očí. „Víš co? Když Sam přišel poprvé do West Pointu, styděl se za přepychový kufr, který mu s sebou dal otec. Měl na něm vyražené zlaté iniciály. Mnoho lidí to neví, ale jeho skutečné jméno je Hiram Ulysses Grant. Takže do vojenské akademie vstoupil s velkým kufrem, navrchu ozdobeným velkými písmeny HUG.“

Ashton udělal zlostnou grimasu, protože věděl zcela přesně, jak nemilosrdně by se všichni vysmívali kadetovi s takovým zavazadlem. „Co dělal?“

Longstreet se uchechtl, byl to u něho neobvyklý zvuk. protože jeho tři děti zesnuly minulý rok na jaře při epidemii horečnatého onemocnění. „Nejdřív si nechal v obchodě s koženými věcmi přehodil první dvě písmena, takže se to četlo UHG. A tajemník ve West Pointu byl tak laskav, že mu jméno ještě trochu přehodil a udělal z něho Ulyssese Sampsona Granta. Od té doby mu říkám Sam.“

Strážný u cel táce se vzpřímí! do pozoru a otevřel dvěma generálům dveře. Než vstoupili do prezidentovy kanceláře v prvním patře, obrátil se Longstreet k Ashtonovi.

„Klidně se vsad'. že se Samem budeme mít zatraceně hodně starostí.“

Margaret překvapilo, o co snadněji ošetřuje pacienty, když ví, že se za několik hodin setká s Ashtonem. Každá práce, od otravné povinnosti shánět jídlo pro pacienty až po psaní dopisů, které jí diktovali, dokonce i výměna strašlivých obvazů, jí připadala příjemnější.

Vojáci si všimli jejího tichého štěstí a jemně ji škádlili. Za jejími zády si všichni šeptali o chrabřém generálovi Johnsonovi a o tom, jaké má štěstí, že má za ženu Margaret. Všechny zmínky o její minulé pověsti, o tom, že je špiónka či o jejím dřívějším flirtování rychle umlkly. Oceňovali její laskavost, humor a obětavost a nevíšali si nespravedlivých pomluv z předešlého roku.

Mary B. měla ze své nové ošetřovatelky opravdu velkou radost. Ostatní ženy, bez ohledu na míru nesobeckosti ve svých původních záměrech, jednoduše nevydržely snášet citové vypětí této práce. Obvykle, za slzavých omluv a vzlyků, ukončily svou službu dřív než za týden.

Vzhledla od mladého vojína, jímž se právě zabývala, a spatřila Margaret, jak uhlazuje obočí vojákovi, jemuž znetvořil obličej výbuch šrapnelu. Všechny kolem něho exploze hned zabila. Hrozivější než zranění bylo vojákovy dlouhotrvající mlčení, z něhož sálala srdcervoucí touha připojit se k mrtvým kamarádům. Margaret s tímto vojákem trávila hodně času, konejšivě a trpělivě k němu promlouvala a neustále na něho naléhala, aby se sám chtěl uzdravit.

Za deset dní se její vytrvalost vyplatila. Zamumlal, aby ho nechala samotného. Margaret zdvojnásobila svoje úsilí, protože usoudila, že když dokáže toho muže doopravdy rozčílit, uzdraví se jen proto, aby se od ní dostal pryč.

Zabralo to. Místo aby propadal do ubohé sebelítosti, začal si trpce stěžovat na ošetřovatelku, která ho neustále obtěžovala svou pozorností, bez přestání nevhodně žertovala a poučovala. Brzy mu klesla horečka, seděl na posteli a pozoroval sestru, jak přechází od

postele k posteli. Tehdy si uvědomil, co se jí podařilo, a stal se jejím oddaným obdivovatelem.

Vpředu nemocničního pokoje nastal rozruch, ale Margaret se naučila, že si nemá všímat nově příchozích pacientů, pokud ji nepožádají o pomoc. Jinak by jim byla jen na obtíž.

Doktor Parish a Mary B. zaníceně diskutovali, souhlasně přikyvovali a rychle se rozhodovali, jak zlepšit mužovy vyhlídky na uzdravení.

„Margaret, právě sem přinesli důstojníka.“ Mary B. stála nad ní, s podivným výrazem na tváři.

„Opravdu? To je divné. Důstojníky obvykle neléčíme.“

Margaret se vrátila k pacientovi, ale Mary B. se nepohnula. Margaret na ni pohlédla, a zachvátila ji hrůza. „Řekni, že to není Ashton?“ naléhala.

„Ne,“ ujistila ji rychle Mary B. „Ne, neboj se. Není to tvůj manžel, ale švagr.“

„Eddie?“

Mary B. přikývla a Margaret vstala. „Kde je...“

„Hned vpředu,“ odpověděla Mary B.

„Mohl by to někdo říci Ashtonovi? Má schůzku s...“

Mary B. znovu odpověděla dřív, než Margaret stačila dokončit větu. „Už jsme pro něho poslali.“

Margaret na chvíli zaváhala. „Jak je zraněn?“

„Střelili ho do levého ramene. Doktor Parish ho teď vyšetřuje.“

Je tu Eddie, leží stejně bezmocně stejně jako všichni ostatní. Ale každý jiný by projevil vděčnost za její pomoc, za pozornost, nebo jen dotek. Jenže Eddie ji nenávidí. Ať se to Lizzie nebo Ashton pokoušeli jakkoli zamaskovat, pod nevinným pláštíkem zájmu o bratrovo štěstí nebo mladické vznětlivosti skrýval svou nenávist k Margaret.

„Margaret, co se proboha děje?“ Mary B. si všimla rozpaků na Margaretině tváři, a tak ji odtáhla stranou a upřela na ni tázavé zelené oči.

Margaretin pohled přeskočil na sepjaté ruce. „Chová se ke mně, jako by se mě štilil,“ zašeptala. „Asi by mu neprospělo, kdyby mě tu viděl. Ví, že jsem tady?“

„Ne,“ odpověděla Mary B. stručně. Chtěla se ještě na něco zeptat, ale neměla v úmyslu dál přivádět přítelkyni do rozpaků. „Postarám se o něho. Ale musím říci, že má velmi slabý úsudek.“

Margaret pokrčila rameny, Mary B. popadla sukně a vykročila uličkou k Eddiemu. Margaret se otočila opačným směrem, aby se dostala co nejdále od svého švagra. Možná se jednoho dne spřátelí. Ale dnes určitě ne.

* * *

Ashton se posadil v prezidentské kanceláři a přemýšlel, zda si kromě generála Longstreeta uvědomuje ještě někdo další, jak obtížná bude příští fáze války. Lee kolem sebe šířil atmosféru naprosté důvěry v budoucnost a prezident Davis se toho hned chytil. Snad si myslel, že když si to bude hodně přát, tak se to vyplní.

V této chvíli už neplánovali, že vtrhnou na území Unie. Po bitvě u Gettysburgu se jen pokoušeli zabránit totální severanské invazi na Jih. Všichni v této místnosti, stejně jako celá Konfederace, věděli, že jestli po Vicksburgu padne Richmond nebo Atlanta, tak válku prohrají.

„Takže jste srozuměni, pánové?“ Davis poklepával nohou na koberec, což bylo jediné gesto, které prozrazovalo jeho vzrušení. „Naším prvořadým úkolem je bránit postupu jak Shermana, tak Granta. Roční období nám přeje. Ale do jara musíme s těmito dvěma generály skoncovat.“

Lee nepřítomně přikývl, snažil se přijít na nějaký nápad. Ashton chvíli seděl mlčky, nebyl si jist, jestli by to, co chtěl říci, brali vážně.

Za dvě hodiny od začátku porady uviděl celou situaci jasně. Jejich nynější postavení bylo zřejmé z poměru počtu mužů v obou armádách a z úspěchu yankeeské blokády, kvůli které nebylo možno zásobovat území Konfederace jídlem a důležitým materiálem. Zhluboka se nadechl, protože věděl, jak jeho názory přijmou. Ale pro klid vlastní duše jim to potřeboval říci.

„Pane prezidente, ztráty budou strašlivé. Jestli dokážeme zabránit invazi armády Unie, co budeme dělat dál?“

„Co tím myslíte, generále?“ Davis přestal podupávat nohou.

„Budeme zrovna tam, kde jsme dnes, jen budeme mít méně mužů a horší morálku v armádě. Yankeeové sem budou pořád pronikat. Viděl jste, jak dobře jsou vybaveni? I vojíni jsou lépe oblečení a nakrmeni než naši důstojníci.“

„Co tím naznačujete, generále Johnstone?“ Davis použil mrazivý, rozkazovací tón, ale Ashtona nezastrašil. Lee na něho vrhl varovný pohled, ale Ashton pokračoval.

„Ted' mě to právě napadlo, podívejte se na mapu.“ Ashtonova ruka přešla přes hustě popsaný pergamen. „I kdybychom dokázali odrazit armádu Unie na našich nejcitlivějších místech, pokud máme zvítězit, musíme ještě napadnout a dobýt všechno tohle,“ ukázal na rozlehlé severní a západní státy.

Nastalo naprosté ticho a Ashton vytrvával na svém. „Pokud se k nám Anglie doopravdy nepřidá, obávám se, že jsme odsouzeni k neúspěchu.“

„Vaše slova lze považovat za zradu, pane,“ vyštěkl Davis.

„Ne. To, co si myslím, se nedostane za tyto zdi.“ Ashton si odhrnul neposlušný pramen vlasů. „Bude-li to nutné, budu bojovat až do smrti. Ale musím vám říci svůj názor.“

Ozvalo se tiché zaklepání na dveře a do místnosti vstoupil statný strážný.

„Promiňte prosím, pánové.“ Strážný byl očividně nervózní, že musí vejít do místnosti, v níž seděli nejmocnější muži země. „Mám zprávu pro generála Johnsona. Jeho bratr, major Edward Branch Johnson, byl zraněn a právě ho přivezli do nemocnice.“

„Do Chimboraza?“ jmenoval Ashton největší nemocnici v Richmondu a vstával ze židle.

„Ne, pane, je v nemocnici slečny Coxové.“

Ashton se obrátil ke třem mužům a sehnul se pro rukavice a klobouk. „Pánové? Mohu prosím...“

„Ovšem, generále.“ Davis už nevypadal tolik rozzlobeně, když Ashtona propouštěl. Lee také vstal.

„Ashi, dej mi co nejdříve vědět, jak se Eddiemu vede,“ popadl Lee mladšího muže za paži.

„Ano, pane. Děkuji vám.“

Když se obrátil k odchodu, snesl se na koberec malý kousek papíru. Longstreet už chtěl Ashtona zastavit, ale Lee zvedl ruku. „Ne, Pete, dám mu to potom. Potřebuje se rychle dostat za Eddiem.“

Prezident Davis papír sebral a nepřítomně přejel očima lístek s Ashtonovým typickým rukopisem. Několik slov upoutalo jeho pozornost a přečetl si celý text.

„Prezidente Davisi,“ zamumlal Longstreet, „myslím, že byste neměl...“

Výraz na prezidentově tváři ho donutil zmlknout. Prezident si odkašlal a podal poznámky Leeovi.

„Generále, myslím, že byste se měl podívat na tohle.“ Řekl to tichým hlasem, a když Lee přejížděl očima papír, došel Davis ke dveřím a neslyšně je zavřel.

„Můj Bože,“ zachraptěl generál Lee a sáhl za sebe pro židli. Ztěžka se posadil a oči mu skákaly po papíru.

„Co je to, pane?“ zeptal se Longstreet, zmatený podivným chováním svých velitelů.

Lee zůstal zticha a prezident Davis odpověděl jako první. „Tenhle papír, generále Longstreete, vypadá jako nějaká šifra. Ale podle toho, co si mohu domyslet z reakce generála Leea, i on došel ke stejnému závěru jako já. Ashton Johnson je špión.“

KAPITOLA 15

Chystali se, že Eddiemu amputují levou ruku.

Margaret přecházela od postele k posteli a dívala se na doktora Parishe, Mary B. a vojáky, kteří Eddieho přivedli do nemocnice. Neodvážila se ke svému švagrovi přiblížit, protože se obávala, že všechen svůj hněv, pocit marnosti a bolest by namířil na ni. Přesvědčovala se, že se Eddiemu nevyhýbá ze zbabělosti, nechtěla

jen, aby vyplýval energii, kterou bude zoufale potřebovat, aby se uzdravil.

Možná by se mu ulevilo, kdyby se na ni rozkřičel. Když vyšly najevo okolnosti jeho zranění, uvědomila si, že Eddie nebude zuřit na nepřítele. Střelil ho jeden mladý voják z jeho vlastních řad, který při postupu v rojnici nejisté namířil na první zvuk, který uslyšel. V neostrém ranním světle považoval Eddieho a jeho pět vojáků za yankeeskou hlídku.

Místností se rozhostilo zdvořilé ticho, jako by vstoupil někdo důležitý, ale Margaret se nenamáhala podívat, kdo to je. Místo toho třídila ručníky podle velikosti. Na paži jí spočinula velká ruka. Ještě než se otočila, věděla, že je to Ashton.

Nečekala, až se zeptá. „Střelili ho do levého ramene,“ řekla tiše a upřeně hleděla na jeho zasmušilý výraz. Viděla v něm něžnost a trochu bezbrannosti, která ji přiměla položit svou ruku na jeho. Napadlo ji, že jen málo lidí poznalo Ashtona z této stránky.

„Ashi, zranili ho vlastní vojáci, spletli si ho s nepřítelem.“ V ústech ucítila sucho, olízla si rty a pokusila se vyjádřit poslední informaci co nejšetněji. „Doktor Parish si myslí, že amputace je nezbytná“

Navenek Ashton reagoval jen tím, že křečovitě sevřel ruku v pěst a zhluboka se nadechl. Kdyby se ho tak mohla dotknout, přitisknout ho k sobě! Ale ostatní je pozorovali. Mohla jen stisknout jeho zaťatou ruku.

„Ne,“ zašeptal.

Nejprve myslela, že nevěří závažnosti bratrova zranění.

„Amputaci jim nedovolím,“ řekl a setkal se s jejím pohledem.

„Asi by sis měl promluvit s doktorem Parishem...“

„Margaret, doktoři jsou asi schopni pokusit se o jedinou léčbu, a to amputaci. Chtěli mi uříznout u Gettysburgu nohu, pamatuješ?“

„A vzpomínáš si na Spence Pendera?“ kontrovala. „Asi by žil a dělal si ze mě kvůli všemu možnému legraci, kdyby mu vzali nohu. Ashi, stejná věc se může přihodit Eddiemu.“

Ashton zůstal chvíli zticha a vážil její slova. Nakonec se na ni unaveně usmál. „Asi bych si měl nejdřív promluvit a bratrem a s doktorem, než se rozhodnu, jakou léčbu vyberu.“

„Myslím, že to oba ocení,“ odpověděla, vztáhla ruku a přejela mu jemně prsty po tváři.

Po obličejí mu přejel podivný výraz. „Margaret, musím ti něco říci...”

„Generále?“ Doktor Parish se nezdřáhal vpadnout komukoli do hovoru. V nemocnici, ve svém království, měl nejvyšší postavení.

„Vašemu bratrovi vězí v levém rameni kulka. Myslím, že roztržila kost, a podle mého názoru bude nejlepším řešením amputace.“ Doktor neústupně hleděl na Ashtona.

„Co tomu říká bratr?“

Doktor Parish odmítavě zavrčel. „Říká to, co všichni, že raději zemře, než by ztratil ruku. Věřte mi, generále, většina mladých mužů hodně rychle změní názor, když si uvědomí, že by mohli opravdu zemřít.“

„Promluvím s ním,“ prohlásil Ashton, prohrábl si rukou vlasy a vykročil k bratrovi.

„Ashi,“ zašeptala Margaret. „Mám se spojit s tvou matkou?“

Zastavil se a s upřímným úsměvem zakroutil hlavou, „Ještě ne, Mag. Teď máme dost starostí.“

Neenaléhal na ni, aby ho doprovodila k Eddiemu. Asi si také myslel, že by to byla chyba. Dívala se na jeho široká ramena, když odcházel, a všimla si pacientů, s jakým respektem na něho hledí. I unionští vojáci ho provázeli fascinovaným pohledem a jeden mu dokonce zasalutoval. Ale Ashton si toho zřejmě nevšímal, oči už upíral dopředu, na Eddieho.

Margaret se vrátila k ručníkům, jako by neznala nic zábavnějšího, než skládat úhledné komínky z potrhaných hadrů. Pokoušela se vybavit si chatrné lékařské vědomosti a hlavou se jí honily myšlenky, zda by Eddiemu místo amputace nepomohla nějaká jiná léčba. Ponořena do vlastních myšlenek skládala mechanicky ručníky, a nevšímla si tichého zmatku, který najednou zavládl v místnosti.

Pacienti poznali, že se děje něco podivného, hned jak do nemocničního pokoje vstoupili čtyři mohutní konfederátsí vojáci. Jeden zůstal stát u vchodu, u jediné únikové cesty. Zbylí tři pochodovali k Ashtonovi, který hovořil s Eddiem.

„Generále Johnsonsone, máte jít s námi.“

Ashton na ně vrhl nevěřící pohled.

„Jsem teď právě zaneprázdněn, vojáku.“ řekl s nepřeslechnutelnou ostrostí v hlase a obrátil se znovu k Eddiemu.

Jeho bratr polkl a pohlédl na vojáky, kteří se mu vynořili nad postelí. I v bolestech poznal, že jde o něco velmi vážného.

„Ashi,“ hlesl se zavřenýma očima, „raději se jich zeptej, co chtějí.“

Ashton netrpělivě vstal a voják mu něco zašeptal do ucha. Ashton nehnu! brvou a sáhl do kapsy, kam si strčil pergamen. Nebyl tam.

Pohlédl na Margaret, obrácenou k němu zády, která půvabnými rukama vyráběla obvazy. Potřeboval s ní mluvit, vysvětlit jí, co se stalo, zeptat se, co znamenají slova, která načmárala v noci.

„Pane, musíte okamžitě jít s námi,“ opakoval voják.

Margaret začalo mravenčit v pažích a ustala v práci. Znehybněla a napadlo ji, co se asi děje, když si uvědomila děsivé ticho, jaké se v nemocnici rozhostilo vždy, když se událo něco naléhavého a neúprosného.

Bezmyšlenkovitě upustila ručníky a nedbala, že spadly na špinavou podlahu.

Dva obrovští vojáci s puškami vedli mezi sebou Ashtona ven z nemocnice. Další voják kráčel za nimi, jako by hlídal, aby neutekl svému doprovodu.

„Ashtone!“ I jí zazněl vlastní hlas pronikavě a nepřirozeně, ale matně si uvědomila, že její křik nikoho nepřekvapil.

Ashton se k ní otočil, tvář měl pobledlou, ale pohlédl na ni tak, že jí vylétla ruka k ústům. Podíval se na ni nepřirozeně jasnými očima. Pak vyslovil jedinou větu.

„Miluji tě.“

Než stačila zareagovat, položil voják vzadu jejímu manželovi ruku na rameno a vedl ho dál. Ashton neodporoval.

Vzdych ležel těžce v napjatém tichu. Margaret si uvědomila, že se jí třese ruka, kterou si stále ještě držela před ústy.

Nikdy neviděla, že by Ashtona nebo jiného důstojníka vyprovázeli ze dveří pouzí vojíni.

Stalo se něco příšerně zlého.

Vůbec nepřemýšlela o tom, že ji Eddie nemá rád, a hnala se k jeho posteli. Ani chvilku nezaváhala, popadla do ruky sukně, hned jak se zabouchly hlavní dveře.

„Eddie,“ pronesla, když poklekla vedle svého švagra. Poprvé, co ho znala, se na ni podíval bez hněvivého výrazu.

„Co tu děláš?“ Hlas mu zněl chraptivě z bolesti i zmatku. Vzala cínový džbán s čistou vodou, opatrně mu ho přidržovala u úst a rukou mu podpírala hlavu. Když se napil vody, uvědomila si, že se jeho šedomodré oči zableskly jiskrou vděčnosti.

Margaret si uvědomila, že Eddie Johnson je docela hezký.

„Pracuji tady. Lizzie se vrátila do Oaks, ale já jsem zůstala.“ Pak se vrátila k ošetrovatelské rutině. „Jak se cítíš?“ Uniformu měl zacákanou krví a na levé paži roztrženou. Obvaz už měl zkrvavený a jeho obličej i pod nánosem prachu připadal Margaret bledý.

„O mě sakra nejde, Margaret. Co se stalo s Ashem?“

Margaret se rozhlédla, jestli někdo neposlouchá, ale vojáci, kteří doprovázeli Eddieho, hleděli na zavřené hlavní dveře a něco si mumlali. „Nevím. Slyšel jsi, co říkal ten voják, než ho odvedl?“

„Nejsem si jist.“ Eddie zavřel na chvilku oči, než pokračoval. „Myslím, že povídal něco o nějakém kusu papíru.“

„Papíru?“ Namočila do vody cíp čistého ručníku a jemně mu otřela obličej. „Copak ho kvůli kusu papíru mohou vést jako zločince?“

Když mluvila, usadilo se v jejím vědomí zrnko poznání. Kousek papíru. Včera v noci si načrtla na papír útržkovité poznámky o budoucích bitvách, Ashtonově smrti a televizi. Sebral snad Ashton ten papír?

„Mag! Co se děje?“

„Měla jsem, ehm, včera v noci sen o budoucnosti a o válce. Poznamenala jsem si, co se mi zdálo, abych to nezapomněla. Možná, že ten papír...“

„Jaké sny?“ Únava jako by mizela z jeho hlasu.

Zaváhala. „Nerozuměl bys tomu.“

„Jaké sny?“ opakoval, ale tentokrát to neznělo jako otázka.

„O válce, o jiných válkách, které přijdou. O televizi...“

„Co se ti zdálo o válce, Mag?“

„Myslíš o téhle válce?“ Obrátil oči v sloup a podrážděně přikývl.

„No, psala jsem o Gettysburgu a myslím, že o bitvě u Lookout Mountain a Shermanově pochodu...“

„To je nějaká vojenská píseň?“

„Prosím?“

„Říkala jsi Shermanův pochod a já jsem se ptal, jestli je to písnička.“

„Ne. No, později to bude písnička, ale nejdřív se to doopravdy stane.“

„A tobě se o tom zdálo?“

„Ne,“ řekla tiše a naklonila se k jeho uchu. „Opravdu se to stane příští rok v listopadu po pádu Atlanty.“

„Cože?“ Zdravou rukou ji chňapl za předloktí a přitáhl ji blíž k sobě. Překvapila ji jeho síla. Chtěl jí něco říci, ale pak zaostřil oči právě za ni. Margaret se obrátila a spatřila Mary B., jak se nad nimi sklání.

„No,“ pronesla Mary B. svým obvyklým tónem zdatné sestry, „těší mě, že spolu lak dobře vycházíte, i když příliš silné držení rukou tu doktor Parish přísně zakázal.“

Eddie okamžitě pustil Margaretino zápěstí, ale na rtech mu hrál slabý úsměv. „Mary B. Coxová,“ zabručel, „slyšel jsem, že ses zuřivě vrhla na ošetřovatelství. Pověz mi, kolika kachnám jsi už zas zakroutila krkem?“

Margaret popleteně vyjekla a Mary B. popadla Eddieho za ruku a palcem zkušeně přejela přes bod, kde se měří na zápěstí puls.

„Nezabila jsem tvoje kachně, Eddie Johnstone,“ zamumlala. „Sám jsi je zabil, když jsi mu dal ten kus šunky. Udusilo se a já se jen pokoušela je zachránit.“

„Když jsi ho otočila hlavou dolů a praštila?“

Mary B. neříkala chvíli nic, pak mu položila zápěstí na roztřepenou pokrývku. „Stejně by už pošlo věkem. Bylo to před patnácti lety.“

Oba pobaveně zmlkli, ale jeho úsměv brzy vyhasl, když se podíval na švagrovou. „Nevíš, kam odvedli mého manžela?“ zeptala se Margaret

Mary B. Rozhovor švagra s Mary B. ji překvapil. Mezi těmi dvěma se vytvářelo napětí, nikoliv nepříjemné, spíše nabitě vzrušením.

„Nemám zdání a ani doktor Parish nic neví. Jdi za ním, Margaret. Dám na Eddieho pozor...“

„Mag, musíš to zjistit,“ naléhal Eddie a z jeho výrazu zmizela podezřívavost. „Nemohu nic dělat, dokud na tom nebudu líp. Podle toho, jak Ashe sebrali, asi půjde o víc než o další schůzi.“

Margaret hned vstala. Popadla šál, pospíchala ze dveří, ale vlastně nevěděla, kam jde. Proč hned neběžela za Ashem a strážnými? Uvědomila si, že ji rychlý sled událostí příliš zaskočil, než aby je okamžitě následovala. A strážní by jí to ani nedovolili.

Ulice se už hemžily chodci a povozy, ve vzduchu se v neustálém vlnícím víru vznášel prach. Několik kolemjdoucích civělo na Margaret; buď věděli, kdo je, nebo je jen zaskočilo, že se v každodenním ruchu setkávají s takovou krásou.

Kolem ní rachotivě projel kočár a zavál jí do tváře běžový oblak bláta. Bezděčně zavřela oči, ale stejně jí v pravém oku zůstal kousek smetí. Oběma rukama si přikryla oko a couvala pryč.

„Paní Johnsonová?“

Mladý muž ji odvedl ze silnice. Vidoucím okem poznala Sama Walkera, Ashtonova pobočníka.

„Poručíku Walkere.“ Oči jí slzely, ale cítila, jak se jí částička vyplavuje z oka. S pomrkáváním pohlédla na mladého muže. „Děkuji vám. Byli by mě podupali.“

Pokrčil rameny a tvář mu zčervenala. Rozhlédla se, jestli je někdo neposlouchá. „Kde je můj manžel?“

Poručík jako by najednou vystřízlivěl. „Právě jsem se vás přišel zeptat na totéž, madam. Měl jsem za ním později přijít, ale právě jsem ho viděl, jak ho vedli čtyři nejnepříjemnější muži, jaké jsem kdy spatřil. Pokusil jsem se s ním promluvit, ale on jen zakroutil hlavou a řekl: ‚Později.‘ Nerad to říkám, ale zdálo se mi, že je zatčen.“

„Kam ho vedli?“

„Právě vešli do staré celnice a já...“

Margaret už neslyšela zbytek toho, co jí říkal, jen mu nepřítomně zamávala na rozloučenou a běžela se podívat do Spotswoodu, jestli je tam ještě její papír s poznámkami.

Ať je jednalo o cokoli, bylo jisté, že se Ashton dostal do pěkných nepříjemností, mnohem horších, než brigáda Yankeeů.

* * *

Ashtona napadlo, jak je to podivné, že s těmito muži ani ne před hodinou jednal jako se sobě rovnými o osudu Konfederace. Teď si ho ti tři - Lee, Davis a Longstreet - podezřívavě měřili. Už nebyl jedním z nich. Ať z tohoto setkání vzejde cokoli, jemná rovnováha jejich vztahů se posunula, a on už k nim nebude patřit.

„Ptám se vás podruhé, generále,“ otázal se úsečně Davis. „Co znamená tenhle papír?“

Na elegantním mahagonovém stole ležel jeho opis Margaretiných poznámek. Pohlédl Jeffersonu Davisovi přímo do očí a odpověděl zcela podle pravdy: „Opravdu nevím, prezidente.“

„Ashi, prosím tě,“ zavrtěl hlavou generál Lee a unaveně si povzdechl. „Je to tvůj rukopis. Jen nám pověz, co ta podivná slova znamenají. Určitě nám to vysvětlíš k naší spokojenosti.“

V nadějném, skoro prosebném tónu jeho hlasu zaslechl Ashton cosi dojemného. Ale ať už ta slova znamenají cokoli, nemůže přece zradit Margaret. V první řadě si přečetl ten papír, který si napsala jen pro sebe. Svůj poklesek zvětšil tím, že si její poznámky opsal pro sebe. Do této situace ho přivedla jeho vlastní neopatrnost. Raději zemřu, než abych nechal Margaret kvůli sobě trpět, umínil si.

Ashton neřekl nic.

Jejich pozornost si najednou vynutila hádka kdesi venku, hlasy ženy a muže zabraných do nějakého dohadování. Ve tváři prezidenta Davise se zračil hněv. Když vypukly hladové bouře a podvyživené hospodyně a matky se dožadovaly jídla pro své děti, nejdřív mu jich bylo upřímně líto, ale soucit brzy nahradila rozmrzelost. Jak má řídit Konfederaci, když ho neustále otravují rozzlobené ženy?

Těžké dveře se rozlétly a dovnitř vklopýtala Margaret, jako by strčila do dveří a nečekala, že se opravdu otevrou.

Strážní na ni váhavě namířili bajonety, ale tvářili se v tom útočném postoji poněkud zmateně.

Ashton věděl, že by se měl tvářit překvapeně a vrhnout na ni zlobný pohled, ale Margaret ho už naučila, aby se jejímu chování nedivil. A navíc ji vždycky rád viděl, třeba i za takhle zoufalých okolností.

„Ashi.“ Nakročila směrem k manželovi, ale strážní před ní zkrížili zbraně. Hrozivě se zablýskly.

V Ashtonovi vytryskla zlost. „Vojáci,“ pravil sevřeným hlasem, „prosím, nechte projít moji ženu.“

Neodpověděli, místo toho pohlédli na prezidenta. Davis krátce přikývl a vojáci opustili místnost.

Ashtona strážní neposlechli. Jasně jim nařídili, aby nedbali jeho rozkazů.

Ashton v tom byl až po uši.

Margaret ucítila, jak se jí sevřela hrud', a snažila se ten pocit přemoci. Jestli si nedá pozor, propadne panice. Bála se, ale ne o sebe, měla strach o Ashtona.

„Paní Johnsonová,“ oslovil ji s odměřeným úsměvem Jefferson Davis. „Máme tu důležité jednání. Prosím, nechte nás, ať v něm můžeme pokračovat.“

Výraz mužů nic neprozrazoval: nasadili korektní výraz mocných. Oči jí těkaly po místnosti a spočinuly na kusu papíru na prezidentově stole. Okamžitě poznala provizorní dopisní papír ze Spotswoodu. Nebyl sice tak pěkný, jak by si asi vedení hotelu představovalo, ale v těchto válečných dobách se mohl považovat za neslýchané luxusní.

Sáhla po něm a než jí v tom mohl kdokoli zabránit, sebrala ho a rychle přešla očima napsaný text. Poznala ho a hlasitě povzdechla.

„Ashi?“ zeptala se slabým, tázavým hlasem.

Ani nehnul brvou, jen mu tvrdě vystoupila čelist. Na tváři měl bezvýrazný, nečitelný výraz.

„Paní Johnsonová,“ ozval se vemlouvavě prezidentův hlas. „Obávám se, že to, co je napsáno na tomto malém kousku papíru rukopisem vašeho manžela, znamená, že se provinil vlastizradou proti Konfederaci amerických států.“

„Ne!“ Pokusila se popadnout dech, ale hrud' jako by měla sevřenou železným skřipcem.

„Margaret.“ Ashton k ní nakročil s poplašným výrazem v jantarových očích. „Stůjte, generále!“ poručil prezident.

„Proboha, nech ho být,“ nařídil mu Lee. A ačkoli prezident měl vyšší postavení než generál, rozkazům Roberta E. Leea se podřizoval stejně jako všichni ostatní. Davis nechal Ashtona, aby přistoupil k manželce.

Ashton objal Margaret pažema a přitáhl k sobě její křehké tělo. Zavřela oči, bojovala se strachem a soustředovala se na to, aby dokázala nasadit neutrální výraz. Silně a vitálně vnímala jeho blízkost a představovala si, že jsou zpátky v Spotswoodu, že se kolem nich nestahuje nebezpečí, ale že se těší ze své vzájemné lásky.

Zrádné sípání povolilo a Margaret si uvědomila, že Ashton jí přerývaně mumlá do ucha sladká slova, aby ji uklidnil. Opřena o jeho rameno zhluboka vdechovala jeho vůni, tak uklidňující, čistou a známou.

Lee, Longstreet a Davis se zneklidňujícím mlčením pozorovali, jak tento nápadný pár nedbá na jejich přítomnost. Za několik okamžiků Ashton něžně políbil Margaret na temeno hlavy a ona na něho pohlédla. Ačkoli nikdo z nich neproněsl slovo, zdálo se, že se spolu domlouvají. Tázavě trochu zvedl obočí, usmál se a přikývl, než se obrátil k ostatním mužům.

Jen Lee, který věděl, že Ashton už v dětství choval jednostrannou náklonnost k Mag, zůstal naprosto oněmělý. Všichni v místnosti teď totiž naprosto jistě věděli, že Mag Johnsonová svého manžela velice miluje.

„Promiňte, pánové,“ chvatně vysvětlovala s bledou tváří a s ještě trochu rozechvělou rukou v ohybu manželovy paže. Sáhla do kapsy hráškově zelené nemocniční zástěry a vytáhla vlastnoručně popsaný papír. „Včera v noci jsem si tady zapsala události, které jsem viděla ve snu. Ashton, tedy generál Johnson, si je určitě opsal. Víte, je zvídavý a chtěl jen vědět, co to znamená. Ujišťuji vás, že to není nic nekalého, nestojí tam nic o žádné naší akci.“

„Margaret, ne...“ začal Ashton.

Pohlédla na něho zářícíma očima a on cítil, jak se mu sevřelo srdce. Je opravdu tak naivní, že si myslí, že ho zachrání? Smutně se na ni usmál a odolával touze znovu ji sevřít v náručí.

„Pane,“ řekl Longstreet. Margaret vyskočila, ještě neslyšela jeho hlas. „Tohle je nejohavnější ukázka zbabělosti, jakou jsem kdy viděl, když někdo zahrne do svých plánů vlastní manželku a schová důkaz u nevinné ženy. Jak mohli všichni věřit tomu, že je vaše manželka špiónka, když jste to ve skutečnosti vy, pane! Ukázala svou pravou tvář při ošetřování raněných, zatímco vy jste se projevil nyní, v této místnosti. Když já...“ Longstreet zaprskal a jeho slova se rozplynula v bublině, která se mu objevila u úst.

„Ne!“ vykřikla. „Vidíte to naprosto špatně. Ashton je zcela oddaný naší věci, i když já ne. Jestli je někdo špión, pak jsem to já! Můžu vám povědět takové věci...“

„Generále Johnsonsone,“ vyštěkl prezident, „prosím, povězte nám, strčil jste tento papír vaší ženě právě teď, když jste předstíral, že ji nadšeně objímáte?“

Ashton pohlédl na manželku, na její oči rozšířené zmatkem, a něžně se na ni usmál. Už nešlo o to, co stálo na papíře, co vlastně její čmáranice znamenaly. Nyní bylo v jeho moci zachránit ji od dalšího podezřívání.

„Ano,“ odpověděl pevným hlasem.

„Strážte!“ Prezident tleskl a v místnosti se znovu objevili dva vojáci se zbraní v ruce, aby vykonali rozkaz. „Odved'te generála Johnsona dolů do předpokoje a dejte pozor, ať přitom nenaděláte moc rámusu.“

Vojáci se vrhli k Ashtonovi a pobídlí ho bajonety.

„To je omyl!“ Margaret se pokusila obejmout manžela kolem pasu, jako by to mohlo nějak zvrátit tuto ohavnou skutečnost. Někdo ji odstrčil. Uvědomila si, že to byl Longstreet a sám Ashton. Když ho vedli ze dveří, nepohlédl na ni.

Se zaťatými pěsti se obrátila k mužům v místnosti. „Tohle je omyl! Přísahám, že je nevinný. Jak vám to mám dokázat?“

Generál Lee na ni s něhou pohlédl. „Moje drahé dítě,“ pravil tiše a zakroutil hlavou.

Margaret se jim zahleděla do tváře. Už se rozhodli, že Ashton je vinen. Ztuhla. S odhodláním, že bude ignorovat čirou hrůzu, která se jí zmocnila, opustila místnost.

Teprve když se vrátila do Spotswoodu, nechala volný průchod nekontrolovatelným vzlykům.

„No,“ nadhodil prezident Davis, nyní s oběma kusy papíru v ruce, „co teď budeme dělat?“

Všichni tři muži mlčeli, ještě otřeseni scénou, které před chvilkou přihlíželi. Ashton Johnson, jeden z nejdůvěryhodnějších a nejobdivovanějších generálů, poklad Jihu, jak ho nazvaly jedny noviny, je vlastně špión!

„Co tu vyšlo najevo,“ prohlásil mrzutě Longstreet, „se nesmí dostat na veřejnost.“

„A proč ne?“ vyštěkl Davis.

„Pete má pravdu,“ pravil Lee, který vypadal velmi staře a křehce. „Ashton je oblíbená postava, přímo obraz mužnosti pro Jih i pro Sever. Mohlo by nás to zničit zevnitř. Jak by vojáci mohli bojovat, kdyby se ukázalo, že jejich oslavovaný vojevůdce celou dobu žil v naději ve vítězství nepřítele? Řeknu vám, pánové, nemohu tomu uvěřit.“

Prezident si odkašlal. „Nasadil jsem na ni svého zvěda. Je to předčasné, ale můj člověk dosvědčil, že ji sledují další muži, možná to jsou federální agenti. Kdo ví...“

„Prezidente,“ pohlédl Lee na svého nadřízeného. „Já jsem také nechal Ashtonovu manželku sledovat. Také můj zvěd mi hlásil, že viděl dva jiné muže. Jeden z nich, mladík s červenými vlasy, najednou zmizel.“

„Nemá Ashton, ehm, generál Johnson, zrzavého průzkumníka? Můj Bože, nechal snad sledovat vlastní ženu?“ zazněl nevěřičně Longstreetův hlas. Náhle vstal a rázoval k oknu, s rukama sepjatýma za tělem, jako by se snažil uklidnit.

„Myslíš, že je možné, že říkala pravdu? Možná si generál Johnson opravdu jen opsal, co napsala ona.“

Prezident Davis pokrčil rameny. „Záleží na tom vlastně? Přece dosvědčil, že jí ten druhý kus papíru strčil do kapsy.“

„Možná ji chtěl jen ochránit,“ zamumlal Lee a trochu se přitom usmál. „Ten chlapec ji ochraňuje už dvacet roků. Až do dneška jsem doopravdy nevěděl proč.“

Pak znovu upadl do mlčení.

„Musíme to uchovat v tajnosti,“ rozhodl nakonec Davis. „Sám si promluvím se strážnými. Nikdo nesmí vědět, že je generál Johnson ve vězení. Jste s tím srozuměni?“

Oba muži přikývli, každý z nich ještě ponořen do vlastních myšlenek. Uvědomili si, že válka si vybírá větší daň, než si kdy dovedli představit.

KAPITOLA 16

Byly teprve dvě hodiny odpoledne, ale Margaret se cítila naprosto vyčerpaná pláčem, který s ní dlouho a silně otrásal. Ležela na zádech, pokoušela se přemýšlet, ale dokázala si jen vybavit obraz, jak jejího manžela odvádějí strážní.

Převrátila se na břicho a zabořila obličej do hladkého povlečení hotelu Spotswood. Co asi teď prožívá Ashton, napadlo ji, a ta myšlenka ji zvedla. Musí mu pomoci a dokázat, že je naprosto nevinný. Ted' ale ještě vymyslet jak.

Konečně se postavila na nohy, znechucena sama sebou, že se tak dlouho poddávala zoufalství. Ze všeho nejméně si mohla dovolit plýtvat časem.

Jednou rukou si rychle urovnala sukně, popadla už poněkud chatrný šál, vyšla z pokoje a pokusila se odpoutat od utkvělých myšlenek na Ashtona. Odolala naléhání sáhnout do jeho sedlového vaku, který nedbale pohodil přes židli, a zabořit tvář do jeho oblečení. Tak by vlastně připustila, že už zemřel, a ona odmítala počínat si jako truchlící vdova. Ona Ashtona z té kaše dostane.

Bezmyšlenkovitě došla neobvykle dlouhými kroky a s odhodlanou tváří do nemocnice.

„Dozvěděla ses něco?“ zastavila ji Mary B. V míse, kterou držela v rukou, špláchala zakrvácená voda. Obě ženy tomu nevěnovaly pozornost.

Margaret přikývla a hledala očima Eddieho. Opíral se o otlučený sloup, obličej mu již určitě omyla jedna z těch ošetřujících dam, které do večera odejdou. Jeho oči se na ni tázavě upnuly a ona k němu rychle přispěchala.

Dříve než promluvila, rozhlédla se kolem a ubezpečila se, že jejich rozhovor nikdo neposlouchá.

„Šlo jim o ten papír,“ zašeptala. „Ashton si jej opsal, zřejmě jen proto, aby si udělal představu, co si o tom má myslet. Lee, Davis a Longstreet si to přečetli a teď si myslí, že je Ashton špión.“

„K čertu, zatraceně,“ zaklel Eddie. Ale jeho hněv nesměřoval k Margaret, a ona pokračovala: „Musím si promyslet, jak ho odtamtud dostanu. Zavřeli ho do jedné místnosti ve staré celnici a stráží ho dva muži. Jak mu můžeme pomoci k útěku?“

Eddie chtěl něco říci, v očích mu náhle zablesklo, ale zvrátil se zpět na postel, snad z vyčerpání či z bolesti.

„Ach, Eddie, odpusť mi.“ Položila mu ruku na zdravou paži. „Jak se cítíš?“ Když neodpovídal, začala blábolit: „Potřebuješ si odpočinout, ne poslouchat žvanění své bláznivé švagrové. Neměla jsem tě obtěžovat...“

Na rtech se mu nečekaně objevil úsměv. „Ne, je mi opravdu lip, Margaret. Doktor Parish si myslí, že původní diagnóza byla mylná a kost možná není rozdrcená. Právě myslím na to, jak silně jsem se v tobě mýlil.“ Pokračoval a úsměv mu zmizel z tváře. „Teď mě ale poslouchej, Mag. Nemůžeme Ashtonovi pomoci k útěku.“

Margaret na chvíli mlčky strnula, ale když ji Eddie blíž pozoroval, její pocity se jasně zračily v její tváři. „Myslíš kvůli tvé paži? Dobře, já chápu, že nebudeš moci přelézat zdi nebo něco podobného. Ale stačí, když mi pomůžeš něco vymyslet a naplánovat, jak by mohl uniknout. Víc nepotřebuji, Eddie. Nedělej si starosti o moji bezpečnost, nebudou se přece zabývat ženskou. Podívej na Bellu Boydovou - Sever měl nesporný důkaz její viny, ale jen ji trochu plácli přes ruku a poslali ji zpátky na Jih. Co by mi mohla

Konfederace udělat? No, dovedu si představit něco podobného, že by mě poslali na Sever. Ale když bude Ashton v bezpečí, bude to stát za to.“

Když se odmlčela, aby nabrala dech, přerušil ji Eddie: „Přemýšlej, Mag. Znáš Ashtona stejně dobře jako já, možná v některém ohledu ještě lip. Utekl by, kdyby tím měla utrpět jeho čest?“

Právě chtěla otevřít ústa s pohotovou odpovědí, když jí došel význam jeho slov. Eddie měl pravdu. Ashton nikdy neuteče, nikdy nezmizí z Konfederace. Bylo by to pro něj horší než smrt.

„Zatraceně,“ zasténala.

Oba beze slova sklesle seděli. Pokaždé, když Margaret něco napadlo, uvědomila si, že Ashton by s takovým plánem nikdy nesouhlasil.

V hlavě jí začaly bujet divoké myšlenky, například zabít strážce elektrickým proudem nebo jim promítnout na stěnu obraz fantoma, a zatímco budou civět na přízrak, ukrást klíče. Napadlo ji, že by se přestrojila za muže, na chvíli úplně zapomněla, že už není vysoká sto osmdesát centimetrů. A také si uvědomila, že i když se převleče za muže, Ashtona tím neosvobodí. Pak se zahloubala, zdali by se zámek nedal otevřít vlásenkou nebo vyháčkovat kusem drátu.

Ale všechny nápady skončily u Ashtona. Mohli by prostřelit v budově díru velkou jako Kentucky, jak ji také napadlo, ale Ashton by stejně odmítl utéci.

Byli tak ponořeni do svého bezútešného přemítání, že si Mary B. musela několikrát odkašlat, než jí začali věnovat pozornost. Eddie se zamračil, ale ona neodběhla.

„Právě jsem se tě, Edwarde, zeptala, jestli by sis nedal trochu polévky. Není sice tak výborná jako v Oaks, ale věř mi, že chutná mnohem lépe než ty šlichty z armádního přidělu.“

Když nedostala odpověď, obrátila se Mary B. k Margaret. „Doufám, že víš, Mag, že ti hoří sukně a že ti zmodraly vlasy.“

Margaret na to nepřítomně kývla a znovu se pokoušela vymýšlet způsob, jak pomoci manželovi.

„Promiňte.“ Mary B. pozvedla hlas do trochu vyšší polohy a přešlápla. „Pokud jsem vám do něčeho skočila, klidně mi to řekněte. Já se dovtípím.“

Margaret vrhla pohled na Eddieho. „Máme jí to říci?“

Eddie nasadil obezřetný výraz. „Nevím...“

„Co mi chcete říci?“ Mary B. se k nim sklonila blíž.

Margaret polkla a Eddie nakonec trochu pokrčil zdravým ramenem. „Potřebujeme pomoci, Mary B., ale nejdřív nám musíš slíbit, že nepovíš živé duši, co ti svěříme.“

Když Mary B. upozorovala Margaretin a Eddieho pochmurný výraz, najednou zvažněla a přikývla. Margaret a Eddie jí rychle, jen několika stěží slyšitelnými slůvky, vylíčili Ashtonovu situaci.

„Ksaku,“ zamumlala a přidala se k zahluabanému mlčení těch dvou.

„Možná mě něco napadlo,“ pronesla tiše a Eddie a Margaret se k ní otočili a v očích jim svítila naděje. Pak zakroutila hlavou a zamítlá svůj nedopečený nápad jako beznadějnou hloupost.

„Řekni cokoli,“ řekla Margaret. „Prosím, pověz nahlas naprosto všechny nápady. Čas letí. Podle mého soudu a podle toho, jak se všichni v prezidentské kanceláři dnes ráno tvářili, chtějí tu záležitost vyřešit a ukončit co nejdříve. Chystají se ho popravit.“ Eddie začal mluvit, ale Margaret ho umlčela. „Myslí si, že ho musí... že ho tajně zastřelí a pak oznámí v tisku, že zemřel na následky zranění u Gettysburgu, nebo že se praštil do hlavy či spadl se schodů. Snad chápeš, že to tak asi udělají. Takže řekni naprosto všechno, Mary B., nezáleží na tom, jak hloupé se ti to zdá. Prosím, pověz nám to.“

Margaret si neuvědomila, že pláče a že když si třela nos, měla zaťaté pěsti. Eddie si všiml jejího zoufalství a najednou se zastyděl za všechny ty ohavnosti, které si o ní myslel.

„Právě jsem přemýšlela o tom,“ začala Mary B., „že ať naplánujeme cokoli, nesmí se to Ashton dozvědět. Nejen že by odmítl utéci, ale čím méně toho bude vědět, tím lépe pro něho, pokud by plán nevyšel.“

„To je pravda.“ Margaret jí netrpělivě pokynula a už se ani neobtěžovala zmínit, že kdyby byl pokus o jeho záchranu marný, Ashtona by stejně zabili.

„Doktor Parish má botanickou knihu.“ Vzhledla, aby se ujistila, že jejich rozhovoru nikdo nenaslouchá. „Je velmi stará. Má ji uloženu tamhle v rohu, pod běžnými lékařskými knihami.“

Eddie se už chtěl zeptat, k čemu jim bude botanická kniha, když na něho Mary B. vrhla zdrcující pohled a pokračovala: „Jsou tam popsány jedy, některé smrtelné, jiné s dočasným účinkem. Nejsem si jista, jestli něco takového opravdu existuje, ale co když je v knize popsána rostlinná droga, která by ho uspala? Mohli bychom pak prohlásit, že je mrtev, a předstírat, že ho pohřbíme.“

Poprvé za celý den pocítila Margaret závan opravdové naděje. „Použijeme tedy drogu tak, jak potřebujeme. Mohli bychom ho omámeného odtamtud rychle vynést v bedně nebo v truhle a než strážným dojde, co se děje, budeme dávno pryč.“

„Ne,“ prohlásil Eddie, se znatelným vzrušením. „Mohli bychom ho vydávat za mrtvého a pak ho dostat ven v rakvi.“

Margaret se mimoděk zachvěla. „Nechci myslet na Ashtona v rakvi. Co když se probudí?“

„Viděl bych ho radši živého v rakvi než mrtvého někde jinde,“ zamumlal Eddie a Margaret zmlkla.

„Jak se ale dostaneme ke knize, aby nás při tom nenachytil doktor Parish?“ Margaret se objala pažema, jako by se chránila před chladem.

„Doktor Parish chodí v sedm večer domů na večeři a pár skleniček brandy. Vrací se v devět a naposled projde nemocniční pokoj. To bychom mohli mít dost času.“ Mary B. sáhla do velké kapsy zástěry a vytáhla pánské kapesní hodinky. „Takže za necelé čtyři hodiny.“ Sklápěla víčko hodinek a vsunula je zpátky do kapsy.

Margaret vstala. „Měla bych se pokusit Ashtona navštívit.“ Zbývající dva spiklenci přikývli a vzduch prosytilo napjaté očekávání.

„Nezmiňuj se o našem rozhovoru, Mag,“ připomněl jí Eddie a zazubil se. „Pověz mu, že je mi mnohem lépe a že začínám nacházet potěšení ve své nové švagrové, která mě teď zkušeně ošetřuje.“

Rovněž se na něho usmála. „To určitě vyjde,“ dodala tiše, když odcházela. To ale všichni mlčky předpokládali, ještě než to vyřkla.

Strážní okamžitě, dokonce velmi ochotně, souhlasili, že jí dovolí navštívit Ashtona, jako by právě absolvovali bleskové školení žalářnické etiky. Jeden právě hlídal uvnitř, druhý hned venku u okna a dva podobní pořizci stáli před dveřmi.

Když vstoupila, v rukách s cínovou nádobou, v níž nesla trochu polévky od Mary B., a chlebem z minulého dne, který upekli v jiné nemocnici, zastihla Ashtona, jak se probírá hromádkou časopisů Harper's Weekly a novin Frank Leslie's Illustrated Newspaper.

Pohlédl na ni a po tváři se mu rozlil pomalý úsměv na uvítanou, jako by na něj právě narazila v pohodlném obývacím pokoji. Kromě strážných nic nesvědčilo o jeho uvěznění, v ničem nepřipomínal muže, který ztratil svobodu.

Místnost vypadala vzdušně, skoro prostorně, byla v ní vestavěná knihovna zaplněná v kůži vázanými svazky a stál tam těžký stůl používaný jako jídelní, s pultuctem pohodlně vypadajících židlí. Na bílých stěnách viselo několik zarámovaných tisků a strop lemovalo pár jednoduchých ornamentů.

Ashtonova bílá lněná košile a tmavě šedivé kalhoty nenapovídaly nic o jeho hodnosti v armádě.

„Ahoj,“ řekla rozpačitě, protože na sobě nepříjemně cítila bdělý pohled strážného.

Ashton okamžitě vstal a hned stál u ní. „Margaret,“ zamumlal a chtěl toho říci mnohem víc, ale nemohl ze sebe vypravit ani slovo. Rukou jí sevřel loket a všiml si, že se trochu chvěje.

„Promiňte, vojíne Burdelle,“ řekl strážnému konverzačním tónem, „nevadilo by vám, kdybyste nás tu s manželkou nechal chvíli o samotě? Odešli bychom sami, ale nějak jsem se do téhle místnosti zamiloval.“

Strážný přikývl. „Ano, pane.“ Zarazil se. „Jen pokud nemá paní Johnsonová nic, ehm, nic, co by vám mohlo pomoci...“

„Utéci?“ navrhl Ashton.

Voják se začervenal. „Ano, pane.“

Margaret zvedla konvici, aby ji voják mohl prozkoumat a nadzvedla utěrku, zakrývající chléb. „Můžete se podívat. Na sobě nemám nic, co by mu mohlo pomoci k útěku. Nemám ani obruče...“

Začala si zvedat sukně, strážný otevřel ústa a rychle vycouval a práskl za sebou dveřmi. Místností se rozlehl Ashtonův tichý chechtot.

Margaret k němu zvedla hlavu a pokusila se usmát, ale svedla jen udržet ústa tak, aby jí neklesly koutky. Tento okamžik připomínal děsivý sen, teninký náter normalnosti skrýval, jak je situace ve skutečností hrozivá. Manžel se jí dotýkal, tiskl se k ní tak silně, až cítila jeho teplo, ale za několik hodin může být mrtev.

„Rozhodli o něčem?“ Hlas zazněl prázdně, jako by za ni mluvil někdo jiný. Nebylo z něho patrné, jak zoufale prožívá každou slabiku. Postavila polévku a chléb na masivní stůl.

Její bezbarvá intonace Ashтона nezmátla. Zhluboka dýchal a něžně ji k sobě tiskl. Prostě se jí nemohl dívat do očí, protože se chystal říct nepřiliš příjemná slova. Když se uvelebila v jeho náruči a objala ho pažema kolem pasu, cítil na prsou vlahé teplo jejího dechu.

„Má lásko, musíš být silná.“ Cítil, jak ztuhla, a jemně ji hladil po zádech. „Musím se ti omluvit za narušení tvého soukromí. Ten papír nebyl určen pro jiné oči než tvoje. Neměl jsem nikdy číst, o čem se ti zdálo, neměl jsem na to právo.“

Chtěla promluvit, ale přerušil ji. „Nech mě to, prosím, domluvit. Chci ti jen říci, že ti naprosto věřím. Vždycky ti sice nerozumím, ale bezvýhradně ti důvěřuji. Teď mě poslouchej. Vrať se co nejdříve zpátky do Oaks, Margaret. Moje matka a teta Eppes se o tebe postarají...“

„Ale co...“

„Margaret, poslouchej.“ Rukama ji skoro bolestivě sevřel, ale sotva si toho všimla. „Prosím, nenes v sobě hořkost. Dostalo se nám několika hodin naprostého blaha a já nechci, abys někoho nenáviděla nebo vinila za to, co se stane. Je to všechno moje vina a nesu za to

plnou zodpovědnost. Všichni ostatní jen reagují, jak musí, protože upřímně věří, že je to dobré pro Konfederaci.“

„Co je...“ začala, ale hlas ji zradil, než mohla pokračovat.

„Ještě mi to neřekli, ale myslím, že mě zítra ráno zastřelí.“

Omámeně zakroutila hlavou, jako by tím mohla změnit, co jí právě řekl. „Ne,“ řekla přiškrčeně.

„Poslouchej mě.“ Jeho slova byla stěží slyšitelná. „Víš, že nejlepší část svého života jsem prožil s tebou? Cítím se velice šťasten, Mag. Mállokterý muž měl to štěstí, že daroval bez ostychu svou lásku ženě, a ona mu ji desetinásobně vrátila, když to nejvíc potřeboval.“ Pokračoval, jako by stál v místnosti sám, jako by jeho vlastní odraz najednou dostal hlas. „Kdysi jsem se trápil pomyšlením, že mě nemiluješ, ale o to jsem teď šťastnější, když jsem si tvou láskou jist, když rozumím její hodnotě a výlučnosti i tomu, jak vzácná jsi ty. Nejdůležitější válka, jakou jsem vedl, byla o tvé srdce, a tu jsem nakonec vyhrál.“

„Já nedovolím, aby ti něco udělali,“ opakovala a třásla se po celém těle.

„Margaret, musíš se s tím vyrovnat. Prezident vydá prohlášení, že jsem umřel přirozeným způsobem a já potřebuji mít jistotu, že to nebudeš nikomu vyvracet. Říkám ti to jen proto, že víš, co dnes v prezidentské kanceláři vyšlo najevo. Jsi příliš inteligentní, než abys uvěřila, že jsem náhle zemřel. A nikdy bys to neodpustila mně ani sobě. Musíš si uvědomit, že to není tvoje vina, ale jen moje. Posloucháš mě?“

Začala couvat, nemohla mu hledět do tváře a objímat ho, dokud za ním nepřijde s nějakým řešením.

Ashton k ní vztáhl ruku, ale Margaret uhnula a ruka mu spadla. Výraz naprosté paniky v její bledé, bezvýrazné tváři ho poplašil.

„Margaret,“ začal, ale ona už stála ve dveřích. „Proboha, neudělej nic bláznivého.“

„Ne, ne, neudělám,“ zamumlala. „Vrátím se hned, jak to půjde, slibuji ti. Musím něco udělat.“

„Jinak to nejde,“ řekl tiše. „Margaret, to mi zachrání čest. Prosím, poslouchej, nakonec to zachrání i tebe. Zítřejší, ehm, událost, bude základem tvého dalšího štěstí. Nechápeš to?“

Podivila se, že Ashton opravdu věří tomu, co říká.

„Vrátím se.“ Pohlédla na něho, pak se zahleděla stranou, protože nesnesla pohled na jeho vzpřímenou, ale osamělou postavu, s dlaněmi vztaženými k ní. Podařilo se jí usmát. „Prosím, sněz tu polévku. Já se vrátím.“

Ruka se jí třásla, takže na botanické texty doktora Parishe rozstříkovala kapky horkého vosku ze svíčky. Ilustrace vypadaly nádherně a propracovaně a rostliny si zachovaly svěží výraz jako v přírodě.

„Opatrně,“ napomenula ji Mary B., očima přejížděla po místnosti a číhala na náznaky doktorova příchodu. „Pořád nechápu, proč to nepočká na potom, až doktor bude pryč na dvě hodiny.“

Bylo pozdní odpoledne, ale zimní temnota si už vynutila marnotratné použití svíčky. Doktor Parish jen na chvílku odběhl, aby dohlédl na rozdělení nových pacientů.

„Rychle,“ naléhala Mary B. a pod sukní nedočkavě podupávala nohou.

„Tady je něco,“ zašeptala Margaret. „Jmenuje se to jamestownský plevel a způsobuje to mdloby, a když nejsi dost opatrná, smrt.“

„Tak tohle zrovna nehledáme.“ Mary B. nahlédla ke dveřím, ale usoudila, že doktor se ještě nevrátil zvenku, jinak by ho slyšela nebo viděla, jak se sklání k pacientům. „Roste to tady v této roční době?“

„Podívám se.“ prstem přejížděla sloupec. „Řekla bys, že je tu teplé klima?“

„To zrovna ne,“ odpověděla přítelkyně a mnula si ruce, aby zahнала chlad.

„Zatraceně. Většina z těch rostlin roste v Jižní Americe nebo Asii. Podívejme, co takhle jalovec? Botanický název je *Juniperus sabina*. Píší tu, že nesmrtelná dávka způsobuje koma. Zdá se ti to dobré?“

Mary B. zakroutila hlavou. „Ne.“ Obrátila pozornost na zelený keř nakreslený v knize. „Koma je příliš záluďné, je to jemná čára mezi životem a smrtí. Chceme ho dostat do bezvědomí, ne aby umřel.“

„No, dámy, to člověka určité uklidní.“ Doktor Parish si složil paže na prsou a prohlížel si své dvě nejlepší sestry. Věděl, že ho neviděly, když vstoupil zadními dveřmi, které obvykle zůstávaly zamčené. „Jestli se chcete zmocnit mě, jsem vám k službám. Jen mě neotravte. Ochotně se vám ve všem podřídím.“

„Doktore Parish,“ vypravila ze sebe Margaret.

„Zdá se, že si dámy přejí, abych zhynul.“ Naklonil nad text. „Dobrý Bože, to přece nemůžete nemyslet vážně!“

„Ach, nebojte se, doktore, to není pro vás. Je to pro... no...“ Mary B. obrátila oči ke stropu, stěží viditelnému v matném světle. „Je to pro krysy,“ pravila vítězně, neudržela se a spokojeně pokývla na Margaret.

„Jak jste dámy laskavé, že nechcete toho hlodavce zabít úplně, ale jen ho omráčit.“ Nemohl potlačit upjatý úsměv. „A, slečno Coxová, jsem obzvlášť dojat tím, že se obáváte, aby koma nebylo pro krysu příliš nebezpečné. Ptám se, co budete s tou omdlelou krysou dělat? Vypovíte ji ze země? Pošlete ji na Sever?“

„Ne, není to pro krysu.“ Margaret ztěžka polkla a uvědomila si, že doktor by mohl velmi snadno zmařit šanci na záchranu Ashtona. Ale instinktivně vycítila, že by jí možná pomohl. „Je to pro mého manžela.“

Úsměv se mu změnil na přísné zamračení. „Mladá dámo, chápu, že jste se s generálem Johnsonem pohádali, ale ujišťuji vás, že otrávit ho není řešení...“

„Je to moje jediná naděje,“ zasténala. „Doktore Parish, kvůli strašné shodě nešťastných náhod se vláda Konfederace mylně domnívá, že je Ashton zrádce. Ale on není. Přisahám na svůj život, že ani jeden z nás není vinen. Ale o to nejde - chystají se ho zítra ráno popravít.“

Mary B. vyjekla, ale doktor Parish zůstal naprosto klidný. „To je nesmysl, má drahá.“ Pohladil jí ruku suchou, skvrnitou dlaní. „Jsem

si jist, že jste prostě přetažená a představujete si příšerné věci. Nikdy se neodváží generála Johnsona popravit.“

„Ale odváží! Pak prohlásí, že zemřel z jiné příčiny!“ Zavřela pevně oči, aby ovládala hlas, zhluboka se nadechla a pokračovala: „Ani za nic by se nepokusil utéci, doktore. Pro něj jsou povinnost a čest velmi důležité. Proto jsem doufala, že mu podám nějakou bylinu nebo něco, co se mi podaří najít. Pak řeknu, že je mrtev, a vynesu ho v rakvi.“

„A co potom?“

Pokrčila rameny. „Opravdu jsem nemyslela tak daleko dopředu. Jen ho chci odtamtud dostat.“

Nastalo ticho. Tlumené zvuky kašle vojáků ve vedlejší místnosti jim připadaly velmi vzdálené.

„Jste si naprosto jista, že to chcete udělat?“ V jeho výrazu zachytila naléhavost, jakou dosud neviděla. Přikývla.

„Slyšel jsem podivné zvěsti,“ připustil. „Tahle válka je plná podivných řečí. Viděl jsem, jak generála odsud ráno odvedli a nevšiml jsem si, že by se vrátil, aby navštívil bratra nebo manželku. To se mi zdá poněkud nezvyklé vzhledem k tomu, co jsem o něm slyšel.“

Když takto nahlas přemýšlel, nepřítomně si mnul bradu, a ta vydávala škrábavý zvuk jako smirkový papír. „Začínám se cítit jako mnich Lawrence,“ mumlal, když se přirovnával k mnichovi, který namíchal Shakespearově Julii uspávací nápoj.

„V tom případě mi pomůžete!“ stiskla mu Margaret ruku a on přikývl.

„Víte, kdysi jsem byl ženat.“ Oči zaostřil za ženy, jako by hleděl na obraz, který může vidět on sám. „Moje žena a já jsme byli velmi mladí a myslím, že bychom spolu byli spokojeni. Bože, jak se mi po ní stýskalo první rok potom, co umřela.“ Zpříma pohlédl na Margaret. „Byl bych udělal cokoli, abych ji zachránil, úplně všechno. Ale nedostal jsem příležitost. Snad budete mít víc štěstí, moje drahá.“

Z očí mu zmizelo dojetí a zas to byl mrzoutský starý doktor a ne cituplný mladík, který ztratil svou lásku. „Nejdrív uklid'te tu knihu,“ nařídil. „Tam, kde jste ji našly, ne navrch.“ Mluvil a přitom otevřel

skříňku a vytáhl z ní malou dřevěnou krabičku, ve které byl původně čaj. Sáhł do jiné skříňky pro malinký stříbrný klíček.

„Mám tu něco, co jsem sbíral kdysi dávno, když jsem ještě studoval medicínu. Nejsem si jist, zda to neztratilo sílu, a pomáhej nám Bůh, jestli to léty na síle získalo.“

Otevřel krabičku a nevětraným vzduchem kolem naší malé skupinky z ní zavanul podivný, zatuchlý pach. Byl zvláště nasládlý. Všichni hleděli na krabičku. Na Pandořinu skříňku.

Doktor z ní vytáhl malou skleněnou lahvičku, nacpanou suchým nahnědlým listím, a podal ji Margaret.

„Tohle je oměj. Vezměte velký list nebo dva malé a udělejte z nich slabý odvar. I když to nechutná moc dobře, váš manžel to zřejmě vypije, protože si zvykl na kávu z kůry, kukuřičného šustí a skoro všeho ostatního pod sluncem. Navíc je dost mladý a nerozumný, aby vypil všechno, co mu nabídne jeho hezká žena.

Ted' poslouvejte. Tahle rostlina může působit jako smrtelný jed. Když nebudete dost opatrná, určitě umře. Až vypije čaj, bude si velmi brzy - za pár minut, nebo už vteřin - stěžovat, že ho bolí hlava. Bude se potit, vidět rozmazaně a pravděpodobně si bude muset lehnout. Ujistěte se, že to vidí i ostatní, to propůjčí hodnověrnost pohádce o jeho domnělé nemoci a později smrti.“

Margaret a Mary B. hleděly na lahvičku. Listy vypadaly nevinně jako sušené růžové listy z dívčího deníku. Doktor pokračoval:

„Brzy začne rychle dýchat a tep mu stoupne tak, že nepůjde spočítat. Za půl hodiny se mu zpomalí všechny funkce. Bude mělce dýchat, srdeční tep se sníží na několik slabých tepů za minutu. Kromě toho bude mít na pohmat ledovou kůži. Asi za hodinu bude skutečně vypadat jako mrtvý a nepůjde mu nahmatat puls.

Musíte ho nějak dostat někam, kde ho nikdo nebude vidět, jak vylučuje jed z těla. Pak, pokud budete velmi opatrná, mu můžete dát víc...”

„Víc?“ Margaretiny oči se rozšířily zděšením.

„Dokud se nedostane do bezpečí, nikdo nesmí vidět, že žije. Jakmile se vám podaří dostat ho z nehybnosti, navrátit mu životní funkce skoro k normálnímu stavu, můžete proceduru několikrát

opakovat. Ale musíte ho budit. Nenechte ho v plně bezvládné fázi příliš dlouho, nebo skutečně zemře. Oměj působí tak, že paralyzuje svaly, včetně srdečního. Dejte mu silnou kávu, pokud nějakou seženete, nebo s ním neustále pohybujte. Jen ho nenechte podlehnout otravě.“

Rukou si třela spánky, tíha zodpovědnosti jí sevřela srdce.

„Ještě jednu věc,“ dodal doktor. „Zůstane naprosto při vědomí, duševně čilý, ať bude vypadat jakkoli. Bude rozumět všemu, co se kolem něho děje, každému slovu, které vyslovíte, každému činu.“

Prsty objala nádobku. „Děkuji vám oběma. Musím už jít.“ Bez dalších slov odešla.

Doktor Parish ji sledoval, jak rozhodně kráčí uličkou mezi postelemi a nakonec vychází dveřmi.

Obrátil se k Mary B., která ještě hleděla na dveře, jež se zavřely za Margaret. „Proč mám takový hrozný pocit, že z toho vzejde něco strašného?“

V Ashtonově pokoji stálo jediné lůžko s polštářem a úhledně složenou přikrývkou. Ashton seděl u stolu, před sebou měl otevřenou nádobu z broušeného skla s inkoustem a rychlými, rozhodnými tahy cosi psal.

Setmělo se, večerní stíny rozprostřely zamlženou temnotu na všechny předměty v matně osvětleném pokoji. Strážní nechali Margaret vejít, aniž je o to musela požádat. Nejmladší z nich měl ve tváři smutek. Když vešla, strážný zevnitř pokoje proklouzl dveřmi. Ashton vzhlédl. Část vlasů, kterou si zřejmě prohrábl rukou, mu zůstala načepýřeně stát. Položil pero a usmál se.

„Polévka a chléb byly výborné. Děkuji ti.“

Margaret neodpověděla. Místo toho k němu vykročila. Než stačil vstát, měl ji v náručí, posadil se zpátky a choval ji na klíně.

„Co píšeš?“ zamumlala mu do ucha.

„Dopisy matce a Eddiemu.“ Odmlčel se a odhrnul jí neposlušný pramen z hladkého krku. „...a tobě.“

Ruku nechal ležet na jejím krku a palcem ji hladil. „Ale mně nemusíš psát,“ odpověděla a on cítil, jak polkla. „Jsem tady.“

„To je na později...“ Jeho hlas se zcela vytratil, když ji políbil těsně pod uchem.

Najednou se napřímila. Uvědomila si, že když se ztratí v jeho objetí, jestli opětuje jeho vášnivé doteky, nebude schopna se soustředit. Ted' bylo životně důležité, aby si udržela klidnou hlavu. Tohle bude nejobtížnější a také nejdůležitější noc v jejím životě.

„Říkala jsem ti, že Eddiemu se daří mnohem lépe? Doktor Parish si myslí, že kulka úplně minula kost, a pokud paže vážně neonemocní, mohl by...“ zalapala po dechu, když mu ruka sjela na její prsa.

„Ashtone!“

Lenivý, vyzývavý úsměv mu hrál na rtech. Vyskočila na nohy.

„Není ti tu zima?“ Hlas jí zněl, jako by se nadýchlá héliá.

„Už ne...“ Přitáhl si ji zpátky do klína, ústa jí zakryl nejdříve měkkými, pak drsnějšími polibky. Cítila, jak v rozkoši nad sebou ztrácí kontrolu a pažema objala jeho záda s vypracovanými svaly.

„Ne,“ nepřesvědčivě zasténala a pokusila se odtáhnout. Držel ji tak pevně, že se nemohla pohnout.

„Ne,“ opakovala a tentokrát ji už slyšel, ucouvl a v očích se mu mísil zmatek s naprostou touhou.

„Chtěla bych čaj,“ řekla chraptivě. „Moc bych chtěla šálek čaje.“

Popleteně zakroutil hlavou a ukázal jednu židli, kde ležel podnos přikrytý utěrkou. „Myslím, že v hrnci ještě bude horká voda.“

„Výborně.“ Vyskočila mu z klína a sundala utěrku. Pod ní leželo několik nádob s jídlem, všechny netknuté, víc jídla, než viděla v celé Konfederaci. Kousla se do rtu a uvědomila si, že štědrá hostina byla míněna jako jeho poslední jídlo.

Voda sice nevřela, ale byla dost horká, aby z ní šel připravit čaj. Odklopila poklici z menšího hrnce a zaradovala se. Byla v něm káva, tmavá a hustá, opravdová káva plná kofeinu. Na černém trhu asi stála malé jmění. Ale ať stála, co chtěla, pro ni měla nevyčíslitelnou cenu. Může ji později použít, aby Ashtona oživila.

„Víš,“ pravila nejobyčejnějším tónem, jaký dovedla vytvořit, „udělám ti šálek čaje.“

„Ne, děkuji.“ Povzdechl.

Takhle brzy s žádnými těžkostmi ve svém plánu nepočítala. Udržovala lehký tón, sáhla do kapsy, kam si už vložila dva malé omějové listy. Položila je na dno šálku a nalila na ně vodu.

Nápoj se brzy zbarvil do světle šeda, nezdál se ale moc vábný. Na druhé straně vypadal mnohem lip než káva z burákových slupek.

„Vezmi si šálek čaje, Ashi.“ Přinesla mu ho, opatrně, aby ani kapku nerozlila. Odmítavě mávl rukou.

„Margaret, opravdu nechci čaj. Chci tebe.“

Pozvedla šálek k tváři, zhluboka vdechla a usmála se. „Tohle je naprosto úžasná vůně. Dobře, Ashtone.“ Lehce zvedla obočí. „Uděláme dohodu. Když vypiješ čaj, můžeš si se mnou dělat, co chceš.“

V očích mu zasvitlo a sáhl po šálku. „Všechno?“

„Úplně všechno,“ potvrdila.

Upíjel čaj a mračil se. „Je strašný.“ Když vzhlédl, oči mu zazářily přes okraj šálku. „Ale vypiju třeba bolehlav, když se jedná o tebe.“

To nejsi moc daleko od pravdy, pomyslela si a zahlodal v ní pocit viny. Vzala prázdný šálek, položila ho zpátky na podnos, hned vedle vlažné kávy.

Otočila se k němu a v krku jí začal narůstat panický strach. Vypadal tak hezky, vlasy měl trochu rozcuchané, oči mu zářily a jeho ostře řezané rysy se jí líbily stále víc.

Vztáhl k ní paže a ona do nich okamžitě vklouzla. Ústa sklonil k jejím s divokou posedlostí. Napadlo ji, jestli se nemůže omámit jedem z jeho rtů. Najednou se zastavil a ruka mu vylétla k čelu.

„Co se děje?“

Pokusil se usmát, ale určitě mu hlavou projel záblesk bolesti. Margaret si položila ruku na ústa. Proč se jí doktor Parish nezmínil, že bude tolik trpět?

„Já...“ nemohl dokončit větu. Margaret si uvědomila, že rychle dýchá a na čele mu vyrazil pot.

Objala ho kolem pasu a vrávorajícího ho vedla k lůžku. Jak ho podpírala, přiložila mu ucho k hrudi. Slyšela, jak mu zběsile tluče srdce, nepřírozeně a nepravidelně. Nedala mu toho příliš mnoho?

„Strážte!“ vykřikla a rozepnula mu košili. Lapal po dechu, leskl se potem.

Strážný vstoupil do místnosti, oči hned vrhl na Ashtona. „Co... K čertu! Co se stalo?“

„Prosím, zavolejte doktora.“ Najednou ji napadla spásná myšlenka: „Pošlete pro doktora Parishe do nemocnice slečny Coxové. Hned!“

„Musím mít svolení...“

„Tak si ho rychle obstarajte. Copak nevidíte, jak je na tom špatně?“

Slyšela pokřik, kroky nahoru a dolů po mramorových schodech. Přitáhla si k lůžku židli a uchopila jeho velkou ruku. „Ashtone, odpusť,“ zašeptala. „Vydrž, lásko. Za chvíli to přejde.“

Do místnosti vstoupil doktor Parish a za ním se do dveří naklonil Jefferson Davis. Doktorův výraz nevyjadřoval nic, oči měl upřené na Ashtona.

„Paní Ashtonová,“ zeptal se, když otvíral otlučený kožený vak. „Můžete mi popsat, co tomu předcházelo?“

„No, mluvili jsme spolu a najednou ho začala hrozně bolet hlava. Pak se jeho stav zhoršil,“ dodala nepřesvědčivě.

Zachvátil ji pocit naprosté bezmoci, když přihlížela, jak se doktor zabývá Ashtonem. Vytáhl z vaku naslouchací trubici a položil ji jedním koncem k Ashtonově hrudi a druhým ke svému uchu. Střelil po ní očima a pak se vrátil pohledem k ležícímu pacientovi.

„Doktore, můžete tu nemoc pojmenovat?“ Prezidentův výraz vyjadřoval velkou starost o muže, kterého měl v plánu nechat příští ráno popraviti.

„Řeknu vám pravdu.“ Doktor uložil naslouchadlo zpátky do vaku a pohlédl na prezidenta. „Tohle může být neobvyklá horečka nebo zánět některého dřívějšího zranění. Ale jak můžete sám vidět, tento muž je velmi nemocen.“

Margaret stiskla pevněji Ashtonovu ruku. „Řekl bych, že má puls kolem tří set za minutu, a to nemůže nikdo dlouho přežít.“ Obrátil se s těmi tiše pronesenými slovy na Margaret. Je to úskok nebo se jí pokouší sdělit, že právě manžela zabila?

„Obávám se, že nepřežije noc, moje drahá.“

Právě když Margaret skoro klesla sklíčeně na kolena, mrkl na ni doktor Parish tak přehnaně, jak to ještě nikdy neviděla.

KAPITOLA 17

Ticho ve ztemnělém pokoji, ozářeném jedinou plápolající svící, by snad někoho děsilo, ale Margaret uklidňovalo. Vnímala je jako důkaz, že bláznivý plán na záchranu života jejího manžela je dostatečně šílený na to, aby vyšel.

Obvyklé ranní rámusení kol vozů a podkov koní a dobromyslné pozdravy zněly tlumeně a nezvykle přidušeně. Kolem staré celnice, nyní Kapitolu Konfederace, se tvořily malé hloučky zvědavých truchlících lidí, kteří hleděli k oknu, za nímž podlehl nemoci slavný kavalista. Tato příšerná zvěst se začala šířit po richmondských ulicích.

Generál Ashton Johnson, nejobdivovanější národní hrdina, byl mrtev.

Margaret seděla vedle lůžka, na němž ležel nehybný manžel. Jeho tělo bylo na dotek studené.

„Promiň, Ashi,“ šeptala mu do ucha. „Opravdu jsem neměla na vybranou. Musela jsem zvolit buď oměj, nebo popravčí čet, a myslela jsem, že s omějí budeš mít větší šanci.“

Propletla své prsty s jeho, sklonila se blíž k němu a volnou rukou mu odhrnula pramen vlasů z čela. Nejevil známky života, alespoň ne na první pohled. Pokud jste však jeho tělo sledovali dostatečně dlouho, mohli jste postřehnout mělký, nepravidelný dech. Kdybyste mu chtěli nahnát puls, necítili byste nic, ale doktor Parish Margaret ujistil, že je to pro tuto drogu typické.

„Znamená to, že je jeho tělo dočasně zbaveno vitality?“, zeptala se doktora mezi čtyřma očima.

Napřed se zamračil a pak se rozesmál. „To je ale trefně řečeno, 'dočasné zbavení vitality',“ opakoval po ní, převracel slova na jazyku a vychutnával je. „Ano, je to přesně tak. Musíte u něho zůstat, abyste to nějak zakamuflovala, kdyby se začal probouzet. Nikomu nepřijde

podivné, že se zdrcená mladá vdova odmítne vzdálit od manželova těla.“

Všichni uctivě vycouvali z místnosti s kloboukem v ruce a zanechali ji s Ashtonem o samotě.

Pokud jí vydrželo jednostranné žertování, bylo pro ni snadné s ním pobývat. „Příští úkol bude dostat tě odsud v rakvi, ale neboj se. Objednala jsem ti pěknou výplň a saténový polštář. Konfederaci to bude stát spoustu peněz, ale je to jejich vina, tak se kvůli tomu netrap.“

Venku dutě zazněly kroky. Otočila se, zda neuvidí někoho vejít. Nikdo se však neobjevil. Ten, kdo se zastavil za dveřmi, pokračoval dál chodbou a klapal podpatky, jak odměřoval kroky po hladkém mramoru.

Ashtonova kůže vypadala podivně a připomínala vosk. Margaret se snažila nevnímat, že opravdu vypadá jako bez života. Pomalu a opatrně mu nadzvedla víčko, jako to dělal doktor Parish. To, co uviděla, ji donutilo se tlumeně zasmát. Kvůli prezidentovi, ministrovi války a hloučku vojáků se zamlženými zraky, kteří se všichni natahovali, aby naposled pohlédli na generála Johnsona, zakryla smích suchým kašlem.

Víčko se pod jejím dotekem snadno zavřelo. Sáhla po svíčke, aby si lépe prohlédla jeho nádherné jantarové oči. Vrhla nejvzteklejší, nejvražednější pohled, jaký kdy viděla. Trochu se zachvěla, když pokládala svícen. Odtáhla se od manžela a složila ruce do klína.

„Tak ty máš vztek?“ zasyčela. „No, tak to je naposled, co se ti pokouším zachránit krk, kámo.“

S hlasitým povzdechem pohlédla ke stropu a pak znovu ke svému manželovi. Hněv vyšuměl. „Promiň. Ani mně není moc do smíchu, víš? Ty to máš jednodušší.“

Za jejími zády se ozvalo diskrétní zakašlání a donutilo ji otočit se. Ve dveřích stál v nažehlené uniformě Robert E. Lee.

„Právě jsem se to dozvěděl, moje drahá.“ Kráčel pomalu k Margaret, ale zarmoucené oči měl upřené na Ashtona. „Ach, můj ubohý, ubohý chlapec,“ mumlal si pro sebe.

Natáhl ruku a pohladil Ashtona po ledové tváři. „Máte pravdu, paní Johnsonová. Je to nejtěžší úděl, zůstat sama a opuštěna. Váš manžel nyní odpočívá a má to skutečně snadnější, jak jste říkala.“

Oba pohlédli na Ashtona. Margaret zahlédla, jak se Ashtonovi hýbe palec a přemýšlela, co vhodného říci, až se jí kouřilo z hlavy.

„Ach,“ vyjekla a vrhla se na Ashtonův trup. Jedním rychlým, ale nebezpečným pohybem zakryla podstatnou část těla sukní.

„Paní Johnsonová, má drahá, prosím vás,“ soucitně k ní hovořil generál Lee. „Nesmíte se tolik rozrušovat. Snad to bylo nakonec to nejlepší...“

Ashton začal hýbat paží.

„Ne! Okamžitě toho nech!“ zakřičela na něj Margaret.

„Promiňte,“ odpověděl Lee, ani v nejmenším nezaskočen tím, že mu paní Johnsonová náhle tyká. „Asi teď není nejvhodnější doba, abych vám nabídl...“

Z Ashtonových úst uniklo mocné zasténání. „Prosím, buď zticha,“ řekla hrubě manželovi, který se zjevně probíral z omámení.

„Ano, moje drahá paní Johnsonová.“ vycouval generál Lee. „Promluvíme si tedy později.“

Když generál opustil místnost, Ashton se ani nepohnul. Zachvátila ji vlna paniky - co když je opravdu mrtev?

Ztěžka polkla s nadzvedla mu znovu oční víčko. Pohled vylučoval jakoukoli pochybnost.

Ashton měl vztek.

* * *

Doktor Parish stál za Margaret, ruku jí ochrannitelsky položil na rameno. Přemožena obavami si nervózně mnula ruce a ani doktorova uklidňující slova nezmírnila její starosti.

„Paní Johnsonová, ubezpečuji vás, že jeho reakce je naprosto normální. Bylo nezbytné, abyste mu podala ještě jednu nebo dvě kapky oměje. Říkala jste, že se začal hýbat, a i nejzarmoucenější truchlící by si určitě všiml, kdyby se mrtvola posadila a zaklela.“

Margaret přikývla. Chápala, že bylo nutné podat víc jedu, ale děsila se rizika. „Já jen chci, aby mu bylo dobře,“ naléhala tiše na doktora.

„Něco vám povím,“ pravil doktor lehkým tónem. „Tihle Johnsonovic chlapci mají pořádný kořínek. Myslím, že by mnoho lidí nepřežilo dávku, kterou jste dala Ashtonovi na začátku.“ Nevšímal si jejího provinilého výrazu. „A jsem si naprosto jist, že jen málo mužů by se vzpamatovalo ze zranění tak, jako Ashton a jeho mladší bratr.“

„Eddie?“ Margaret vrhla rychlý pohled na doktora. „Neřekla jsem mu o oměji! Věděl, že něco plánujeme, ale... Ach, doktore, měla jsem mu to říct, než se doslechne, že je Ashton mrtev. Možná si bude myslet, že ho popravili a že si vláda vymyslela nějakou pohádku...“

Doktor Parish mávl rukou. „Paní Johnsonová, váš švagr je zcela zasvěcen do plánu. Slečna Coxová mu všechno řekla a on je tím naprosto uchvácen. Zpráva o Ashtonově domnělé smrti byla vlastně nejlepším lékem na zraněné rameno mladého majora Johnsona.“

Vytrhlo je staccatové zaklepaní na dveře. Margaret hodila pohled plný obav na Ashtona, který se nyní po poslední dávce oměje silně potil.

„Postarám se o něho, ať je to, kdo chce. Sedněte si ke generálovi a vezměte si na starost, aby mu nikdo neviděl do obličeje.“

Margaret se přemístila k hlavám postele a jemně setřela vlhkost z manželova čela a tváří. „Ach, Ashi,“ mumulala. „Prosím, odpusť mi.“

Doktor Parish otevřel dveře, vrásčitou tvář už měl opět zachmuřenou. „Co si přejete?“ zeptal se odměřeně návštěvníka.

Byl to mladý muž s náznakem plnovousu, jehož řídkými chomáčky prosvítaly proužky růžové kůže. Byl nevysoké postavy, na sobě měl tmavý oblek a naškrobený bílý límec s rohy tak ostrými, že ho musely při pohybu píchat.

„Odpočívá tu generál Johnson?“ mladý muž nesl velké cínové vědro a v něm stočenou hadici.

„Ano, mladý muži,“ vyštěkl doktor. „Ale jako lékař paní Johnsonové trvám na tom, abyste paní nerušil a nechal ji s manželem o samotě. Je poněkud nervózně rozpoložena a kvůli jejímu zdraví jí musí být v těchto chvílích dovoleno poslední rozloučení. Na shledanou.“

Doktor začal zavírat dveře, ale mladý muž mezi ně strčil nohu a nenechal se vyhodit.

„Pane, jsem Grover Sharpe z pohřebního ústavu Sharpe and Foote. Posílá mě prezident Davis, abych nabídl bezplatné balzamování zesnulého generála.“ Grover Sharpe narovnal úzká ramena, jako by právě vydal důležitý rozkaz.

Uvnitř místnosti Margaret zbledla a dusila v krku výkřik. Jemně zvedla Ashtonovi víčko a doufala, že chudák manžel Grovera Sharpa neslyšel.

Byl sinalý vztekem, a přitom vychutnával její neklid.

„Těší mě, že tě to tolik pobavilo,“ zašeptala mu do ucha.

Její hlas se ale donesl až k mladému zřízenci, jemuž překvapením náhle poklesla čelist. „Ona mluví k zesnulému? „ zaznamenal s profesionální zvědavostí a naklonil se k doktoru Parishovi.

„Ano...“ odpověděl smutně doktor. „Projevují se u ní příznaky hysterického rozčarování, což, je za těchto okolností velmi běžné. Zbývá jediná naděje: že ji ponecháme se zemřelým manželem. Nakonec si uvědomí, že jí neodpovídá a pochopí, že je mrtev. Jinak se jí nikdy nevrátí zdravý rozum.“

Grover Sharpe morbidně fascinován hleděl na krásnou mladou vdovu s rozčuchanými vlasy a zářícíma očima. Pak znovu nabyl profesionální vyrovnanosti. „Rozumím vám, pane. Ale musím trvat na tom, abyste mi dovolil provést práci. Když to řeknu na plnou pusu, pane, nebude pro ni příjemné zůstat s manželem o moc déle, pokud nebude nabalzámován. Chápete, co tím myslím, pane?“

Doktor Parish na chvílku ztratil řeč a pohlédl přes rameno na Margaret a Ashтона. Pak ho ovládl výbuch vděčné tiché euforie, ale dokázal hovořit tichým, zkormouceným hlasem. „Ach, pane Sharpe,“ přikývl doktor Parish mudrlantsky, „aby se paní Johnsonová dostala ze šoku se zdravou myslí, musí vzít na vědomí manželovu smrt nejen na základě toho, že jí neodpovídá, ale zároveň i v důsledku všech nechutných změn v jeho těle. Jedině tak se zbaví romantických myšlenek.“

Zřízenec přešlápl z nohy na nohu, v ruce stále svíral vědro s hadicí.

„Poslyšte, pane,“ pokrčil rameny, sraštil nos a znovu se pokusil nahlédnout doktorovi přes rameno. „Myslíte, že byste to mohl vysvětlit prezidentu Davisovi? Možná bych ho mohl zkasírovat i tak, když pochopí, že jsem chtěl úkon opravdu vykonat. Prosím za prominutí.“

„Budu prezidenta informovat,“ suše oznámil doktor.

„Děkuji, pane.“ Grover Sharpe se obrátil k odchodu, ale zastavil se. „Ehm, generála je opravdu škoda. Chci říct - i když jsem z té události mohl vytěžít obchod, jsem velice zarmoucen. Viděl jsem ho jednou s vojáky. Byl absolutně skvělý, doktore. Příklad hodný následování.“ Po chvilce zamyšlení pokýval Grover Sharpe hlavou a odešel.

„Paní Johnsonová,“ řekl doktor v okamžiku, kdy se zavřely dveře. „Navrhuji, abychom to měli z krku co nejdřív. Snad bychom mohli uspořádat pohřeb ještě dnes večer.“

„Ach, ne,“ zasténala Margaret. „Jak ho budeme pohřbívat?“

Na doktorově tváři se objevil naprosto spokojený úsměv. „Myslím, že jsem na něco přišel, paní Johnsonová.“

Tlumeným radostným hlasem jí pověděl celý plán.

„Myslíte, že to opravdu vyjde?“ zeptala se Margaret.

„Abych pravdu řekl, nemáme příliš na vybranou,“ odpověděl, když vyšetřoval nehybné generálovo tělo. „Čím déle tu zůstane, tím víc se sem bude cpát Grover, aby se mu dostalo cti generála nabalzamovat.“

Margaret zpříma pohlédla do doktorových bledých očí. „Doktore Parishí, myslím, že vám nikdy nebudu moci dost poděkovat za všechno, co jste pro mě a mého manžela udělal.“ Obrátila se k manželovi, který dostal šanci dožít se vysokého věku.

Doktor jen rozmrzele mávl rukou, aby neprojevil své city, které byly hlubší, než se na první pohled zdály. „Rád jsem udělal, co bylo v mých silách, paní Johnsonová. Každý den vidím umírat tolik lidí. Vidím skrytě trpět tolik šlechtných mladých mužů, než mohou odejít z tohoto světa, že je pro mě povzbuzením, když mohu pomoci dvěma lidem, aby navždy šťastně žili.“

„Ale, doktore Parishí,“ usmála se Margaret. „Vy jste úplný romantik.“

Podrážděně zasupěl. „Ne, madam. Jsem realista, který náhodou fušuje do romantiky.“ Zamrkal na ni. „Běda vám, jestli to někomu povíte.“

Vypolstrovaná rakev vypadala podle všeobecných zvyklostí prostorně a pohodlně, ale Margaret se nemohla dívat, když do ní dva statní strážníci Ashtona ukládali. Připadalo jí to příliš neodvolatelné, příliš skutečné.

Vynutila si, aby do víka provrtali díry a ona tak mohla hovořit k manželovi, když odpočíval na posledním loži. Truhlář jen pokrčil rameny a díry vyvrtal. Ať to má, jak chce, už slyšel podivnější požadavky.

Generál Lee se vrátil spolu s dalšími hodnostáři, aby projevíli Margaret soustrast. Stála u rakve v černé damaškové róbě půjčené od Variny Davisové.

„Generále Lee,“ pravila Margaret přiměřeně tichým hlasem, „musím se vám omluvit za svoje chování. Ashton by se za mě určité styděl, kdyby viděl, jak nemožně si počínám.“

Generál se smutně usmál. „Nemusíte se omlouvat. Neměl jsem vás rušit, měl jsem počkat na vhodnější dobu.“

Celé to příšerné odpoledne se vlekly návštěvy mužů, které Margaret nikdy předtím neviděla a kteří nyní na ni pokyvovali nebo vlhce tiskli její stále bolavější ruku a projevovali jí upřímnou soustrast. Několikrát se pokusila prodrat ke generálu Leeovi, ale vždycky ji zadržel nějaký člen senátu nebo kongresu Konfederace.

Konečně, zrovna když se generál Lee chystal k odchodu, podařilo se ho Margaret dostihnout. „Pane?“ oslovila ho.

Zastavil se a mile se na ni usmál. „Ano, paní Johnsonová?“

„Promiňte, ale potřebuji s vámi mluvit o Ashtonově pohřbu.“ Hlas se jí zachvěl, jakoby emocemi. Ve skutečnosti se jen bála, že rozhovor neproběhne tak, jak doufala. Velmi snadno by se mohlo stát, že Ashtona pohřbí zaživa.

„Samozřejmě. Pokud vím, prezident Davis zadal zakázku na velkolepý pomník a generálovy ostatky budou pohřbeny na hřbitově Hollywood, hned naproti Cherry Street.“

„Víte, generále Lee,“ řekla a očima přelétla Ashtona, kterému to v otevřené rakvi opravdu velmi slušelo. „Já bych ho opravdu raději pohřbila někde, kde je mír, daleko od války.“

„Richmond je bezpečný, paní Johnsonová. Nikdo ho tu nebude rušit,“ Generál nakročil k odchodu.

„Ne, pane.“ Kolena se jí podlamovala. Jak jen se odvažují vzdorovat generálu Leeovi! honilo se jí hlavou.

Zastavil se, překvapen jejím vzpurným tónem. „Víte, pane,“ pokračovala, „Ashton si vždycky přál být pohřben v Anglii.“

„V Anglii?!“

„Ano, pane. Přemýšlela jsem o tom, jestli bych ho mohla odvézt odsud a pohřbít ho na nějakém pěkném klidném místě, daleko od hrůz a strádání této války.“

Obklopila je skupina mužů a pozorovali Margaret a generála Leea. Někteří se bavili její troufalostí, jiné popuzovalo, že staví rytířského generála Leea před tolika lidmi do tak nevděčného postavení.

„Je zima, má drahá.“ Neříkal to nepřátelsky, jen trochu škrobeně. „A samozřejmě, probíhá tu válka. Nemáme volnou loď, abychom vás mohli poslat do Anglie, a kdybychom měli, hrozilo by vám příliš velké nebezpečí ze strany válečných lodí těch druhých. Riskovala byste nejen vy, ale i celá posádka. Ne, paní Johnsonová. Musím vám bohužel říci, že vám nemohu umožnit, abyste ho pohřbila za hranicemi.“

Znovu se obrátil k odchodu. Naposled to zkusila: „A co vlajka vyjednávače?“ zakřičela trochu hlasitěji než zamýšlela.

Generál se zastavil.

„Vím, že pošta se někdy dopravuje s vlajkou vyjednávače,“ zajíkala se. „Je to jeho poslední přání, generále Lee. Myslíte si, že Yankeeové by zabránili truchlící vdově splnit manželovo poslední přání? Toho by se neodvážili. Ash má vlastně na Severu mnoho přátel, některé ve významném postavení. Myslím, že jeho staří přátelé z West Pointu nám rádi pomohou, možná nás dokonce nechají cestovat v yankeeské lodi. Udělalo by to na veřejnosti dobrý dojem. A vylepšit si obraz na veřejnosti Sever právě teď zoufale potřebuje.“

Promluvil senátor Mississippi: „Paní Johnsonová, proč bychom si, proboha, měli přát, abychom Severu zlepšili pověst?“

„Ach.“ Usmála se a zapojila všechn šarm. „Copak nevidíte, že z toho budou mít užitek obě strany? Sever bude vlastním lidem připadat trochu vlídnější a my, vznešená Konfederace amerických států, budeme vypadat naprosto svatě. Představte si, když zástupům žen, které reptají kvůli chlebu, sdělíte, že jejich vláda má o ženách tak dobré mínění, že pomůže ubohé vdově pochovat manžela.“

Místností se neslo mumlání mužských hlasů a Margaret věděla, že Ashton slyší každé slovo.

„A v Anglii mohu udělat kus práce, když se pokusím sehnat humanitární pomoc pro naši věc. Byli bychom silnější, kdybychom měli víc jídla a příkrývek pro vojáky i civilisty. Mohla bych být něco jako vyslanec dobré vůle.“

S chabým přikývnutím vzal generál Lee Margaret za ruku. „Moje drahá paní Johnsonová, neměl jsem tušení, jak velice svého manžela milujete. Chcete opravdu navždy opustit domov a pro tuto cestu riskovat vlastní život?“

„Bez váhání,“ odpověděla a hleděla mu zpříma do očí.

„Uvidíme, co mohu udělat, moje milá. Snad bychom mohli shromáždit nezbytné prostředky. Promluvíme o tom s prezidentem.“

S těmi slovy opustil generál Lee smuteční komnatu.

Za třicet minut probíraly richmondské klepny nejlepší sousto roku. Zármutkem zdrcená vdova po generálu Johnsonovi dokázala vyprovokovat vojenské i civilní síly Konfederace a podle všech dohadů vyšla nezkrotná paní Johnsonová z toho klání vítězně.

Loučení proběhlo chvatně, mezi horečnatými přípravami na cestu, balením, psaním dopisů a neustálým pozorováním Ashtona.

Když musela Ashtona opustit, trvala na tom, aby jeho otevřenou rakev hlídala Mary B., doktor Parish nebo rychle se uzdravující Eddie. Podařilo se jí doručit zprávu Ashtonově matce a nepřímo jí povědět o plánu. Eliza přicestovala do Richmondu, aby pomohla Margaret s posledními přípravami na cestu a aby viděla oba syny.

Ačkoli Elizu úplně nenadchla myšlenka na to, že synovi podávají jed, Eddie ji přesvědčil o nezbytnosti tohoto počínání.

Margaretino poslední ráno v Richmondu probíhalo hekticky a poněkud hrozivě. V tomto městě měla spojence a přátele, kteří přesně věděli, co se s Ashtonem děje. Dostávalo se jí od nich morální podpory: Mary B. ji rozptylovala trochou legrace, Eddie zas pikantními vtipy, doktor Parish ji neustále poplácával po zádech, aby se uklidnila. Až se octne na lodi, bude sama. Úspěch či krach plánu bude záviset jen na ní.

V plném slova smyslu bude život jejího manžela záviset jen a jen na ní.

Ještě jí zbývalo napsat poslední dopis, jednu důležitou zprávu, která možná zajistí Ashtonovi štěstí na zbytek života. S neobvyklou pečlivostí přepisovala dopis, obezřetně volila slova, aby význam každé věty vyzněl jednoznačně. O obsahu dopisu nesměly vzniknout žádné pochybnosti, žádná část neměla skýtat prostor pro spekulaci.

Rukama zamazanýma od inkoustu házela silně pokaňkané nebo nepřesné verze do ohniště a sledovala, jak každý papír tmavne, ozáří se v rozích červeným žářem a nakonec shoří na malou hromádku popela.

Pak napsala na dopis adresu - „Generálu Robertu E. Leeovi. Otevřít až 1. ledna 1868“ - a předala jej do rukou adresáta cestou na loď.

Věděla, že jen jediný muž v Konfederaci, generál Lee, bude její dopis čtyři roky opatrovat a nebude v pokušení jej otevřít.

KAPITOLA 18

V Londýně byla příšerná zima, mrazivá mlha vlezle obalovala chodce, pronikala jejich oblečením i do drožek, a lidé se vůbec nemohli zahřát.

Štamgasti hospody ‚V dívčí náruči‘ dělali, co mohli, aby na protivné počasí venku zapomněli. Nejlepším lékem se zdálo být několik džbánek piva, které zklidnily tělo a po nichž svět vypadal mnohem příjemněji.

Těžké dubové dveře se rozlétly. Jinak dobře naložení hosté začali hlasitě nadávat na mrazivý průvan. Když ale největší reptal poznal příchozího, tvář mu roztála úsměvem na uvítanou.

„Hele, hoši, koukejte, kdo přišel!“ hlaholil. „To je Bertram Butler z té nóbl lodi Severní hvězda! Hospodo, přines jedno pivo pro mého kamaráda.“

Hostinský, nabručený muž s pažema jako medvěd, zareagoval na objednávacího muže nevraživě, ale potom rozmrzele natočil sklenici tmavého nevychlazeného piva.

„Tak, povídej, Bertrame, co cestování?“

Bertram Butler, nevysoký a podsaditý, s nosem, který svědčil o dřívější boxerské kariéře, nejdřív vyprázdnil skoro půlku džbánku. Utřel si ústa do rukávu, ale na horním tlustém rtu mu zůstala tlustá běžová čára.

„Tak abyste věděli, jsem teď volnej člověk. Už bych to nemoh dál snášet. Jsem rád, že jsem z toho vypad.“

„Opustil jsi svoji polovičku?“ zeptal se štamgast.

„Zbavil ses koule na noze?“ dodal potěšené jiný.

„Ne, ne,“ řekl chraplavě Bertram a nijak se neurazil. „Práci, nechal jsem práci.“

Všichni kolem překvapeně ztichli, vzduchem pronikalo jen šoupání židlí, jak se hosté přesouvali, aby lépe slyšeli vyprávění, které mělo následovat. Několik mužů se párkrát dychtivě napilo piva, aby je během vypravování najednou nezachvátila žízeň.

„Povídej, Bertrame,“ poprosil ho starší muž s levým uchem zabaleným do špinavého obvazu.

„Tahle poslední plavba byla nejhorší v mém životě, opravdu, úplně ta nejstrašnější.“ Obrátil do sebe zbytek džbánku. Hned mu nalili další. „Cesta tam proběhla dobře, jen obvyklé zmatky, ale za těch třicet let na moři jsem si na ledacos zvykl. Myslel jsem, že mě nic nepřekvapí, že už jsem všechno viděl.“

Odkášlal si a natahoval čas, než mu podali další pivo. Pak pokračoval, potěšen, že všichni hosté mu věnují soustředěnou pozornost. „No, slyšeli jste o válce tam v koloniích, ne? Můžu dodat, že je to strašná a krvavá záležitost.“

„Neměli se od nás trhnout,“ vyštěkl muž s obvazem. „Mysleli si, bůhvíjak nejsou chytrí, a podívejte na ně. Je to ostuda.“

Bertram vrhl na muže roztrpčený pohled a pak pokračoval: „Takže tenhle generál, co vám o něm chci povědět, mladý chlap a nejodvážnější člověk, o jakém kdo kdy slyšel, před několika týdny najednou umřel. Zničeho nic bylo po něm.“

„Hanba mu,“ komentoval jiný host.

„Ten generál byl Jižan, Konfederát, jestli ti to nevadí...“

„Ti jsou jako my,“ konstatoval muž s obvazem a s autoritativním hlasem.

„Správně. No, a tenhle konfederátský generál měl spoustu přátel na Severu, vlastně ve Spojených státech. A taky měl za man želku nejkrásnější kůstku, jakou jsem kdy viděl. Jeho ženuška byla opravdu k nakousnutí. No a tahle panička si vzala do hlavy, že pohrbí mrtvého manžela tady v Anglii. No jen si to představte!“

„Ta teda měla nápad,“ pokýval hlavou muž s obvazem.

„Takže každý - na obou stranách - chtěl té krásné dámě hned pomoci, ať je tedy po jejím. Dostala nejhezčí kajutu na Severní hvězdě, a já měl dohlížet na to, aby měla všechno pohodlí.“

„Jé, tos měl ale štěstí!“

„No, to jsem si taky myslel, když jsem ji viděl, celou bílou a bledou. A o co si myslíte, že mě hned požádala?“ „O gin?“

„O partičku karet?“

„O nějaký pořádný dlabanec?“

„Kdepak,“ triumfoval radostně Bertram a natáhl se pro třetí pivo. „Jste všichni úplně vedle. Chtěla, aby manželovo mrtvé tělo dali do její soukromé kajuty.“

„Ne!“

„To chtěla mít u sebe mrtvolu?“

„To jsem jí taky povídal. ‚Madam, obvyklý postup je ten, že se zesnulý uloží v podpalubí. Takové uspořádání, rozumíte, je pro všechny příjemnější.‘ No, ale tahle dáma to takhle mít nechce. A protože mi řekli, že mám udělat, co chce ona, přines! jsem jí rakev nahoru. Generál vážil nejmíň...“

„Neztrácejí mrtvolu na váze, když se rozkládají?“

„Tahle ne.“ S dramatickým gestem zvedl ruku a umlčel soucitné mumlání. „Tahle byla horší. Tak jsem jí pomoh postavit rakev v místnosti. A teď hádejte, co chtěla dáma potom?“

„Gin?“

„Karty?“

„Ne,“ smetl Bertram všechny návrhy. „Chtěla, abych manžela uložil do postele.“

„Do postele?“

Přikývl. „Chtěla, abych ho vyndal z rakve a strčil do její hezké a pěknoučké postele, zkrátka abych jejího starouše uložil jako mimino v povijanu.“

„O tom jsem slyšel!“ zakřičel jeden host vzadu v místnosti. „Říká se tomu nějak jako nekro... Jeden nóbl pán o tom jednou mluvil v mojí drožce.“

Bertram netrpělivě mávl rukou. „Ne. To není ono. Víte, ona byla tak hezká a milá, tak jsem to pro ni udělal.“

„Sebral jsi mrtvého?“

„Ano. Vůbec nebyl ztuhlý, jen bledý. A víte co? I když byl mrtvý, vypadal mnohem líp než všichni vy tady. No, bylo mi jí tak líto, když se tak o toho chlápka starala. Ale řeknu vám, že se děly čím dál divnější věci.“

Požádala o kávu, já ji donesl, ale zapomněl jsem na cukr. No, přijdu za chvíli zpátky a zaklepu, než vejdu. A víte, co ona dělá? Drží mrtvému manželovi šálek u pusy, sladce a hezky s ním mluví a ptá se ho, jestli mu chutná pravá káva a tak.“

„Chudák ženská. Je praštěná pavlačí,“ zabrumlal kdosi a ostatní souhlasně zamručeli.

„Potom s ním pořád mluvila. Jednou mu takhle otevřela oko.“ Bertram si dvěma krátkými tlustými prsty postrčil horní a dolní víčko. Vykouklo z nich vykulené oko. „A povídá: mu ‚Tak ty máš ještě pořád na mě vztek? Ty jsi ale zatvrzelý.‘ „

„To na ni měl ten mrtvý kvůli něčemu vztek?“

„Asi ano. Ale ona na něho určitě ne. Jindy vejdu dovnitř a ona ho holí.“

„Ne!“

„Slyšel jsem, že mrtvým lidem rostou vlasy a vousy, takže jestli chceš, aby mrtvola hezky vypadala, musíš ji upravit,“ nadhodil drožkař.

„No, možná,“ povídal Bertram. „Ale myslíš, že by ses měl s mrtvým tělem procházet?“ Ozvalo se hlasité současné vyjeknutí, reakce, v níž vypravěč doufal. „Obcházela s tím mrtvým pořízkiem celý pokoj a povídala si s ním. Jen ve své kajutě, samozřejmě.“

„Co ještě dělala?“

„Líbala ho.“

„Cože?“

Bertram se zašklebil. „Líbala ho na rty. Několikrát jsem viděl, jak mu něco pošeptala a políbila ho. Načapal jsem ji, když mu jednou čistila zuby.“

„Možná proto, aby ho mohla líbat?“

Bertram vrhl významný pohled na znamení, že si nepřeje další komentáře. „A jednou, když se moře zvlášť rozbouřilo, lehla si k němu. Říkala, že nechce, aby se svalil z postele a poranil se.“

Rozhostilo se všeobecné ticho. I muži, kteří zůstali sedět s prázdným džbánkem, tiše přemýšleli a pokoušeli se dobrat smyslu příběhu, který právě vyslechli.

„Tak, pánové, končím s rachotou. Bylo toho dost. Už mi to stačí. Už se nechci setkávat s takovýma praštěnýma ženskýma.“

Muž se zavázanou hlavou hlasitě mlaskl.

„A teď nám pro změnu pověz,“ vybídl Bertrama, „jak se má tvoje žena?“

Únor 1864

Margaret zavřela okno před chladným zimním větrem. Chvěla se zimou, přitiskla si paže k tělu a přemýšlela, zda jí ještě vůbec někdy bude teplo. Ale chlad necítila jen na těle.

Pohlédla na židli, na níž Ashton trávil většinu času, kdy se zotavoval a postupně znovu nabýval sílu s pomocí znamenitého lékaře. Čím silnější se stával fyzicky, tím odtazitěji se k ní choval.

Prostě ji nechápal.

Nějakou dobu s ním vedla jednostranný rozhovor. S nadšením pozorovala, jak se mu do tváře vrací barva, jak přibývá na váze z jídel, která připravovali dole v přízemí a posílali je nahoru výtahem. Jenže Ashton ji naprosto ignoroval. Nejdřív ji napadlo, zda neztratil schopnost mluvit nebo slyšet, ale to nebylo možné, s doktorem McCoyem hovořil dost. A když se zotavil, začal trávit čas v klubu.

Ashton, krásný, záhadný Jižan, se stal nejžádanější ozdobou každé společenské události v Londýně. Většina lidí si myslela, že rytířský cizinec není ženatý, protože se nikdy nezmiňoval o manželce ani podrobně nerozebíral svou minulost. A mluvil o tom, že se chce vrátit se do Konfederace. To bylo všechno, co se o Ashtonu Johnsonovi dalo zjistit.

Své způsoby, vrozený šarm a vzdělanost stavěl na odiv tak nenápadně, až všichni předpokládali, že je velmi bohatý. Střih jeho oblečení prozrazoval nejlepší londýnské krejčí, i když jeho obleky vypadaly trochu příliš nově na to, aby ho bylo možno označit za elegána. Adresa hned vedle Hyde Parku připadala matkám neprovdaných dcer dost správná na to, aby snily o tom, že se jejich miláček - Alžběta nebo Sally či Gvendolína - stane chotí pana Ashтона Powella Johnsona.

Margaret kráčela k jídelnímu stolu, který se stal místem jejich nejbolestnějších hádek. Vlastně se to hádkami nedalo nazvat. Nedonutila ho, aby si jí začal všímat. Choval se zdvořile, ale nikdy k ní nepromluvil víc smysluplných slov než „Podej mi sůl“ nebo „Jdu ven“.

Ztrácela ho a nemohla s tím vůbec nic dělat.

Alespoň že Ashton žije, připomínala si. Ona zůstane osamocena stejně, jako by ho byli zabili. Viděla, že je dobře živený a zdravý, i když nevypadal zrovna šťastně. Díky štedrosti mecenášů mohou žít tímto způsobem, jak dlouho se jim zachce. Dostala dost šeků z jak severanských, tak jižanských zdrojů, aby stačily na léta pohodlného života.

Jestli ho dřív nezabije.

Vzala-li to čistě rozumem, chápala jeho zlost. Ale v koutku duše si myslela, že už by se mohl na všechno podívat jejíma očima a pochopit, že všechno, co učinila, učinila jen z lásky k němu.

Ozvalo se tiché zaklepání na dveře a Margaret šla otevřít. Jejich přepychový byt se honosil i pokojem pro komornou, ale Margaret žádnou nepotřebovala. Stejně trávila většinu času sama a jídlo jí připravovali v domě. Nic víc nepotřebovala. V pokoji pro komornou spal Ashton.

„Doktore McCoyi,“ usmála se a doširoka otevřela dveře, aby mohl vstoupit. „Jak ráda vás vidím. Jste asi můj jediný přítel v Londýně.“

„Zase je pryč?“ zeptal se ostře doktor McCoy.

„Ano,“ pokrčila Margaret rameny, nechtěla u tohoto tématu prodlévat příliš dlouho. „Dal byste si trochu čaje?“ „Paní Johnsonová, přišel jsem se zeptat, jestli už to ví.“

Margaret polkla a zakroutila hlavou.

Doktorovy oči zjihly. „Musíte mu to říci, paní Johnsonová. Má právo vědět, že jeho žena čeká dítě.“

„Samozřejmě,“ odpověděla s obtížemi. „Ale myslím, že mu to bude jedno. Chce se vrátit zpět do Konfederace, jakmile se bude cítit naprosto zdrav.“

„A skoro jistě se nechat zabít? Je blázen?“

„Ne,“ odpověděla. „Je konfederát.“

Doktora to asi zmátlo a vyslal k Margaret zkoumavý pohled. „Dokázala jste v sobě udržet všechno jídlo?“

„Asi ne.“ Usmála se a doktora McCoye znovu napadlo, jak je tato mladá Američanka krásná. „Abych vám řekla pravdu, na některá britská jídla si trochu těžko zvykám. Uzenáč a ledvinky nejsou zrovna to, co by mi chutnalo.“

Zachechtal se, sáhl jí na zápěstí a sledoval puls na kapesních zlatých hodinkách. „Paní Johnsonová, nepatříte k mým nejsilnějším pacientům. Nechci vás strašit, ale nebudete teď mít snadné období. Musíte to manželovi říci.“

„Ach, ano, řeknu mu to,“ řekla nepřesvědčivě.

„No, musím jít.“ Doktor ji poplácal po ruce. „Uvidíte, že změní svůj postoj k vám. Je to hrdý muž a donedávna byl velmi nemocen. Někdy nemoc změní v člověku náhled na život.“

„Někdy,“ pravila tiše.

Když doktor odešel, cítila se ještě osaměleji než jindy, jako by byla jediným živým člověkem na zemi. Chvilku hleděla z okna a sledovala drožky projíždějící Hyde Parkem. Angličané byli zřejmě značně odolní k počasí ve své zemi.

Obrátila se od okna, přešla ke stolu, aby napsala několik dopisů, a ucítila bodavou bolest v podbřišku. Sevřela ji jako obrovský uzel a Margaret se chytla za břicho.

„Ne,“ zasténala, kolena se pod ní podlomila a hlavou narazila o ostrý roh stolu.

Ashton mechanicky dojedl opulentní večeři u lorda a lady Trendomových, aniž by skutečně vychutnal skvěle připravené jídlo nebo rozlišoval jednotlivá vybraná vína. Jeho neobvyklého mlčení si povšimla Lucy, třiaadvacetiletá dcera Trendomových. Dědala, co mohla, aby fascinujícího Ashtona Johnsona zaujala, ale ačkoli na její otázky odpovídal správně a srozumitelně, jeho oči, nejúchvatnější směs zlata a zeleni, odrážely nedostatek zájmu.

Pohlédl na ni a jen letmo zaznamenal úchvatnou přehlídku drahokamů kolem jejího krku a odhalených paží. Pohled na vystavené skvosty mu připomněl, jak Margaret dokázala zazářit na plesu u Davisových bez jediného šperku, jen se snubním prstenem.

Lucy Trendomová vrhla podrážděný pohled na matku a hladké čelo se jí zvrásnilo rozčilením. Lady Trendomová odpověděla širokým úsměvem na tváři a obrátila se k Ashtonovi.

„Povězte, pane Johnstone,“ řekla a nacvičeným gestem sklonila hlavu. Nespočetné hodiny před zrcadlem ji utvrdily, že tohle je ten nejvhodnější úhel. „Co si myslíte o anglických ženách? Myslíte si, že jsou nejkrásnější na světě?“

„Inu, lady Trendomová,“ vyslal k ní úsměv, světlé zuby zazářily ve světle svící, „odvažuji se tvrdit, že jsem ještě nikdy neviděl tak krásné ženy.“ Stěží si dokázal udržet úsměv, protože měl v hlavě jen

svoji ženu, její nestrojenou graciéznost, její bezchybnou krásu. A především, její laskavost, vtip a to, jak hluboce ho milovala.

Ani na okamžik nezapochyboval, že ho miluje. Jenže zašla příliš daleko. Dovolila si vstoupit do světa mužů, pohrávat si se samotnými silami Konfederace.

Zatraceně, zašla příliš daleko.

„Moje drahá žena si říká o poklonu,“ zasmál se lord Trendom a tmavé ulízané vlasy se mu leskly jako mokré vydři kožich.

Ashton mu oplatil úsměv a pohlédl na dezert na talíři. Kdy mu ho donesli? Zvedl lžičku, začal jíst zmrzlinu a nevnímal její výtečnou chuť.

Margaret.

Jak to mohla udělat? Skoro ho zničila, z jeho hrdosti zbyly kvůli ní jen trosky. Všichni ve Státech slyšeli o pozoruhodném činu jeho ženy. Vzala mu, co bylo pro něho nejdůležitější - ideál cti, jemuž podřídil svůj život.

Myšlenky se mu vracely k některým poznámkám, upřímným sdělením, která utrousila, když byl nacpán v rakvi. Ta zatracená rakev! Nečekaně se usmál, když si vzpomněl, jak na lodi přehlížela překvapené reakce ubohého sluhy.

Říkala nějaké podivné věci o Konfederaci. Jednou nazvala Ashtona obětí „skupinové psychologie“. Konstatovala, že stál příliš blízko jižanským vůdcům, hlavně Leeovi, než aby situaci viděl jasně. A že kdyby se objektivně podíval na mapu, pochopil by, jak beznadějná je jejich věc.

Těmi slovy tála do živého, protože si neuvědomila, že Ashton se podíval na mapu tímto objektivním způsobem právě to ráno, kdy ho uvěznili. A že kvůli tomu ho prezident označil za zrádce ještě před tím, než objevil papír, který mu vypadl z kapsy.

Obvyklá konverzace u stříbrem prostřeného stolu přešla do bzučení, nesmyslného žvanění, jaké vydává mnohý obtížný hmyz. Ale hmyz aspoň nalezl účelný způsob, jak trávit čas.

Margaret.

Dnes ráno zbledla při pohledu na uzenáč a on jako škodolibé dítě zhltnul všechny, co ležely na talíři. Jedla vůbec něco? Od té doby, co přijeli do Londýna, ještě víc zhubla.

Najednou se mu horečně rozbřesklo. Je nemocná. Měl na ni příliš velkou zlost, než by toho všiml, ale teď si vzpomněl, jak mnohokrát odešla od stolu s ubrouskem před ústy. Alabastrová plet' jí nepřírozeně zbledla. Celou dobu, kdy se on zotavoval a vracelo se mu železné zdraví, ona každým dnem víc churavěla. A doktor McCoy ji zpoza rozcuchaného černého obočí sledoval starostlivým pohledem.

Ashtonova ruka na stole se zaťala v pěst. Musí odejít, co nejdřív. Musí domů za Margaret.

„Říkám, pane Johnstone, že je to tragédie. Úplná tragédie.“

Ashton se bezvýrazně podíval na muže, který to prohlásil, pána v tmavě zeleném redingotu s monoklem.

„Prosím?“

„Mluvil jsem,“ opakoval muž trochu nahněvaně, „o tragické smrti chlapečka vašeho prezidenta.“ Ashton neřekl nic, ale naprosto ho to uzemnilo.

„Co? Kde?“ zeptal se hloupě. „Lincoln?“

„Malý chlapec v Richmondu, dítě Davisových. Spadl z nějakého balkónu prezidentského sídla. Prý to byl malý cvrček, jen asi...“

„Pětiletý.“ Ted' se pro změnu cítil nemocen Ashton. Tohle všechno Margaret říkala, všechno předvíдалa nebo se jí o tom zdálo. A proto se k ní obrátil zády a nazval ji špiónkou. „Josefovi bylo pět let.“

Kdy chlapec viděl naposled? Jak seděl pod otcovým stolem a snažil se vydolovat úsměv z otcovy vážné tváře dětskou říkankou. A teď je to dítě mrtvé. Ashton se znovu pustil do jídla, ale zastavil se. Co to proboha dělá?

„Prosím, promiňte mi, lorde a lady Trendomovi. Děkuji vám za vynikající večeři, ale právě jsem si vzpomněl, že mám ještě něco naléhavého.“ Než stačili ostatní zareagovat, byl Ashton za dveřmi.

„Dnes večer ho moje půvaby moc nezaujaly,“ stěžovala si Lucy matce, když se muži odebrali k brandy a cigárům.

„Moje drahá dcero, jsi k němu příliš tvrdá. Proč si myslíš, že se choval nevšimavě?“

„Jestli sis toho nevšimla, matko,“ řekla nedůtklivě dcera, „když se tak najednou rozloučil, vypil vodu z misky na oplachování prstů.“

„Margaret!“ zavolal Ashton, když vstoupil do haly. Právě odbila devátá, v místnosti byla tma. Obvykle si četla a nechávala rozsvícené lampy asi do jedenácti. Bože, jak se mu po ní zastesklo!

Celou cestu domů od Trendomových myslel jen na ni a na to, proč považovala za nutné cpát ho omějí při jejich bizarním útěku z Konfederace. Neměl trpělivost hledat si drožku, a když vešel rychlým krokem do Hyde Parku, uvědomil si, že by na jejím místě udělal totéž, co ona. Nic by mu nezabránilo v tom, aby jí zachránil život.

Nepříjemný pocit, který ho trápil od odpoledne, měl z naprosto nepřírozeného způsobu, jakým s ní jednal. Nemluvil na ni, nedělil se s ní o své city a tím brzdil její uzdravení.

Jeho bezcitné chování k ní bylo neodpuštělné. Margaret riskovala všechno, aby mu zachránila život, a on s ní zacházel hůř než s nenáviděným nepřítelem. Ashton si uvědomil, že právě on způsobil jednostrannou občanskou válku mezi nimi.

Zaslechl tichý škrábavý zvuk a jeho oči si chvílku přivykaly na tmu v místnosti. Vedle psacího stolu se skláněla ke koberci ženská postava.

„Mag?“ zeptal se a jen co vyslovil jméno, uvědomil si, že to není jeho manželka. Tato žena tu pracovala, a pokaždé, když se objevil, tiše vycouvala. Čistila skvrnu na koberci a ani nevzhlédla.

„Promiňte, slečno,“ řekl jí tiše. Jeho přízvuk zněl cize vedle zaoblených britských zvuků. „Nevíte, kde je moje žena?“

Žena pokračovala v drhnutí, ale Ashton věděl, že ho slyšela. Trochu se jí narovnal záda, tvářila se nezvykle zaraženě. Opakoval otázku, přistoupil k ženě a podíval se na koberec.

Krev.

Drhla z koberce krev. V uplynulých čtyřech letech viděl dost krve, aby ji poznal v jakékoli představitelné podobě, na každém možném

povrchu. Dveře do ložnice se otevřely a z nich se vynořil doktor McCoy, na tváři stěží potlačovaný hněv. Ashton chtěl promluvit, ale doktor ho umlčel zlým pohledem, pokývl k druhému konci místnosti a zavřel dveře.

Ashton ucítil sucho v ústech, a po zádech mu přejel strach mnohem silnější, než jaký zažil v bitvě.

„Co se stalo?“ svedl říci chraptivě.

Doktor se napřímil a pohlédl Ashtonovi do očí. „Dítě je pro tuto chvíli v pořádku, pokud by vás to náhodou zajímalo.“

„Dítě?“

„Zatraceně, vždyť jsem to povídal,“ vyštěkl doktor McCoy a sledoval Ashtonovu reakci.

Ten hmátl za sebe nejistou rukou pro židli. Doktor ho dovedl k nepohodlně vyhlížejícímu sedadlu, které připomínalo trůn. Určitě je nevyrobili pro člověka Ashtonovy velikosti a váhy, ale doktorovi to nevadilo.

„Co se stalo?“ zeptal se znovu Ashton a přemýšlel, jestli to není jen děsivý sen.

„Myslím, že omdlela a narazila hlavou o tamhleten stůl.“ Doktor ukázal směrem ke služce, která právě odcházela, řinčela vědrem a civěla přitom na muže.

„Je tam krev...“, začal Ashton a bál se slyšet odpověď.

„To je z poněkud nepěkného šrámu na jejím pravém spánku. Rány na hlavě hodně krvácejí.“ Doktor nalil Ashtonovi velkou sklenici brandy, podal mu ji a pak si nalil sám.

Ashtonovi se začala třást ruka a rychle postavil sklenku na stůl. „Mohu ji vidět?“

„To záleží na několika věcech,“ odpověděl doktor, když pořádně upil ze sklenky. „Víte, dozvěděla se o všem, co jste tu dělal. Příliš jste se netajil svým ohromujícím nočním životem.“

Nedostal od Ashtonova žádnou odpověď, a tak pokračoval: „Také ví, že máte v plánu vrátit se co nejdříve do Konfederace. Jste už natolik v pořádku, že můžete cestovat, pane.“

Ashton několik trýznivých okamžiků nic neříkal a nevidoucí oči upíral přímo před sebe na zavřené dveře ložnice.

„Doktore,“ řekl konečně nezvykle tichým hlasem. „Už jste někdy poznal muže, který by si úplně zničil život tak jako já?“

Doktor McCoy se málem rozesmál, ale odolal tomu pokušení. „Miluje vás. Navzdory všemu, dodal bych. A je naživu. Vezmeme-li v úvahu tyto dvě skutečnosti, myslím, že máte dobrou šanci. Vsadím si libru, že když zanecháte toho směšného chování, všechno se urovná.“

Znovu nastalo napjaté ticho. „Jak je jí, doktore? Je dost silná, aby donosila dítě?“

„Ach, tak přece jen máte oči.“ Doktor vyprázdnil sklenici. „Abych pravdu řekl, možná by bylo lepší, kdyby dnes o dítě přišla. Čím déle bude její stav trvat, tím to bude těžší. Hodně záleží na tom, jak moc bude chtít žít. A právě teď se zdá, že jí na ničem nezáleží.“

Ashton se zhluboka nadechl a protřel si oči. „Jak jste ji našel?“ Zeptal se ztrápeně.

„Rozhodl jsem se, že přijmu její pozvání na odpolední čaj. Když neotvírala, sehnal jsem klíč a našel ji tamhle.“

„Nikdy vám nebudu moci dost poděkovat.“ Ashtonovy oči se náhle rozjasnily. „Ale nemám peníze, alespoň si to myslím. Ona spravuje všechny finance. Byl jsem příliš rozzlobený, než abych s ní o něčem jednal. Nevím, jestli mohu zaplatit...“

„Už je zapláceno.“

„Kdo vám zaplatil?“

Doktor vstal. „Ráno zas přijdu. Bude v pořádku, jen ji bedlivě sledujte. A prosím, chovejte se k ní laskavě. Do budoucna si můžete napláňovat, co chcete, ale ona vás potřebuje teď.“

Zvedl se k odchodu, ale Ashton ho zastavil.

„Promiňte, doktore. Kdo vás platí?“

Doktor si jen se záhadným pohledem poklepl na obnošený klobouk a beze slova odešel.

KAPITOLA 19

Všechno ji tížilo. Paže a nohy, hlava, dokonce i vlasy, které jí volně spadaly na ramena, se jí zdály být příšerně těžké. Hlavu měla skloněnou, jako by ji někdo udeřil. Stále ještě si nemohla vzpomenout, co se vlastně stalo.

Zmocnila se jí tíživá ospalost, ale neupadla do příjemné malátnosti, která by smazala děsivý sen, v něm žila posledních několik týdnů. Ačkoli končetiny ji tížily, mysl čile pracovala a vracela se ke každému Ashtonovu zlostnému výrazu a nazlobenému pohledu, který na ni vrhl. Nejživěji jí v mysli vytanula jeho neustálá nepřítomnost a prázdnota, v níž žila a která výmluvně vyjadřovala jeho nenávisť k ní.

Pomalů si přešla rukou po těle a zastavila se u tepajícího spánku. Oči nechala zavřené, zčásti proto, že neměla sílu je otevřít, a také proto, že neměla důvod, aby se rozhlížela po obrovské ložnici, v níž strávila tolik osamělých hodin. Zнала z paměti každý kout, každý kus nábytku, jako by jej byla sama vyřezala, dokonce měla bolestně vrytu v paměti i poličku, na níž bez ladu a skladu ležely drobné nicotnosti.

Margaret také věděla, co neuvidí. Neuvidí Ashtona.

Začala se rozpomínat na předchozí den, nejdříve mlhavě, pak trochu jasněji, když se víc soustředila. Připadalo jí, že se to přihodilo někomu jinému. Vybavila si doktora McCoye, jak ji opatrně ukládá do postele, kterou s nikým nesdílela. Laskavě k ní promlouval a ujišťoval ji, že dítě je v pořádku a že se jen uhodila do hlavy. Pak najednou něco zamumlal o jiném pacientovi a odešel. Než znovu upadla do spánku, slyšela, jak vedle v pokoji s někým mluví. Asi se služkou.

Bolest v krku jí bránila polknout a také si vzpomněla, že plakala, ale nemohla si vybavit, co způsobilo tu lavinu slz. Ale nezáleželo na tom. V poslední době se snadno rozplakala kvůli skoro jistému poznání, že ji Ashton opouští. Otupělost, jakou nejdříve cítila, když si uvědomila, že se Ashton vrátí do Richmondu, vystřídala prázdnota, kterou nedokázala zahnat ani myšlenka na dítě.

Brzy se na tomto podivném místě a v této velmi zvláštní době ocitne sama. Právě si začala zvykat na šněrovací botky, vrstvy

spodního prádla, obruče a korzety, na to, že hudbu slyší jen tehdy, když si sama něco vybrnká na píáno nebo když náhodou zaslechne hrát někoho jiného. Tělesná omezení však neznamenal nic ve srovnání se společenskými zábranami, které tu platily pro ženy. U dámy se předpokládalo, že bude jemná a diskrétní, bude zbožňovat manžela a bude se oddaně věnovat dětem. Ženu, která měla vlastní názor na politiku či vědu, brali asi tak vážně jako mluvícího papouška.

Dokud byla s Ashtonem, vůbec si nepřipouštěla, že je v tomto století naprostou cizinkou. Nyní ji naprosto skličovala představa, že v této éře infekčních nemocí a omezených lékařských znalostí bude vychovávat dítě. A ještě než bude čelit těmto nástrahám, musí nejdřív přežít těhotenství a porod.

S těžkým povzdechem vztáhla ruku a dotkla se hlavy. Ucukla, když se dotkla zatvrdlé rány a přemýšlela, jestli ji doktor zašil.

„Bolí to?“

Zarazila se. Má halucinace? Vysnila si snad Ashtona, jak se jí ptá hlasem plným něhy? Otevřela oči a obrátila se za zvukem. Byl to Ashton.

Zachvátila ji panika. Řekne jí, že dnes odjíždí? Je snad proto tak formálně oblečen? Hleděla na něj s trýznivými pocity a uvědomila si, že je ještě hezčí než dřív. Poněkud divokého generála kavalerie nahradil příjemný aristokrat, stále neodolatelně mužný, jen trochu uhlazenější. Vlasy, dříve spadající přes široká ramena, měl přistřiženy k límci a sčesány z obličeje. Knír vypadal upraveně a zdůrazňoval smyslná ústa.

Hrbil se v křesle a soudě podle pomačkaných šatů v něm i spal. Pomalu vstal, nespouštěl z ní oči a trochu se zamračil, když viděl její výraz. Zkrušilo ho hrozné poznání, že je to strach.

„Margaret,“ zašeptal. „Mohu se posadit?“ Přikývla. Místo aby si přitáhl k posteli židli, usadil se přímo na matraci.

Blížkost jeho těla ji ochromila, jeho stehno se téměř dotýkalo jejího. Odkáslala si a nervózně si pohrávala s rukama, opakovaně si proplétala a rozplétala prsty. „Tak povídej,“ pokusila se statečně o lehkou konverzaci, „chodíš sem často?“

Neusmál se, místo toho natáhl ruku, položil ji Margaret na rameno a jemně ji palcem hladil. „Ne dost často.“

Soucit v jeho hlase ji zničil. Pokusila se skousnout dolní ret, aby se jí nechvěl, a doufala, že dojetím nevypláče kaluž sentimentálních slz. Přece si dokáže zachovat hrdost a pocit sebeúcty, i když ji Ashton opustí.

Místo toho jí vytryskly slzy.

Její reakce oba překvapila. Ashton nevěděl, co si počít. Margaret najednou přemohly nekontrolovatelné vzlyky, v nichž utopila energii i myšlenky. Obrovské slzy, které prolévala, mohly skončit jen škytáním a červeným nosem.

Skrze slzy viděla, jak zmateně Ashton vypadá, jak neví, co si počít s rukama, a jak hledá utěšující slova.

„Margaret, no tak...”

Vydala zvuk přecházející ze zasténání do zakvilení a přetáhla si přes hlavu pokrývky, aby ji neviděl. Ve chvíli, kdy vklouzla pod příkrývku, si uvědomila, že vypadá naprosto směšně, jako citově nevyrovnaná skříň na ložní prádlo. Když neviděla Ashton, mohla konečně přestat plakat. Vzlyky se rozplynuly do nepravidelného popotahování, až seděla úplně zticha.

Ashton dělal, co mohl, aby se nerozesmál, koukal se dolů na boty a pokoušel se přivolat hrůzné obrazy bitev. Ale jen pomyslel na Margaret, která seděla pod peřinou jako socha, jako by to byl nejnormálnější posed pod sluncem, a pokusil se začít zřejmě nejtěžší rozhovor ve svém životě, jeho křehká obrana se zhroutila.

Nejdřív byl zticha, pak se začal chichotat a Margaret cítila, jak se postel trochu chvěje. Myslela, že si jen poposedl. Zůstala pod pokrývkou a pokoušela se vymyslet nějaký elegantní způsob, jak by se dostala ven. Pak si uvědomila, že otřesy zesílily, a směrem od manžela zaslechla zvuk velmi podobný radostnému odfrknutí. Překvapeně k němu obrátila hlavu, což Ashtonovi připomnělo vyplašeného ptáka, a přemohl ho nezřízený chechtot.

Margaret se zvědavě a značně popuzeně vynořila z příkrývky, nejdřív obezřetně vykoukla a pak stáhla peřinu úplně, když si uvědomila, že se na ni vůbec nedívá.

Najednou si uvědomila, že přišla o to, jak se z plných plic nádherně smál. Oči se mu radostně leskly. Pohlédl na ni a podělil se s ní o srdečnost svého smíchu.

„Ach, Mag,“ povzdechl si Ashton nakonec a utřel si slzu pod okem. „Doufám, že naše dítě bude mít smysl pro humor, jinak ten malý chudinka bude s námi jako rodiči mít pěkně těžký život.“

Margaret na chvíli nebyla schopna slova a nechala si význam této věty projít hlavou.

„Ty to víš?“ zajíkla se a začala pěsti do příkrývky.

Vystřízlivěle přikývl a položil ruce na její. „A ta zpráva mě rozpoltila.“ Než stačila uhádnout skrytý smysl jeho pochmurných slov, upřesnil je. „Myšlenka na to, že budeš mít dítě, mě těší, Mag. Ale bojím se, že by se ti něco mohlo stát, že bych tě mohl ztratit.“ Nepřítomně zaostřil pohled na její tržnou ránu, částečně schovanou pod vlasy.

Projel jí mírný závan, duši jí pozvedla náhlá lehkost připomínající teplý jarní větřík. Všechna temnota ustoupila, když se mu vrhla kolem krku. Nezaváhal, přivinul ji k sobě blíž, zabořil tvář do jejích hedvábných kadeří a vdechoval její známou vůni.

„Ashi,“ zamumlala chraptivě. „Mám takový...“

„Takový... co, moje lásko?“ mámil odpověď Ashton.

„Takový hlad,“ povzdechla. „Je tu někde něco k jídlu?“

Hned ji odměnil dlouhým polibkem a pak snídání o pěti chodech.

„Necháš mě teď, prosím, vstát?“ prosila, když čilá rudovlasá služebná odnesla nádobí od snídane.

„Slyšela jsi doktora McCoye. Máš zůstat v posteli, než znovu nabudeš sílu.“ Ashton se oholil a převlékl do jiných šatů. Vypadal neuvěřitelně čerstvě na muže, který celou noc probděl.

Uplynulé dvě hodiny proběhly příjemně, jejich hovor se omezil na neosobní věci, jako například počasí. Chápali, že křehké příměří je jen dočasné, že oba potřebují najít způsob, jak napravit otřesenou víru v toho druhého.

Margaret na něho hleděla s přešťastným vědomím, že je u ní, ale přemýšlela, kde vlastně trávil všechny ty večery a proč vlastně cítil

potřebu ji opustit. Pořád jí připadal odtazitý, choval se přespříliš zdvořile a ohleduplně, ještě pořád mezi nimi stála překážka. Rozdělovala je tak účinně jako cihlová zeď.

Věděla jasně, že to byl jejich naprosto rozdílný způsob myšlení, co je tak odcizilo. Ovšem že rozumově chápala jeho víru v čest a hrdost, ale pro ni to byla jen pouhá slova, která měla v jejích očích mnohem menší cenu než jeho život.

Souhlasně se usmál její poznámce o počasí a přitom přemýšlel, zda vůbec někdy pochopí způsob jejího myšlení. Margaret dělala věci, jichž nebyla schopna žádná žena, kterou znal, od hrůzných ošetřovatelských povinností po neskutečný podvod s jeho smrtí. Ovzduší nenucené přátelskosti zakrývalo tisíc otázek, které si žádaly odpověď, a oddalovalo prudké diskuse, které měli mít za sebou před uzavřením sňatku.

Jemně ji pobídl, aby se předklonila, protože jí chtěl srovnat polštáře za zády. „Uf,“ řekla, když se usadila do načechráných polštářů. „Snědla jsem úplně všechno. Ty talíře jsem dočista vyluxovala.“

Ashton se odmlčel a přes tvář mu přeběhl zmatený výraz. „Co je to proboha ‚vyluxovala‘? Lux přece znamená paprsek. Co že jsi s nimi udělala?“

Margaret zavřela oči. „Musíme si promluvit,“ řekla tiše.

Sedl si k ní na postel, ale nedotkl se jí.

„Já vím,“ souhlasil. „Také si s tebou potřebuji vyjasnit pár věcí.“ Přikývla a on pokračoval.

„Nedovolím, abys zasahovala do mého života.“ Náhle vstal, už nemohl udržet na uzdě svou energii. „Pletla ses mi do života, jako bych byl tvoje loutka, s níž si můžeš manipulovat podle své vůle.“

Pokusila se promluvit, ale zarazil ji. „Bud' zticha.“ Hovořil tiše. Kdyby s ní byl v ložnici někdo jiný, bála by se. „Tolik jsem se pokoušel porozumět tomu, co jsi udělala, co tě vedlo k tomu, že jsi ze mě učinila terč posměchu. Neodvažuj se vyvracet fakta, Mag. Pro polovinu lidí doma jsem zrádce. Pro druhou kašpar.“

„Nech toho.“ Řekla to hlasitěji a vzrušeněji, než zamýšlela. Zlobila se na svůj hněv. „Promiň, jestli máš kvůli mně nesnesitelný život. Ale bez mých činů bys neměl vůbec žádný.“

„V této chvíli, moje milá, je to docela přitažlivá možnost, protože už nemám žádnou budoucnost, žádnou čest...“

„Čest? Co to vlastně znamená?“ Zhluboka se nadechla a pokoušela se uklidnit. „Ashtone, je to pro mě velice těžké, ale nemohu se mlčky dívat na to, jak hovoříš o cti a všech těch vznešených nicotnostech, protože ti musím sdělit jednu jednoduchou skutečnost. Prosím o prominutí, ale musím tě upozornit, že jako konfederát jsi na špatné straně.“

„Cože...“

„Mlč a poslouchej.“ Její vztek ho zarazil, a než stačil vymyslet ironickou odpověď, pokračovala: „Konfederace válku nevyhraje. Víš to ty, vím to já a brzy to bude vědět celý svět. Ta tvoje zatracená věc je ztracená věc!“

Kdyby byla muž, Ashton by ji určitě uhodil. Stejně bolestně, jak se jí říkala ta krutá slova, si uvědomovala, že Ashtona budou trápit o to víc, poněvadž určitě ví, že jsou pravdivá.

„Margaret, nedovolím, abys klela,“ odpověděl s rukama zaťatýma v pěst.

„To je jediný problém, jaký vidíš v tom. co jsem řekla?“ Ústa jí zůstala překvapením pootevřená, protože čekala vášnivou obhajobu Konfederace.

Dlouho na ni hleděl a řekla by, že se mu v očích odrážely zjitřené city. Nakonec odvrátil pohled, svěsil ramena a poodešel k oknu. S hlubokým povzdechem rozhrnul záclony a díval se dolů do parku.

„Už nic nemám,“ v jeho hlase neslyšela sebelítost, jen konstatování skutečnosti.

Zvládla by jeho vztek, byla připravena se s ním zuřivě pohádat. Ale nečekala naprostou beznaděj, jaká zazněla v jeho hlase.

Bez přemýšlení vyklouzla z postele a studenýma bosýma nohama přešla po koberci k němu. Fyzicky se jí zdál být ještě větší než dřív, ale něco mu chybělo. Zmizela mu jiskra na duši.

„Ashi?“ zeptala se s rukou na jeho silné paži. Nepodíval se na ni, nebyla si ani jista, zda si uvědomil, že stojí u okna vedle něho.

„Celý život jsem se pokoušel žít určitým způsobem, pokoušel se chovat a myslet, jak mě naučili.“ Polkl, a pak dutým hlasem

pokračoval: „Nejdůležitější v životě pro mě byla čest a spolu s ní povinnost a na tom se nic nezměnilo, pro mě ani pro nikoho jiného. Nemohu se nikdy vrátit domů, ale nemohu ani zůstat tady. Zůstalo mi velmi málo na vybranou.“

Usmál se, ale beze stopy humoru. „Je to ironie, že? Vedl jsem vojáky do boje, věřili mi. A teď si uvědomuji, že jsem jen nutil nevzdělané mladíky do bitvy stejným způsobem, jakým jsem je nutíval, aby se učili. Přesvědčoval jsem je, že můžeme tu zatracenou válku vyhrát. K čertu, přesvědčil jsem i sám sebe. Kolik stovek chlapců bylo kvůli mně zabito? Protože mi věřili, protože jsem věřil v beznadějnou věc...“

„Přestaň! Tohle nebudu poslouchat!“ vykřikla a zašklubla mu rukávem.

„Ne, Margaret. Máš pravdu - celou dobu to byla ztracená záležitost, byli jsme jen armáda hlupáků a snůlků, a já jsem byl jedním z jejích vůdců.“

„K téhle válce muselo dojít, víš?“ Naklonila se k němu, opřela se o jeho paži a on ji instinktivně k sobě přitáhl. „Dřív jsem si neuvědomovala, jak nevyhnutelný byl ten střet. Všechno, co jsem četla, všechny dokumenty, které jsem studovala, stranily Severu. Jinak to ani nemohlo být, protože vítězové po válce ovládli tisk. Ale muselo se to stát, Ashtone. Tahle válka ideálů by propukla dřív nebo později. Ale tahle válka bude mít jeden důležitý výsledek, a tím bude silnější Unie, nejsilnější země na světě.“ Položila si hlavu na jeho paži a začala se jí třást kolena. „Možná bys mohl pomoci své zemi, aby se zotavila. Napiš přesně, co cítíš, pokus se tomu všemu dát smysl. A až s tím budeš hotov, možná bude země silnější a ty budeš silnější také.“

Pohlédl na ni a chtěl něco říci, když si uvědomil, že vstala z postele. „Margaret,“ řekl jí tiše, vzal ji do náručí a odnesl ji zpátky do postele.

„Přemýšlej o tom, Ashi.“ Oči jí zářily. Přikývl, položil ji na měkkou matraci a jemně jí z ramene odhrnul těžký pramen vlasů.

Seděl u ní na posteli. Zdálo se, že se soustřeďuje na její vlasy a probírá se jejich hedvábnou délkou. Konečně na ni pohlédl. Zadržela dech. Už týdny na ni nehleděl s tak upřímným výrazem.

„Otrávila jsi mě a nacpala do rakve,“ řekl konečně.

Schoulila se a přikývla. „Ano,“ připustila. „Ale oni tě chtěli zastřelit.“

Obrátil pozornost k jejím vlasům. „Měli na to plné právo „

„I když jsi nebyl špión? Jediný důvod, proč tě chtěli popravit, jsem byla já...“

„Ne, tak to nebylo,“ řekl.

„Prosím?“

„Věděli, že už mám pochybnosti o tom, že vyhrájeme válku.“ Zachytil jí rukou uzlík ve vlasech a ona sebou cukla. „Promiň.“ Pak pokračoval: „Důkaz, který na mě našli, totiž tvoje zápisky o tom, co jsi viděla ve snu, byl jen poslední úder. Nakonec by se mnou stejně museli něco udělat. Generála nesmí trápit pochybnosti. To vyjde najevo a vojáci se stanou vzpurnými a odbojnými.“

Chytila ho rukou za zápěstí. „Chtěla jsem jen, abys žil.“ Pohlédla mu přímo do očí.

„Já vím, Mag.“ Jemný úsměv mu prozářil tvář. „Ale nemohu se nikdy vrátit domů. Mám jen omezenou volbu: buď zůstanu tady jako živý uprchlík, nebo se vrátím domů jako zbabělý zrádce.“

„Ne, Ashi. Víš, já si myslím, že jsem všechno zařídila, aby to tak nedopadlo.“ Napřímila při tom ramena s tak samozřejmou sebejistotou, že potlačil smích.

„Bože, pomoz mi,“ zamumlal.

„Napsala jsem dopis generálu Leeovi,“ prohlásila se zadostiučiněním.

„To, cos napsala posledně a co viděl generál Lee, mi moc nepomohlo.“

„Já vím.“ Margaret se přivinula blíž, hlavu trochu zaklonila, aby mu viděla přímo do očí. „Prosím tě, poslouchej, co ti povím. Opravdu poslouchej a přemýšlej.“

„Vnímám tě všemi smysly.“

„Narodila jsem se v roce 1963,“ začala, klidným a rozvázným hlasem. „Moje rodina pocházela z okolí Bostonu a já v Bostonu vyrůstala. Když jsem v roce 1981 vyšla ze střední školy, moje rodina - rodiče, bratr se sestrou a já - jsme si vyjeli na výlet na Martha's Vineyard, a tam všichni zahynuli při nehodě na člunu. Samozřejmě kromě mě. Přežila jsem to, začala studovat na vysoké škole a pak jsem získala doktorát na Kolumbijské universitě v New Yorku. Mám dva doktoráty, jeden z americké historie. Tématem mé práce byla Občanská válka. Napsala jsem dizertaci o Shermanově pochodu a musím dodat, že vyzněla velmi příznivě pro Shermana.“

„O Shermanově pochodu?“ zeptal se Ashton. „To je nějaká píseň?“ Roztaženými prsty se probíral jejími vlasy a obdivoval jejich třpytivý lesk.

Margaret si zhluboka povzdechla. „Ne, ale bude. Moje druhá dizertace byla z anglické literatury. Pak jsem odjela učit na univerzitu v Magnolii a tam jsem tě potkala.“

„Ach,“ opakoval bezmyšlenkovitě. „Ale tam přece žádné ženy neučí. Vlastně ani nestudují.“

„V roce 1993 budou,“ prohlásila a uvědomila si, že jí nevěnuje příliš pozornosti. „Co bys řekl tomu, když ti povím, že jsem bývala vysoká metr osmdesát?“

„Řekl bych, že ses scvrkla.“

„Ashtone,“ řekla příkře. „Ty mě nebereš vážně, vid? Je to pravda, jsem z budoucna a vím věci, které...“

Trhl sebou a narovnal se, snový výraz zmizel. „Mag, skoro jsem zapomněl, Josef Davis zemřel. Přesně tak, jak jsi říkala, spadl z balkónu. Jak jsi věděla, že se to stane?“

„Vždyť ti to celou dobu vysvětluji,“ pravila zklamaně. „Před několika měsíci, když jsi za mnou přijel do Magnolie, jsem se stala jinou osobou. Myslím, že Mag zemřela a já nastoupila místo ní. Nevšiml sis, že se se mnou stala změna?“

„Ale ty jsi byla jiná už předtím, Mag.“ Mluvil něžně, ale rozhodně. „Všiml jsem si změny v tvých dopisech...“

„Ale ty dopisy jsem psala já!“

S nezměrnou trpělivostí Ashton souhlasně přikývl. „Ovšem, vyzařovalo z nich, že ses naprosto změnila, že jsi plná citu. Ty dopisy mě k tobě přivedly.“

Margaret se opět dostala do slepé uličky, pokusila se tedy změnit směr. „Ashi, poslouvej. Moje rodina zemřela...“

„Já vím, lásco.“

„Ne, nevíš! Ty myslíš jinou rodinu, tu z této doby. Já mluvím o mé rodině, o lidech, kteří se ještě nenarodili.“

Hlas ji skoro zradil, ale něco ji napadlo.

„Počkej chvílku,“ zamumlala si pro sebe. „Jeli na Martha's Vineyard jen kvůli mně, své nejmladší dceři. Kvůli mně přijeli na prázdniny i bratr a sestra.“ Po tváři se jí rozlil blažený úsměv. „To je nádherné! Copak tomu nerozumíš? Já jsem tady, v roce 1864 a moje rodina v roce 1981 nepojede na Vineyard. Budou žít a budou mít jen dvě děti místo tří.“

Ashton ji poplácal po ruce. „Margaret, ať jsou kdekoli, určité budou šťastni.“

Oči se jí zaplnily slzami. „Tak dlouho jsem cítila vinu za jejich smrt. Je pro mě těžké na ně pomyslet. Vždycky budu mít na paměti, že umřeli jen kvůli tomu hloupému daru, co mi chtěli dát k maturitě. Ale teď se všechno spravilo.“

„Já vím, že se ti vždycky mluvilo těžko o tvé rodině, Mag. Pamatuješ? Držel jsem tě za ruku na jejich pohřbu.“

Margaret slyšela jeho slova, ale hlavou jí vířily vlastní myšlenky. „Myslím, že vím, co se stalo,“ řekla konečně hlasem plným podivu.

Aniž čekala na Ashtonovu reakci, pokračovala: „Narodila jsem se nějak mimo pořadí. Patřím sem, do tohoto času, jako tvoje žena, ne jako metr osmdesát vysoká dvojnásobná doktorka z roku 1993. Moje rodina bude dlouho, plně žít. A ty taky, Ashtone.“ Pohlédla na něho. Překvapilo ho průhledné světlo v jejích očích, pronikavě prosvěcující, ale ne zcela přirozené. „Ty budeš žít taky. Copak to nechápeš? Neumřeš 28. července na Lick Skillet Road. Ale kdybych sem nepřišla a nezamotala ti život, zabili by tě. Potřebovala jsem ty vědomosti z budoucnosti, znalosti, které tady rychle ztrácím, jinak bych ti nemohla pomoci. Místo toho bys...“

„Chtěl bych se tě na něco zeptat. Kde je proboha Lick Skillet Road? A jak jsi dokázala uhádnout, kde se bude ve válce bojovat za několik měsíců?“

Odmítavě mávla rukou, jako by se právě zmínil o hře druhého řádu. „Ale, to jsou údaje z mých historických knih. Má tě zabít odstřelovač nebo - jak jim říkáte vy - ostrostřelec. Ale místo toho tu budeš se mnou. Doufám, že ani Shermanovi vojáci nemají zbraň, která by dostřelila přes Atlantický oceán.“

„Ovšem že ne.“ Ashton pomalu vstal. Neměl se ptát. „Margaret, myslím, že si potřebuješ trochu odpočinout.“

Neodpověděla mu, jen se šťastně usmála a zavrtala se do polštářů.

„To je naprosto úžasné.“ Zavřela oči a povzdechla si. Ashton zavrtěl hlavou a doufal, že její veselá nálada potrvá a že její klamné představy nakonec zmizí. Co nejdřív si o nich promluví s doktorem.

„Budu vedle,“ zašeptal jí a tiše zatáhl záclony.

„Hmmm,“ odpověděla a pomalu ji přepadla dřímota.

Po špičkách přešel ke dveřím a otočil se, aby na ni ještě jednou pohlédl, než ji nechá spát. Vzrypěla v něm radostná nálada, nával čistého veselí, jaké dosud ještě nepoznal. Budoucnost měl nejistou, jeho život ležel v troskách. Před několika minutami poprvé v životě zažil naprostou beznaděj, viděl před sebou jen černou prázdnotu. Teď si uvědomil, že bude mít Margaret a jejich dítě, a ti jsou důležitější než všechno ostatní. A naprosto určitě věděl, že ať se stane cokoli, bude Margaret stát při něm. Dala mu dar naděje.

„Miluji tě,“ zašeptal a překvapila ho cituplnost vlastního hlasu.

Otočil se ke dveřím, když zaslechl, jak se Margaret zavrtěla. Hlas se jí zlomil, ale pomalu k němu vztáhla ruce. „Ach, Ashi, já tě taky miluji.“

Chvilku na sebe přes pokoj v matném světle hleděli a oba se usmáli. Nešel k ní. Nebylo to třeba.

„Potřebuješ spát,“ pravil. Svěsila ruce, vzdechla a znovu se uvelebila do sladkého zámotku v posteli. Poprvé za několik týdnů doopravdy spala.

Září 1864

O sedm měsíců později

Ashton položil pero. Po dvaceti stránkách, které už od snídaně napsal, měl ruku ztuhlou křečí. Okna byla otevřená dokořán, příjemný zářijový větřík mu čechral vlasy.

Do určité míry byl pobyt v Londýně pro Ashtona a Margaret idylický. Ashton slušně vydělával psaním úvodníků o americké Občanské válce do London Times a jeho články přejímaly noviny na druhé straně Atlantiku, na Severu i na Jihu.

Jeho náhled na válku se změnil od té doby, co odjel z Ameriky. Konečně porozuměl Margaretině podivnému výrazu „skupinová psychologie“. Vlastně skoro nemohl pochopit, za co bojoval. Existovala chatrná představa, vágní idea, že každý stát může svobodně opustit Unii. Pro Konfederaci nenašel žádný ideál, který by ji spojoval, kromě prohlášení o odtržení jižních států.

Opřel se o opěradlo velkého koženého křesla a složil ruce za hlavou. Psaní úvodníků se mu stalo očistou a zotavením, jaké si předtím nedovedl představit. Byl to Margaretin nápad, aby svěřil papíru své názory na válku i své pocity o způsobu, jakým ho bez jeho souhlasu dopravila v rakvi do Londýna.

Margaret donesla bez jeho vědomí Ashtonovy poznámky do redakce London Times. V novinách byli obsahem poznámek potěšeni a uveřejnili první tři části na první stránce. Ohlas čtenářů byl úžasný, takže Ashton dostal na ruku peníze, a z manželů Johnsonových se právem staly známé osobnosti. Jen její stav, nyní zřejmý všem, kteří viděli její zakulacenou postavu, zachránil před tím, aby dostávali tucty pozvánek na každý večer. Takže jich ranní poštou přicházelo jen kolem šesti.

Ačkoli se Ashton necítil příjemně v úloze experta na vše, co se týkalo Ameriky a speciálně Konfederace, mohl splatit dluh některým lidem, kteří je v Anglii podporovali. Šokovalo ho, když mu Margaret zdráhavě předložila seznam mecenášů, ze Spojených států i z Konfederace, kteří pro ně shromažďovali peníze. Nejdřív to byla podpora pro opuštěnou vdovu, ale když do Ameriky prosákla zpráva,

že je Ashton živ a zdrav, šeky se rozhojnily a cifry na nich se zvětšily.

„Myslím, že opravdu nechtějí, abych se vrátil,“ zamumlal Ashton jednou ráno, když otvíral další balík s šeky.

„To je vlastně poklona,“ odpověděla Margaret, zvedla se od snídaně, postavila se vedle něho a ruku mu položila na rameno. „Yankeeové se domnívají, že jsi příliš dobrý. Je pro ně mnohem snazší ti platit, abys tu zůstal, než aby riskovali, že budeš stát proti nim. Také věřím, že tě mají doopravdy rádi. Je to jakási nabídka míru, až válka konečně skončí.“

„Jak si vysvětluješ peníze z Konfederace? Proboha, Mag, vždyť mají sotva co jíst, a poslali nám stovky dolarů.“

„To je víc než poklona, Ashi. Děláš tu víc dobra svými články a nepřímou svou diplomatickou prací. To asi není jen formální, ale Bůh ví, že Angličané a ostatní soucitní Evropané posílají do Konfederace hory pomoci, ne vojenské, ale humanitární.“

Políbila ho na temeno hlavy a vzala mu šeky z ruky. Zmohl se jen na jednoduchou poznámku, že pokud se pamatuje, ještě nikdo ho nepolíbil na hlavu.

Protřepával si unavenou ruku, aby rozproudil krevní oběh a mohl dokončit článek, na němž pracoval. Usmál se, když pomyslel na Margaret. Pocit beznaděje, který ho před několika měsíci málem pohltil, mu připadal stejně vzdálený jako jeho dřívější konfederátský vlastenecký zápal. Střed jeho života se posunul od nehmotných ideálů k jeho velmi hmotné ženě. Zůstala stále rozkošně nepředvídatelná a někdy se chovala opravdu velice zvláštně, ale on by si ji ani jinou nepřál.

Do Ashtonovy studovny rázně vstoupila paní Thawová, z kapsy zástěry jí čouhalo péřové oprašovaadlo.

„Mohu vám něco přinést, generále?“ zeptala se, spokojeně se usmála a vyrovnala knihy na polici. Přijela sem hned poté, co jí Eliza Johnsonová vysvětlila jak se věci mají. Šlo opravdu o mimořádnou situaci, protože generál byl navzdory všem řečem naživu a Margaret měla menší problémy v těhotenství. Paní Thawovou, již zemřel manžel i jediný syn, potěšilo, že ji sem narychlo poslali. Eliza chtěla

také přijet do Londýna, ale přála si zůstat v blízkosti Eddieho, který se opět připojil ke konfederátskému pěšímu vojsku.

Také chtěla pomoci Mary B. s přípravami na svatbu, protože Eddie, dokonalý šprýmař, se nakonec zamiloval do své ošetřovatelky.

Ashton zamrkal, otázka paní Thawové ho vytrhla z rozjímání. Na chvilku se zamračil a pak se k ní obrátil. „Neviděla jste náhodou moji ženu?“

Paní Thawová zavrtěla hlavou. „Odpovím vám, když mi odpovíte vy. Ptala jsem se, pane, jestli něco nechcete.“

S úsměvem se protáhl. „Chtěl bych vědět, kde je moje žena.“

„Zase obchází charitativní organizace a přesvědčuje ty lidi, aby darovali Konfederaci zásoby zdravotnického materiálu a jídlo,“ souhlasně konstatovala paní Thawová. „Podařilo se jí najít nějaké odvážlivce, kteří se chtějí pokusit prolomit blokádu. Moudře rozhodla, že Konfederace ze všeho nejvíc potřebuje léky a jídlo.“

Naklonil se dopředu k paní Thawové a z tváře mu zmizel úsměv. „Paní Thawová, jak se podle vás Margaret cítí? „ Přikryl nádobku s inkoustem víčkem a osušil poslední papír, který napsal. „Zdá se vám, že vypadá dobře?“

Spustila ruce, kterými se držela podpírala v pase, a nakročila blíž k Ashtonovi. Trochu tišeji mu řekla: „To nevím, generále. Ale v poslední době vypadá trochu víc unavená.“

Ashton přikývl. „Odmítá brát ohled na svůj stav, pořád si připomíná slib, který dala generálovi Leeovi, že pomůže Konfederaci. A obviňuje mě, že si příliš cením pojmu čest,“ zasmál se.

Domovní dveře se otevřely a dovnitř se vhrnula Margaret s hromádkou papírů v ruce.

„Paní Thawová.“ Mluvila trochu udýchaně a sundávala si z hlavy klobouk rukou v rukavičce. „Tady máte dopis, u dveří jsem potkala pošťáka.“

Ashton vstal a vykročil k ženě, když právě podávala paní Thawové dopis. Navzdory trochu neforemné postavě vypadala oslnivě krásně.

U stolu se zastavil a nalil jí sklenici vody. Vděčněji přijala. Na oplátku mu podala osm týdnů staré noviny z Richmondu.

Paní Thawové se třásla ruka, když přejela mozolnatým prstem po okraji obálky, aby uvolnila pečeť. Očima přejížděla dopis, pak hlasitě vzdychla a oči se jí zalily slzami.

„Je to o mém synovi,“ zalykala se. „Je živ v yankeeském vězení v Illinois...“

Margaret jí hned podala vodu a nechtěně ji rozlila na podlahu. Ashton jí pomohl do židle, ale nespouštěl oči z první strany novin. Vzhlédl k Margaret s překvapeným výrazem. Paní Thawová cosi zamumlala, oči se jí leskly a znovu pročetla dopis.

„Tenhle dopis je od vojáka, který ho poznal ve vězení v Blue Island. Chudák Osborn byl nemocný a jeho přítel mi chtěl napsat, že se mu konečně daří lépe. Můj syn žije!“

„Jsem tak ráda, paní Thawová.“ Margaret chtěla obejmout starší ženu, když ji zasáhla krutá bolest a sevřela jí útroby.

Ashton se ještě díval do novin a jen matně si všiml, že paní Thawová se zmínila o něčem daleko v Illinois, když koutkem oka zachytil manželku.

„Mag?“

Ztuha se usmála a přikývla. „Myslím, že je čas, Ashi „, řekla a klouby prstů, jimiž pevně svírala opěradlo židle, jí zbělaly. Paní Thawová nechala dopis dopisem a okamžitě vyskočila na nohy. „Pošlu pro doktora,“ řekla rychle, složila dopis a vsunula ho do obálky. „Generále, odved'te paní Johnsonovou do ložnice. Ať si nelehá, podepřete ji těmi polštáři, co jsem narovnala na prádelník v rohu.“

Ashton beze slova vykonal její příkazy a odvedl svou ženu do ložnice. Noviny mu vyklouzly z ruky, ale v tu chvíli si toho nevšiml. Na titulní straně těch starých novin zveřejnili zprávu o krvavé bitvě blízko místa zvaného Ezra Church a zmasakrování konfederátů na bezvýznamné venkovské cestě u Atlanty. Jmenovala se podivně.

Lick Skillet Road.

Dveře do hostince ‚V dívčí náruči‘ se rozlétly a prastaré panty upozornily stálé návštěvníky, že přichází další host. Veselá „Ahoj“ a „Dobrý den“ zdravily přichozího, který pohodil bič na barový pult.

„Bertrame Butlere, jak se máš?“ zahuhňal muž s obvazem na nose.

„Už jsem si toho užil dost, chlapi,“ zahlaholil. „Jsem volný člověk.“

„Tak už jsi konečně utekl ženě?“ zeptal se štamgast. „Ztratil jsi manželská pouta?“ zachechtal se další host. „Ne, ne,“ zahřímal Bertram Butler. „Praštil jsem práci.“

„Zase?“ otráveně vyštěkl hlas. „To už jsi udělal před několika měsíci...“

„V zimě,“ přitakal další. „Pamatuju si to, protože pivo tehdy bylo obzvlášť mdlé.“

„Ne, praštil jsem jinou práci.“ Bertram pohlédl na hostinského. „Dej mi whisky.“

Štamgasti se na sebe překvapeně podívali. Nikdo si tu neobjednával whisky, leda když měl ulitý šilink nebo se opravdu potřeboval napít něčeho pořádného.

Bertram do sebe hodil whisky z malé zamžené odlivky a natáhl ruku pro další. „No,“ oslovil shromážděné posluchače a konečně začal, „všichni víte, že starej Tom mi dal práci a že jsem jezdil s drožkou po té smůle, co jsem měl na poslední plavbě na Severní hvězdě.“ Všichni přikyvovali. Ano, každý si to dobře pamatoval.

„Tak si povídám, tohle je nejlepší, dělat drožkáře v Londýně. Výborné to je, myslel jsem si. A pár měsíců to bylo opravdu skvělé.“

„Co se stalo?“

„Všechno se zvirtlo kvůli poslednímu zákazníkovi.“ Všichni v hospodě zmlkli a uctivě čekali na jeho další slova. „Ani za milión let neuhádnete, kdo byl můj poslední zákazník.“

„Královna Viktorie?“

„Jenny Lindová?“

„Houby.“ Bertram se odmlčel. „Ten mrtvý, co jsem kvůli němu utek ze Severní hvězdy, ten to byl.“

„Ne!“

„Myslíš toho mrtvého Seveřana s tou pěknou manželkou?“

„Nebyl to Seveřan,“ dodal další, „ale Jižan. Ti jsou jako my.“

„Bertrame, byl to tamten?“

Smutně přikývl. „Přesně ten.“

„To se tu ten chlap projíždí jako mrtvola, jo?“ komentoval muž s obvazem na nose.

„Hele, Bertrame,“ zeptal se rozložitý týpek v klopeném tvídovém klobouku. „Jak můžeš čekat, že ti tohle budem věřit? Seš si jistý, že to byla ta mrtvola?“

„Naprosto. Dokonce si mě pamatoval, opravdu, a když vystoupil, dal mi libru a cigáro.“

„Libru a cigáro? A byl ještě pořád v rakvi?“

„Houby. Byl jen tak, stál rovně, jak si jen umíš představit, oblečený byl jako skutečný džentlas a povídal, že se jeho ženě zrovna narodilo dítě, a poděkoval mi, že jsem k němu byl na lodi tak laskavý a tak.“

„Kam šel?“

„Měl štos papírů a zastavil jsem mu u redakce Timesů. To je všechno, co vím.“

„Jeho žena má malé,“ divil se statný muž. „To je asi to malé taky mrtvola, ne?“

Bertram sáhl po druhé sklence. „Neptal jsem se ho. Ale ten chlap je fakticky živý. Řeknu vám, že tohle už víc nesnesu. Končím.“

Všichni soucitně souhlasně přikyvovali. Nakonec se k Bertramovi otočil muž se zabandážovaným nosem. „Tak, kámo,“ optal se. „Jápak se má tvoje žena?“

KAPITOLA 20

Lexington Virginia

leden 1868

Zavřenými okny v kanceláři Roberta E. Leea, zařízené masivním nábytkem, pronikaly vzdálené, známé zvuky ranního vojenského výcviku. Kolem ramen měl generál omotaný tlustý šál, který ho chránil před zimním chladem. Zelené desky na jeho stole přetékały

korespondencí, jak soukromou, tak příslušející k jeho úřadu rektora Washingtonské univerzity.

Pohlédl ven zamrzlými okenními tabulkami a spatřil mladé muže, pochodující po zmrzlé trávě. Byli to první chlapci, kteří se tu objevili po válce. Naštěstí byli příliš mladí na to, aby ve válce bojovali. Uvědomil si, jak ho tahle práce těší, a sáhl po neotevřeném dopise. Připravoval muže pro život a ne pro smrt. Při troše štěstí tito chlapci nebudou čelit v poli jiným nástrahám než přemíře mladých žen.

Červená, poněkud nepravidelná pečeť se pod jeho prsty snadno odlepila. Dopis měl u sebe čtyři roky, od té doby, co si ho manželka Ashtona Johnsona odvedla stranou a vsunula mu jej do kapsy.

O několik týdnů později zaslechl, že Ashton je v Anglii naživu. Upnul se k této zvěsti a modlil se, aby to byla pravda. Když konečně do Konfederace začaly přicházet Ashtonovy články, vychutnával Lee každé jejich slovo a nijak ho nepřekvapilo, když se dočetl o bláznivém dobrodružství Margaret Johnsonové, která přiotrávila svého manžela a hrála si na truchlící vdovu.

Na vrásčitém obličejí se mu usadil neurčitý úsměv a přemýšlel, zda by jeho žena zašla také tak daleko, aby mu zachránila život. Možná by provedla něco podobného, když byli mladí a on ještě byl elegantní novopečený důstojník.

Přitáhl si šál těsněji k ramenům. Mary mu jej vlastnoručně upletla kvůli jeho bolestivé artritidě. Mary, jeho manželka a vnučka George Washingtona.

Ale když o tom přemýšlel hlouběji, usoudil, že Mary by pro něho udělala všechno i nyní. Byli už staří a ona ho stále ještě milovala. Vskutku se mohl považovat za šťastného muže.

Otevřel dopis a uviděl překvapivě neuspořádaný rukopis Margaret Johnsonové. Psala, jako by poprvé v životě držela v ruce pero. Zpráva byla pokaňkaná a inkoust rozmazaný, jako první dopis malého dítěte.

Lee sáhl po brýlích se zlatou obroučkou a chvíli spočinul očima na tlusté, ručně vázané knize. Nápis na hřbetě byl proveden ve zlatě. Tato kniha šla na dračku, jak prohlásil jeden knihkupec v Richmondu.

Její název zněl jednoduše: Vzpomínky na občanskou válku autora Ashtona P. Johnsona, generála armády Konfederace amerických států, a vydali ji měsíc potom, co Jih kapituloval v Appomattox.

Lee knihu několikrát přečetl a pokaždé ho zarazila jasnost autorova úsudku i brilantní zhodnocení války. Bez stopy hořkosti či nepřátelství dokázal vysvětlit pocity vůdců Konfederace, střízlivě zkoumal, za čím se pídili a proč bylo jejich počínání nakonec odsouzeno ke zkáze. Nejdřív knihu nemohl číst, hlavně když se ukázalo, že vítězové nahoře na Severu ve Washingtonu neustále žvaní o významnosti tohoto díla.

Brzy se ale ukázalo, že Ashtonova kniha uhlazuje třecí plochy nové Unie. Yankeeští politici, dštící oheň a síru, se po přečtení knihy chovali mnohem rozumněji a konečně poznali, čeho chtěla Konfederace vlastně dosáhnout. A brzy radikálnější Yankeeové vypadli z křesel v Kongresu a Senátu, neboť soucitnější členové, kteří si přečetli Ashtonovu knihu, je přemohli a přehlasovali.

Mnozí nesouhlasili s jeho názory a v nově spojeném národě vzplály spory o tom, co způsobilo rozdělení země. Hádky se však častěji urovnávaly bez jedovatých slin. V zemi znechucené krveprolitím nastolila Ashtonova kniha cestu k diskusi.

Leeovy myšlenky se vrátily k dopisu, který držel v ruce. Začal číst, hned na začátku zakroutil hlavou a přečetl znovu první řádku. Je to možné? Protřel si oči a pokoušel se pochopit nepochopitelné.

Milý generále Lee,

Doufám, že Vás těší Vaše místo na Washingtonské univerzitě, kde jste třetím rokem rektorem.

Právě se chystám přeplavit do Anglie. Končí rok 1863 a já vím, že si přečtete moje slova až v lednu 1868.

Chtěla bych Vám sdělit, generále, že můj manžel se v žádném případě neprovinil zločinem zrady. Z důvodů, jimž sama plně nerozumím, znám budoucnost. Je to dar, který bohužel ztrácím, a tak jsem si zapsala, co si pamatuji. Ashton se pokoušel rozluštit význam mých podivných slov a jen si je opsal. Jestli se něčím provinil, pak

jen tím, že mi věřil. Žádný muž nesloužil Konfederaci tak ušlechtilé a oddaně jako on.

Abych vám dokázala, že dokážu předvídat sled věcí, zmíním se o dalších událostech, které vstoupí do dějin v době, kdy budete číst tento dopis. V roce 1864 bude Lincoln zvolen podruhé prezidentem a Andrew Johnson viceprezidentem. V květnu budete bojovat s Grantem v bitvě u Wilderness a Sherman potáhne na Atlantu. Johnstonovi se podaří zdržet a porazit Shermana v bitvě u Kennesaw Mountain, ale Sherman potáhne dál na Atlantu. Prezident Davis nahradí Johnstona generálem Hoodem.

V září Hood opustí Atlantu a i přes počáteční úspěch Konfederace začne obléhání Petersburgu armádou Unie. Sherman zahájí zničující „Pochod k moři“ a spolu s Grantem sevře jižanská vojska do kleští.

Začátkem roku 1865 Hood odstoupí a nahradí ho Beauregard. Sherman vypálí Columbiu v Jižní Karolíně a Váš přítel A. P. Hill bude v Petersburgu zabit. A 9. dubna, na Květnou neděli, v budově soudu v Appomattox na verandě domu Wilmera McLeana, se vzdáte Grantovi. Možná si všimnete, že mladý světlavý generál Unie George Custer vynese ven stůl, na němž jste Vy a Grant podepsali dokumenty o míru. O pět dní později bude prezident Lincoln zavražděn ve Fordově divadle, kde bude sledovat představení Naše americká sestrénice v hlavní roli s Laurou Keeneovou. Prezidentův vrah John Wilkes Booth je bratr herce Edwina Bootha.

Moje mysl je plná podivných podrobností, ale ve znalostech mám velké mezery. Další událost, na niž si vzpomínám, se netýká přímo války. Lod' Sultana, plně obsazená severanskými zajatci, kteří byli krátce předtím propuštěni, exploduje na řece v Arkansasu 26. nebo 27. dubna. Zahynou přitom skoro dva tisíce vojáků.

Pane generále, nemohu vysvětlit, jak to vím. Jen vysvětluji svou záležitost a prosím Vás o pomoc Ashtonovi. Nikdy se ničím neprovinil.

Doufám, že Vás tento dopis zastihne v dobrém zdraví a že jste se zotavil z nedávné nemoci. Vlastně vím, že už jste zdravý. Děkuji, že jste mi věnoval svůj čas.

S pozdravem Margaret Johnsonová

Robert E. Lee neměl poněti, jak dlouho seděl bez hnutí ve své kanceláři. V ruce držel dopis a stále dokola ho četl. Fakta byla zcela přesná a nejednalo se o žádný podvrh. Tento dopis nosil stále u sebe od chvíle, kdy mu ho Margaret dala do ruky, a když ho otvíral, měl neporušenou pečeť.

Manželka Ashtona Johnsona je senzibil. Slyšel o takových věcech, nevysvětlitelných událostech, které se daly přisoudit jen tajemnu a neznámu.

Pomalů vstal a přemýšlel o tom, jak mohla Ashtonova žena před čtyřmi lety vědět, že bude nemocen. Zmačkal dopis, hodil ho do krbu a sledoval, jak se rudý plamen vine po okraji papíru a zanechává za sebou křehký šedivý popel. Žádné jiné oči už nespátří, co právě přečetl. Nikdo jiný nebude mít potuchy o tom, co se právě dozvěděl o Margaret Johnsonové.

Pomalů přešel ke dveřím a trochu je pootevřel. Mladý muž, jeho sekretář, hned vyskočil.

„Potřebujete něco, pane?“ zeptal se dychtivě.

„Ano, pane Pointere.“ Generál otevřel dveře trochu víc. „Nadiktuji vám dopis,“ začal. Pak se zarazil. „Ne,“ opravil se. „Jen mi najděte adresu mého dávného přítele, Ashtona Johnsona.“

„Toho spisovatele, pane?“

Generál Lee se usmál. „Ano. Toho spisovatele.“

„Myslím, že žije v Londýně, pane.“

„Dobře. Chtěl bych jeho adresu co nejdříve. A děkuji vám.“

Generál se vrátil do kanceláře a vytáhl pěkný dopisní papír, na němž bylo elegantně natištěno jeho jméno a titul.

Nevěděl však, co napsat. Myšlenky, které se mu honily hlavou, byly příliš složité, než by se daly svěřit papíru. Bylo to zcela absurdní. Margaret Johnsonová si myslí, že se její manžel vrátí jen tehdy, pokud mu Lee veřejně odpustí zradu Konfederace. Ale i samotného Leea nazvali při nesčetných příležitostech zrádcem. Prohlásili ho za zrádce Spojených států a spolu s Jeffem Davisem ztratil občanství.

Díky Bohu za Margaret Johnsonovou. Ve válce už zbytečně zahynulo dost lidí - i bez Ashtona. Kdyby Ashtona popravili, nesl by za to Lee vinu po zbytek života. A měl už toho na svědomí až dost.

Namočil pero do kalamáře a zlehka ho otřel od přebytkého inkoustu. Chtěl, aby zpráva vyzněla jasně, bez stopy zaváhání. Slova, jež napsal, byla jednoduchá.

*Milý Ashtone, vrať se co nejdřív domů. Budu tě čekat v přístavu.
Tvůj R. E. Lee*

Rozvážným pohybem osušil inkoust a dopis pečlivě složil. Šála mu sklouzla z ramenou. Místnost už nebyla tak chladná.

Okna v Doupěti povstalců byla otevřená dokořán, do domu jimi proudil teplý větrík a vůně pozdně letních květů. Listy se začínaly kroutit, na několika stromech svítila ostře oranžová a do svěže zeleného listoví se vpletla šarlatová.

Margaret byla vyčerpaná, v ruce ještě držela tlustý koberec, který vyprášila, vlasy měla pokryté prachem a oloupaným nátěrem. Dům byl pět roků zabeđený, v každém koutě a škvíře se uhnízdily nánosy prachu a špíny. I přes neocenitelnou pomoc paní Thawové bylo znovuzprovoznění Doupěte povstalců svízelný úkol.

Slastně se protáhla, vrátila se k zrcadlu a začala utírat tlustou vrstvou prachu z obscénních postaviček na dřevěném rámu. Zrcadlo ji stále nutilo k smíchu. Naklonila se blíž a přešetřila hadříkem namočeným do včelího vosku nohu jedné z figurek u nálevního pultu .

„Dobrá práce,“ poznamenal za ní Ashton u jejího levého ucha, hlasem znějícím dobrou náladou.

Margaret vyskočila a ruka se jí vymrštila ke krku. „Tohle už nedělej!“ vykřikla, ale neudržela se a rozesmála se. „Málem jsi mě tím leknutím připravil o rozum.“

„To už jsem udělal dřív a bylo to docela snadné,“ zašeptal, sklonil se a jemně ji políbil na šíji. Zavřela oči a přitiskla se k němu, nedbajíc na jeho zlaté kapesní hodinky, které mu nebyly pod kabátem skoro vidět a tlačily ji do boku.

I v jednoduchém hnědém obleku s vestou si Ashton zachoval rázné pohyby důstojníka kavalerie. Vztáhla ruku a dotkla se jeho tváře. Zaškrábaly ji vousy, které mu stačily narůst od ranního holení. Na její žádost si oholil knír. Ohromilo ji, jak mu to bez něj slušelo.

Pozvedl její zápěstí k ústům a políbil je. Vzdechla. Najednou se odtáhla. „Ashi, jak to dopadlo? Pověz, kolik máš studentů?“

Jejich oči se setkaly v zrcadle. Všimla si, jak mu oči jasně zajiskřily vzrušením. Často je u něho pozorovala od té doby, co se vrátili na univerzitu v Magnolii.

„Zatím jich máme devadesát sedm,“ usmál se. „A skoro všichni už zaplatili školné.“

„No teda, to je nádherné!“

„Devadesátý osmý bude imatrikulován dnes odpoledne, jmenuje se Osborn Biddle Thaw.“

Ovinula se kolem něho, oči jí zazářily jako Ashtonovi. „Syn paní Thawové Osborn! Ashi, bude to výborný student. Jsem si tím jista.“

Ashton přikývl. „Chvilí mu bude trvat, než dožene ostatní. Je starší než ostatní chlapi, ale zaslouží si, aby dostal příležitost. Když to bude potřeba, pomůžu mu s učením. Chystal se začít pracovat v kuchyni, ale řekl bych, že zpod té zástěry vykukuje skutečný učenec.“

„Paní Thawová na něho bude velmi hrdá,“ řekla tiše Margaret. Nemusela dodávat, že ona sama dobře ví, jaké to je, když se člověk rdí hrdostí nad svým blízkým. Ashton to spatřil v jejích očích.

„Kde jsou děti?“ Hlas mu zněl neobvykle zastřeně, když jí jemně smetal prach z vlasů.

„Ash někde zlobí Eddieho a Mary B. s Lisou spí nahoře.“ Čtverácky zvedla obočí. „Mimochodem, jak se zamlouvá profesoru Edwardu Johnsonovi akademický život?“

„Nevím jistě.“ Ashton se zamyšleně zahleděl přes její hlavu. „Řekl bych jedno, že strojírenství už nebude nikdy tím, čím bývalo dřív. Eddie chce učit studenty prvního ročníku, jak vyhodit Yankeeům do povětrí most.“

„Nepatří to spíš na katedru fyziky?“

„Pokoušel jsem se mu to vysvětlit, ale je přesvědčen, že má pravdu.“

„Vždycky si myslí, že má pravdu,“ dodala Margaret skoro neslyšně. Ashton zaklonil hlavu, usmál se a bez námahy ji zvedl ze země.

Shora se ozvalo pobrukování jejich osmnáctiměsíční dcerky. Ztichli. „Vidíš, co jsi provedl?“ hubovala ho Margaret a dotkla se mu rukou obličeje.

Jeho rty se vmžiku slastně a hladově sklonily k jejím. Ale brumlání nahoře se změnilo v opravdový vrískot a Margaret se rozhodně odtáhla.

„Radši půjdu nahoru,“ povzdechla a očima spočinula na jeho postavě. I když se to zdálo nemožné, jeho oblečení i chování byly ještě vybranější než dřív, vyzařovala z něho nová sebedůvěra, klidná radost, která nezávisela na bojových úspěších nebo vojenských výsledcích. Sálala z něho ryzí přitažlivost, vnitřní žár, jenž přiměl muže, aby si ho okamžitě oblíbili, a ženám často přivodil mdloby. Urovnala mu vázanku. „Jsem jen ráda, že Magnolie ještě nepřijímá ke studiu ženy,“

„Ženy? Tady?“ Ashton předstíral rozhořčení. „Nikdy, madam!“

„Haha!“ Zasmála se, popadla sukně a vyběhla do schodů. „To se ještě uvidí.“

Ashton zůstal dole pod schody a sledoval ženu, než vkročila do dětského pokoje. Jak jsem šťasten! pomyslel si.

Smích mu rychle zmizel z tváře, když si vzpomněl, jak ji skoro ztratil, nejdříve kvůli vlastní paličatosti a pak při narození jejich syna. Teprve pak si uvědomil, jak prázdný, bezcílný a mdlý život by měl bez ní.

Bez Margaret by již nebyl naživu. Zemřel by na Lick Skillet Road, tím si byl teď zcela jist. Přesně, jak to předpověděl doktor McCoy, přestala s řečmi, že přišla z budoucnosti, zvláště potom, co jí v Londýně začaly děti zabírat spoustu času.

Pořád ho překvapovala oblíbenost jeho článků a knihy. Z jeho psaní mohla jeho rodina dobře, i když ne rozmařile, žít, dokonce i v

nešťastném prvním roce po válce, a splatit i s úroky dluh těm, kteří je podporovali v Londýně.

Vstoupil do salónu, nebo jak říkala Margaret, do obývacího pokoje. Ležely tam hromady novin. Některé popisovaly jeho návrat do Spojených států, jak ho v přístavu vítají generál Lee, prezident Davis, generál Sherman a Margaretin bratr Tom. Margaret nejdřív nemohla bratra poznat a Tom, jeho starý kamarád, si po půl hodině vzal Ashtona stranou.

„Máš rozkošnou manželku „ řekl a po tváři mu přejel podivný výraz.

Ashton na to nic neřekl a Tom pak dodal: „Jsem si sakramentsky jistý, že si nepamatuji svou vlastní sestru, že by se chovala jako tahle žena. Ale ať je to kdokoli, máš rozkošnou manželku.“

Vzápětí nato Tom odešel a mumlal cosi o tom, že se vrací zpátky do Bostonu. Byl to podivný návrat domů, ošklivé chvíle však urovnalo Margaretino veselé povídání.

Ashton odsunul stoh papírů a do tváře mu zavanul prach. Kdy bude možné v tomhle domě doopravdy žít? položil sám sobě otázku a zachechtal se. Příští jaro by potřebovali přistavět další dvě ložnice. Setřel si prach z očí a rozhlédl se po přečpaném pokoji.

V rohu ležela jediná hromádka papírů, hned pod jedním křeslem s podnožkou. Papíry měly zvláštně pravidelný tvar, a vypadaly naprosto jinak než pomačkané noviny, které se kupily všude po domě. Sebral je a zvědavě pohlédl na vrchní list.

Byl napsán úhlednou rukou tenkými, okrouhlými tahy, bez jediné kudrlinky.

Dr. Margaret Garnettová
Souhrn anglické literatury 101
3. září 1993

Nevěřícím pohledem přečetl první esej, plnou pravopisných chyb, o významu díla Beowulf. Všechny ostatní práce byly také o Beowulf, všechny se zdály být poměrně inteligentní. Některé se zmiňovaly o čemsi, co nazývali televizí a veřejnoprávním vysíláním.

Zaslechl, jak Margaret nahoře v poschodí tiše a dost falešné zpívá jejich dítěti. Říkala přece, že přišla z budoucnosti, kde byla profesorkou. Polkl. Držel v ruce papíry a přemýšlel, co má dělat. Měla skutečné pravdu.

Margaret Garnettová přišla z budoucnosti. Něco ji sem k němu přivedlo. Pohled mu padl na studený krb. Bez váhání k němu přinesl stoh papíru, vysypal je do něj, otevřel vrzavý průduch a papíry podpálil.

Teď jí věřil. Možná, že jí trochu věřil už předtím. Ale ty papíry ho vystrašily, zachvátil ho iracionální strach, že jestli na ně Margaret pohlédne bude vržena zpět do budoucnosti.

O chvíli později otevřela Margaret dveře. Zmateně se mračila. „Ashi? Proč zatápíš v krbu? Venku je aspoň dvacet stupňů a ...“

Ale nemohla větu dokončit. Manžel se k ní vrhl, přivinul ji k sobě a drtivě ji objímal.

„Zbožňuji tě,“ zašeptal, „a věřím ti, všechno ti věřím.“

Margaret byla zmatená, ale nechtěla nechat ten okamžik jen tak uplynout a silněji ho objala v pase. „Ashi já...“

„Víš, co musíme udělat?“ V jeho hlase bylo už jen stěží patrné vzrušení.

„Ne,“ povzddechla, neschopná sledovat dost rychle změny jeho neposedné nálady.

„Uděláme z této univerzity nejlepší školu v zemi. Potřebujeme nejlepší profesory, nejlepší studenty, nejlepší...“

„No, nejlepšího rektora už máme v tobě.“ prohlásila trochu samolibě a přivinula se blíž.

„Margaret.“ Jeho hlas zazněl vzdáleně. „Jak by se ti líbilo tady učit, třeba shrnující kurs anglické literatury číslo 101? Možná by tvoji studenti mohli napsat esej o...“

„Beowulf!“ Ztuhla a její pohled se zastavil na krbu, kde se kroutil a svíjel poslední papír, olizovaný oranžovými plameny. Na chvíli se zahleděla stranou a Ashton zpozoroval na její tváři udivený výraz. „Ashi,“ řekla najednou. „Jaké byly? Tedy myslím, ty eseje? Četl jsi je?“

„Byly uspokojivé.“ odpověděl a jemným dotykem prstů jí z lícní kosti setřel prach. „Pravopis byl ohavný, ale některé myšlenky v nich byly docela zajímavé“

„Ale kdyby jim někdo pomohl, tak by se určitě zlepšili, vid’?“

Přikývl. „Zcela určitě. Potřebovali by jen dobrého profesora.“ Jejich oči se setkaly a oba se pomalu rozesmáli. „Moje drahá,“ zašeptal. „Myslím, že jsme si pro sebe vytyčili pořádný kus práce.“

EPILOG

Johnsonova universita

září 1993

Mezi profesory prestižní Johnsonovy university nastalo vzrušení, když rektor školy, doktor Osborn Biddle Thaw, v pořadí již sedmý toho jména, se pokusil upoutat pozornost publika.

„Dámy a pánové,“ pronesl do mikrofonu, který na jeho hlas odpověděl za uši tahajícím kvílením. Hlediště se uklidnilo. „Prosím, zaujměte nejdřív svá místa a já pak budu pokračovat.“

Bzukot hovoru začal ustupovat a zvuky kovových židlí šoupajících se po podlaze oznamovaly návrat k pořádku. Doktor Thaw, jehož prapradědeček patřil k prvnímu ročníku studentů, kteří po občanské válce skončili studia na Johnsonově universitě, později nazývané směšným jménem Magnolia, se trochu napřímil. Jeden profesor v sále náruživě potahoval z dýmky, jiný jen se založenýma rukama hleděl na doktora Thawa, za nímž se tyčil velký čtvercový předmět, pokrytý bílou látkou.

„Ještě jednou se vás zeptám, pane,“ zněl dotaz staršího muže sedícího vzadu v sále. „Jak jste se proboha dostal k dříve neznámému portrétu generála Johnsona a jeho ženy?“

„Jestli všichni ztichnete, jak už jsem několikrát žádal, tak vám to povím.“ Halou se rozlehl klapavý zvuk a odrážel se o mramorovou podlahu a o vysoký strop Johnsonovy haly. „Mohl by, prosím, tisk na chvíli přestat s fotografováním? Ujišťuji vás, že budete mít dostatek příležitostí dokončit svou práci později. A když budete všichni hodní,

dostanete potom něco na zub.“ Odpovědí mu bylo rozptýlené zachechtání. Tlumené mumlání postupně úplně ztichlo.

„Děkuji vám,“ řekl spokojeně doktor Thaw. Jeho trochu britskou výslovnost někteří posluchači vnímali jako očividnou přetvářku, jiní v tom viděli jen vedlejší účinek jeho let studií na Oxfordu. „Určitě většina z vás ví, že stojím tady na pódiu kvůli Ashtonu Johnsonovi...“

„No tak,“ vyštěkl profesor s dýmku. „Kvůli němu a jeho ženě jsme tu všichni. Udělali tady z toho známou univerzitu.“

Následoval neutuchající nadšený potlesk a ozvalo se několik souhlasných výkřiků. Doktor Thaw přikývl. „Ovšem, souhlasím s vámi. Moje praprababička byla generálovou hospodyní. Johnson a jeho žena umožnili mému pradědečkovi, aby se tu vzdělával. Použili ho jako pokusné morče, abych tak řekl!“

„Nechte řečí o vás, Thawe,“ zakřičel reportér zezadu z haly. „Ukažte nám portrét!“

Zaburácely hlasy a souhlasný potlesk.

Doktor Thaw zavrtěl hlavou, trochu překvapen pozorností, jakou způsobil jeho nález. Sáhl do svého kufříku a vytáhl kartičku s několika odstavci, pečlivě napsanými na stroji. Když zavíral kufřík, zašustil celofánový sáček. Doktor Thaw doufal, že nikdo nezahlédl zbytky jeho ranní svačiny.

„Našel jsem tento portrét v podkroví Doupěte povstalců. Byl pokryt sazemi a málem jsem ho vyhodil do smetí. Když na něj dopadlo světlo, spatřil jsem pod vrstvou prachu siluety dvou postav. Uvědomil jsem si, že by to mohl být důležitý nález, a zavolaal jsem svému příteli do New Yorku, který je znalcem výtvarného umění. Díky jeho pečlivému zkoumání a také velké dávce štěstí jsme zjistili, že portrét zadala paní Johnsonová roku 1870 někdejšímu generálovu zvědovi, který se později stal známým malířem portrétů.“ Doktor Thaw pohlédl na kartičku a usmál se, Získal si naprostou pozornost.

„Nejneobvyklejší na díle je předmět obrazu sám. Experti z New Yorku se shodli na tom, že zpodobené postavy generála i jeho ženy jsou zcela výlučné a jejich oči jsou obzvlášť působivé. A jejich

postoj je ve srovnání se seriózním postojem portrétovaných osob ve viktoriánském období, ehm... neobvyklý.“

„Tak se na to podívejme!“

„No tak, doktore Thawe!“

Na tuhle chvíli čekal. Přikývl a místnost ztichla, až na jednu pokašlávající ženu. Ostatní ji napomínali, aby se utišila. S citem pro dramatickou situaci se doktor Thaw postavil před zakrytý předmět, uchopil cíp bílého plátna a jediným pohybem strhl látku.

Obecenstvo zalapalo po dechu a všichni ztichli. A pak začali tleskat, jeden po druhém, lidé z místnosti, profesori a reportéři, fotografové i obyčejní zvědavci, protože se zdálo, že portrét generála a jeho ženy ožívá.

Obraz byl úchvatný.

Ashton Johnson vypadal přitažlivě a energicky jako nejprominentnější hollywoodský herec. Na rozdíl od jiných portrétů, včetně některých generálových, tento ukazoval směřícího se Ashtona, jak odkrývá bílé zuby, a jeho tvář jako by prosvětlovala místnost. V náručí držel svou manželku. Portrét byl obrazem důvěrné chvíle zmrazené v čase. Žena byla namalována z profilu, smála se, hlavu nakláněla k němu, rozpuštěné vlasy jí spadaly na záda. Hleděli přímo na sebe, nesmírně upřeně, až živočišně. Byl to nejzářivější, nejkrásnější pár, jaký kdo kdy viděl.

„Proboha!“, vyrazil ze sebe profesor s dýmkou. „Sluší se to vůbec? Tedy, tohle je muž, který pomohl znovu sjednotit Unii...“

„Nikdy vlastně doopravdy nepřísahal Spojeným státům věrnost.“ dodal jiný. „Lee ano. Longstreet také, ale Johnson prohlásil, že mu vždycky přísahy vadily.“

„Proboha!“ opakoval profesor s dýmkou. „Připadá mi to jako obraz George Washingtona s Martou v posteli! Podívejte, jak se tváří! Je to vůbec slušné?“

Zezadu místnosti se vynořilo několik dělníků v čistých šedivých kombinézách a zvedli portrét ze stojanu. Nejdříve se ozvala vlna nesouhlasu, neboť si diváci mysleli, že jim odnesou obraz z dohledu. Ale dělníci kráčeli opatrně k rozlehlé prázdné stěně, vyzvedli obraz a pověsili ho na zeď.

Znenadání se rozsvítila bodová světla, jichž si předtím nikdo nevšiml. Fotografové se protlačili dopředu a dychtivě mačkali spoušť.

Osborn Biddle Thaw se spokojeně usmál a popadl kufřík. Jen ať si generál se svou manželkou dál dělají rozruch.

Jeden fotograf, zahleděný na úžasný obraz, skoro uklouzl po zmačkaném celofánovém sáčku, který vypadl doktoru Thawovi z kufříku.

„Co je to za krám?“ zamumlal a sebral prázdný pytlík od kořeněných vepřových kůžiček z Grilu strýčka Bo.

POZNÁMKA AUTORKY

Skutečný Ashton Powell Johnson, důstojník armády Konfederace amerických států, byl zabit jedinou kulkou do hlavy na venkovské cestě řečené Lick Skillet Road hned u Atlanty.

Na rozdíl od svého fiktivního protějšku neměl Ashton příležitost dožít se dospělosti. Bylo mu jen osmnáct, když ho zabili, a jeho velitel, generál Quarles, právě dokončil řízení, aby byl Ashton povýšen z poručíka na kapitána.

Ashton, kterého jsem vytvořila, ale povahou odpovídá skutečnému Ashtonovi. Jeho krátké dobrodružství v armádě Konfederace je zachyceno ve spoustě dopisů, které napsal, i v odpovědích na ně, jež po jeho smrti našli v sedlovém vaku, ještě přivázaném k jeho koni Oplatkovi. Dopisy před jistou zkázou zachránila jeho neteř a moje teta Grace Johnsonová-Stewardová. Pro ni zůstal naživu, stejně tak jako pro každého, kdo si přečte jeho nádherně pestré a upřímné dopisy.

Jména většiny postav v této knize jsou skutečná. Jejich dopisy spolu s Ashtonovými často humornými odpověďmi odpočívají v uprášených svazcích ani ne metr od místa, kde teď sedím. Eddie, jemuž v čase bratrovy smrti bylo jen šestnáct, toužil následovat svého „bráchu Ashe“ do Quarlesovy brigády, jakmile dokončí inženýrské studium na Lexingtonské koleji. Ashton bojoval při obléhání Richmondu, a to způsobilo jeho matce, Elize Branchové-Johnsonové a trochu hysterické tetě Eppes Branchové-Gilesové, oběma z Oaks, nemálo zármutku. Samozřejmě se o Ashtona bály, ale zdálo se, že je nezranitelný. Byl svědkem, jak matka a teta prožily několikrát smrt vlastních dětí, takže pomyšlení na to, že by on sám nepřežil, bylo jednoduše nepřijatelné.

Sám generál Quarles ve svých dopisech Ashtonově matce přísahal, že bude jejího syna ochraňovat, a připustil, že ačkoli si Ashtona nejdříve zamiloval kvůli „někomu jinému“, brzy k mladému pobočníkovi přilnul „kvůli Ashtonovi samotnému“. Ashton nesmírně přitahoval ženy a generál se zmínil, že „v poslední době jsem ho zaměstnal tolik, že měl stěží čas zlomit mnoho srdcí“. Nakonec si

Quarles zamiloval Ashtona skoro jako syna a doufal, že „než válka skončí, bude jedním z nejinteligentnějších a nejschopnějších důstojníků“. Ten den, kdy Ashtona zabili, Quarles cítil, že potyčka na Lick Skillet Road brzy přeroste v krvavou řežbu, a pokusil se poslat svého mladého pobočníka alespoň míli za své linie, aby uspíšil přísun střeliva. Ashton trval na tom, aby vyslali kurýra, protože cítil, že má povinnost bojovat, a nechtěl, aby veteráni, které nyní převyšoval svým postavením, mohli zpochybňovat jeho čest a odvahu.

Lizzie Gilesová, Ashtonova zbožňovaná sestřenice, zrušila zasnoubení s generálem Quarlesem, ale kvůli Ashtonovi zůstali v dobrém vztahu. Opravdu propašovala svou výbavu ze St. Louis do Oaks. O Lizzii je zmínka v deníku Mary Chestnutové. Patřila ke kroužku přítelkyň, který zahrnoval paní Chestnutovou a Varinu Davisovou. Ashton jí žertem říkal „kráska z Petersburgu“ a opravdu to mělo opodstatnění.

Mary B. Coxová žije, daří se jí dobře a nikdy v životě neošetřovala ani jednoho vojáka. Bydlely jsme spolu na Jižní univerzitě v Sewanee ve státě Tennessee, na jednom z nejkrásnějších míst na zemi.

A skutečný Ashton Powell Johnson navzdory flirtování s ženami od Mobile k Atlantě miloval svou sestřenicí Mag Garnettovou ze Seven Pines. Dochoval se jen jeden její dopis, který napsala na zadní straně Elizina listu, když byla na návštěvě v Oaks. Chvatně mu sdělovala, že pověsti o tom, že se zasnoubila s jiným, nejsou pravdivé, a že ji strašně rozčililo, že mu pověděli takovou lež.

Fotografie Ashtona, mladého muže s pronikavým pohledem očí tak bledých, že je musel fotograf ze St. Louis domalovat, mě strašila v dětském věku.

Odvracela jsem se a připomínala si jeho předčasnou smrt a jeho utkvělou představu, že ho střelí do hlavy. Několika lidem pověděl, že může přežít cokoli, jen ne tohle.

Nyní hledím na jeho fotografii a přemýšlím o jeho krátkém životě a o tom, kolik lidí ovlivnil svou odvahou. Po strašném telegramu od Konfederace spojených států následovala spousta kondolenčních

dopisů. Některé byly poslány pod vlajkou příměří, jiné propašovány ze Severu přes Havanu. Většinu poslali konfederáti, kteří později pochybovali - stejně jako Ashton - o válce, která vedla k takovým ztrátám.

Právě v tuto chvíli leží Ashtonova fotografie na mém psacím stole. Má oči pro rodině Branchových, hluboko posazené, s vnějšími koutky trochu svěšenými. Moje babička i matka měly tytéž oči a z fotografií je zřejmé, že je měli i Eddie, Lizzie, Eliza a teta Eppes. A já je mám také, stejně jako můj pětiletý syn.

Trochu jsem se v této knize obávala, že Ashtona, ať je kdekoli, by rozčililo, že jsem ho povýšila na generála. Jeho dopisy, bolestně upřímné, postrádají obvyklé vojácké chvástání. Poslední, co jsem zamýšlela, bylo nějak ho rozzlobit.

Nyní, podle toho, jak krásné jsou jeho dopisy, věřím, že se mohl stát spisovatelem. Vždycky říkával mladším bratrům (ve skutečnosti měl tři), že se mají učit, aby „jednou mohli být tak laskaví a přijmout ho za zaměstnance“. Že jsem ho nechala skončit jako profesora na vysoké škole, nebyl nepravděpodobný vrchol kariéry.

Dnes odpoledne slunce pohasíná a pokoj plní veselý pokřik dětí, hrajících si venku, a já hledím na působivou tvář na hnědě tónované fotografii. Moje vlastní podoba se odráží na obrazovce počítače. A Ashton, jen kousek odsud, vypadá, jako by mu koutky Branchovských očí zvrátnil úsměv.